

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

**Επιστημονικός Υπεύθυνος Προγράμματος:
*Κουρμπέτης Βασίλης***

**Ομάδα Συγγραφής:
*Κουρμπέτης Βασίλης
Hoffmeister Robert
Czubeck Todd
Σίμψα Θεοδώρα***

**Εσωτερικοί Αξιολογητές:
*Ευθυμίου Ελένη
Άτζακας Κλήμης
Σαπουτζάκη Γαλήνη***

**Δάσκαλοι ΕΝΓ:
*Γαλάνης Νίκος
Προμπονάς Γιώργος***

Απρίλιος 2004

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Ελληνική Νοηματική Γλώσσα (ΕΝΓ) έχει χρησιμοποιηθεί ελάχιστα στην εκπαίδευση των Κωφών παιδιών στην Ελλάδα και μέχρι τώρα δεν ήταν μέρος του αναλυτικού προγράμματος των σχολείων όπου φοιτούν κωφά παιδιά. Ο νόμος 2817/2000 αναφέρει ρητά στο άρθρο 4.α) ότι: *«Γλώσσα των κωφών και βαρήκων μαθητών είναι η ελληνική νοηματική»*. Είναι προφανές λοιπόν, ότι η ανάγκη ανάπτυξης Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών (ΑΠΣ) για την ΕΝΓ είναι επιτακτική.

Θα παρουσιάσουμε τους στόχους και τη δομή των προγραμμάτων σπουδών που δημιουργήσαμε στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο όπως και τα αναμενόμενα αποτελέσματα της εφαρμογής τους σε σχολεία κωφών και σε τάξεις συνεκπαίδευσης κωφών και ακουόντων παιδιών.

Η δομή του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών της ΕΝΓ ακολουθεί τη δομή των αντίστοιχων ΑΠΣ της ελληνικής (προφορικού και γραπτού λόγου). Διαφορές υπάρχουν στο περιεχόμενο του ΑΠΣ και αφορούν τη δομή της ΕΝΓ, τις θεματικές ενότητες, τη μεθοδολογία και τις ενδεικτικές δραστηριότητες.

Η ανάπτυξη του απαραίτητου εκπαιδευτικού υλικού θα βασιστεί στις αρχές και στη δομή του ΑΠΣ και θα καλύπτει όλες τις βαθμίδες της πρωτοβάθμιας αλλά και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Μετά την ολοκληρωμένη εφαρμογή των ΑΠΣ, τα κωφά παιδιά θα αναπτύξουν τις γλωσσικές ικανότητες και θα αποκτήσουν μεταγλωσσικές γνώσεις φυσικών ομιλητών της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας αλλά και των Ελληνικών.

Εισαγωγή

Η Ελληνική Νοηματική Γλώσσα (ΕΝΓ) είναι η φυσική γλώσσα των Κωφών στην Ελλάδα και μία από τις πολλές νοηματικές γλώσσες του κόσμου. Οι νοηματικές γλώσσες είναι φυσικές γλώσσες που εξελίσσονται από γενεά σε γενεά και χρησιμοποιούνται από μέλη των κοινοτήτων Κωφών της κάθε χώρας. Επειδή είναι φυσικές γλώσσες δεν είναι διεθνείς και έχουν ιεραρχική δομή στην φωνολογία, μορφολογία και συντακτικό τους, παράλληλη των προφορικών φυσικών γλωσσών (Emmorey, 2002, Κουρμπέτης, 1999).

Η Ελληνική Νοηματική Γλώσσα (ΕΝΓ) έχει χρησιμοποιηθεί ελάχιστα στην εκπαίδευση των Κωφών παιδιών στην Ελλάδα και μέχρι τώρα δεν ήταν μέρος του αναλυτικού προγράμματος των σχολείων όπου φοιτούν κωφά παιδιά. Στη σχετικά μικρή ιστορία της εκπαίδευσης των Κωφών στην Ελλάδα (λιγότερο από 70 χρόνια), η ΕΝΓ ήταν, είτε απαγορευμένη, είτε περιθωριοποιημένη και μόνο τα τελευταία χρόνια αυξάνεται σταδιακά η χρήση της στο εκπαιδευτικό σύστημα και η αποδοχή της από την εκπαιδευτική κοινότητα. Ακόμα και όταν περιλήφθηκε στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Ειδικής Αγωγής ως εναλλακτικός τρόπος επικοινωνίας, αναφέρθηκε απλώς ως σκοπός και διδακτικός στόχος [Προεδρικό Διάταγμα 301 (ΦΕΚ 208/29.8.1996)].

Ο νόμος 2817/2000 (ΦΕΚ 78/20.3.2000) αναφέρει ρητά στο άρθρο 4.α) ότι: *«Γλώσσα των κωφών και βαρήκων μαθητών είναι η ελληνική νοηματική»* όπως επίσης και *«Απαραίτητο προσόν για την τοποθέτηση εκπαιδευτικού και ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού στις Σ.Μ.Ε.Α. κωφών και βαρήκων είναι η γνώση της νοηματικής γλώσσας»*.

Στην πλειονότητά τους τα Κωφά παιδιά (90-95%) έχουν ακούοντες γονείς, οι οποίοι δε γνωρίζουν την ΕΝΓ. Τα παιδιά μαθαίνουν την ΕΝΓ σε σχολική ηλικία άτυπα από άλλους μεγαλύτερους μαθητές και Κωφούς ενήλικες, όταν αυτοί υπάρχουν στη σχολική κοινότητα. Σπάνια έχουν ακούοντες ως γλωσσικά πρότυπα εκμάθησης της ΕΝΓ. (Κουρμπέτης, Αδαμοπούλου & Φερεντίνος 2001, Hoffmeister 1990, Kourbetis 1987, Bellugi & Fischer 1972)

Αρκετές έρευνες έχουν δείξει ότι η ηλικία κατάκτησης μιας γλώσσας, πρώτης ή δεύτερης, νοηματικής ή ομιλούμενης, επηρεάζει το τελικό επίπεδο γλωσσικής αλλά και γνωστικής εξέλιξης των ανθρώπων, κωφών ή ακουόντων (Mayberry and Lock, 2003). Ακόμα και αν η πρώτη κρίσιμη περίοδος γλωσσικής εξέλιξης κωφών παιδιών ακουόντων γονέων, στην πλειονότητά τους, παραμένει ανεκμετάλλευτη, ο βαθμός αποτελεσματικής εκμετάλλευσης της δεύτερης κρίσιμης περιόδου εξαρτάται κυρίως από το εκπαιδευτικό περιβάλλον.

Η ΕΝΓ ταιριάζει ιδιαίτερα με την οπτική φύση των Κωφών. Αυτό καθιστά την ΕΝΓ απόλυτα προσβάσιμη για κάθε Κωφό παιδί. Η ΕΝΓ είναι αποτελεσματική, γιατί είναι δομημένη με τρόπο που μπορεί να αξιοποιεί την οπτική λειτουργία του εγκεφάλου. Χάρη στην ελαστικότητα του εγκεφάλου δεν έχει σημασία αν το εισαγόμενο γλωσσικό ερέθισμα είναι οπτικό ή ακουστικό. Ο εγκέφαλος ενισχύει τη διαδικασία της πρόσληψης του ομαλοποιημένου και αποτελεσματικού ερεθίσματος και την εσωτερικότητά του ως γλώσσας. Κι αυτό επειδή η ομαλοποίηση του ερεθίσματος βασίζεται σε δομές και σε έννοιες που τα Κωφά παιδιά μπορούν να μάθουν. Αυτές οι δομές και αυτές οι έννοιες κάνουν τη γλώσσα προβλέψιμη, άρα οι νέες πληροφορίες μπορούν να προσληφθούν και να γίνουν κατανοητές. Οι Κωφοί που γνωρίζουν και χρησιμοποιούν την ΕΝΓ μπορούν να πάρουν πληροφορίες και να αποκωδικοποιήσουν τη σημασία τους. Στη συνέχεια μπορούν να συνενώσουν σε ολοκληρωμένο σύνολο όλη την πληροφόρηση και να την επεκτείνουν με την έκφραση της δικής τους υποκειμενικότητας (Cummins 1984).

Ένα επιπλέον σημαντικό εύρημα ερευνών δείχνει ότι η αυτοπεποίθηση που νιώθουν οι κωφοί μαθητές για τη νοηματική γλώσσα στο σχολικό περιβάλλον συμβάλει σημαντικά στη δια βίου εξέλιξή τους (Boudreault, 1999).

Για να συντελεσθεί η μάθηση μιας γλώσσας, είναι απαραίτητη η παρουσία και η συμβολή των χρηστών της. Πρέπει οπωσδήποτε να υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ των παιδιών και των ανθρώπων που χειρίζονται καλά την προς μάθηση γλώσσα. Η διδασκαλία της ΕΝΓ ως μέρος του αναλυτικού προγράμματος, πρέπει να γίνεται από Κωφούς ή ακούοντες δασκάλους της ΕΝΓ, εκπαιδευμένους για το λόγο αυτό.

Η ΕΝΓ είναι γλώσσα οπτική. Οι Κωφοί αποκτούν, χρησιμοποιούν και αυξάνουν την πληροφόρηση που σχετίζεται με τη γλώσσα δια μέσου της όρασης. Οι ευκαιρίες για απόκτηση της ομιλούμενης γλώσσας είναι εξαιρετικά περιορισμένες για τους περισσότερους Κωφούς. Αυτό συμβαίνει διότι η εκμάθηση της ομιλούμενης γλώσσας γίνεται κυρίως μέσα από το κανάλι της ακοής. Για πολλούς Κωφούς, αυτός ο περιορισμός έχει ως αποτέλεσμα να δυσκολεύονται πάρα πολύ στην ανάπτυξη αναγνωστικής ικανότητας αφού αυτή βασίζεται στην καλή γνώση της προφορικής γλώσσας. Η δήλωση που τόσο συχνά αναφέρεται ότι ο μέσος Κωφός απόφοιτος Λυκείου διαβάζει σε επίπεδο 2^{ος} Δημοτικού στην Ελλάδα, υπογραμμίζει τη δυσκολία που μπορεί να έχουν οι Κωφοί στην εκμάθηση της ανάγνωσης της γραπτής γλώσσας (Λαμπροπούλου, 1999). Μερικά διεθνή δεδομένα δείχνουν ότι μόνον το 3 με 5% του πληθυσμού των Κωφών μπορούν να επιτύχουν ισότιμη απόκτηση αναγνωστικών δεξιοτήτων με τους ακούοντες συμμαθητές τους (Di Perri 2003, Allen, 1992). Ωστόσο, υπάρχουν πολλοί Κωφοί που μπορούν και αποκτούν άριστο επίπεδο αναγνωστικής ικανότητας στη γραπτή γλώσσα ακόμη και χωρίς να γνωρίζουν την ομιλούμενη. Πολλοί από αυτούς είναι έμπειροι χρήστες και των δύο γλωσσών (Mayberry & Chamberlain, 1994, Mayberry, 1993). Τα δύο αυτά γεγονότα κάνουν αντιληπτή την ύπαρξη ενός νέου τύπου διγλωσσίας που δεν έχει ακόμη ερευνηθεί πλήρως.

Η αντίληψη ότι το Κωφό παιδί είναι δίγλωσσος μαθητής δεν είναι καινούρια. Στις περιπτώσεις όσων είναι δίγλωσσοι σε δύο ομιλούμενες γλώσσες, η ικανότητα ομιλίας της δεύτερης γλώσσας αποκτιέται συνήθως, αλλά όχι πάντα, πριν την εκμάθηση της ανάγνωσης αυτής της δεύτερης γλώσσας. Για τη σημασία και αναγκαιότητα του ΑΠΣ της ΕΝΓ έχουν μεγάλο ενδιαφέρον μελέτες ακουόντων που είναι δίγλωσσοι και που βρίσκουν ότι η γνώση της πρώτης γλώσσας διευκολύνει την ανάπτυξη γραμματισμού σε σχέση με τη δεύτερη γλώσσα (Cummins, 2003, Krashen, 1996). Το ερώτημα είναι κατά πόσο αυτό ισχύει και για τη σχέση ΕΝΓ και Ελληνικής γλώσσας, δεδομένου του ότι οι δίγλωσσοι Κωφοί δεν γνωρίζουν τη γραπτή μορφή της Νοηματικής Γλώσσας (επειδή η ΕΝΓ δεν έχει γραπτή μορφή) ή την γραπτή γλώσσα σε προφορική μορφή, δηλαδή προφορικά Ελληνικά. Έρευνες που συγκρίνουν επιδόσεις κωφών και ακουόντων, με έγκαιρη γλωσσική ανάπτυξη, δείχνουν ότι η ανάπτυξη της ικανότητας εκμάθησης δεύτερης γλώσσας δεν σχετίζεται με τη μορφή της πρώτης γλώσσας (Mayberry and Lock, 2003).

Δύο σημαντικοί παράγοντες στη ζωή των Κωφών περιπλέκουν ακόμη περισσότερο την κατάσταση. Πρώτο, οι περισσότεροι Κωφοί γεννιούνται από ακούοντες γονείς (90% ή περισσότεροι). Δεύτερο, η χρησιμοποίηση της ΝΓ ως πρότυπο πρώτης γλώσσας είναι σπάνια. Το μείζον θέμα της πρόσβασης στη γλώσσα είναι πεδίο συζητήσεων και αμφισβητήσεων στην εκπαίδευση των Κωφών παιδιών για πάνω από 130 χρόνια στις ΗΠΑ (Ewoldt, Israelite & Hoffmeister, 1986) και πάνω από 30 χρόνια στην Ελλάδα (Κουρμπέτης 1999). Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 30 χρόνων στο εξωτερικό και 15 στην Ελλάδα, τα Κωφά παιδιά εκτίθενται σε κάποιο είδος γλώσσας που περιλαμβάνει νοήματα όχι μόνο στο σχολείο αλλά και στο σπίτι. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα πολλά Κωφά παιδιά να έρθουν σε κάποια επαφή με νοήματα από πολύ μικρή ηλικία. Αυτή η έκθεση σε περιβάλλον νοημάτων (σε

μορφή γλώσσας όπως της ΕΝΓ ή και κάποιου κώδικα με νοήματα όπως είναι η μετάφραση λέξης-λέξης προφορικού λόγου με νοήματα ΕΝΓ) διασφαλίζει την πρόσβαση σε ένα τύπο γλώσσας με νοήματα δια μέσου του οποίου το Κωφό παιδί μπορεί να αποσπάσει κανόνες της Νοηματικής Γλώσσας της χώρας του και κατόπιν να χρησιμοποιήσει αυτούς τους κανόνες για να προσλάβει πληροφορίες από το περιβάλλον (Hoffmeister, 1996; Hoffmeister, Philip, Costello & Grass, υπό έκδοση). Ωστόσο αυτό δεν έχει λύσει το πρόβλημα της πρόσβασης στην προφορική έκφραση και την ακουστική αντίληψη της προφορικής γλώσσας της χώρας, που αποτελούν τα στοιχεία του φυσικού τρόπου εκμάθησής της. Η εκμάθηση των Ελληνικών, γίνεται για τα Κωφά παιδιά μέρος των σχολικών καθηκόντων τους. Πρέπει να μάθουν να διαβάζουν στη γλώσσα και κατ' ουσία να μάθουν τη γλώσσα κατά τον ίδιο χρόνο.

Η σημερινή και μελλοντική κατάσταση στην εκπαίδευση Κωφών στην Ελλάδα συγκριτικά με το παρελθόν μπορεί να συνοψισθεί ως εξής:

- Υπάρχει Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Αγωγής Κωφών στην Ελλάδα, εναρμονισμένο με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Γενικής Αγωγής.
- Υπάρχουν κατευθύνσεις οργάνωσης, αξιολόγησης και προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου στα σχολεία Κωφών.

Η οργανωμένη και μετρήσιμη αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού έργου μόνο καλά αποτελέσματα μπορεί να φέρει. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της ΕΝΓ βασίζεται στις παραπάνω γενικά αποδεκτές προϋποθέσεις και φιλοδοξεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για αποτελεσματική παρέμβαση στην εκπαίδευση των Κωφών στην Ελλάδα.

Το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για μαθητές με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

Ο σχεδιασμός για την εκπαίδευση είναι ενιαίος για όλες τις ομάδες των μαθητών. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Ν. 2817/00), ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται και για την ισότιμη ενσωμάτωση της Ειδικής Αγωγής. Σε όλες τις φάσεις σχεδιασμού των Προγραμμάτων, από τη φιλοσοφία και το σκοπό διδασκαλίας τους ως τη μέθοδο αξιολόγησης, λαμβάνεται υπόψη η κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες.

Η διαθεματική προσέγγιση της γνώσης παρέχει στους μαθητές με ειδικές ανάγκες τη δυνατότητα να συμμετέχουν στη διδασκαλία με τέτοιο τρόπο, ώστε να προσεγγίζουν το κάθε γνωστικό αντικείμενο από την πλευρά που εξυπηρετεί την κάλυψη των καθημερινών, πραγματικών αναγκών τους.

Σε ό,τι αφορά τους μαθητές με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες παρέχεται η δυνατότητα σχεδιασμού ενός ευέλικτου Ωρολογίου Προγράμματος και εφαρμογή ενός εξατομικευμένου προγράμματος με βάση τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών.

Στα Δ.Ε.Π.Π.Σ. έχει δοθεί έμφαση στην ενεργητική μεθοδολογία και έχουν οριστεί γενικώς οι προδιαγραφές για τη δημιουργία του απαραίτητου υποστηρικτικού διδακτικού υλικού, στο οποίο πρέπει να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Το εκπαιδευτικό υλικό θα χαρακτηρίζεται από την προσβασιμότητά του, ώστε σταδιακά να γίνεται κατάλληλο και για τους μαθητές με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Έτσι θα είναι προσβάσιμο στους κωφούς (Ελληνική Νοηματική Γλώσσα Ε.Ν.Γ.), τυφλούς (Braille, απτικό υλικό), αμβλύωπες (παρουσίαση υλικού σε διαβαθμισμένα μεγέθη) και μαθητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (ηλεκτρονική μορφή).

Γενικές Αρχές ΑΠΣ της ΕΝΓ

Στόχος του ΑΠΣ της ΕΝΓ δεν είναι μόνο η εκμάθηση της ΕΝΓ ως πρώτης γλώσσας αλλά και η εκμάθηση της ελληνικής, κυρίως στην γραπτή της μορφή, ως δεύτερης γλώσσας. Για το σκοπό αυτό το ΑΠΣ της ΕΝΓ είναι έτσι δομημένο ώστε να διδάσκονται όλα τα γραμματικά φαινόμενα της ΕΝΓ πριν την διδασκαλία των αντίστοιχων φαινομένων της ελληνικής. Η συγκριτική ανάλυση των γλωσσικών δομών των δύο γλωσσών και η χρήση της πρώτης γλώσσας για την εκμάθηση της δεύτερης γλώσσας θα οδηγήσει στην κατάκτηση και των δύο γλωσσών φυσικά και άνετα. Οι κωφοί μαθητές, με τη χρήση και μεταφορά των αποκτηθέντων μεταγλωσσικών ικανοτήτων, μπορούν να φθάσουν το επίπεδο εκμάθησης ελληνικών των ακουόντων μαθητών.

Βασική αρχή για την αποτελεσματική εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών της ΕΝΓ είναι η άριστη γνώση από τους εκπαιδευτικούς της ΕΝΓ και των Ελληνικών όπως απαιτεί η εφαρμογή δίγλωσσων προγραμμάτων εκπαίδευσης. Η συνδιδασκαλία κωφών και ακουόντων εκπαιδευτικών είναι η αποτελεσματικότερη ίσως λύση όταν δεν καλύπτεται η προηγούμενη βασική αρχή. Ίσως αυτό να φαίνεται, εκ πρώτης όψεως τουλάχιστον, πολυτέλεια ή ανέφικτο. Αν αναλογιστεί κανείς τη μέχρι σήμερα αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού μας συστήματος όμως, θα συμφωνήσει ότι αυτή η αρχή πρέπει να είναι απαραίτητη.

Δομή των ΑΠΣ

Η έλλειψη προηγούμενων Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών της ΕΝΓ αποτελεί πρόκληση τόσο στη δημιουργία του, όσο και στην εφαρμογή του. Λίγα είναι τα προγράμματα σπουδών διδασκαλίας νοηματικών γλωσσών και σε άλλες χώρες του εξωτερικού. Για την ανάπτυξη των ΑΠΣ της ΕΝΓ λάβαμε υπόψη δημοσιευμένα αλλά και πειραματικά προγράμματα. Τρία όμως προγράμματα έχουν χρησιμοποιηθεί ως βάση ανάπτυξης του παρόντος προγράμματος: Το *Comprehensive American Sign Language Curriculum* των Hoffmeister, R., Greenwald, J., Czubek, T. and DiPerri, K. 2003, το *Language Arts Curriculum Guide* του Baxter School for the Deaf και το *Deaf Studies Curriculum Guide* του Kendal Demonstration Elementary School. Επιπλέον ελήφθησαν υπόψη τα νέα Προγράμματα Σπουδών Γλώσσας (Ελληνικών), τα ΑΠΣ Ξένων Γλωσσών (Αγγλικών, Γαλλικών και Γερμανικών), το Πειραματικό Πρόγραμμα Διδασκαλίας ΕΝΓ ως Πρώτης Γλώσσας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, όπως επίσης και το ΑΠ για την Ελληνόγλωσση Εκπαίδευση στη Διασπορά (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ, 2001).

Η δομή του ΑΠΣ της ΕΝΓ διαφέρει από τη δομή των αντιστοίχων ΑΠΣ της ελληνικής (προφορικού και γραπτού λόγου). Διαφορές υπάρχουν επίσης στο περιεχόμενο του ΑΠΣ και αφορούν τη δομή της γλώσσας, τις θεματικές ενότητες, τη μεθοδολογία και τις ενδεικτικές δραστηριότητες. Οι διαφορές αυτές υπαγορεύονται από την ιδιαιτερότητα της ΕΝΓ. Η ΕΝΓ δεν έχει γραπτή μορφή και η απόκτησή της από την πλειονότητα των κωφών παιδιών ακουόντων γονέων γίνεται κατά τη διάρκεια της σχολικής ηλικίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι **το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών της ΕΝΓ έχει πιλοτική μορφή** και πρέπει να εφαρμοστεί πιλοτικά σε περιορισμένο αριθμό σχολείων, να αξιολογηθεί και να διαμορφωθεί ώστε να αποτελέσει παραγωγικό και αποτελεσματικό εργαλείο στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η διδασκαλία της γραμματικής

Οι σύγχρονες γλωσσολογικές θεωρίες και ιδιαίτερα η θεωρία του Chomsky, όπως και η εκπαιδευτική πρακτική διδασκαλίας μιας τυποποιημένης γραμματικής

που κούραζε τους μαθητές, οδήγησαν πολλούς εκπαιδευτικούς στην απόρριψη της διδασκαλίας της γραμματικής. Νεώτερες τάσεις όμως υποστηρίζουν την επαναφορά της διδασκαλίας της γραμματικής για την πρώτη και για την δεύτερη γλώσσα. (Φιλιππάκη – Warburton 2001).

Στο ΑΠΣ της ΕΝΓ εισάγουμε τη διδασκαλία της γραμματικής της ΕΝΓ για τους εξής λόγους:

1. Η πλειονότητα των κωφών μαθητών (τουλάχιστον 90%) δεν μεγαλώνει σε ένα προσβάσιμο γλωσσικό περιβάλλον επειδή έχει ακούοντες γονείς οι οποίοι δεν γνωρίζουν και δεν χρησιμοποιούν την ΕΝΓ.
2. Τα γραπτά ελληνικά διδάσκονται ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα σε κωφούς μαθητές οι οποίοι έχουν περιορισμένη φωνολογική ενημερότητα, και η διδασκαλία ακολουθεί ανάλογες μεθοδολογικές προσεγγίσεις.
3. Η γραμματική των δύο γλωσσών στόχου (ΕΝΓ και γραπτών ελληνικών) είναι διαφορετική αλλά συγκρίσιμη, κατ'επέκταση οι αποκτηθείσες μεταγλωσσικές ικανότητες στην ΕΝΓ θα μπορούν να μεταφερθούν στη δεύτερη γλώσσα.

Για τους λόγους αυτούς προτείνουμε τη διδασκαλία της γραμματικής των δύο γλωσσών ώστε οι κωφοί μαθητές να κατακτήσουν τις δομές, τις αρχές και τους κανόνες των δύο γλωσσών, σε επίπεδο όμοιο με αυτό των φυσικών ομιλητών των γλωσσών.

Η διδασκαλία της γραμματικής, όμως, προτείνεται να μη διδάσκεται με τον παραδοσιακό στείο τρόπο αλλά να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της γλωσσικής διδασκαλίας και να βασίζεται στις εξατομικευμένες επικοινωνιακές ανάγκες των μαθητών.

Η διδασκαλία λεξιλογίου

Η διδασκαλία λεξιλογίου της ΕΝΓ εισάγεται ως αντικείμενο διδασκαλίας για τους ίδιους λόγους που αναπτύξαμε για τη διδασκαλία της γραμματικής. Αν και οι κωφοί μαθητές εκτίθενται στην ΕΝΓ και στα γραπτά ελληνικά στο σχολείο, η μη συνειδητή απόκτηση λεξιλογίου είναι περιορισμένη για την ΕΝΓ και σχεδόν ανύπαρκτη για τα γραπτά ελληνικά. Η γρήγορη και συνεχής ανάπτυξη χρηστικού λεξιλογίου στην ΕΝΓ είναι απαραίτητο εργαλείο για την συστηματική ανάπτυξη λεξιλογίου / γραπτών ελληνικών. Η διδασκαλία λεξιλογίου ξεπερνά τα όρια της αναγνώρισης και της αποκωδικοποίησης και επεκτείνεται στην κατανόηση και τις πολλαπλές σημασίες, στα συνώνυμα και αντώνυμα, στα υπερώνυμα και υπώνυμα αλλά και στη χρηστικότητα του.

Η σύνδεση του λεξιλογίου με τη γραμματική και την συντακτική δομή πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστα μέρη της γλωσσικής διδασκαλίας και της ΕΝΓ αλλά και των γραπτών ελληνικών. Πιστεύουμε ότι, με αυτή την ολική αντιμετώπιση του γλωσσικού μαθήματος η αναγνωστική ικανότητα των κωφών μαθητών και κατ'επέκταση η ακαδημαϊκή τους επιτυχία, θα αυξηθεί σημαντικά και θα φτάσει σε επίπεδα ακουόντων μαθητών ίδιας ηλικίας.

Μεθοδολογία ειδικής εκπαιδευτικής παρέμβασης

Η εξελικτική δομή του Προγράμματος Σπουδών της ΕΝΓ ωθεί τους μαθητές να συμμετέχουν ενεργητικά στη μάθηση. Οι ενδεικτικές δραστηριότητες που προτείνονται περιλαμβάνουν εργασίες μαθητών σε ζευγάρια, ομαδικά και με την συνεργασία του εκπαιδευτικού.

Οι δραστηριότητες οφείλουν να είναι συμμετοχικές και δημιουργικές ώστε η εκπαιδευτική διαδικασία να είναι αποτελεσματική. Οφείλουν επίσης να προωθούν την συνεργασία όλων των μαθητών. Για την ομαδοποίηση των μαθητών και την εκτέλεση

των δραστηριοτήτων λαμβάνονται υπόψη οι σχέσεις των μαθητών μεταξύ τους, οι διαφορές γλωσσικών ικανοτήτων και η ύπαρξη πολλαπλών αναπηριών. Η δομή των δραστηριοτήτων προτείνεται να αρχίζουν από τις απλές και τις γνωστές στους μαθητές, να εξελίσσονται προς τις νεώτερες και άγνωστες και να παραμένουν ενδιαφέρουσες. Η σταδιακή αναβάθμιση της πλοκής των δραστηριοτήτων προκαλεί τους μαθητές να παράγουν σύνθετο λόγο. Η επικοινωνιακή συμμετοχή του διδάσκοντος υποβοηθά τους μαθητές στην κατάκτηση των στόχων των δραστηριοτήτων με τη διαλογική συζήτηση, τις ερωτήσεις, την αναδιατύπωση και την ενδυνάμωση τους. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίδεται στη χρησιμότητα των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται. Ο εκπαιδευτικός οφείλει να αιτιολογεί την κάθε δραστηριότητα ώστε να αναπτύσσει το ενδιαφέρον των μαθητών στο έπακρο. Όλες οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται είναι ενδεικτικές και καμία δεν προτείνεται ως αυτοσκοπός.

Μερικές ενδεικτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν:

- Εξάσκηση σε βιντεοκείμενα διαφόρων μεγεθών, συμπεριλαμβάνοντας τους εκάστοτε ειδικούς στόχους του προγράμματος με δημιουργία βιντεοκειμένων από απλές περιγραφικές ιστορίες έως ποιητικές δημιουργίες.
- Απόδοση βιντεοκειμένων στην ΕΝΓ στη τάξη ή βιντεοσκοπημένα.
- Επιμέλεια βιντεοκειμένων με την ενεργή συμμετοχή όλων για την αρτιότερη απόδοση των κειμένων.
- Παιχνίδια παντομίμας απλών καθημερινών δραστηριοτήτων.
- Παιχνίδια ρόλων καθημερινών δραστηριοτήτων ή εντολών, αναπαράσταση συμβάντων ή απόδοση γραπτών κειμένων.

Επικοινωνιακές Προδιαγραφές

Η γλώσσα διδασκαλίας είναι η γλώσσα στόχος: Η Ελληνική Νοηματική Γλώσσα χωρίς τη ταυτόχρονη χρήση προφορικού λόγου. Επικουρικά χρησιμοποιείται η γραπτή ελληνική. Τα Κωφά παιδιά περνούν περίπου 50% του ενεργού σχολικού χρόνου τους με τους δασκάλους τους, οι οποίοι είναι τα βασικά γλωσσικά μοντέλα τους. Συνεπώς, ο εκπαιδευτικός που διδάσκει ΕΝΓ πρέπει να είναι φυσικός ομιλητής της γλώσσας ή τουλάχιστον να γνωρίζει την ΕΝΓ σε επίπεδο φυσικού ομιλητή. Οποιαδήποτε έκπτωση σε αυτή την αρχή εγγυάται την αποτυχία της εφαρμογής του ΑΠΣ της ΕΝΓ και κατ' επέκταση την αποτελεσματική εκμάθηση της γλώσσας από τους κωφούς μαθητές.

Η ενσωμάτωση της Νοηματικής Γλώσσας σε ένα ποικίλο Πρόγραμμα Σπουδών ενισχύει τον ρυθμό της μάθησης, αυξάνει το κίνητρο για ανάπτυξη του προφορικού λόγου και προσεγγίζει ένα ευρύ φάσμα μαθητών - μερικοί από τους οποίους μπορεί να αντιμετωπίζουν δυσκολίες με το να μαθαίνουν χρησιμοποιώντας μόνο την οπτική και την ακουστική προσέγγιση. Μπορεί επίσης να ενισχύσει τη μάθηση της φωνητικής μέσω του δακτυλοσυλλαβισμού. (Cooper, 2002).

Το κύριο πλεονέκτημα της χρήσης της νοηματικής ως του βασικού συμπληρώματος ενός προγράμματος ανάγνωσης είναι ότι οι μαθητές μαθαίνουν λέξεις πιο γρήγορα και τις κρατούν στη μνήμη τους για μεγαλύτερο διάστημα. Τα παιδιά έχουν μεγαλύτερο κίνητρο να μάθουν νέες λέξεις και τα συναφή τους νοήματα.

Η μάθηση δια μέσω της νοηματικής γλώσσας δεν είναι μία συνοπτική μέθοδος. Είναι όμως ένα συμπλήρωμα σε ένα σύστημα ανάγνωσης το οποίο μπορεί να ενισχύσει τις αναγνωστικές δεξιότητες των περισσότερων παιδιών. Αυτό επιτυγχάνεται δια μέσω μίας κιναισθητικής προσέγγισης στις τυπικές ακουστικές και οπτικές αισθήσεις. Για κάποια παιδιά, η κιναισθητική αίσθηση είναι κρίσιμη για τη μάθηση. Για άλλα παιδιά, ενισχύει την ικανότητα τους να κωδικοποιούν και να

αποκωδικοποιούν τα γραπτά σύμβολα που ονομάζουμε λέξεις. Για άλλους, το κίνητρο και το ενδιαφέρον που προσθέτει η νοηματική σε ένα αναγνωστικό πρόγραμμα οδηγεί σε μεγαλύτερες επιδόσεις (Cooper 2002).

Εξατομίκευση διδασκαλίας της γλώσσας

Οι μαθητές έχουν διαφορετικά επίπεδα γλωσσομάθειας της ΕΝΓ. Η αποτελεσματική διδασκαλία ΕΝΓ εξαρτάται εκτός από πολλά άλλα και από το βαθμό εξατομικευμένης διδασκαλίας της γλώσσας. Ο χρόνος διδασκαλίας, το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται, η ταχύτητα εξέλιξης και η μεθοδολογία διδασκαλίας είναι μερικοί από τους τομείς που χρειάζονται εξατομικευμένη προσέγγιση. Για την επίτευξη των σκοπών του προγράμματος απαιτείται αρχική αλλά και διαρθρωτική αξιολόγηση όπως και σχεδιασμός Εξατομικευμένων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων. Αυτή η εξατομίκευση δεν εμποδίζει την συλλογική εργασία η οποία βασίζεται στην σύμπτυξη κοινών πρακτικών όπου αυτοί υπάρχουν.

Συλλογική ή συνεργατική διδασκαλία στην τάξη

Οι τάξεις κωφών μαθητών είναι πάντα μικρού αριθμού και η αντιστοιχία εκπαιδευτικού μαθητών είναι συνήθως ένας εκπαιδευτικός με 5-8 μαθητές. Για τη διδασκαλία ΕΝΓ η αναλογία αυτή μπορεί να διπλασιαστεί ή και να τριπλασιαστεί ακόμη. Επομένως η συνδιδασκαλία δύο ή και τριών τμημάτων με δύο ή τρεις εκπαιδευτικούς, όχι μόνο είναι εφικτή αλλά και προτεινόμενη μιας και έχει δοκιμαστεί αποτελεσματικά στο εξωτερικό αλλά και στην Ελλάδα (Zubeck, 2003, Humphries, Martin and Coye, 1989, Κουρμπέτης 1999). Τα προβλήματα εφαρμογής του προγράμματος διδασκαλίας της ΕΝΓ που προκύπτουν από την έλλειψη άρτια εκπαιδευμένων Κωφών εκπαιδευτικών και την έλλειψη ακουόντων εκπαιδευτικών που γνωρίζουν ΕΝΓ σε επίπεδο φυσικών χρηστών της γλώσσας μπορούν να μειωθούν δραστικά με τη συνδιδασκαλία κωφών και ακουόντων εκπαιδευτικών. Με τη συνδιδασκαλία, η δημιουργικότητα, η ενέργεια, η εξατομίκευση της διδασκαλίας, η παρουσία διαφόρων γλωσσικών μοντέλων, η επίλυση προβλημάτων, η άμεση επανατροφοδότηση και το γενικότερο επικοινωνιακό κλίμα μπορούν να αναπτυχθούν στο έπακρο.

Επικοινωνιακό περιβάλλον στο σχολείο

Το επικοινωνιακό περιβάλλον στο σχολείο όπου φοιτούν κωφοί μαθητές πρέπει να κυριαρχείται από νοηματική επικοινωνία. Αυτό σημαίνει ότι οι εκπαιδευτικοί όταν επικοινωνούν με τους μαθητές αλλά και όταν επικοινωνούν μεταξύ τους θα πρέπει να χρησιμοποιούν την Ελληνική Νοηματική Γλώσσα χωρίς τη χρήση της φωνής. Αυτό είναι αναγκαίο λόγω της έλλειψης παρόμοιου επικοινωνιακού περιβάλλοντος στο σπίτι και στην ευρύτερη κοινότητα και επειδή η ταυτόχρονη χρήση νοηματικής και προφορικής γλώσσας είναι αδύνατη και πάντα εις βάρος της νοηματικής. Όταν ένας ακούων, που δεν γνωρίζει νοηματική, εμπλέκεται στην επικοινωνία μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών είναι υποχρέωση των ενηλίκων και δικαίωμα των μαθητών ότι λέγεται να μεταφράζεται στην νοηματική. Το γλωσσικό περιβάλλον της συνεχούς, άνετης και προσβάσιμης επικοινωνίας θα εδραιώσει στους μαθητές τις αξίες της επικοινωνιακής πληρότητας, του αλληλοσεβασμού, της διαφορετικότητας, της δίγλωσσης και διπολιτισμικής ανάπτυξης όπως και της ακαδημαϊκής επιτυχίας. Η πρόσβαση στην πληροφόρηση μέσα και έξω από την τάξη είναι υποστηρικτική όχι μόνο για την πληροφόρηση αυτή καθ' αυτή αλλά και για την ολόπλευρη ψυχική, κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών. Ακόμα και αυτές οι δυσκολίες που συχνά έχουν οι ενήλικες ακούοντες εκπαιδευτικοί στην εκμάθηση της ΕΝΓ μπορούν να είναι ενθαρρυντικές για τους μαθητές να μάθουν προφορική ή γραπτή γλώσσα. Ένα τέτοιο επικοινωνιακό περιβάλλον, όσο περίεργο και αν ακούγεται, θα

βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν και να παράγουν προφορικό και γραπτό λόγο σε ανώτερα επίπεδα απ' ότι σήμερα παρατηρούμε. Άλλωστε έχει αποδειχθεί ότι τα κωφά παιδιά που έχουν κωφούς γονείς και ζουν σε τέτοιο επικοινωνιακό περιβάλλον υπερτερούν κατά πολύ των κωφών παιδιών ακουόντων γονέων (Kourbetis, 1987).

Εκπαιδευτική διάγνωση -Εξατομίκευση-Διδακτικό πρόγραμμα

Αξιολόγηση Πρόσληψη και Εκφορά Γλώσσας

Η ανάπτυξη εργαλείων αξιολόγησης γλωσσομάθειας νοηματικών γλωσσών, σε όλο τον κόσμο, είναι περιορισμένη. Στην χώρα μας δεν υπάρχει κανένα παρόμοιο εργαλείο. Η ανάγκη δημιουργίας τέτοιων τεστ είναι επιτακτική.

Τα εργαλεία που πρέπει να δημιουργηθούν πρέπει, εκτός των γενικά αποδεκτών αρχών γλωσσικών εργαλείων αξιολόγησης:

➤ Να αναλύουν τη γνώση του λεξιλογίου με το να διερευνούν σημασιολογικούς τομείς. Να αξιολογούν την ικανότητα του μαθητή να αναγνωρίζει το λεξιλόγιο σε περιβάλλον καθώς και ως εδραιωμένα λεκτικά στοιχεία. Να αξιολογούν την ικανότητα της λήψης πληροφοριών από έναν νοηματιστή της ΕΝΓ και να παρέχουν τη σωστή απόκριση για να τη συνδυάσει ο μαθητής.

➤ Να αξιολογούν την ικανότητα του μαθητή να επιλέγει και να χρησιμοποιεί τους σωστούς ταξινομητές σε μία επαναφήγηση, βλέποντας ένα βίντεο (ένα ερέθισμα) που χρησιμοποιεί πραγματικά αντικείμενα. Να αξιολογούν τις αφηγηματικές δομές του μαθητή σε επαναφηγήσεις ιστοριών.

Τα εργαλεία αυτά προτείνεται να έχουν τη μορφή φακέλου και να περιλαμβάνουν επιμέρους κλίμακες μέτρησης και υποφακέλους όπως:

1.ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΒΙΝΤΕΟ: Ατομικές και ομαδικές εργασίες μαθητών, συζητήσεις στη τάξη, παρουσιάσεις, σχέδια εργασίας και γραπτές εργασίες.

2. ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ VIDEOTEXT (ΒΙΝΤΕΟ-ΚΕΙΜΕΝΟΥ): Ανάλυση βίντεο-κειμένων (videotexts), Ιστορίες της ΕΝΓ, αφηγήσεις, νοηματισμός γραπτού ερεθίσματος στην ΕΝΓ, διάφορα κειμενικά είδη.

3. ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΝΓ: Πραγματικά αντικείμενα, ρηματικές προτάσεις, ιστορίες στην ΕΝΓ, συνώνυμα, αντώνυμα, πληθυντικός, χρόνος.

4. ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΓ: Αναγνώριση ουσιαστικών, ρημάτων, ταξινομητών, τύπων προτάσεων και χειροκινησιακών δεικτών. Διαχωρισμός δεικτών προτάσεων, σύστημα αριθμών, πραγματικό /αφηρημένο πλαίσιο αναφοράς.

5. ΤΕΣΤ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ: Προσαρμοσμένο Λεξιλόγιο ΕΝΓ από το Α.Π. Γενικής Εκπαίδευσης.

6. ΝΟΗΜΑΤΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΑ: Αφηρημένα και περιγραφικά νοηματικά ονόματα, αποδεκτές θέσεις και αποδεκτικότητα νοηματικών ονομάτων.

7. ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Συνεντεύξεις, έρευνες, βιογραφίες, ιστορικές αναλύσεις της ΕΝΓ και γλωσσική χρήση. Γλωσσικές τάσεις στην εκπαίδευση των Κωφών (Ομιλούσα Ελληνική, ΕΝΓ, Μεταφρασμένη Ελληνική κ.λ.π.), σύγκριση ύφους αφηγητών ΕΝΓ.

8. ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ: Χειρομορφών, Πραγματολογικών δεξιοτήτων, αφηγηματικής ανάλυσης.

Προτεινόμενο διδακτικό υλικό -έντυπο και ηλεκτρονικό- προδιαγραφές Τεχνολογικές και Χωροταξικές προδιαγραφές

Απαραίτητα εποπτικά μέσα είναι τα οπτικά ερεθίσματα όλων των ειδών, στατικά και κινούμενα. Η χρήση του βίντεο είναι επιβεβλημένη. Κάθε σχολική τάξη πρέπει απαραίτητα να έχει:

- Βίντεο
- Τηλεόραση (τουλάχιστον 35αα)
- Βιντεοκάμερα
- Υπολογιστή με CD και DVD
- Προβολέα πολυμέσων
- Προβολέα διαφανειών και οθόνη
- Προβολέα σλαΐντς
- Πίνακα και μαρκαδόρους

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίνεται στην καταλληλότητα της αίθουσας διδασκαλίας της ΕΝΓ για κωφούς μαθητές.

Η διάρθρωση των καθισμάτων των μαθητών θα πρέπει να είναι ημικυκλική και η θέση του διδάσκοντος ορατή στο σύνολο των μαθητών.

Η χωροθέτηση οθόνης, προβολέα, τηλεόρασης και άλλων εποπτικών μέσων πρέπει να διευκολύνει την παρακολούθηση από το σύνολο της τάξης.

Η οπτική καταλληλότητα της τάξης, όπως η χρήση κατάλληλου φωτισμού και το φόντο του διδάσκοντος, είναι παράγοντας που επηρεάζει την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και πρέπει να φροντίζεται ιδιαίτερα.

Το εκπαιδευτικό υλικό για την διδασκαλία της ΕΝΓ στο ελεύθερο εμπόριο αλλά και ως αποτέλεσμα ερευνητικών ή επιμορφωτικών προσπαθειών, είναι περιορισμένο και με κανένα τρόπο δεν καλύπτει τις τεράστιες ανάγκες που δημιουργεί το παρών πρόγραμμα. Άμεση προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στη δημιουργία κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού άριστης ποιότητας και ικανής ποσότητας για την εφαρμογή του προγράμματος. Κρίνεται απαραίτητη η σύνταξη οδηγού συγκεκριμένων και λεπτομερών προδιαγραφών δημιουργίας κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικές βασικές προδιαγραφές δημιουργίας υλικού.

Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού

Το εκπαιδευτικό υλικό στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα είναι περιορισμένο. Οι πρώτες προσπάθειες δημιουργίας τους είναι αυτές του Πανεπιστημίου Πατρών και του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Σε μερικές χώρες η κατάσταση είναι καλύτερη αλλά σε κάθε περίπτωση δεν ξεπερνούν τους τριακόσιους τίτλους. Στην προσπάθειά μας να δημιουργήσουμε τα πρώτα βιβλία στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα καταγράψαμε μερικές αρχές και προϋποθέσεις για την παραγωγή τέτοιων βιβλίων. Αυτές οι αρχές είναι σύμφωνες και με τις αρχές που έχουν εκδοθεί από το διακρατικό πρόγραμμα Signing Books Project, (1999) και έχουν εφαρμοστεί στη δημιουργία πιλοτικού εκπαιδευτικού υλικού στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Κουρμπέτης 2000) .

Ο σκελετός των αρχών και προϋποθέσεων που λάβαμε υπόψη για τη δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού και συνιστούμε στην εκπαιδευτική κοινότητα, είναι:

1. Ομάδα στόχου

Όπως προαναφέραμε η πλειονότητα των κωφών παιδιών στην Ελλάδα έχουν ακούοντες γονείς οι οποίοι δεν γνωρίζουν και δεν χρησιμοποιούν την ΕΝΓ. Ο αριθμός των κωφών δασκάλων κωφών παιδιών είναι επίσης περιορισμένος. Η

γνώση και χρήση της ΕΝΓ από τους ακούοντες δασκάλους κωφών παιδιών είναι αμφισβητούμενη και από μαρτυρίες των ίδιων των εκπαιδευτικών περιορισμένη. Ο πληθυσμός που έρχεται σε επικοινωνιακή επαφή με κωφά παιδιά είναι και η ομάδα στόχου των βιβλίων στην ΕΝΓ. Όλες αυτές οι ιδιαιτερότητες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την παρουσίαση ποιοτικών γλωσσικών ερεθισμάτων στην ομάδα στόχου για την ανάπτυξη της επικοινωνιακής επάρκειας με τα κωφά παιδιά.

2. Γλωσσικές Πηγές

Για την παραγωγή των βιβλίων πρέπει απαραίτητα να χρησιμοποιηθούν ενήλικες κωφοί που έχουν την ΕΝΓ μητρική τους γλώσσα όπως επίσης και διορθωτές με τα ίδια χαρακτηριστικά.

Ακούοντες τεχνικοί μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή λόγω έλλειψης κατάλληλα εκπαιδευμένων κωφών τεχνικών, η επιλογή των οποίων συνιστάται όταν υπάρχουν.

3. Τύπος προϊόντος

Η επιλογή του τύπου του προϊόντος (Βιντεοταινίες, CD, DVD) γίνεται με βάση την αρχή της προσβασιμότητας και χρήσης του προϊόντος από τις ομάδες στόχου. Η χρήση πολυμέσων συνιστάται με την αυξανόμενη εισαγωγή των νέων εκπαιδευτικών τεχνολογιών στην Ειδική Αγωγή.

4. Περιεχόμενο

Το περιεχόμενο των βιβλίων στην ΕΝΓ μπορεί να περιλαμβάνει μεταφράσεις έντυπων βιβλίων, πρωτότυπες παραγωγές ή μεταφράσεις οπτικών παραγωγών. Η επιλογή του περιεχομένου έχει στόχο την διδασκαλία της ΕΝΓ αλλά και των γραπτών κειμένων στα ελληνικά όπως και την αποτελεσματική πρόσβαση των παιδιών στην έντυπη πληροφόρηση.

5. Νοηματιστές

Κάθε χρήστης της ΕΝΓ δεν είναι και καλός αφηγητής στην ΕΝΓ και κάθε Κωφός δεν είναι και καλός χρήστης της ΕΝΓ. Είναι αναγκαίο να υπάρχουν νοηματιστές με άριστες γλωσσικές και επικοινωνιακές ικανότητες για τη δημιουργία καλών βιβλίων στην ΕΝΓ. Χαρακτηριστικά καλών Κωφών νοηματιστών περιλαμβάνουν:

- * γνώση και χρήση ΕΝΓ από μικρή ηλικία με Κωφούς γονείς,
- * σωστή χρήση ματιών, έκφρασης του προσώπου και σώματος,
- * καλή εμφάνιση και άνεση μπροστά στην κάμερα.

6. Σενάριο

Η έλλειψη γραπτού σεναρίου στην ΕΝΓ προϋποθέτει νοηματιστές με καλή μνήμη. Καλούνται να παράγουν και να αποδώσουν συγκεκριμένο γλωσσικό υλικό από μνήμης χωρίς τη βοήθεια κειμένου. Η προετοιμασία και οργάνωση του κειμένου για κατάλληλη απόδοση είναι σημαντική. Ο χωρισμός του κειμένου σε μικρές παραγράφους και οι πολλαπλές δοκιμές είναι απαραίτητες.

7. Γλωσσικό Υλικό προς παραγωγή και απόδοση

Το γλωσσικό υλικό προς παραγωγή περιγράφεται στο περιεχόμενο σπουδών της ΕΝΓ και αφορά όλα τα επίπεδα διδασκαλίας της γλώσσας.

Η διαφορά δομής της ΕΝΓ και των γραπτών ελληνικών εγκυμονεί κινδύνους για την ποιοτική γλωσσική απόδοση. Συνιστάται η συνεργασία δίγλωσσων ακουόντων και Κωφών για τη μετάφραση και διερμηνεία του γλωσσικού υλικού και στις δύο γλώσσες. Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, όπου δεν είναι καταγραμμένο το πλήρες λεξιλόγιο, η γραμματική και το συντακτικό της ΕΝΓ, τέτοιες συνεργασίες είναι απαραίτητες.

8. Οπτικά ερεθίσματα

Η δημιουργία βιβλίων στην ΕΝΓ για παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας απαιτεί ευρεία χρήση οπτικών ερεθισμάτων πέραν της νοηματικής γλώσσας. Επιπλέον οπτικά ερεθίσματα υποστηρίζουν το περιεχόμενο, προσθέτουν οπτικό

ενδιαφέρον και ποικιλία και βοηθούν στην πλοήγηση του βίντεο ή των πολυμέσων για εύκολη χρήση τους. Τα μικρά παιδιά αλλά και οι ενήλικες υποβοηθούνται από τα επιπλέον οπτικά ερεθίσματα στην κατανόηση της ΕΝΓ, ιδιαίτερα στα αρχικά στάδια εκμάθησής της. Τα οπτικά ερεθίσματα είναι αναγκαίο να μην αποσπούν την προσοχή του θεατή από το νοηματιστή και το γλωσσικό περιεχόμενο.

Ο φωτισμός, τα χρώματα του ρουχισμού και του φόντου πρέπει να διαφοροποιούνται από τα χέρια και το πρόσωπο του νοηματιστή. Πολλαπλός φωτισμός, ανοιχτά χρώματα ρουχισμού και σκούρο φόντο προτιμώνται. Φαντασμαγορικές παραγωγές είναι επιθυμητές μόνο εάν δεν επιδρούν αρνητικά στην κατανόηση του γλωσσικού υλικού.

9. Παραγωγή

Ο νοηματιστής πρέπει να «αγαπάει» την κάμερα και η κάμερα το νοηματιστή. Η άνεση του νοηματιστή μπροστά στην κάμερα είναι βασικό στοιχείο παραγωγής και απαραίτητη προϋπόθεση επιτυχίας. Η σταθερή στάση ή οι περιορισμένες μετακινήσεις βοηθούν στην αποτελεσματικότερη παραγωγή. Η παρουσία στενού συνεργάτη και κατά τη διάρκεια της παραγωγής συνιστάται για γρήγορη και ελεύθερη φυσική απόδοση του γλωσσικού υλικού.

Η χρήση ήχου κατά τη διάρκεια της βιντεοσκόπησης δεν είναι αναγκαία και μπορεί να γίνει αργότερα. Προτεραιότητα έχει η καταγραφή του γλωσσικού υλικού στην ΕΝΓ. Η εκφώνηση στα προφορικά ελληνικά και ο ηχητικός εμπλουτισμός μπορεί να γίνει και πρέπει να γίνεται αργότερα για καλύτερη ποιότητα παραγωγής. Το ίδιο ισχύει για τους υποτίτλους όπου είναι αναγκαίοι.

Η παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού είναι μια πολύπλοκη διαδικασία και είναι απαραίτητη η ύπαρξη ενός οργάνου για την αξιολόγησή του στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Βιβλιογραφία.

- Βάμβουκας, Μ., Δαμανάκης, Μ., και Κατσιμαλή, Γ., 2001, *Προλεγόμενα Αναλυτικού Προγράμματος για την Ελληνόγλωσση Εκπαίδευση στη Διασπορά*. Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., Ρέθυμνο.
- Χαραλαμπάκη Χ., 1994, *Γλώσσα και εκπαίδευση*, Αθήνα.
- Boudreault, P., 1999, *Grammatical processing in American sign language: Effects of age of acquisition and syntactic complexity*. Unpublished Masters Thesis, McGill University, Montreal.
- Cooper, B., 2002, The use of sign language to teach reading to kindergartners. *The Reading Teacher*, v.56, no2, p.116-19.
- Crawford, W. 2001, Say it with a Word. *Principal (Reston, Va)*, v.80, no5, p.30-2.
- Di Perri, K. 1999, I'm trying to tell you something: ASL to Written English, Boston University.
- Emmorey, K., 2002, *Language, cognition, and the brain: Insights from sign language research*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Hoffmeister, R., Greenwald, J., Czubek, T. and DiPerri, K. 2003. *Comprehensive American Sign Language Curriculum*, Boston University, Boston.
- Mayberry, R., 1993, First-Language acquisition after childhood differs from second-language acquisition: The case of American Sign Language. *Journal of Speech and Hearing Research*, 36, 51–68.
- Mayberry, R., and Lock, E. 2003. Age constraints on first versus second language acquisition: Evidence for linguistic plasticity and epigenesis. *Brain and Language*, 87, 369–384.
- Pitino, D-M., 2002, Signs of learning. *Teaching PreK-8*, v.33, no2, p.62-3.
- Shantie, C. and Hoffmeister, R.J., 2000, Why schools for deaf children should hire deaf teachers: a pre-school issue. *Journal of Education*, v.182, no3, p.37-47.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ
ΣΤΟΧΟΙ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
1. Κατανόηση αντικειμένου που εκφέρεται στην ΕΝΓ.
2. Χρήση ΕΝΓ για αποτελεσματική έκφραση σκέψεων, συναισθημάτων, επιθυμιών και απόψεων.
3. Χρήση δεκτικών δεξιοτήτων για την κατανόηση και εκτίμηση της λογοτεχνίας και του πολιτισμού των Κωφών.
4. Χρήση ΕΝΓ και ευρέως φάσματος γλωσσικών στρατηγικών για την αποτελεσματική μετάδοση ιδεών σε διαφορετικά ακροατήρια για μια ποικιλία σκοπών.
5. Εφαρμογή δεκτικών γλωσσικών στρατηγικών για πληροφορίες που εμπεριέχονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.
6. Χρήση σωστών τύπων ΕΝΓ στους αντίστοιχους τομείς της ΕΝΓ.
7. Χρήση συλλογικών και ρητορικών τομέων επικοινωνίας της ΕΝΓ για τη διερεύνηση ιδεών, την παρουσίαση συνειρμών, τον συλλογισμό και την παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την ανθρώπινη συμπεριφορά, καθώς και την έκφραση συναισθημάτων, γνώσεων και απόψεων.
ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
1. Ανάπτυξη στρατηγικών παρακολούθησης και αυτό-διόρθωσης.
2. Ανάπτυξη τεχνικών απόσπασης προσοχής.
3. Ανάπτυξη και διατήρηση οπτικής επαφής κατά τον νοηματισμό.
4. Κατανόηση χρήσης δακτυλοσυλλαβισμού.
5. Χρήση βασικών χειρομορφών της ΕΝΓ.
6. Κατανόηση των φωνολογικών χαρακτηριστικών των νοημάτων της ΕΝΓ (χειρομορφή, θέση, κίνηση, προσανατολισμό παλάμης, μη-χειροκινησιακούς δείκτες).
7. Χρήση σημασιολογικών οντοτήτων (χρόνο, θέση, περιγραφή, ενέργεια κ.λ.π.)
8. Χρήση χώρου για υπόδειξη γραμματικών σχέσεων μέσα σε προτάσεις.
9. Χρήση μη-χειροκινησιακών δεικτών για αναπαράσταση νοημάτων.
10. Χρήση ΕΝΓ για επικοινωνιακούς σκοπούς (απαιτήσεις, ανάγκες, επιθυμίες κ.λ.π.).
11. Αφήγηση προσωπικής ιστορίας /περιγραφής κ.λ.π.
12. Κατανόηση χρησιμότητας διερμηνείας.
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Προτάσεις πραγμάτωσης και εμπέδωσης στόχων.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
1. Αναγνώριση βασικών χειρομορφών της ΕΝΓ.
2. Παροχή παραδειγμάτων για κάθε χειρομορφή της ΕΝΓ.
3. Παρακολούθηση εκφοράς στην ΕΝΓ και περιγραφή μορφολογικών-φωνολογικών παραμέτρων από τις οποίες συνίσταται.
4. Συνδυασμός συγκεκριμένων χειρομορφών, θέσεων, κινήσεων με λεκτικά στοιχεία.
5. Επαναφήγηση πλοκής ιστοριών, ποιημάτων ή άλλων λογοτεχνικών ειδών μετά από θέαση/ παρακολούθηση αυτών.
6. Διήγηση ιστορίας, ποιήματος ή άλλου λογοτεχνικού είδους στην ΕΝΓ.
ΠΡΩΤΗ ΤΑΞΗ

ΣΤΟΧΟΙ	
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	
1.	Κατανόηση αντικειμένου που εκφέρεται στην ΕΝΓ.
2.	Χρήση ΕΝΓ για αποτελεσματική έκφραση σκέψεων, συναισθημάτων, επιθυμιών και απόψεων.
3.	Χρήση δεκτικών δεξιοτήτων για την κατανόηση και εκτίμηση της λογοτεχνίας και του πολιτισμού των Κωφών.
4.	Χρήση ΕΝΓ και ευρέως φάσματος γλωσσικών στρατηγικών για την αποτελεσματική μετάδοση ιδεών σε διαφορετικά ακροατήρια για μια ποικιλία σκοπών.
5.	Εφαρμογή δεκτικών γλωσσικών στρατηγικών για πληροφορίες που εμπεριέχονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.
6.	Χρήση σωστών τύπων ΕΝΓ στους αντίστοιχους τομείς της ΕΝΓ.
7.	Χρήση συλιστικών και ρητορικών τομέων επικοινωνίας της ΕΝΓ για τη διερεύνηση ιδεών, την παρουσίαση συνειρμών, τον συλλογισμό και την παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την ανθρώπινη συμπεριφορά, καθώς και την έκφραση συναισθημάτων, γνώσεων και απόψεων.
ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	
1.	Χρήση των κατάλληλων αυτό-ρυθμιστικών δεξιοτήτων.
2.	Χρήση των κατάλληλων στρατηγικών για προσέλκυση προσοχής κάποιου
3.	Κατανόηση και χρήση καινούργιου λεξιλογίου.
4.	Έναρξη χρήσης ταξινομητών.
5.	Χρήση δεικτών αλληλουχίας (ταυτοπροσωπία, σύνδεση κύριας με δευτερεύουσα πρόταση κ.λ.π.) για τη σύνδεση διαδοχικών ιστοριών.
6.	Περιγραφή υποκειμένου και κατηγορουμένου, ενώ παρακολουθεί μια επικοινωνιακή πράξη (π.χ. σε βίντεο).
7.	Διαφοροποίηση κοινών από κύρια ονόματα.
8.	Διαφοροποίηση καταφατικών από ερωτηματικές προτάσεις.
9.	Παραγωγή συνωνύμων και αντωνύμων δεδομένων νοημάτων.
10.	Επιαναφήγηση ιστορίας με χρήση των κατάλληλων τεχνικών (στροφή σώματος, διατήρηση κατάλληλου αναφορικού χώρου για κάθε χαρακτήρα, αφήγηση με αναφορά σε αρχή, χαρακτήρες, υπόβαθρο, αλληλουχία, σειρά πλοκής, τέλος.)
11.	Δημιουργία διαδοχικών ιστοριών χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα δομικά σχήματα, (π.χ. Ιστορίες με χειρομορφές, με αριθμούς, με το Αλφάβητο.)
12.	Δημιουργία προτάσεων <ul style="list-style-type: none"> ➤ όπου αλλάζει η σειρά των λέξεων για να εκφραστεί το ίδιο νόημα. ➤ σε παροντικό, παρελθοντικό και μελλοντικό χρόνο ➤ που περιέχουν ρήματα συμφωνίας
13.	Έναρξη χρήσης συμφωνίας ουσιαστικού-ρήματος.
14.	Χρήση χωρικών νοημάτων.
15.	Χρήση ταξινομητών ως κατηγορηματικών επιθέτων.
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	
Προτάσεις πραγμάτωσης και εμπέδωσης στόχων.	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
1.	Αξιολόγηση της ικανότητας ανάλυσης γνώσης λεξιλογίου με διερεύνηση σημασιολογικών τομέων αυτού.
2.	Αξιολόγηση ικανότητας μαθητή να αναγνωρίζει στοιχεία λεξιλογίου στο γλωσσικό περιβάλλον και ως εδραιωμένα λεκτικά στοιχεία.

3. Αξιολόγηση ικανότητας επιλογής και χρήσης των κατάλληλων ταξινομητών σε επαναφήγηση μιας ιστορίας.
4. Χρήση εργαλείων αξιολόγησης για έλεγχο κατανόησης λεξιλογίου (αντωνύμων, συνωνύμων, πληθυντικού κ.λ.π..)
5. Χρήση εργαλείων αξιολόγησης για ενεργητική ανταπόκριση σε πραγματικά αντικείμενα, απευθείας ερεθίσματα και αφηγήσεις.
ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΗ
ΣΤΟΧΟΙ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
1. Κατανόηση αντικείμενου που εκφέρεται στην ΕΝΓ.
2. Χρήση ΕΝΓ για αποτελεσματική έκφραση σκέψεων, συναισθημάτων, επιθυμιών και απόψεων.
3. Χρήση δεκτικών δεξιοτήτων για την κατανόηση και εκτίμηση της λογοτεχνίας και του πολιτισμού των Κωφών.
4. Χρήση ΕΝΓ και ευρέως φάσματος γλωσσικών στρατηγικών για την αποτελεσματική μετάδοση ιδεών σε διαφορετικά ακροατήρια για μια ποικιλία σκοπών.
5. Εφαρμογή δεκτικών γλωσσικών στρατηγικών για πληροφορίες που εμπεριέχονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.
6. Χρήση σωστών τύπων ΕΝΓ στους αντίστοιχους τομείς της ΕΝΓ.
7. Χρήση στυλιστικών και ρητορικών τομέων επικοινωνίας της ΕΝΓ για τη διερεύνηση ιδεών, την παρουσίαση συνειρμών, τον συλλογισμό και την παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την ανθρώπινη συμπεριφορά, καθώς και την έκφραση συναισθημάτων, γνώσεων και απόψεων.
ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
1. Ενίσχυση της κριτικής του ικανότητας ως προς τη γραμματικότητα των προτάσεων: τύπων προτάσεων, συστατικά προτάσεων, σειρά λέξεων.
2. Ανάπτυξη ικανότητας ανάλυσης νοηματικών προτάσεων στα συστατικά τους μέρη: υποκείμενο και κατηγορημα.
3. Ανάπτυξη ικανότητας ένταξης νοήματος/ νοημάτων σε γραμματικές κατηγορίες.
4. Ικανότητα παρακολούθησης μιας ιστορίας και αναγνώριση χρονικής αλληλουχίας κάθε γεγονότος που δηλώνεται λεκτικά.
5. Αναγνώριση pronominal referents υποκειμένων (προσώπων ή πραγμάτων) που αναφέρονται με προσωπική αντωνυμία σε μία ποικιλία δομών επικοινωνιακού λόγου.
6. Ανάπτυξη ικανότητας ανάλυσης της δομής σύνθετων κατηγορημάτων με ταξινομητή και απλών νοημάτων σε υποκείμενο και ενέργεια.
7. Κατηγοριοποίηση και ομαδοποίηση χειρομορφών ταξινομητών σύμφωνα με συγκεκριμένα σημασιολογικά χαρακτηριστικά (τάξεις μορφημάτων π.χ. επιφάνεια, εργαλείο, μέγεθος κ.λ.π.)
8. Παραγωγή προτάσεων με τις βασικές συντακτικές δομές.
9. Ενίσχυση ικανότητας αντικατάστασης τμημάτων προτάσεων (π.χ. υποκείμενο, κατηγορημα) με νέα παραδείγματα.
10. Παραγωγή ορισμών και αυθεντικών παραδειγμάτων για τις ακόλουθες γραμματικές κατηγορίες: ουσιαστικά, ρήματα, ταξινομητές, αντωνυμίες.
11. Έναρξη διαχωρισμού συντακτικών και λεκτικών τρόπων δήλωσης χρόνου (νοητές συντακτικές γραμμές αναφοράς σε χρόνο, συχνά εμφανιζόμενοι χρονικοί 'δείκτες', λεκτικά στοιχεία).
12. Εφαρμογή κατάλληλων γραμματικών αρχών που διέπουν τη χρήση των προσωπικών αντωνυμιών.

13. Παραγωγή των δομών των κατηγορημάτων των ταξινομητών με αποδεκτούς συνδυασμούς χειρομορφών με κινήσεις.
14. Έναρξη ανάλυσης της δομής των παραγώγων νοημάτων με σκοπό την εύρεση των ετυμολογικών ριζών τους (π.χ. ζεύγη/ οικογένειες ουσιαστικού-ρήματος-επιθέτου).
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Προτάσεις πραγμάτωσης και εμπέδωσης στόχων.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
1. Αξιολόγηση της ικανότητας ανάλυσης γνώσης λεξιλογίου με διερεύνηση σημασιολογικών τομέων αυτού.
2. Αξιολόγηση ικανότητας μαθητή να αναγνωρίζει στοιχεία λεξιλογίου στο γλωσσικό περιβάλλον και ως εδραιωμένα λεκτικά στοιχεία.
3. Αξιολόγηση ικανότητας επιλογής και χρήσης των κατάλληλων ταξινομητών σε επαναφήγηση μιας ιστορίας.
4. Χρήση εργαλείων αξιολόγησης για έλεγχο κατανόησης λεξιλογίου (αντωνύμων, συνωνύμων, πληθυντικού κ.λ.π..)
5. Χρήση εργαλείων αξιολόγησης για ενεργητική ανταπόκριση σε πραγματικά αντικείμενα, απευθείας ερεθίσματα και αφηγήσεις.
ΤΡΙΤΗ & ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΑΞΗ
ΣΤΟΧΟΙ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
1. Κατανόηση αντικείμενου που εκφέρεται στην ΕΝΓ.
2. Χρήση ΕΝΓ για αποτελεσματική έκφραση σκέψεων, συναισθημάτων, επιθυμιών και απόψεων.
3. Χρήση δεκτικών δεξιοτήτων για την κατανόηση και εκτίμηση της λογοτεχνίας και του πολιτισμού των Κωφών.
4. Χρήση ΕΝΓ και ευρέως φάσματος γλωσσικών στρατηγικών για την αποτελεσματική μετάδοση ιδεών σε διαφορετικά ακροατήρια για μια ποικιλία σκοπών.
5. Εφαρμογή δεκτικών γλωσσικών στρατηγικών για πληροφορίες που εμπεριέχονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.
6. Χρήση σωστών τύπων ΕΝΓ στους αντίστοιχους τομείς της ΕΝΓ.
7. Χρήση στυλιστικών και ρητορικών τομέων επικοινωνίας της ΕΝΓ για τη διερεύνηση ιδεών, την παρουσίαση συνειρμών, τον συλλογισμό και την παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την ανθρώπινη συμπεριφορά, καθώς και την έκφραση συναισθημάτων, γνώσεων και απόψεων.
8. Εξοικείωση με τη διαθεματική χρήση της γλώσσας. Χρήση αποτελεσματικού νοηματισμού και στα άλλα μαθήματα.
9. Χρήση των δεξιοτήτων και των στρατηγικών που απαιτούνται για την κατανόηση της ΕΝΓ, καθώς και ανάπτυξη της ικανότητας ερμηνείας και αξιολόγησης βιντεο-κειμένων και παρουσιάσεων.
10. Χρήση των δεξιοτήτων και των στρατηγικών που απαιτούνται για την σύνθεση βιντεοκειμένων της ΕΝΓ.
11. Χρήση των τεχνικών θέασης και κατανόησης για την κατανόηση και εκτίμηση της λογοτεχνίας και του πολιτισμού.
12. Παραγωγή βιντεοκειμένων με εφαρμογή κανόνων ΕΝΓ.

13. Έναρξη κατανόησης της κοινωνιολογικής φύσης της γλώσσας. Διερεύνηση χρήσης γλώσσας για επιτέλεση πράξεων, έκφραση συναισθημάτων και απόψεων και για συμπεριφοράς και ενέργειας ως παραγωγικού πολίτη.
14. Χρήση διαφόρων στυλιστικών τομέων της ΕΝΓ για την έκφραση συνειρμών, την έκφραση συναισθημάτων, γνώσεων και απόψεων, τον στοχασμό πάνω στην εμπειρία των Κωφών και την ανθρώπινη εμπειρία γενικότερα.
15. Εφαρμογή στρατηγικών θέασης και κατανόησης πληροφοριών παρουσιάσεων στην ΕΝΓ.
16. Χρήση βιντεοκειμένων της ΕΝΓ και συνεντεύξεων για ανάπτυξη ιδεών και ερωτημάτων.
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
1. Αναγνώριση και περιγραφή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της ΕΝΓ.
1α) Αναγνώριση των τεσσάρων βασικών παραμέτρων ενός νοήματος.
1β) Επεξήγηση της σπουδαιότητας της οπτικής επαφής (βλέμματος) ως γραμματικού δείκτη.
1γ) Αναγνώριση του ρόλου και της σπουδαιότητας των μη-χειροκινησιακών δεικτών στην ΕΝΓ.
1δ) Αναγνώριση και παροχή παραδειγμάτων για 7 διαφορετικούς τύπους ταξινομητών
1 ε) Αναγνώριση, παραγωγή και περιγραφή νοημάτων στη βασική τους μορφή αλλά και όταν κλίνονται ή συνδυάζονται με ταξινομητές.
2) Κατανόηση και περιγραφή του ότι η δομή των νοημάτων εξαρτάται από 4 βασικές παραμέτρους.
3) Αρχή εκμάθησης του τρόπου κλίσης ουσιαστικών, ρημάτων και επιθέτων.
4) Αναγνώριση και επίδειξη κλίσης ενός νοήματος σε σχέση με τη χρονική συχνότητα, τη λειτουργία του χώρου, τον τρόπο (συνεχή, κοφτό κ.λ.π.) και την ένταση.
5) Εκμάθηση και επίδειξη της χρήσης/ του σχηματισμού του χρόνου στην ΕΝΓ.
6) Εκμάθηση και χρήση των γραμματικών κατηγοριών της ΕΝΓ.
7α) Αναγνώριση και παραγωγή ουσιαστικών στην ΕΝΓ.
7β) Κατηγοριοποίηση ουσιαστικών.
7γ) Εκμάθηση και παραγωγή ορισμών ουσιαστικών.
7δ) Αναγνώριση και παραγωγή ουσιαστικών σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις ερεθίσματα.
8 α) Αναγνώριση και παραγωγή ρημάτων (ενέργειας, στατικών, απλών και κατεύθυνσης) στην ΕΝΓ.
8β) Εκμάθηση και παραγωγή ορισμών ρημάτων (ενέργειας, στατικών, απλών και κατεύθυνσης).
8γ) Αναγνώριση και παραγωγή ρημάτων (ενέργειας, στατικών, απλών και κατεύθυνσης) σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις ερεθίσματα.
9) Εκμάθηση και παραγωγή ζευγών ουσιαστικών-ρημάτων.
10α) Εκμάθηση διαφορετικών τύπων ταξινομητών στην ΕΝΓ.
10β) Εκμάθηση και δυνατότητα αναγνώρισης ταξινομητών στην ΕΝΓ.
11) Ενσωμάτωση ταξινομητών σε ρήματα κίνησης και θέσης.
12) Ανάπτυξη και επίδειξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για να κρίνει τη γραμματικότητα των προτάσεων της ΕΝΓ (αναγνώριση γραμματικών και συντακτικών κατηγοριών, δηλ. ουσιαστικών, ρημάτων, επιθέτων, ταξινομητών, επιρρημάτων και σειράς λέξεων).
(ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ)-ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

1. Εκμάθηση, αναγνώριση και παραγωγή των συστατικών των προτάσεων της ΕΝΓ, δηλ. θεματοποίηση, αλλαγή ρόλων, καθιέρωση θέσεων στο χώρο, χρήση βλέμματος για υπόδειξη υποκειμένου ή αντικειμένου.
2. Εκμάθηση, αναγνώριση και χρήση των διαφορετικών τύπων ρημάτων μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.
3. Κατανόηση και επίδειξη της λειτουργίας των ρημάτων κίνησης στην ΕΝΓ.
4. Κατανόηση και επίδειξη της λειτουργίας των ρημάτων θέσης στην ΕΝΓ.
5. Κατανόηση και επίδειξη της λειτουργίας των ταξινομητών ως αντωνυμιών.
6. Κατανόηση και επίδειξη της λειτουργίας της σειράς των λέξεων μέσα στις προτάσεις.
7. Κατανόηση και χρήση βασικών οριστικών προτάσεων στην ΕΝΓ.
8. Κατανόηση, αναγνώριση και χρήση των δύο βασικών τύπων ερωτήσεων (ολικής και μερικής άγνοιας) στην ΕΝΓ.
9. Κατανόηση και ενσωμάτωση της άρνησης σε ερωτηματικές προτάσεις.
ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ
1. Κατανόηση και αφομοίωση των 1000 νοημάτων που αντιστοιχούν στις 1000 πιο συνηθισμένες λέξεις.
2. Εκμάθηση και χρήση καινούργιου λεξιλογίου στην ΕΝΓ.
3. Εκμάθηση και χρήση των διαφορετικών κατηγοριών λεξιλογίου της ΕΝΓ, δηλ. κοινών ουσιαστικών, περιληπτικών ουσιαστικών, επιθέτων, επιρρημάτων κ.λ.π.).
ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΝΓ
1. Αναγνώριση των βασικών φωνολογικών χαρακτηριστικών της ΕΝΓ.
2. Αναγνώριση και κατηγοριοποίηση παραλλαγών φωνολογικών δομών της ΕΝΓ.
3. Εκμάθηση και επίδειξη τρόπου σχηματισμού χρονικών προσδιορισμών στην ΕΝΓ.
4. Κατανόηση και εκμάθηση του ρόλου του δακτυλοσυλλαβισμού.
5. Κατανόηση και εκμάθηση του ρόλου των κινήσεων του στόματος.
6. Εκμάθηση και χρήση του αριθμητικού συστήματος στην ΕΝΓ.
ΥΦΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ
1. Κατανόηση της αλλαγής χρήσης γλώσσας σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
2. Απόκτηση εμπειρίας νοηματισμού σε διαφορετικά περιβάλλοντα και συζήτηση αλλαγής χρήσης γλώσσας σε καθένα από αυτά.
3. Κατανόηση και συζήτηση/ ανάλυση της διαφορετικής χρήσης γλώσσας από διαφορετικούς ανθρώπους.
4. Εκμάθηση και συζήτηση του ζητήματος της υπόστασης/ κοινωνικής θέσης της γλώσσας.
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
1. Κατανόηση και εκμάθηση χρήσης των διαφορετικών τύπων κειμένων της ΕΝΓ (δηλ. αφηγήσεις, ποιήματα, μυθιστορήματα, μύθοι, μικρές ιστορίες, βιογραφίες, διαφημίσεις, μικρά δελτία ειδήσεων).
2. Κατανόηση και χρήση των βασικών συστατικών των αφηγήσεων στην ΕΝΓ.
3. Εκμάθηση τρόπου περίληψης κειμένου της ΕΝΓ.
4. Ανάπτυξη περίληψης κειμένου της ΕΝΓ.
5. Κατανόηση και χρήση των κατάλληλων στρατηγικών για τη συλλογή νοηματιζόμενων ιστοριών από Κωφούς ενήλικες. (Διαδικασίες και προϋποθέσεις διεξαγωγής συνεντεύξεων).
6. Παρακολούθηση βιντεοταινιών και συζήτηση για διάφορους αφηγητές και ποιητές της ΕΝΓ.

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
1. Έναρξη κατανόησης και επεξήγηση του σημαντικού ρόλου του διερμηνέα της ΕΝΓ.
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Προτάσεις πραγμάτωσης και εμπέδωσης στόχων.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
1. Αξιολόγηση της ικανότητας ανάλυσης γνώσης λεξιλογίου με διερεύνηση σημασιολογικών τομέων αυτού.
2. Αξιολόγηση ικανότητας μαθητή να αναγνωρίζει στοιχεία λεξιλογίου στο γλωσσικό περιβάλλον και ως εδραιωμένα λεκτικά στοιχεία.
3. Αξιολόγηση ικανότητας επιλογής και χρήσης των κατάλληλων ταξινομητών σε επαναφήγηση μιας ιστορίας.
4. Χρήση εργαλείων αξιολόγησης για έλεγχο κατανόησης λεξιλογίου (αντωνύμων, συνωνύμων, πληθυντικού κ.λ.π..)
5. Χρήση εργαλείων αξιολόγησης για ενεργητική ανταπόκριση σε πραγματικά αντικείμενα, απευθείας ερεθίσματα και αφηγήσεις.
ΠΕΜΠΤΗ & ΕΚΤΗ ΤΑΞΗ
ΣΤΟΧΟΙ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
1. Χρήση των δεξιοτήτων και των στρατηγικών που απαιτούνται για την κατανόηση της ΕΝΓ, καθώς και ανάπτυξη της ικανότητας ερμηνείας και αξιολόγησης βιντεοκειμένων και παρουσιάσεων.
2. Χρήση των δεξιοτήτων και των στρατηγικών που απαιτούνται για την σύνθεση βιντεοκειμένων της ΕΝΓ.
3. Χρήση των τεχνικών θέασης και κατανόησης για την κατανόηση και εκτίμηση της λογοτεχνίας και του πολιτισμού.
4. Παραγωγή βιντεοκειμένων με εφαρμογή κανόνων ΕΝΓ.
5. Έναρξη κατανόησης της κοινωνιολογικής φύσης της γλώσσας. Διερεύνηση χρήσης γλώσσας για επίτευξη πράξεων, έκφραση συναισθημάτων και απόψεων και για συμπεριφοράς και ενέργειας ως παραγωγικού πολίτη.
6. Χρήση διαφόρων στυλιστικών τομέων της ΕΝΓ για την έκφραση συνειρμών, την έκφραση συναισθημάτων, γνώσεων και απόψεων, τον στοχασμό πάνω στην εμπειρία των Κωφών και την ανθρώπινη εμπειρία γενικότερα.
7. Εφαρμογή στρατηγικών θέασης και κατανόησης πληροφοριών διαφόρων παρουσιάσεων στην ΕΝΓ.
8. Χρήση βιντεοκειμένων της ΕΝΓ και συνεντεύξεων για ανάπτυξη ιδεών και ερωτημάτων.
(ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ) - ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ
1. Κατανόηση λειτουργίας ταξινομητών ως αντωνυμιών.
2. Επίδειξη λειτουργίας και κατηγοριοποίησης ταξινομητών στην ΕΝΓ.
3. Αναγνώριση και εκμάθηση λειτουργίας ρημάτων κίνησης.
4. Αναγνώριση και εκμάθηση λειτουργίας ρημάτων θέσης.
5. Εκμάθηση, αναγνώριση, κατηγοριοποίηση και παραγωγή των συστατικών των προτάσεων της ΕΝΓ.
5α. Ορισμός και παροχή παραδειγμάτων χρήσης υποκειμένου και αντικειμένου.
5β. Αναγνώριση και κατηγοριοποίηση υποκειμένων και αντικειμένων σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.

5γ. Αναγνώριση υποκειμένου και αντικειμένου σε ρηματικές προτάσεις κατεύθυνσης.
5δ. Αναγνώριση, κατηγοριοποίηση και υπόδειξη υποκειμένου και αντικειμένου σε μία πρόταση της ΕΝΓ.
5 ε. Αναγνώριση, κατηγοριοποίηση και παραγωγή δεικτών για υποκείμενα και αντικείμενα στην ΕΝΓ.
6. Εκμάθηση, αναγνώριση, κατηγοριοποίηση και παραγωγή των συστατικών των προτάσεων της ΕΝΓ.
6 α. Κατανόηση, αναγνώριση, χρήση και κατηγοριοποίηση θεματοποίησης για την υπόδειξη του υποκειμένου μίας πρότασης.
6β. Εκμάθηση αναγνώρισης της αλλαγής ρόλων ως σηματοδότη της αλλαγής υποκειμένου και /ή αντικειμένου.
6γ. Κατανόηση και κατηγοριοποίηση των θέσεων στο χώρο ως δεικτών υποκειμένου και αντικειμένου στα ρήματα κατεύθυνσης.
6δ. Εκμάθηση αναγνώρισης, χρήσης και κατηγοριοποίησης των διαφορετικών λειτουργιών του βλέμματος για την υπόδειξη του υποκειμένου μέσα σε μία πρόταση.
6 ε. Εκμάθηση αναγνώρισης και κατηγοριοποίησης των διαφορετικών τύπων ρημάτων κατεύθυνσης.
6στ. Εκμάθηση και χρήση ανταποδοτικών ρημάτων για την υπόδειξη υποκειμένου και αντικειμένου.
6ζ. Αναγνώριση, κατηγοριοποίηση και παραγωγή ρημάτων κατεύθυνσης και χρήση αυτών ως δεικτών της κίνησης των υποκειμένων από ή προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις.
7. Εκμάθηση, αναγνώριση και ενσωμάτωση διαφορετικών κατηγοριών ρημάτων μέσα σε προτάσεις (στατικά και ενεργά ρήματα, ταξινομητές σε ρήματα για την υπόδειξη υποκειμένου /αντικειμένου).
8. Κατανόηση της λειτουργίας χρήσης της σειράς των λέξεων.
9. Εκμάθηση, αναγνώριση και χρήση των οριστικών προτάσεων στην ΕΝΓ.
10. Εκμάθηση, αναγνώριση, κατηγοριοποίηση και χρήση των δύο βασικών τύπων ερωτήσεων της ΕΝΓ (ολικής και μερικής άγνοιας).
11. Κατανόηση τρόπου ενσωμάτωσης άρνησης σε σύνθετες προτάσεις της ΕΝΓ.
11 α. Ενσωμάτωση άρνησης σε σύνθετες προτάσεις της ΕΝΓ.
12. Εκμάθηση και επίδειξη δομής υποθετικών προτάσεων.
13. Εκμάθηση και χρήση θεματοποίησης στην ΕΝΓ.
14. Εκμάθηση, κατανόηση και χρήση της δομής των αναφορικών προτάσεων.
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
1. Αναγνώριση, κατηγοριοποίηση, διάκριση και χρήση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της ΕΝΓ.
1α) Χρήση των τεσσάρων βασικών παραμέτρων ενός νοήματος.
1β) Εκμάθηση κατηγοριοποίησης και ικανότητα χρήσης της οπτικής επαφής (βλέμματος).
1γ) Εκμάθηση κατηγοριοποίησης και ικανότητα χρήσης του βλέμματος.
1δ) Εκμάθηση κατηγοριοποίησης και ικανότητα χρήσης των μη-χειροκινησιακών δεικτών στην ΕΝΓ.
1ε) Εκμάθηση και ικανότητα κατηγοριοποίησης 7 διαφορετικών τύπων ταξινομητών.
1στ') Εκμάθηση κατηγοριοποίησης και ικανότητα χρήσης και κατηγοριοποίησης εδραιωμένων νοημάτων, κλίσεων και ταξινομητών.
2) Κατανόηση και περιγραφή του ότι η δομή των νοημάτων εξαρτάται από 4 βασικές παραμέτρους.
3) Αρχή εκμάθησης του τρόπου κλίσης ουσιαστικών, ρημάτων και επιθέτων.

4) Αναγνώριση και επίδειξη κλίσης ενός νοήματος σε σχέση με τη χρονική συχνότητα, τη λειτουργία του χώρου, τον τρόπο (συνεχή, κοφτό κ.λ.π.) και την ένταση.
5) Εκμάθηση και επίδειξη της χρήσης/ του σχηματισμού του χρόνου στην ΕΝΓ.
6) Εκμάθηση και χρήση των γραμματικών κατηγοριών της ΕΝΓ.
7α) Αναγνώριση και παραγωγή ουσιαστικών στην ΕΝΓ.
7β) Κατηγοριοποίηση ουσιαστικών.
7γ) Εκμάθηση και παραγωγή ορισμών ουσιαστικών.
7δ) Αναγνώριση και παραγωγή ουσιαστικών σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις ερεθίσματα.
8 α) Αναγνώριση και παραγωγή ρημάτων (ενέργειας, στατικών, απλών και κατεύθυνσης) στην ΕΝΓ.
8β) Εκμάθηση και παραγωγή ορισμών ρημάτων (ενέργειας, στατικών, απλών και κατεύθυνσης).
8γ) Αναγνώριση και παραγωγή ρημάτων (ενέργειας, στατικών, απλών και κατεύθυνσης) σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις ερεθίσματα.
9) Εκμάθηση και παραγωγή ζευγών ουσιαστικών-ρημάτων.
10α) Εκμάθηση διαφορετικών τύπων ταξινομητών στην ΕΝΓ.
10β) Εκμάθηση και δυνατότητα αναγνώρισης ταξινομητών στην ΕΝΓ.
11) Ενσωμάτωση ταξινομητών σε ρήματα κίνησης και θέσης.
12) Ανάπτυξη και επίδειξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για να κρίνει τη γραμματικότητα των προτάσεων της ΕΝΓ (αναγνώριση γραμματικών και συντακτικών κατηγοριών, δηλ. ουσιαστικών, ρημάτων, επιθέτων, ταξινομητών, επιρρημάτων και σειράς λέξεων).
ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ
1. Εκμάθηση και χρήση καινούργιου λεξιλογίου.
2. Εκμάθηση και αναγνώριση των κατηγοριών και των λειτουργιών των λεκτικών στοιχείων της ΕΝΓ (επίπεδα λεκτικών στοιχείων, πληθυντικός νοημάτων, δήλωση δράστη, κλίση επιθέτων για βαθμίδες έντασης, μη-χειροκινησιακοί δείκτες).
3. Κατανόηση χρήσης των δακτυλοσυλλαβιζόμενων δάνειων νοημάτων.
3 α. Εκμάθηση χρήσης των δακτυλοσυλλαβιζόμενων δάνειων νοημάτων.
4. Κατανόηση και χρήση του αριθμητικού συστήματος της ΕΝΓ.
5. Κατανόηση και χρήση ιδιωματισμών στην ΕΝΓ.
6. Εκμάθηση λεξιλογίου σύγκρισης και αντιπαράθεσης αντικειμένων στην ΕΝΓ.
ΥΦΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ
1. Κατανόηση και περιγραφή (επίδειξη) αλλαγής χρήσης γλώσσας σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
2. Κατανόηση και περιγραφή (επίδειξη) διαφοροποίησης χρήσης γλώσσας από διαφορετικούς τύπους ανθρώπων.
3. Εκμάθηση και επίδειξη των παραλλαγών στην υφολογική εκδοχή της ΕΝΓ.
4. Εκμάθηση και συζήτηση των επιπέδων και των ειδών χρήσης γλώσσας.
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
1. Κατανόηση και εκμάθηση χρήσης των διαφορετικών τύπων κειμένων της ΕΝΓ (αφηγήσεις, ποίηση, ανέκδοτα, μυθιστορήματα, μύθους, μικρές ιστορίες, βιογραφίες, διαφημίσεις, δελτία ειδήσεων).
2. Εκμάθηση και ικανότητα επεξήγησης των αφηγηματικών δομών διαφόρων κειμένων της ΕΝΓ (χώρος, χρόνος, χαρακτήρες, αλληλουχία, σύγκρουση, επίλυση σύγκρουσης, συνδετικές τεχνικές, τεχνικές κλεισίματος).

3. Κατανόηση και βελτίωση της ικανότητας περίληψης κειμένων της ΕΝΓ.
4. Ανάπτυξη εκτίμησης και προτίμησης διαφόρων κειμένων της ΕΝΓ.
5. Ικανότητα διατύπωσης εκτίμησης και προτίμησης διαφόρων κειμένων της ΕΝΓ.
6. Κατανόηση και ικανότητα χρήσης των στρατηγικών που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή νοηματικών ιστοριών από Κωφούς ενήλικες.
7. Κατανόηση και ικανότητα χρήσης διαφορετικών τρόπων κατηγοριοποίησης της λογοτεχνίας.
8. Εκμάθηση και συζήτηση για αφηγητές, καλλιτέχνες και ποιητές της ΕΝΓ.
9. Έκθεση και ικανότητα συζήτησης συγκεκριμένων τεχνικών που χρησιμοποιούνται από δημιουργούς και καλλιτέχνες στη λογοτεχνία της ΕΝΓ.
10. Κατανόηση και ικανότητα επεξήγησης του ρόλου του διερμηνέα.
11. Κατανόηση και ικανότητα επεξήγησης των δικαιωμάτων που προϋποθέτει η χρησιμοποίηση διερμηνέα.
12. Κατανόηση και συζήτηση της σπουδαιότητας συνεργασίας διερμηνέων, Κωφών και ακουόντων καταναλωτών για να εξασφαλίσουν απρόσκοπτη επικοινωνία με όλους τους ενδιαφερόμενους.
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΜΠΤΗΣ & ΕΚΤΗΣ ΤΑΞΗΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ/ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΔΟΧΗΣ/ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ/ ΓΛΩΣΣΑ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
Προτάσεις πραγμάτωσης και εμπέδωσης στόχων.
ΓΥΜΝΑΣΙΟ
ΣΤΟΧΟΙ
ΑΞΟΝΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
1. Χρήση των δεξιοτήτων και των στρατηγικών που απαιτούνται για την κατανόηση της ΕΝΓ, καθώς και ανάπτυξη της ικανότητας ερμηνείας και αξιολόγησης βιντεοκειμένων και παρουσιάσεων.
2. Χρήση των δεξιοτήτων και των στρατηγικών που απαιτούνται για την σύνθεση βιντεοκειμένων της ΕΝΓ.
3. Χρήση των τεχνικών θέασης και κατανόησης για την κατανόηση και εκτίμηση της λογοτεχνίας και του πολιτισμού.
4. Παραγωγή βιντεοκειμένων με εφαρμογή κανόνων ΕΝΓ.
5. Έναρξη κατανόησης της κοινωνιολογικής φύσης της γλώσσας. Διερεύνηση χρήσης γλώσσας για επιτέλεση πράξεων, έκφραση συναισθημάτων και απόψεων και για συμπεριφοράς και ενέργειας ως παραγωγικού πολίτη.
6. Χρήση διαφόρων στυλιστικών τομέων της ΕΝΓ για την έκφραση συνειρμών, την έκφραση συναισθημάτων, γνώσεων και απόψεων, τον στοχασμό πάνω στην εμπειρία των Κωφών και την ανθρώπινη εμπειρία γενικότερα.
7. Εφαρμογή στρατηγικών θέασης και κατανόησης πληροφοριών διαφόρων παρουσιάσεων στην ΕΝΓ.
8. Χρήση βιντεοκειμένων της ΕΝΓ και συνεντεύξεων για ανάπτυξη ιδεών και ερωτημάτων.
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
1. Ανάλυση και περιγραφή των ιδιαίτερων γλωσσικών χαρακτηριστικών της ΕΝΓ.

2. Εκμάθηση επιμέλειας και παραγωγής αφηγήσεων στην ΕΝΓ, με επίδειξη γνώσης των γραμματικών χαρακτηριστικών (φωνολογικές κατηγορίες, μη-χειροκινησιακοί δείκτες, βλέμμα, ταξινομητές, αλλαγή ρόλων, χρήση χώρου, ουσιαστικά, ρήματα, επίθετα, κλίσεις σε ουσιαστικά, κλίσεις σε ρήματα, κλίσεις σε επίθετα, κλιτικές μορφές, χρόνος, θεματοποίηση).

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΔΟΧΗΣ

1. Αναγνώριση και ανάλυση των διαφορών της χρήσης της γλώσσας σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
2. Αναγνώριση και ανάλυση των διαφορών της χρήσης γλώσσας από διαφορετικούς ανθρώπους.
3. Αναγνώριση, ανάλυση και διερεύνηση των παραλλαγών στη χρήση της ΕΝΓ.
4. Παρακολούθηση βιντεοκειμένων διαφόρων νοηματιστών.
5. Ανάλυση και διερεύνηση διαφόρων υφολογικών εκδοχών.
6. Εκμάθηση και συζήτηση θεμάτων κοινωνικής θέσης της γλώσσας (η χρήση της γλώσσας επηρεάζει τις θέσεις και τις αντιλήψεις που έχουν οι άνθρωποι μεταξύ τους).

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

1. Κατανόηση και εκμάθηση χρήσης των περίπλοκων χαρακτηριστικών διαφόρων ειδών κειμένων.
2. Εκμάθηση και επεξήγηση των αφηγηματικών δομών διαφόρων κειμένων της ΕΝΓ.
3. Κατανόηση σκοπού και στόχων διαφόρων κειμένων της ΕΝΓ.
4. Εκμάθηση στρατηγικών αναγνώρισης σκοπού και στόχων διαφόρων κειμένων της ΕΝΓ.
5. Εκμάθηση περίληψης και περίληψη περίπλοκων κειμένων της ΕΝΓ.
6. Ανάπτυξη εκτίμησης και προτίμησης πολλών κειμένων της ΕΝΓ.
7. Ικανότητα διατύπωσης εκτίμησης και προτίμησης πολλών κειμένων της ΕΝΓ.
8. Κατανόηση των διαφορετικών ειδών της 'λογοτεχνίας των Κωφών'.
9. Ικανότητα επεξήγησης των διαφορετικών ειδών της 'λογοτεχνίας των Κωφών'.
10. Κατανόηση στρατηγικών συλλογής προφορικών ιστοριών από Κωφούς ενήλικες.
11. Συλλογή προφορικών ειδών από Κωφούς ενήλικες.
12. Έκθεση σε συγκεκριμένες τεχνικές που χρησιμοποιούνται από συγγραφείς και καλλιτέχνες της ΕΝΓ.
13. Ικανότητα ανάλυσης και κατηγοριοποίησης των τεχνικών που χρησιμοποιούνται από συγγραφείς και καλλιτέχνες στη λογοτεχνία της ΕΝΓ.
14. Ικανότητα αναγνώρισης και επεξήγησης των διαφορών ανάμεσα στα ιστορικά και τα σύγχρονα έργα.

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1. Κατανόηση και ικανότητα επεξήγησης του ρόλου του διερμηνέα.
2. Κατανόηση και ικανότητα επεξήγησης των δικαιωμάτων που προϋποθέτει η χρησιμοποίηση διερμηνέα.
3. Κατανόηση και συζήτηση της σπουδαιότητας συνεργασίας διερμηνέων, Κωφών και ακουόντων καταναλωτών για να εξασφαλίσουν απρόσκοπτη επικοινωνία με όλους τους ενδιαφερόμενους.
4. Κατανόηση και ικανότητα επεξήγησης της διαφοροποίησης των νοηματικών λεκτικών στοιχείων σε διαφορετικές περιοχές της Ελλάδας.
5. Αναγνώριση και καταγραφή των συναφών λεκτικών στοιχείων της περιοχής ή του σχολείου του.

6. Δημιουργία βιντεοταινίας νοημάτων συναφών με/ συγκεκριμένων για το σχολείο ή την περιοχή των μαθητών και αποστολή αυτής της βιντεοταινίας στους αναγνωρισμένους Κωφούς μαθητές.
7. Κατανόηση της δυνατότητας συλλογής τοπικών νοημάτων από το σχολείο ή την περιοχή, μέσω μίας βίντεο-επιστολής προς τους επιλεγμένους μαθητές του σχολείου.
8. Παρακολούθηση και σύγκριση νοημάτων κατά σχολείο ή περιοχή.
9. Αναγνώριση, σύγκριση και αντιπαράθεση διαφορών σε χειρομορφές, κινήσεις και θέσεις.
ΓΥΜΝΑΣΙΟ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ
1. Εκμάθηση τρόπου ανάλυσης λειτουργίας ταξινομητών στην ΕΝΓ.
2. Ανάλυση, κατηγοριοποίηση και περιγραφή της λειτουργίας των ταξινομητών.
3. Εκμάθηση ανάλυσης και λειτουργίας ρημάτων κίνησης στην ΕΝΓ.
4. Εκμάθηση ανάλυσης, κατηγοριοποίησης και παραγωγής των συστατικών των προτάσεων της ΕΝΓ (υποκείμενα, αντικείμενα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα και σε ρηματικές προτάσεις κατεύθυνσης).
5. Εκμάθηση ανάλυσης και περιγραφής της λειτουργίας των ρημάτων θέσης στην ΕΝΓ.
6. Εκμάθηση ανάλυσης και κατηγοριοποίηση των συστατικών των προτάσεων της ΕΝΓ (θεματοποίηση, αλλαγή ρόλων, θέσεις στο χώρο, λειτουργίες του βλέμματος, περιγραφή διαφόρων τύπων ρημάτων, υποκείμενα, αντικείμενα).
7. Ικανότητα ανάλυσης και κατηγοριοποίησης των συστατικών των προτάσεων της ΕΝΓ (θεματοποίηση, αλλαγή ρόλων, θέσεις στο χώρο, λειτουργίες του βλέμματος, περιγραφή διαφόρων τύπων ρημάτων, υποκείμενα, αντικείμενα).
8. Εκμάθηση ανάλυσης και κατηγοριοποίησης διαφορετικών κατηγοριών ρημάτων και τον τρόπο λειτουργίας αυτών μέσα σε προτάσεις.
9. Αναγνώριση και χρήση των διαφορετικών τύπων ρημάτων μέσα σε προτάσεις.
10. Εκμάθηση ανάλυσης σειράς λέξεων στην ΕΝΓ.
11. Ικανότητα αναγνώρισης, ανάλυσης, κατηγοριοποίησης και περιγραφής όλων των πιθανών σειρών λέξεων στην ΕΝΓ.
12. Εκμάθηση ανάλυσης και ανάλυση οριστικών προτάσεων.
13. Εκμάθηση ανάλυσης και περιγραφής προτάσεων ερωτηματικού τύπου.
14. Παραγωγή και ανάλυση προτάσεων ερωτηματικού τύπου.
15. Εκμάθηση τρόπου ανάλυσης και περιγραφής της άρνησης σε σύνθετες προτάσεις της ΕΝΓ.
16. Ενσωμάτωση άρνησης σε ποικίλους τύπους προτάσεων.
17. Εκμάθηση ανάλυσης και περιγραφής της δομής των Υποθετικών προτάσεων στην ΕΝΓ.
18. Ικανότητα επίδειξης (ανάλυσης και περιγραφής) της δομής των υποθετικών προτάσεων της ΕΝΓ.
19. Εκμάθηση ανάλυσης και περιγραφής της δομής της θεματοποίησης στην ΕΝΓ.
20. Ικανότητα ανάλυσης και περιγραφής της δομής της θεματοποίησης στην ΕΝΓ.
21. Εκμάθηση ανάλυσης και περιγραφής της δομής των αναφορικών προτάσεων της ΕΝΓ.
22. Ικανότητα επίδειξης (ανάλυσης και περιγραφής) της δομής των αναφορικών προτάσεων της ΕΝΓ.
ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ
1. Εκμάθηση και χρήση καινούργιου λεξιλογίου (ουσιαστικά, επίθετα, επιρρήματα, ταξινομητές, σύνθετα νοήματα, δακτυλοσυλλαβιζόμενα δάνεια νοήματα). (Συνέχεια από 5 ^η & 6 ^η τάξη)
2. Εκμάθηση των διαφορετικών κατηγοριών λεξιλογίου της ΕΝΓ (κοινά και περιληπτικά ουσιαστικά, επίθετα και επιρρήματα).
3. Κατηγοριοποίηση νέου λεξιλογίου (κοινών και περιληπτικών ουσιαστικών, επιθέτων και επιρρημάτων).
4. Εκμάθηση λειτουργίας και χρήσης ταξινομητών (κλίμακα αναφοράς, τεχνικές συνοχής, αναγνώριση χαρακτήρων).
5. Εκμάθηση της φωνολογικής δομής της ΕΝΓ.
6. Εκμάθηση αναγνώρισης, ανάλυσης και κατηγοριοποίησης των διαφοροποιήσεων των φωνολογικών δομών της ΕΝΓ.
7. Ικανότητα αναγνώρισης, ανάλυσης και κατηγοριοποίησης των φωνολογικών δομών της ΕΝΓ.
8. Εκμάθηση δόμησης χρονικών προσδιορισμών στην ΕΝΓ.
9. Επίδειξη δόμησης χρονικών προσδιορισμών στην ΕΝΓ.
10. Εκμάθηση των κατηγοριών και των λειτουργιών των διαφορετικών λεκτικών στοιχείων της ΕΝΓ.
11. Εκμάθηση ανάλυσης, κατηγοριοποίησης και περιγραφής του τρόπου χρήσης των δακτυλοσυλλαβιζόμενων δανείων νοημάτων.
12. Ανάλυση, κατηγοριοποίηση και περιγραφή δακτυλοσυλλαβιζόμενων δανείων νοημάτων.
13. Εκμάθηση ανάλυσης, κατηγοριοποίησης και περιγραφής της αρίθμησης στην ΕΝΓ.
14. Ανάλυση, κατηγοριοποίηση και περιγραφή της αρίθμησης στην ΕΝΓ.
15. Κατανόηση της έννοιας των ιδιωματισμών της ΕΝΓ (Συνέχεια από προηγούμενες τάξεις).
16. Εκμάθηση ιδιωματισμών της ΕΝΓ (Συνέχεια από προηγούμενες τάξεις).
17. Εκμάθηση ανάλυσης, κατηγοριοποίησης και περιγραφής των διαφορετικών λειτουργιών του χώρου και της κίνησης στο λεξιλόγιο της ΕΝΓ.
18. Ανάλυση, κατηγοριοποίηση και περιγραφή του χώρου και της κίνησης στο λεξιλόγιο της ΕΝΓ.
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ/ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΥΦΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΔΟΧΗΣ/ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ)/ ΓΛΩΣΣΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ/ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ
Προτάσεις πραγμάτωσης και εμπέδωσης στόχων.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Ο μαθητής θα κατανοήσει τη λειτουργία των ταξινομητών ως αντωνυμιών
- Θα εισαχθούν οι κατηγορίες των σημασιολογικών ταξινομητών
- Ο μαθητής θα συνδυάσει τις κατάλληλες χειρομορφές σημασιολογικών ταξινομητών (B 1 3 L) με εικόνες διαφόρων σημασιολογικών ταξινομητών όπως:
Οχήματα:
  - Αυτοκίνητα- όλα τα είδη/ μοντέλα
  - Μοτοσικλέτες
  - Τρένα
  - Τζιπ, πολυμορφικά
  - Ποδήλατα
  - Βάρκες
  - Μοτοποδήλατα
  - Τροχόσπιτα
  - Τρακτέρ
  - Λεωφορεία
  - Φορτηγά όλων των ειδών
- Ο μαθητής θα συνδυάσει τις κατάλληλες χειρομορφές σημασιολογικών ταξινομητών (1 2 @) με εικόνες διαφόρων σημασιολογικών ταξινομητών, όπως:
Άνθρωποι:
  - Άνθρωποι όλων των ειδών
  - Άνθρωποι που κάθονται
  - Άνθρωποι που περπατάνε
- Ο μαθητής θα συνδυάσει τις κατάλληλες χειρομορφές σημασιολογικών ταξινομητών (@1 Χέρι και 2 Χέρια) με εικόνες διαφόρων σημασιολογικών ταξινομητών, όπως:
Ζώα:
  - Ζώα που 'κάθονται'
  - Ζώα που τρέχουν
  - Ζώα που 'στέκονται'
- Ο μαθητής θα συνδυάσει τις κατάλληλες χειρομορφές σημασιολογικών ταξινομητών (6 1 % B) με εικόνες διαφόρων σημασιολογικών ταξινομητών, όπως:
Δομές:
  - Ψηλά κτίρια
  - Μέτρια κτίρια
  - Χαμηλά κτίρια
  - Μεγάλα σπίτια
  - Σκηνές
  - Καλύβες
  - Παράγκες
  - Βοηθητικά κτίρια
  - Αποθήκες
  - Κάστρα
  - Σχολικά Κτίρια

- Ο μαθητής θα συνδυάσει την κατάλληλη χειρομορφή σημασιολογικού ταξινομητή **y** με εικόνες διαφόρων σημασιολογικών ταξινομητών-αεροπλάνα, διαστημικά λεωφορεία κ.λ.π..
- Ο μαθητής θα παρακολουθήσει μία ποικιλία από βίντεο-κλιπ, τα οποία περιγράφουν διαφορετικούς ανθρώπους, μέρη και πράγματα και θα διαπιστώσει τι μπορεί και τι δεν μπορεί να περιγράψει.
- Από αυτό το είδος υποδειγματισμού, ο μαθητής θα μάθει να ενσωματώνει τη χρήση των ταξινομητών (όλων των ειδών) στο δικό του νοηματικό ρεπερτόριο.
- Θα εισαχθούν κατηγορίες ταξινομητών συναφείς προς το ανθρώπινο σώμα. Ο μαθητής θα ταιριάζει τις κατάλληλες χειρομορφές των ταξινομητών που αφορούν ανθρώπινα μέλη με εικόνες από διάφορα μέρη του σώματος, π.χ.
  - Κεφάλι
  - Μάτια
  - Δόντια
  - Γλώσσα
  - Πόδια
- Θα χρησιμοποιηθούν αποσπάσματα βιντεοταινιών με διάφορους ταξινομητές χωρίς να κατονομάζεται το ουσιαστικό. Ο μαθητής θα αντιληφθεί ότι δεν μπορεί να αναγνωρίσει ένα συγκεκριμένο ουσιαστικό, απλώς βλέποντας τον ταξινομητή εάν δεν κατονομαστεί το συγκεκριμένο ουσιαστικό.
- Ο μαθητής θα παράγει μία σειρά από **βιντεοσκοπήσεις** με σωστές και λανθασμένες χρήσεις ταξινομητών.
- Ο μαθητής θα παράγει τον κατάλληλο ταξινομητή, μόλις του δείξουν μία σειρά από εικόνες.
- Ο μαθητής θα παρακολουθήσει μαγνητοσκοπημένα αποσπάσματα, θα αναγνωρίσει λανθασμένες χρήσεις ταξινομητών και θα εξηγήσει τον λόγο για τον οποίο έχει γίνει λάθος.
- Ο μαθητής θα μάθει τον τρόπο με τον οποίο οι ταξινομητές μπορούν ή δεν μπορούν να αλληλεπιδρούν. Επίσης θα του δοθεί μία βιντεοταινία με παραδείγματα από κατάλληλες και ακατάλληλες περιπτώσεις.

Προσδιορίζω, κατηγοριοποιώ

- Ο μαθητής θα δει χειρομορφές διαφόρων ταξινομητών και θα προσδιορίσει ποιες μπορεί και ποιες δεν μπορεί να αναπαραστήσει.
- Χρήση του υλικού για χειρομορφές, θέση και κίνηση.
- Ο μαθητής χρειάζεται να αναγνωρίσει τις 54 χειρομορφές **της ENΓ**.
- Ο μαθητής χρειάζεται να αναγνωρίσει τις 5 θέσεις **σχηματισμού νοήματος**.
- Ο μαθητής χρειάζεται να αναγνωρίσει τις 5 κινήσεις **σχηματισμού νοήματος**.
- Θα δοθεί στον μαθητή μία θέση και μία χειρομορφή και θα πρέπει να συνθέσει έναν κατάλογο από πιθανά νοήματα, ενώ ταυτόχρονα θα διαφοροποιεί την κίνηση.
- Ο μαθητής θα πρέπει να αναγνωρίσει και να απομονώσει τη θέση, τη χειρομορφή και την κίνηση των νοημάτων που του δίνονται.
- Δίνοντας στο μαθητή διάφορα ελάχιστα ζεύγη, θα πρέπει να αναγνωρίσει τις αλλαγές που παρατηρούνται (π.χ. ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ-ΡΟΛΟΙ).

Χρονικοί Προσδιορισμοί

- Δίνοντας στον μαθητή διάφορες μαγνητοσκοπημένες προτάσεις και μικρές ιστορίες, θα πρέπει να αναγνωρίσει τον ρηματικό χρόνο.

Μη-Χειροκινησιακοί Δείκτες

- Εισαγωγή στους Μη-Χειροκινησιακούς Δείκτες

- Δίνοντας στο μαθητή εικόνες και/ ή βίντεο-κλιπ, θα πρέπει να τα συνδυάσει με αντίστοιχους μη-χειροκινησιακούς δείκτες.
- Χρήση βίντεο-κλιπ με διάφορα σενάρια χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι απαιτούμενοι μη-χειροκινησιακοί δείκτες. Ο μαθητής θα αντιληφθεί ότι οι μη-χειροκινησιακοί δείκτες θα πρέπει να ενσωματωθούν για να αποσαφηνιστεί το νόημα.
- Ο μαθητής θα δει βίντεο-κλιπ με ζεύγη διαφόρων ειδών νοηματικών ερεθισμάτων. Κατόπιν θα πρέπει να περιγράψει τις διαφορές που παρατηρεί ανά δύο νοήματα. (Για παράδειγμα τη διαφορά μεταξύ του μακριά και του πολύ μακριά, ή του παχύς και του παχύσαρκος).

Πληθυντικός

- Ο μαθητής θα αποκτήσει την ικανότητα να αναγνωρίζει τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να σχηματίσει τον πληθυντικό αριθμό.
- Απόλυτα Αριθμητικά (ενσωμάτωση αριθμών)
- Συγκεκριμένα λεκτικά στοιχεία τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να υποδείξουν τη δημιουργία πληθυντικού: Πολλά, λίγα, αρκετά, αναγνώριση συγκεκριμένου αριθμού
- Επανάληψη του ουσιαστικού (περιορισμένη χρήση, π.χ. σπίτια, δένδρα)

Μη-Αριθμήσιμα Έναντι Αριθμήσιμων Ουσιαστικών

ΑΡΙΘΜΗΣΙΜΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Είναι αναγνωρίσιμα από τους κανόνες που διατυπώθηκαν παραπάνω (από τον αριθμό, τα λεκτικά στοιχεία)

Μη-Αριθμήσιμα Ουσιαστικά

- Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τον κατάλληλο ταξινομητή που θα χρησιμοποιηθεί με τα μη-αριθμήσιμα ουσιαστικά.
- Ο μαθητής θα δει εικόνες και θα νοηματίσει την κατάλληλη χειρομορφή ταξινομητή (για παράδειγμα: ψάρια σε δεξαμενή, στοίβα χαρτιών, κουτάκια αναψυκτικών).
- Ο μαθητής θα δει σωστές και λανθασμένες χρήσεις χειρομορφών ταξινομητών μη-αριθμήσιμων ουσιαστικών και θα περιγράψει ποιες είναι σωστές και ποιες όχι.

ΡΗΜΑΤΑ

• Απλά Ρήματα:

Ρήματα που δεν μπορούν να ενσωματώσουν συμφωνία, για παράδειγμα: ΤΡΩΩ, ΓΝΩΡΙΖΩ, ΣΚΕΠΤΟΜΑΙ (ΝΟΜΙΖΩ), ΜΑΘΑΙΝΩ, ΠΑΙΖΩ, ΓΕΥΟΜΑΙ, ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ, ΘΕΛΩ, ΑΡΕΣΚΟΜΑΙ, ΑΚΟΥΩ, ΙΔΡΩΝΩ, ΚΛΑΙΩ, ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ) (Στα απλά ρήματα επίσης συμπεριλαμβάνονται ρήματα που ακουμπούν το σώμα καθώς και ρήματα νόησης)

• Ρήματα Συμφωνίας

(Ρήματα που πρέπει να συμπεριλάβουν υποκείμενο και αντικείμενο καθώς και διαδρομή κίνησης)

• Αλληλοπαθή Ρήματα

(ΓΝΩΡΙΖΟΜΑΣΤΕ, ΕΡΩΤΕΥΟΜΑΣΤΕ Ο ΕΝΑΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ, ΣΤΕΛΝΟΥΜΕ ΜΗΝΥΜΑΤΑ Ο ΕΝΑΣ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟΝ, ΜΙΣΟΥΜΕ Ο ΕΝΑΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ)

- Ο μαθητής θα μάθει τους παρακάτω κανόνες για τα ανταποδοτικά ρήματα:
- Συμπεριλαμβάνουν 2 ανθρώπους
- Συμπεριλαμβάνουν την έννοια του 'ο ένας τον άλλον' (της αλληλοπάθειας)

- Ο μαθητής δεν μπορεί να κάνει κάτι με ρήματα που ακουμπούν στο σώμα (π.χ. ΞΕΡΩ, δεξ απλά ρήματα) όταν αυτό είναι δεσμευτικό.

- **Ρήματα Κίνησης**

- Ο μαθητής θα πρέπει να καταλάβει ότι η ΚΙΝΗΣΗ πάνω στη ΔΙΑΔΡΟΜΗ είναι στην πραγματικότητα το ρήμα για τα ρήματα κίνησης (π.χ. ΟΔΗΓΩ, ΠΗΓΑΙΝΩ, όλοι οι σημασιολογικοί ταξινομητές είναι στην πραγματικότητα ρήματα κίνησης)

- Χρήση των μοντέλων Σίφνος και Αθήνα για την σύγκριση των δομών. Ο μαθητής θα αναλύσει το ρήμα σύμφωνα με τη θέση και την κίνηση του ταξινομητή.

- **Ρήματα Θέσης**

- Ο μαθητής θα καταλάβει ότι μερικά ρήματα μπορούν να τοποθετηθούν στον χώρο με ταξινομητή π.χ. ΣΤΕΚΟΜΑΙ, ΚΑΘΟΜΑΙ, ΠΑΡΚΑΡΩ, ΠΗΓΑΙΝΩ, ΞΑΠΛΩΝΩ

Ο παραπάνω κατάλογος δεν περιέχει όλα τα φαινόμενα της γλώσσας ούτε είναι πλήρης. Η συγγραφή γραμματικής της ΕΝΓ η οποία θα περιέχει όλα τα γλωσσικά φαινόμενα είναι επιτακτική.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΓΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ο Κατάλογος Ελέγχου Επιπέδου Γνώσης χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας στη τάξη και τη συγκριτική ανάλυση της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας και της Ελληνικής Γλώσσας. Είναι επίσης ένα εύχρηστο εργαλείο για την καταγραφή των αναγκών και των δεξιοτήτων των μαθητών όπως και τη δημιουργία των Εξατομικευμένων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων για την διδασκαλία της ΕΝΓ.

Επίπεδα Γνώσης Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας:

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

α. Διδασκαλία = **Δ**

ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΑΘΗΣΗΣ

β. Κατανόηση = **Κ**

ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗΣ

γ. Χρήση = **Χ**

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΥΜΕΝΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

δ. Πλήρης Κατανόηση = **Π Κ**

ε. Πλήρης Χρήση = **Π Χ**

Επεξήγηση των Επιπέδων Καταλόγου Ελέγχου:

α. Διδασκαλία =Δ:

Ο μαθητής εκτίθεται στην συγκεκριμένη γλωσσική κατηγορία και την διδάσκεται.

β. Κατανόηση =Κ:

Ο μαθητής είναι στη διαδικασία της κατανόησης της χρήσης των συγκεκριμένων γλωσσικών κατηγοριών που αναφέρονται.

γ. Χρήση =Χ:

Ο μαθητής έχει να επιδείξει γνώση, δυνατότητα χρήσης και ικανότητα να συζητήσει τις γλωσσικές κατηγορίες που αναφέρονται.

δ. Πλήρης Κατανόηση =Π Κ:

Ο μαθητής έχει επιδείξει τη δυνατότητα χρήσης και την ικανότητα να κατηγοριοποιεί, να αναλύει και να περιγράφει τις γλωσσικές κατηγορίες που αναφέρονται.

ε. Πλήρης Χρήση = Π Χ:

Ο μαθητής είναι ικανός να εφαρμόσει έννοιες, μεταγλωσσικές γνώσεις και τις αντιλήψεις της καθομιλουμένης ΕΝΓ που είναι συναφείς με τις γλωσσικές διαδικασίες επίγνωσης και τις διαδικασίες γνώσης γραφής και ανάγνωσης.

**Κατάλογος Ελέγχου Επιπέδου Γνώσης της
Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας κατά Γλωσσική Κατηγορία**

Επίπεδο Γλώσσας	Νηπιαγωγείο, 1,2,3		2,3,4	4,5,6		Γυμνάσιο	Λύκειο
Κατηγορίες Ελληνικής Γλώσσας- Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας	Εκτίθεται	Παράγει	Παράγει όταν του ζητηθεί	Αναγνωρίζει σε περιεχόμενο	Κατηγοριοποιεί	Περιγράφει	Αναλύει και Περιγράφει

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ- ΤΥΠΟΙ		Παραδείγματα							
ΚΟΙΝΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ									
	Συγκεκριμένα Ουσιαστικά	ΑΓΟΡΙ-ΚΟΡΙΤΣΙ							
	Αφηρημένα Ουσιαστικά	ΑΛΗΘΕΙΑ, ΤΙΜΗ, ΠΛΗΘΟΣ							
	Μαζικά (Περιληπτικά) Ουσιαστικά	(Δύο Αυτοκίνητα) Πολλά Αυτοκίνητα							
ΚΥΡΙΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ (ΟΝΟΜΑΤΑ)		Νοηματικά Κύρια Ονόματα, Δακτυλοσυσλλαβιζόμενα, αρκτικόλεξα							

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ		Παραδείγματα							
	ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ	ΕΜΕΝΑ- ΕΣΕΝΑ, 3 ^ο Πρόσωπο							
	ΔΕΙΚΤΙΚΕΣ	ΑΥΤΟΣ- ΕΚΕΙΝΟΣ							
	ΔΙΠΛΕΣ	ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΜΑΖΙ, ΑΥΤΑ ΤΑ ΔΥΟ							
	ΤΡΙΠΛΕΣ	ΟΙ ΤΡΕΙΣ, ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΑΣ							
	ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ	ΟΛΟΙ, ΟΛΑ							
	ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΕΣ	Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΑΠΟ							

**Κατάλογος Ελέγχου Επιπέδου Γνώσης της
Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας κατά Γλωσσική Κατηγορία**

Επίπεδο Γλώσσας	Νηπιαγωγείο, 1,2,3		2,3,4	4,5,6		Γυμνάσιο	Λύκειο
Κατηγορίες Ελληνικής Γλώσσας- Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας	Εκτίθεται	Παράγει	Παράγει όταν του ζητηθεί	Αναγνωρίζει σε περιεχόμενο	Κατηγοριοποιεί	Περιγράφει	Αναλύει και Περιγράφει

ΤΑΞΙΝΟΜΗΤΕΣ		Παράδειγμα							
	ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΡΗΣΗΣ	1ΤΞ, 2ΤΞ, ΑΤΞ, ΚΛΕΙΝΩ ΤΟ ΦΕΡΜΟΥΑΡ, ΚΛΕΙΝΩ ΤΙΣ ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ							
	ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	ΜΑΤΙΑ, ΠΟΔΙΑ,							
	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ, ΒΙΒΛΙΟ							
	ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΤΙ, ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ, ΧΟΝΤΡΟΣ ΣΩΛΗΝΑΣ							
	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ							
	ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ	ΑΕΡΑΣ, ΑΤΜΟΣ							

ΡΗΜΑΤΑ		Παραδείγματα							
	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ	ΚΛΩΤΣΩ,							
	ΑΜΕΤΑΒΑΤΑ	ΤΡΩΩ,							
	ΑΠΛΑ	ΘΕΛΩ							
	ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ								
	➤ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ	ΔΙΝΩ, ΒΛΕΠΩ							
	➤ ΤΟΠΙΚΑ	ΚΙΝΟΥΜΑΙ, ΤΟΠΟΘΕΤΩ							
	ΚΙΝΗΣΗΣ	ΤΡΕΧΩ							
	ΣΤΑΤΙΚΑ	ΕΧΩ, ΕΙΜΑΙ							
	ΝΟΗΣΗΣ								
	➤ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΛΕΩ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΩ							
	➤ ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ	ΘΕΛΩ							
	➤ ΓΝΩΣΗΣ	ΞΕΡΩ, ΝΟΜΙΖΩ							

**Κατάλογος Ελέγχου Επιπέδου Γνώσης της
Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας κατά Γλωσσική Κατηγορία**

Επίπεδο Γλώσσας	Νηπιαγωγείο, 1,2,3		2,3,4	4,5,6		Γυμνάσιο	Λύκειο
Κατηγορίες Ελληνικής Γλώσσας-Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας	Εκτίθεται	Παράγει	Παράγει όταν του ζητηθεί	Αναγνωρίζει σε περιεχόμενο	Κατηγοριοποιεί	Περιγράφει	Αναλύει και Περιγράφει

ΕΠΙΘΕΤΑ		Παραδείγματα						
ΠΟΙΟΤΙΚΑ		ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΟΣ, ΧΑΡΟΥΜΕΝΟΣ, ΜΕΓΑΛΟΣ, ΨΗΛΟΣ						
	ΜΕΓΕΘΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ,						
	ΣΧΗΜΑ	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΣ						
	ΧΡΩΜΑ	ΚΟΚΚΙΝΟ, ΠΡΑΣΙΝΟ, ΜΠΛΕ						
ΠΟΣΟΤΙΚΑ	ΟΡΙΣΤΙΚΑ	ΕΝΑ, ΔΥΟ						
	ΑΟΡΙΣΤΑ	ΜΕΡΙΚΑ, ΠΟΛΛΑ						

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ		Παραδείγματα						
ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ								
	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΡΗΜΑΤΑ	ΠΕΤΩ-ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ, ΦΕΡΜΟΥΑΡ-ΚΛΕΙΝΩ ΜΕ ΦΕΡΜΟΥΑΡ						
ΚΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	ΧΡΟΝΟΥ	ΜΗ-ΧΕΙΡΟΚΙΝΗΣΙΑΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ						
	ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ							
	ΑΚΡΙΒΗΣ	ΚΙΝΗΣΗ						
	ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΟΣ	ΚΙΝΗΣΗ						
ΕΠΙΘΕΤΑ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ	ΔΥΟ	ΧΩΡΟΣ						
	ΤΡΕΙΣ Η ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ	ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ						
	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΘΕΤΩΝ							
	(ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ) ΑΠΟΛΥΤΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ	ΜΕΧΡΙ ΤΟ 5 (5 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ)						

**Κατάλογος Ελέγχου Επιπέδου Γνώσης της
Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας κατά Γλωσσική Κατηγορία**

Επίπεδο Γλώσσας			2,3,4	4,5,6		Γυμνάσιο	Λύκειο	
Κατηγορίες Ελληνικής Γλώσσας- Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας		Εκτίθεται	Παράγει	Παράγει όταν του ζητηθεί	Αναγνωρίζει σε περιεχόμενο	Κατηγοριοποιεί	Περιγράφει	Αναλύει και Περιγράφει

ΤΥΠΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ								
ΑΠΛΕΣ								
		ΚΑΤΑΦΑΤΙΚΕΣ						
		ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ						
ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ								
		ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ- ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ						
		ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ- ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ						
		ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ- ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ						
		ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ- ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ						
ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΙΚΕΣ								
ΑΛΛΑΓΗΣ ΡΟΛΩΝ (ΕΥΘΥΣ ΛΟΓΟΣ)								
ΡΗΜΑΤΩΝ ΝΟΗΣΗΣ								
ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ								
ΑΜΕΣΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ								

ΘΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ- ΣΧΟΛΙΟ								
ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΕΣ								
		ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΝΑΙ/ ΟΧΙ						
		ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΙΟΣ; ΠΟΥ; ΠΩΣ; ΤΙ;						
ΕΠΙΘΕΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ								
ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ								

**Κατάλογος Ελέγχου Επιπέδου Γνώσης της
Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας κατά Γλωσσική Κατηγορία**

Επίπεδο Γλώσσας	Νηπιαγωγείο, 1,2,3		2,3,4	4,5,6		Γυμνάσιο	Λύκειο
Κατηγορίες Ελληνικής Γλώσσας- Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας	Εκτίθεται	Παράγει	Παράγει όταν του ζητηθεί	Αναγνωρίζει σε περιεχόμενο	Κατηγοριοποιεί	Περιγράφει	Αναλύει και Περιγράφει

ΛΟΓΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ									
	ΘΕΜΑΤΑ								
	ΜΕΤΑΒΑΣΕΙΣ/ ΑΛΛΑΓΕΣ								
	ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΝΟΧΗΣ								
	ΔΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ								
ΚΥΡΙΟΛΕΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ									
	ΑΜΕΣΟ ΝΟΗΜΑ								
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ									
	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ								
	ΑΝΑΛΟΓΙΕΣ								
ΜΕΤΑΓΛΩΣΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ									
	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ								
	ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΛΕΞΗΣ/ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ								
	ΣΥΝΩΝΥΜΑ, ΑΝΤΩΝΥΜΑ, ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ, ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ, ΡΗΜΑΤΑ								

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΚΑΙ ΕΚΦΟΡΑ ΓΛΩΣΣΑΣ

Η ανάπτυξη εργαλείων αξιολόγησης επιπέδων γνώσης νοηματικών γλωσσών, σε όλο τον κόσμο, είναι περιορισμένη. Στην χώρα μας δεν υπάρχει κανένα παρόμοιο εργαλείο. Η ανάγκη δημιουργίας τέτοιων τεστ είναι επιτακτική.

Τα εργαλεία που θα δημιουργηθούν πρέπει, εκτός των γενικά αποδεκτών αρχών γλωσσικών εργαλείων αξιολόγησης:

- Να αναλύουν τη γνώση του λεξιλογίου ανά σημασιολογικούς τομείς.
- Να αξιολογούν την ικανότητα του μαθητή να αναγνωρίζει το λεξιλόγιο μέσα σε περικείμενο καθώς και ως ανεξάρτητα λεκτικά στοιχεία.
- Να αξιολογούν την ικανότητα πρόσληψης νοηματιζόμενων πληροφοριών και να παρέχουν επιλογές ώστε να συνδυάσει ο μαθητής την ανάλογη απόκριση με τα δεδομένα στοιχεία.
- Να αξιολογούν την ικανότητα του μαθητή να επιλέγει και να χρησιμοποιεί τους σωστούς ταξινομητές σε νοηματική περιγραφή – αφήγηση με ερέθισμα βιντεοσκοπημένα πραγματικά αντικείμενα και τις θέσεις τους στο χώρο.
- Να αξιολογούν τις αφηγηματικές δομές του μαθητή σε επαναφηγήσεις ιστοριών.

Τα εργαλεία αυτά προτείνεται να έχουν τη μορφή θεματικού φακέλου και να περιλαμβάνουν επιμέρους κλίμακες μέτρησης και υποφακέλους όπως:

1. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΒΙΝΤΕΟ

- *Ατομικές* εργασίες μαθητών - παρουσιάσεις, σχέδια εργασίας, νοηματισμό γραπτών εργασιών
- *Ομαδικές* εργασίες - παρουσιάσεις, σχέδια εργασίας, νοηματισμό γραπτών εργασιών
- Κοινωνική αλληλεπίδραση και συζητήσεις στην τάξη

2. ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΒΙΝΤΕΟ-ΚΕΙΜΕΝΟΥ (VIDEOTEXT)

- Ανάλυση βίντεο-κειμένων (videotexts): Ιστορίες στην ΕΝΓ
- Επίσημα τεστ σε βιντεοταινία:

- Πολλαπλής επιλογής σε επίπεδο λεξιλογίου, πρότασης, παραγράφου και αφήγησης
- Αφηγήσεις που βαθμολογούνται χρησιμοποιώντας τα τριμηνιαία βαθμολογικά φύλλα αξιολόγησης της εκφερόμενης ΕΝΓ από τους μαθητές.
- Μετάφραση γραπτού ερεθίσματος από την ελληνική στην ΕΝΓ
- Χρησιμοποίηση της ΕΝΓ για να περιγραφούν υποθετικές καταστάσεις που ορίζονται από τους δασκάλους.
- Χρήση της ΕΝΓ για να επιδείξει ο μαθητής ικανότητα σε διάφορα κειμενικά είδη:

- Αφηγήσεις
- Ποίηση
- Ιστορίες με άξονα στοιχεία της Αλφαβήτου και των Χειρομορφών, 'Γλωσσοδέτες' ('Χειροδέτες')
- Ιστορίες με Αριθμούς

3. ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Αναγνώριση Ουσιαστικών
- Αναγνώριση ρημάτων,
- Αναγνώριση τύπων ταξινομητών
- Αναγνώριση τύπων προτάσεων
- Αναγνώριση μη-χειροκινησιακών δεικτών
- Διαχωρισμός δεικτών προτάσεων (π.χ. βλέμμα, παύση, αλλαγή ρόλων κ.λ.π.)
- Σύστημα αριθμών
- Συνώνυμα
- Αντώνυμα
- Πληθυντικός

5. ΤΕΣΤ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ

Προσαρμοσμένο Λεξιλόγιο ΕΝΓ από το Α.Π. Γενικής Εκπαίδευσης ανά βαθμίδα και τάξη

6. ΝΟΗΜΑΤΙΚΑ ΚΥΡΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

- Αφηρημένα Νοηματικά Κύρια Ονόματα
- Περιγραφικά Νοηματικά Κύρια Ονόματα
- Δίνεται η εικόνα του σώματος ενός ατόμου, και ο μαθητής καλείται να σημειώσει τα αποδεκτά σημεία στα οποία μπορεί να εμφανιστούν τα Νοηματικά Κύρια Ονόματα.
- Δίνονται μαγνητοσκοπημένα δείγματα και ο μαθητής καλείται να αξιολογήσει την αποδεκτικότητα του καθενός.
- Αρκτικόλεξα

7. ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Συνεντεύξεις
- Έρευνες
- Βιογραφίες
- Ιστορικές Αναλύσεις της ΕΝΓ και γλωσσική χρήση
- Γλωσσικές τάσεις στην εκπαίδευση των Κωφών (Ομιλούμενη Ελληνική, ΕΝΓ, Μεταφρασμένη Ελληνική και ενδιάμεσοι κώδικες)
- Σύγκριση ύφους και τεχνικών διάσημων Κωφών καλλιτεχνών

8. ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Χειρομορφές: Συνήθεις, Μη-συνήθεις

Πραγματολογικές Δεξιότητες

- Απόσπαση προσοχής
- Διακοπή Συνομιλητή
- Διαδοχή Νοηματισμού
- Παραμονή στο θέμα
- Κατάλληλη απόκριση
- Διατήρηση της οπτικής επαφής

Αφηγηματική Ανάλυση

- Έχει την κατάλληλη στάση και προσανατολισμό σώματος
- Διατηρεί την οπτική επαφή με το κοινό
- Προσαρμόζει την αφήγησή του ανάλογα με τα κοινό
- Νοηματίζει με σαφήνεια
- Παρουσιάζει ανεξάρτητα χωρίς την βοήθεια άλλων

- Είναι σε θέση να απαντήσει τις ερωτήσεις του κοινού
- Δείχνει εσωτερικευμένη γνώση της ΕΝΓ όταν μεταφράζει από γραπτό κείμενο (δεν νοηματίζει λέξη προς λέξη)
- Χρησιμοποιεί κατάλληλα πραγματικά αντικείμενα ως σημεία αναφοράς
- Ολοκληρώνει την παρουσίαση στον προκαθορισμένο χρόνο

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
1. <u>Κατανόηση Γλώσσας</u> - Ο μαθητής θα κατανοήσει το αντικείμενο που εκφέρεται στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα.	1. <u>Γλώσσα και Έκφραση</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει την Ελληνική Νοηματική Γλώσσα για να εκφράσει αποτελεσματικά τις σκέψεις του, τα συναισθήματά του, τις επιθυμίες του και τις απόψεις του.
2. <u>Λογοτεχνία και Πολιτισμός</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις δεκτικές του δεξιότητες για να βιώσει, να κατανοήσει και να εκτιμήσει τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό των Κωφών.	2. <u>Διαδικασία της Αποτελεσματικής Επικοινωνίας</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει την Ελληνική Νοηματική Γλώσσα και ένα ευρύ φάσμα από γλωσσικές στρατηγικές για να μεταδώσει αποτελεσματικά ιδέες σε διαφορετικά ακροατήρια για μία ποικιλία σκοπών. Ο μαθητής θα νοηματίζει για γνωστικούς / συλλογιστικούς, δημιουργικούς και πληροφοριακούς σκοπούς.
3. <u>Πληροφορίες Περιεχομένου</u> - Ο μαθητής θα εφαρμόσει δεκτικές γλωσσικές στρατηγικές για τις πληροφορίες που εμπεριέχονται στο Πρόγραμμα Σπουδών. Ο μαθητής θα δεχτεί τις ιδέες με κριτική σκέψη και θα διατυπώσει ερωτήσεις σχετικά με τα θέματα που αναπτύσσονται.	3. <u>Καθιερωμένες Συμβάσεις της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τον σωστό τύπο Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας στους αντίστοιχους τομείς της διαπροσωπικής επικοινωνίας.
	4. <u>Στυλιστικοί και Ρητορικοί τρόποι έκφρασης</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει στυλιστικούς και ρητορικούς τομείς της επικοινωνίας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα για να εξερευνήσει ιδέες, να παρουσιάσει συνειρμούς, να συλλογιστεί και να παρουσιάσει θέματα σχετικά με την ανθρώπινη συμπεριφορά και να εκφράσει συναισθήματα, γνώσεις και απόψεις.

ΣΤΟΧΟΙ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:	Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:
1. Να αναπτύσσει στρατηγικές παρακολούθησης και αυτό-διόρθωσης για να κατανοεί με ακρίβεια την ΕΝΓ.	1. Να χρησιμοποιεί την ΕΝΓ για όλους τους επικοινωνιακούς σκοπούς (δηλ. να δηλώνει απαιτήσεις, ανάγκες, επιθυμίες, απόψεις κ.λ.π.).
2. Να χρησιμοποιεί τις κατάλληλες τεχνικές για να αποσπάσει την	2. Να χρησιμοποιεί κατάλληλα όλες τις γλωσσολογικές παραμέτρους της

προσοχή κάποιου.	ΕΝΓ.
3. Να ανταποκρίνεται οπτικά και να διατηρεί την κατάλληλη οπτική επαφή κατά τη διάρκεια της επικοινωνίας στην νοηματική.	3. Να χρησιμοποιεί τον χώρο για να υποδεικνύει τις γραμματικές σχέσεις μέσα στις προτάσεις.
4. Να μιμείται αυθόρμητα νοήματα που του υποδεικνύονται και που μπορεί να δει κανείς στο περιβάλλον.	4. Να χρησιμοποιεί μη-χειροκινησιακούς δείκτες για να αναπαριστά κάθε νόημα κατάλληλα.
5. Να ακολουθεί τις οδηγίες και /ή τις απαιτήσεις νοηματισμού κατάλληλα.	5. Να επεξηγεί ότι μια έκφραση στην ΕΝΓ και τα γραπτά Ελληνικά μπορεί να μεταφέρουν την ίδια έννοια και σημασία.
6. Να αναζητά και να εκτιμά εμπειρίες σχετικές με τη λογοτεχνία της ΕΝΓ	6. Να οργανώνει τις ιδέες του προκειμένου να δομεί σαφή νοήματα όταν νοηματίζει.
	7. Να διευκρινίζει και να επεκτείνει τον ατομικό νοηματισμό μιας συγκεκριμένης ιστορίας με τη διαδικασία της επαναφήγησης.
	8. Να διευκρινίζει και να επεκτείνει το νόημα με συζήτηση και χρήση μιας ποικιλίας ερωτηματικών τύπων.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:	Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:
1. Να χρησιμοποιεί στρατηγικές για να αποκτά και να διατηρεί δυνατότητα κατάλληλης θέασης όταν κάποιος επικοινωνεί μαζί του.	1. Να χρησιμοποιεί τις κατάλληλες στρατηγικές για να αποσπάσει την προσοχή κάποιου (με ελαφρό χτύπημα με τα δάκτυλα, με γνέψιμο, με φώτα που αναβοσβήνει).
2. Να κατανοεί όλες τις βασικές χειρομορφές που χρησιμοποιούνται στην ΕΝΓ.	2. Να μπορεί να παράγει, όταν του ζητηθούν, παραδείγματα από οποιοδήποτε φωνολογικό χαρακτηριστικό των νοημάτων της ΕΝΓ: <ul style="list-style-type: none"> ➤ χειρομορφή, ➤ θέση, ➤ κίνηση, ➤ προσανατολισμό παλάμης, ➤ μη χειροκινησιακούς δείκτες.
3. Να κατανοεί τα νοήματα σύμφωνα με τα φωνολογικά τους συστατικά στοιχεία.	3. Να χρησιμοποιεί την ΕΝΓ για όλους τους επικοινωνιακούς σκοπούς: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Να εκφράζει απαιτήσεις / επιθυμίες ➤ Να απαντά σε ερωτήσεις ➤ Να καταθέτει σκέψεις, ιδέες, απόψεις στα πλαίσια μίας

	<p>συζήτησης</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Να δίνει πληροφορίες ➤ Να ζητά βοήθεια ➤ Να εκφράζει συναισθήματα ➤ Να δίνει κατευθύνσεις ➤ Να περιγράφει γεγονότα (σε παρελθόν/ παρόν/ μέλλον) ➤ Να περιγράφει προσωπικές εμπειρίες ➤ Να επεξηγεί συμπεριφορές ➤ Να συμμετέχει σε διαπροσωπική επικοινωνία ➤ Να εκφέρει αφηγηματικό λόγο ➤ Να περιγράφει προσωπικές εμπειρίες κ.λ.π.
<p>4. Να αναπτύσσει πραγματολογικές στρατηγικές για να κατανοεί με σαφήνεια και ακρίβεια τον συννοηματοσχή:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Να εναλλάσσει τη σειρά του ➤ Να προσέχει τον συννοηματοσχή του ➤ Να κρατάει οπτική επαφή ➤ Να ζητάει διευκρινίσεις ➤ Να κρατάει διαθέσιμα τα χέρια και το πρόσωπο του για ρέουσα επικοινωνία 	<p>4. Να εκφράζει τις ακόλουθες σημασιολογικές οντότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Χρόνο ➤ Θέση ➤ Περιγραφή ➤ Ενέργεια ➤ Σχέσεις ιδιοκτησίας ➤ Διάψευση γεγονότος ➤ Επανάληψη ➤ Απόρριψη ➤ Ανυπαρξία
<p>5. Να συμμετέχει στην επικοινωνία και να παρακολουθεί τον συννοηματοσχή με τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Γνέψιμο του κεφαλιού ➤ Νοηματοσχή συμφωνίας ή διαφωνίας ➤ Χρήση της γραμματικής του προσώπου. 	<p>5. Να διασπά τις απλές δακτυλοσυλλαβιζόμενες λέξεις σε χαρακτήρες του Δακτυλικού Αλφαβήτου.</p>
<p>6. Να υποβάλλει ερωτήσεις σχετικές με κάποιο θέμα στον συννοηματοσχή του.</p>	<p>6. Αξιοποιώντας μία δεδομένη ιστορία ή θέμα, να διηγείται ο μαθητής μία παρόμοια προσωπική εμπειρία.</p>
<p>7. Να ρυθμίζει τη δική του δεκτική κατανόηση με το να</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ζητάει επανάληψη ή αναδιατύπωση, ➤ διευκρίνιση ή επιβράδυνση της ομιλίας του συνομιλητή του ➤ βελτίωση φυσικών συνθηκών (φωτισμού κλπ). 	<p>7. Να συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία σε προσωπικές ιστορίες, σχόλια, κ.λ.π.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ χρόνο ➤ θέση ➤ εμπλεκόμενους χαρακτήρες (ονομαστική αναφορά και κατόπιν τοποθέτησή τους με κατάλληλη χρήση προσωπικών αντωνυμιών) ➤ γεγονός/ θέμα

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ περιγραφές ➤ αλλαγή ρόλων
8. Να είναι ικανός να συμμετέχει σε συζητήσεις πέρα από την αναφορά σε παρούσες συνιστώσες (τόπο, χρόνο, πρόσωπα).	8. Να μπορεί να χρησιμοποιεί τους τύπους προτάσεων: <ul style="list-style-type: none"> ➤ καταφατικές ➤ επιφωνηματικές ➤ αρνητικές ➤ προστακτικές
9. Να κατανοεί τον δακτυλοσυστασιασμό στο σύνολο του.	9. Να επιλέγει το κατάλληλο τέλος για μία ιστορία, ποίημα κ.λ.π..
10. Να απαντάει σε μία ποικιλία ερωτηματικών τύπων όπως: <ul style="list-style-type: none"> ➤ πληροφοριακών ➤ συμπερασματικών ➤ αναλυτικών ➤ συνθετικών από μία διηγηματική νοηματική ιστορία, επεξήγηση, ποίημα, κ.λ.π.	10. Να κρίνει αν μία ιστορία είναι πραγματική ή φανταστική και να εξηγεί το γιατί.
11. Να αρχίσει να καταλαβαίνει τη χρησιμότητα ενός διερμηνέα νοηματικής γλώσσας.	

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

Συζήτηση για πραγματικούς ανθρώπους και πραγματικές καταστάσεις και εμπειρίες.

Πειραματική προσέγγιση με παιχνίδι: πραγματικά αντικείμενα, παιχνίδι στο νερό, παιχνίδια, πάζλ, οικογενειακές φωτογραφίες, επισκέπτες κ.λ.π.

Υλικά σε Ε.Ν.Γ. (κάρτες, βιβλία, εικόνες κ.λ.π.)

Βιβλία γνωστών παραμυθιών

Πίνακες με το δακτυλικό αλφάβητο.

Παιχνίδια ομαδικά στα οποία οι μαθητές εκτελούν οδηγίες και εντολές τις οποίες βλέπουν ή διαβάζουν.

1. Οι μαθητές διδάσκονται το αλφάβητο και εξασκούνται στο δακτυλοσυστασιασμό (π.χ. στο να λένε το όνομα τους ή να ερωτούν το όνομα ενός άλλου).

2. Οι μαθητές (ατομικά ή σε ομάδες) κάθονται με τη νηπιαγωγό τους και βλέπουν ποια γράμματα αναγνωρίζουν, καθώς νοηματίζονται από τη νηπιαγωγό τους και ποια μπορούν να νοηματίσουν από μόνοι τους.

3. Ο κάθε μαθητής δημιουργεί λέξεις για το φάκελο του, χρησιμοποιώντας τα χέρια του για να σχηματίσει τα γράμματα του Ελληνικού δακτυλικού αλφαβήτου.

4. Μαθητές σε δυάδες εξασκούνται στις λέξεις της καρτέλας της εβδομάδας νοηματίζοντας τα γράμματα ο ένας στον άλλον.

5. Μία μικρή ομάδα μαθητών κάνει πρόβα, στη νοηματική γλώσσα, ένα τραγούδι που έμαθε κατά τη διάρκεια της εβδομάδας.

6. Οι μαθητές διδάσκονται φράσεις που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να συστήσουν τους εαυτούς τους, να πουν την ηλικία τους, να ρωτήσουν πως είναι κάποιος και να χαιρετίσουν. Η νηπιαγωγός αφηγείται (νοηματίζοντας) μία ιστορία με συναφές περιεχόμενο.
7. Δίνονται ευκαιρίες στους μαθητές να συνειδητοποιήσουν ότι επειδή σε κάθε συζήτηση οι συμμετέχοντες είναι διαδοχικά νοηματιστές και ακροατές-θεατές, παίρνουν το λόγο εκ περιτροπής.
8. Μαθαίνουν να βλέπουν τους συν-νοηματιστές τους χωρίς να τους διακόπτουν και να νοηματίζουν την κατάλληλη στιγμή, αφού λάβουν υπόψη τους τι έχει προηγηθεί.
9. Κάνουν παιχνίδια στη τάξη με τη χρήση οδηγιών, ερωτήσεων ή εντολών, καθώς και ποιημάτων. Με τη βοήθεια της ζωγραφικής, εικονοποιούν το λόγο ή παίζουν παιχνίδια ρόλων.
10. Δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές να διηγούνται τις εμπειρίες τους με την καθοδήγηση (της νηπιαγωγού τους), να τηρούν τη σωστή σειρά των γεγονότων και να χρησιμοποιούν αντίστοιχα νοήματα δείξης της διαδοχής όπως: «ΠΡΩΤΑ», «ΜΕΤΑ», «ΥΣΤΕΡΑ», «ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΟ» κτλ..
11. Ενθαρρύνονται στο να παρατηρούν και να περιγράφουν γεγονότα, αντικείμενα και προσωπικές εμπειρίες (ενθαρρύνονται π.χ. να περιγράψουν σε άλλους πώς συγκεντρώνουν υλικά για καρτεπικόλληση και πώς την κατασκευάζουν).
12. Παροτρύνονται να δίνουν εξηγήσεις για διάφορες επιλογές και προτιμήσεις τους και να αιτιολογούν τις απόψεις και τις πράξεις τους.
13. Ενθαρρύνονται στο να αναπτύσσουν μια στοιχειώδη επιχειρηματολογία, έτσι ώστε να αιτιολογούν τις απόψεις τους και να μπορούν να πείθουν τους συν-νοηματιστές τους.
14. Ασκούνται στο να χρησιμοποιούν εύστοχα νοήματα ή εκφράσεις που συνδέονται με ειδικές περιστάσεις, όπως ευχές, χαιρετισμούς κτλ.
15. Ενθαρρύνονται στην αφήγηση παραμυθιών.
16. Συνηθίζουν να αναπαράγουν εύστοχα τα λεκτικά σχήματα που συναντούν συχνά στα παραμύθια, ανάλογα των «ήταν μία φορά κι έναν καιρό ...», «και έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα» κτλ..
17. Ασκούνται στο να κατανοούν απλές μορφές της μεταφορικής χρήσης των λέξεων συμμετέχοντας σε παιχνίδια λέξεων.
18. Ασκούνται στο να οργανώνουν το λόγο τους, συνδέοντας τις απλές προτάσεις μεταξύ τους με τα κατάλληλα συνδετικά νοήματα.
19. Ενθαρρύνονται στο να αναδιατυπώνουν φράσεις ή προτάσεις, χρησιμοποιώντας εναλλακτικά νοήματα με παρεμφερές ή αντίθετο νόημα (π.χ. ένα μεγάλο μπουκάλι γάλα ή ένα μικρό μπουκάλι γάλα).
20. Το παιχνίδι με τα 'Συναισθήματα' – οι μαθητές διδάσκονται νοήματα που αφορούν συναισθήματα και μιλούν για τη χρήση των κατάλληλων εκφράσεων. Παίζουν ένα παιχνίδι όπου επιλέγουν μία κάρτα με ένα συναίσθημα πάνω της και εκφράζουν/ 'παίζουν' το συναίσθημα για να δουν εάν η ομάδα μπορεί να το μαντέψει. Παρακολουθούν ένα βίντεο που έχει ένα τραγούδι που αφορά συναισθήματα στη νοηματική γλώσσα. Οι μαθητές μπορούν να μιμηθούν τα νοήματα, καθώς παρακολουθούν το βίντεο.

<p>21. Το παιχνίδι με τα 'Ζώα'- διδάσκονται νοήματα για ζώα που έχουν επιλέξει οι ίδιοι (οι μαθητές). Χρησιμοποιείται ένα διάγραμμα στον πίνακα με τις κατηγορίες 'κατοικίδια ζώα', 'ζει στο νερό', 'ζει στον ουρανό' και 'ζει στο κτήμα' για να δομηθούν τα αντίστοιχα μαθήματα.</p>
<p>22. Νοηματικό παιχνίδι με ζώα: Έχουμε ένα κουτί με κάρτες λέξεων για ζώα μέσα στην αίθουσα. Οι κάρτες έχουν το γραπτό όνομα του ζώου στη μία πλευρά. Στην άλλη πλευρά είναι η εικόνα του ζώου και η αντίστοιχη χειρομορφή και θέση για το νόημα αυτού του ζώου. Κατά τον ελεύθερο χρόνο τους, οι μαθητές επιλέγουν να ασχοληθούν με αυτό το παιχνίδι μόνοι ή σε ομάδες διδάσκοντας τους εαυτούς τους όσα νοήματα δεν τους είχε δείξει η νηπιαγωγός.</p>
<p>23. Ιστορία με θέμα την 'Οικογένεια'- Χρησιμοποιείται μία ιστορία, η οποία περιλαμβάνει έννοιες σχετικές με την οικογένεια (το βιβλίο χρησιμοποιείται ως ερέθισμα για να διδαχθεί το σχετικό λεξιλόγιο). Επίσης, χρησιμοποιείται ένα συνοδευτικό C.D. με το κείμενο του βιβλίου υπό μορφή τραγουδιού και διδάσκεται το τραγούδι αυτό με νοήματα. Οι μαθητές ζωγραφίζουν την οικογένεια τους και αυτές οι ζωγραφιές χρησιμοποιούνται στο επόμενο μάθημα, όπου γίνεται επανάληψη λεξιλογίου, καθώς ερωτώνται (από τη νηπιαγωγό) ποιους βλέπουν στις ζωγραφιές τους και τους ζητείται να περιγράψουν τα εικονιζόμενα πρόσωπα σε αυτές.</p>
<p>24. Αρχίζει η διδασκαλία της νοηματικής και του δακτυλοσυλλαβισμού ελληνικών λέξεων από τη δεύτερη κιόλας μέρα στη τάξη. Η νηπιαγωγός διαβάζει ένα βιβλίο που ασχολείται με ένα χρώμα (π.χ. το κόκκινο χρώμα). Οι μαθητές μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τη λέξη 'κόκκινο' από το οπτικό σχέδιο, αλλά μαθαίνουν επίσης και το νόημα για τη λέξη 'κόκκινο'. Μαθαίνουν να δακτυλοσυλλαβίζουν τα γράμματα της λέξης. Μετά η νηπιαγωγός σκόπιμα ανακατεύει οπτικά τα γράμματα και η τάξη αναγνωρίζει τη σωστή σειρά μόνο όταν η νηπιαγωγός δακτυλοσυλλαβίσει το κόκκινο με τη σωστή σειρά.</p>
<p>25. Οι μαθητές παίζουν άλλο ένα παιχνίδι με λέξεις. Τους δείχνει η νηπιαγωγός μία κάρτα με ανακατεμένα τα γράμματα μιας λέξης. Οι μαθητές νοηματίζουν τα γράμματα και μαθαίνουν ότι υπάρχει μία συγκεκριμένη σειρά γραμμάτων από τα αριστερά προς τα δεξιά. Όταν τα γράμματα είναι στην σωστή σειρά, τα παιδιά 'ανταμείβουν' τη νηπιαγωγό τους νοηματίζοντας τη δακτυλοσυλλαβισμένη λέξη (π.χ. 'κόκκινο'). Με αυτό το τρόπο, μπορούν να δουν τη σχέση μεταξύ της πλήρους λέξης (το νόημα για το κόκκινο) με τα συστατικά της μέρη στην ελληνική γλώσσα (τα νοηματισμένα γράμματα). Για τους μαθητές που έχουν ελάχιστη γνώση του αλφαβήτου, αυτή η δραστηριότητα είναι από τις πρώτες εμπειρίες τους που τους βοηθά να μάθουν την οπτική μορφή των γραμμάτων του ελληνικού αλφαβήτου.</p>
<p>26. Κατά τη διάρκεια της δεύτερης εβδομάδας του σχολείου, η νηπιαγωγός εισάγει ένα άλλο χρώμα, τη λέξη κίτρινο. Όπως και προηγουμένως, αυτό επιτυγχάνεται διαβάζοντας ένα βιβλίο που δείχνει άλλες λέξεις χρωμάτων. Οι μαθητές βρίσκουν διασκεδαστικό το να νοηματίζουν το κατάλληλο χρώμα όταν η νηπιαγωγός νοηματίζει τη λέξη ή όταν βλέπουν τη λέξη τυπωμένη σε ένα βιβλίο που διαβάζουν όλοι μαζί. Όταν διαβάζουν βιβλία με λέξεις χρωμάτων, βρίσκουν την ευκαιρία να αναγνωρίσουν το κόκκινο και το κίτρινο και να τα νοηματίζουν μόλις τα δουν.</p>

<p>27. Οι μαθητές πειραματίζονται αυθόρμητα με τη νοηματική γλώσσα. Αφού μάθουν να νοηματίζουν μία λέξη, οι μαθητές (ως τάξη) πειραματίζονται με τα δευτερεύοντα χρώματα: Αναμειγνύουν το κόκκινο και το κίτρινο, το μπλε με το κίτρινο και το κόκκινο με το μπλε για να δουν τα αποτελέσματα. Ένας μαθητής νοηματίζει σε κάθε περίπτωση το αποτέλεσμα, π.χ. 'Το μπλε και το κίτρινο μας κάνουν πράσινο.'</p>
<p>28. Χρησιμοποιούνται ο δακτυλοσυλλαβισμός και ο νοηματισμός όχι μόνο όταν διαβάζει η νηπιαγωγός βιβλία με τους μαθητές, αλλά και κατά τις υπόλοιπες ώρες του προγράμματος του νηπιαγωγείου. Για παράδειγμα, όταν φεύγουν από την αίθουσα, μπορεί να φωνάξει η νηπιαγωγός τους μαθητές να μπουν σε γραμμή νοηματίζοντας ή δακτυλοσυλλαβίζοντας ένα χρώμα που φοράνε. Καθώς περπατούν στο διάδρομο, οι μαθητές ενθαρρύνονται από τη νηπιαγωγό να κοιτάζουν τις λέξεις που είναι γραμμένες στους πίνακες ανακοινώσεων και ενθαρρύνονται να νοηματίσουν κάθε φορά που βλέπουν το κόκκινο ή το κίτρινο. Έτσι, από τη δεύτερη εβδομάδα στο σχολείο, οι μαθητές εξετάζουν τις τυπωμένες λέξεις, ψάχνοντας όλες τις λέξεις που αναγνωρίζουν.</p>
<p>29. Αναπτύσσουν λίστες λέξεων για τον πίνακα λέξεων. Ξεκινούν με ένα γράμμα. Διαλέγουν μία λέξη από τη λίστα, τους δείχνει η νηπιαγωγός πώς να τη νοηματίζουν και να τη δακτυλοσυλλαβίζουν. Έπειτα διαλέγουν μία άλλη λέξη που να αρχίζει από το ίδιο γράμμα. Δίνοντας στους μαθητές δύο λέξεις που να αρχίζουν από το ίδιο γράμμα, τους δίνεται η ευκαιρία να προσέξουν όχι μόνο τα αρχικά γράμματα αλλά και τα τελικά. Οι μαθητές δακτυλοσυλλαβίζουν με τη σειρά σε όλη τη τάξη και η τάξη ανταποκρίνεται με το κατάλληλο νόημα. Μαθαίνουν ότι πρέπει να περιμένουν να δακτυλοσυλλαβιστεί ολόκληρη η λέξη προτού ανταποκριθούν.</p>
<p>30. Ενώ η νηπιαγωγός διαβάζει βιβλία ή τον πίνακα λέξεων, ζητάει από την τάξη της να εντοπίσει μία συγκεκριμένη λέξη. Αντί να σηκώσουν απλά το χέρι τους για να δείξουν ότι έχουν εντοπίσει μια λέξη, οι μαθητές νοηματίζουν τη λέξη για να δείξουν ότι την κατανοούν. Με άλλα λόγια, η νηπιαγωγός μπορεί να τους δείξει μία λέξη και να τους ζητήσει να τη νοηματίσουν για να δείξουν ότι έχουν καταλάβει την αντίστοιχη έννοια, αλλά και ότι είναι σε θέση να τη μετατρέψουν σε ΕΝΓ. Παρακολουθώντας τους μαθητές καθώς νοηματίζουν, η νηπιαγωγός μπορεί εύκολα να αξιολογήσει την πρόοδο του καθενός.</p>
<p>31. Καθώς οι μαθητές αρχίζουν να αναπτύσσουν νοηματικό λεξιλόγιο και το αντίστοιχο οπτικό λεξιλόγιο στα ελληνικά, η νηπιαγωγός κολλάει στον πίνακα καρτέλες με λέξεις που οι μαθητές δε μπορούν να δουν. Μετά αποκαλύπτει τις λέξεις μία-μία και ζητάει από τους μαθητές να τις νοηματίσουν. Όποιος μαθητής δεν είναι σίγουρος για μία λέξη, θα τη δει νοηματισμένη από τους άλλους μαθητές.</p>

<p>32. Όταν οι μαθητές έχουν κατακτήσει επτά ή οκτώ λέξεις που μπορούν να διαβάσουν και να νοηματίσουν, τότε είναι έτοιμα για κάποιο άλλο παιχνίδι ενίσχυσης του οπτικού λεξιλογίου. Η νηπιαγωγός γράφει τις λέξεις σε κάρτες και τοποθετεί τις κάρτες με τις λέξεις προς τα πάνω (πάνω στο πάτωμα στη μέση ενός κύκλου), έτσι ώστε να μπορεί να τις δει όλη η τάξη. Ένας μαθητής επιλέγεται να κλείσει τα μάτια του. Ένας άλλος μαθητής νοηματίζει μία από τις λέξεις, έτσι ώστε όλοι οι άλλοι να ξέρουν ποιες λέξεις έχουν επιλεγεί. Ο πρώτος μαθητής μετά ξεσκεπάζει τα μάτια του και μαντεύει ποια λέξη έχει επιλεγεί, είτε λέγοντας την είτε νοηματίζοντας την. Εάν δε μαντέψει την επιλεγμένη λέξη, η νηπιαγωγός θα γυρίσει την κάρτα ανάποδα και ο μαθητής θα δοκιμάσει ξανά μέχρι να αποκαλύψει τη λέξη που έχει επιλεγεί. Μετά κάποιος άλλος μαθητής παίρνει τη σειρά του.</p>
<p>33. Αφού διδαχθούν περίπου 10 νήματα, η νηπιαγωγός δίνει στη τάξη ένα φύλλο εργασίας. Η νηπιαγωγός έχει τυπώσει 5 λέξεις στο πάνω μέρος του χαρτιού και πέντε εικόνες με τις χειρομορφές που νοηματίζουν τις λέξεις στο κάτω μέρος του χαρτιού. Ο στόχος της δραστηριότητας είναι να αναγνωρίσουν οι μαθητές το νήμα, να το συνδυάσουν με την κατάλληλη γραπτή λέξη και να τη γράψουν κάτω από την εικόνα.</p>

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
<p>1. Ο μαθητής πρέπει να αναγνωρίζει όλες τις βασικές χειρομορφές της ΕΝΓ. Εργαλείο Αξιολόγησης: Φύλλο Βαθμολόγησης σχετικό με την Αναγνώριση των Χειρομορφών της ΕΝΓ. [Κατάλογος Ελέγχου Χειρομορφών]</p>	<p>1. Ο μαθητής πρέπει να δίνει παραδείγματα για κάθε χειρομορφή της ΕΝΓ. Εργαλείο Αξιολόγησης: Φύλλο Βαθμολόγησης σχετικό με την Αναγνώριση των Χειρομορφών της ΕΝΓ. [Κατάλογος Ελέγχου Χειρομορφών]</p>
<p>2. Ο μαθητής θα παρακολουθήσει εκφορά σε νοηματική γλώσσα και θα περιγράψει τις μορφολογικές – φωνολογικές παραμέτρους από τις οποίες συνίστανται. Εργαλείο Αξιολόγησης: Κάρτες Χειρομορφών ΕΝΓ.</p>	<p>2. Δίνοντας του μία συγκεκριμένη χειρομορφή, θέση ή κίνηση, ο μαθητής θα παράγει ένα λεκτικό στοιχείο για το καθένα. Εργαλείο Αξιολόγησης: Κάρτες Χειρομορφών ΕΝΓ.</p>
<p>3. Ο μαθητής θα δει στην ΕΝΓ μια ιστορία, ένα ποίημα ή κάποιο άλλο λογοτεχνικό είδος στην ΕΝΓ και θα επαναφηγηθεί την πλοκή του με ακρίβεια. Εργαλείο Αξιολόγησης: Κατάλογος Ελέγχου της Αφηγηματικής Δομής.</p>	<p>3. Ο μαθητής θα διηγηθεί μία ιστορία, ένα ποίημα ή κάποιο άλλο λογοτεχνικό είδος στην ΕΝΓ. Εργαλείο αξιολόγησης: Κατάλογος Ελέγχου της Αφηγηματικής Δομής.</p>

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
1. <u>Κατανόηση Γλώσσας</u> - Ο μαθητής θα κατανοήσει το αντικείμενο που κοινοποιείται στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα.	1. <u>Γλώσσα και Έκφραση</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει την Ελληνική Νοηματική Γλώσσα για να κοινοποιήσει αποτελεσματικά τις σκέψεις του, τα συναισθήματά του, τις επιθυμίες του και τις απόψεις του.
2. <u>Λογοτεχνία και Πολιτισμός</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις δεκτικές του δεξιότητες για να βιώσει, να κατανοήσει και να εκτιμήσει τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό των Κωφών.	2. <u>Διαδικασία της Αποτελεσματικής Επικοινωνίας</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει την Ελληνική Νοηματική Γλώσσα και ένα ευρύ φάσμα από γλωσσικές στρατηγικές για να μεταδώσει αποτελεσματικά ιδέες σε διαφορετικά ακροατήρια για ποικιλία σκοπών. Ο μαθητής θα νοηματίζει για γνωστικούς / συλλογιστικούς, δημιουργικούς και πληροφοριακούς σκοπούς.
3. <u>Πληροφορίες Περιεχομένου</u> - Ο μαθητής θα εφαρμόσει δεκτικές γλωσσικές στρατηγικές για τις πληροφορίες που εμπεριέχονται στο Πρόγραμμα Σπουδών. Ο μαθητής θα δεχτεί τις ιδέες με κριτική σκέψη και θα διατυπώσει ερωτήσεις σχετικά με τα θέματα που αναπτύσσονται.	3. <u>Καθιερωμένες Συμβάσεις της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τον σωστό τύπο Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας στους αντίστοιχους τομείς της διαπροσωπικής επικοινωνίας.
	4. <u>Στυλιστικοί και Ρητορικοί Τρόποι Έκφρασης</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει στυλιστικούς και ρητορικούς τομείς της επικοινωνίας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα για να εξερευνήσει ιδέες, να παρουσιάσει συνειρμούς, να συλλογιστεί και να παρουσιάσει θέματα σχετικά με την ανθρώπινη συμπεριφορά και να εκφράσει συναισθήματα, γνώσεις και απόψεις.

ΣΤΟΧΟΙ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:	Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:
1. Να χρησιμοποιεί τις κατάλληλες αυτό-ρυθμιστικές δεξιότητες σε όλα τα επικοινωνιακά περιβάλλοντα.	1. Να χρησιμοποιεί τις κατάλληλες στρατηγικές για να προσελκύει την προσοχή με σκοπό την επικοινωνία (π.χ. να γνέφει με το χέρι, να ακουμπάει τους ανθρώπους, να αναβοσβήνει τα φώτα, να κτυπάει το

	τραπέζι/ το πάτωμα κ.λ.π.).
2. Να επεκτείνει την κατανόηση του καινούργιου λεξιλογίου.	2. Να χρησιμοποιεί καινούργιο λεξιλόγιο ώστε να συνθέτει νέες εκφράσεις.
3. Να μπορεί να κάνει αξιολογήσεις ως προς γραμματικά ορθές ή λανθασμένες εκφορές στο πλαίσιο της νοηματικής επικοινωνίας.	3. Να χρησιμοποιεί τους κατάλληλους ταξινομητές για όλους τους τύπους γλωσσολογικών καταστάσεων.
4. Να μπορεί να αναδείξει το περιεχόμενο του νοηματικού κειμένου με αναλυτικές, σαφείς, και αξιολογητικές ερωτήσεις.	4. Να ενδυναμώνει τη γλωσσική του ευελιξία με παραγωγή συνωνύμων και αντωνύμων για δεδομένα νοήματα.
5. Να εκμεταλλεύεται δείκτες αλληλουχίας προκειμένου να υποστηρίξει τις γλωσσικές πληροφορίες του.	5. Να συνδέει διαδοχικές ιστορίες χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα δομικά σχήματα (π.χ. ταυτοπροσωπία, σύνδεση κύριας με δευτερεύουσα πρόταση κ.λ.π.)
6. Να παρακολουθεί μία επικοινωνιακή πράξη (π.χ. σε ένα βίντεο) και να είναι σε θέση να περιγράψει το υποκείμενο και το κατηγορημα.	6. Να αναδιατυπώνει το νόημα των προτάσεων χρησιμοποιώντας άλλους τρόπους δήλωσης του ίδιου θέματος.
	7. Να αρχίσει να συζητάει για την ENΓ χρησιμοποιώντας γραμματικούς όρους.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:	Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:
1. Να ενισχύει, να ενδυναμώνει την ικανότητα του να χρησιμοποιεί αυτό-ρυθμιστικές δεξιότητες για να διευκολύνει την κατανόηση σε όλα τα επικοινωνιακά περιβάλλοντα.	1. Να περιγράφει τη σχέση του μέρους με το όλο.
2. Να μπορεί να αποφασίζει αν μία δεδομένη νοηματισμένη πρόταση είναι γραμματικά ορθή.	2. Να χρησιμοποιεί το καινούργιο λεξιλόγιο κατάλληλα σε νέες εκφράσεις.
3. Σε σχέση με ένα νοηματικό κείμενο, ο μαθητής αναμένεται να μπορεί να αναδείξει το περιεχόμενό του με αναλυτικές, σαφείς και αξιολογητικές ερωτήσεις.	3. Να ενισχύει τις δεξιότητες της ταξινόμησης και της κατηγοριοποίησης για τα μέλη μιας συγκεκριμένης τάξης (π.χ. ζώα, τροφή, άνθρωπος, σχολείο κ.λ.π.).
4. Να συζητάει διάφορα γλωσσικά στοιχεία τα οποία συναντάει στην ποίηση της ENΓ.	4. Να προτείνει ένα συνώνυμο για δεδομένο νόημα.
5. Να διακρίνει και να σχολιάζει τα γλωσσικά ύφη διαφόρων κωφών αφηγητών.	5. Να προτείνει ένα αντώνυμο για δεδομένο νόημα.
6. Να διακρίνει ποιο νόημα ή εικόνα	6. Να δομεί και να απαντάει σε απλές

χρησιμοποιήθηκε σωστά αναφορικά με ένα ουσιαστικό του ενικού ή του πληθυντικού αριθμού.	αναλογίες.
7. Να υποδεικνύει το σωστό πρόσωπο με την αναφορά ενός δακτυλοσυλλαβισμένου κυρίου ονόματος.	7. Κατά την επαναφήγηση μιας ιστορίας να συμπεριλαμβάνει: αρχή, χαρακτήρες, υπόβαθρο, αλληλουχία, σειρά πλοκής, τέλος.
8. Να διακρίνει μία ολοκληρωμένη από μία ελλιπή πρόταση της ΕΝΓ.	8. Να χρησιμοποιεί με συνέπεια τη στροφή του σώματος για να σηματοδοτεί διαφορετικούς χαρακτήρες σε μία ιστορία.
9. Να υποδεικνύει το υποκείμενο μίας νοηματικής πρότασης.	9. Να κάνει χρήση Προσωπικών Αντωνυμιών: Να διατηρεί τον κατάλληλο αναφορικό χώρο για κάθε χαρακτήρα.
10. Να υποδεικνύει το κατηγορήμα μιας πρότασης της ΕΝΓ.	10. Να συσχετίζει πληροφορίες σε μια ιστορία οι οποίες συνδέονται με τη θεματοποίηση του υποκειμένου.
11. Να ομαδοποιεί εκείνες τις νοηματισμένες προτάσεις που είναι σωστές και εκείνες που είναι λάθος χρησιμοποιώντας διάφορες σειρές λέξεων.	11. Να συσχετίζει πληροφορίες οι οποίες συμπεριλαμβάνουν χρόνο στην αρχή της επικοινωνίας (συνέβη εχθές, θα συμβεί αύριο το βράδυ κ.λ.π.).
12. Να κρίνει εάν μία νοηματική πρόταση είναι καταφατική ή ερωτηματική.	12. Να επιλέγει τους κατάλληλους ταξινομητές για τα αντίστοιχα αντικείμενα αναφοράς.
13. Να υποδεικνύει εάν ορισμένες φράσεις χρησιμοποιούν λεκτικούς παρελθοντικούς, παροντικούς ή μελλοντικούς δείκτες.	13. Να δημιουργεί διαδοχικές ιστορίες χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα δομικά σχήματα π.χ. 1. Ιστορίες με χειρομορφές 2. Ιστορίες με αριθμούς (1-20) 3. Ιστορίες Αλφαβήτου Α,Β,Γ
14. Με ένα ουσιαστικό και έναν ταξινομητή για συγκεκριμένα είδη, να αναγνωρίζει το αναφερόμενο αντικείμενο. (π.χ. ΧΑΡΤΙ- ΤΞ-Φ= μονό φύλλο χαρτί)	14. Να δημιουργεί αυθεντικές προτάσεις και ιστορίες χρησιμοποιώντας φραστικές και συντακτικές δομές για να ορίσει το ταυτόχρονο.
15. Δίνοντας στο μαθητή ένα ερέθισμα, να μπορεί αυτός να αποφασίζει ποια από μια ομάδα λέξεων που δηλώνουν π.χ. συναίσθημα (κουρασμένος, χαρούμενος, λυπημένος, θυμωμένος, αυταρχικός, ντροπαλός κ.λ.π.) ταιριάζει στο συγκεκριμένο ερέθισμα.	15. Να δομεί Ρητορικές Ερωτήσεις με τις ακόλουθες ερωτηματικές λέξεις: ΤΙ; ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ; ΓΙΑΤΙ; ΠΟΥ; ΠΩΣ;
16. Να αποκρίνεται σωστά σε ρητορικές ερωτήσεις.	16. Να αρχίζει να χρησιμοποιεί τον σωστό δείκτη πληθυντικού ανά περίπτωση για ποικιλία ουσιαστικών (π.χ. σειρά βιβλίων, πολλά βιβλία, 10 βιβλία).

17. Να παρέχει ένα συνώνυμο ή αντώνυμο για δεδομένο λεκτικό στοιχείο.	17. Να αναγνωρίζει, να ορίζει και να δημιουργεί τα δικά του νοήματα για τα συγκεκριμένα ουσιαστικά.
18. Δίνοντας στον μαθητή μία χωρική αναφορά (ελληνικό επιρρηματικό τύπο) και μια σχετική εντολή, αυτός αναμένεται να μπορεί να νοημάσει ό,τι του υποδείξει ο δάσκαλος του, π.χ. να νοημάσει τα τοπικά επιρρήματα ΠΑΝΩ ΑΠΟ, ΠΕΡΑ, ΚΑΤΩ ΑΠΟ, ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ, ΠΙΣΩ ΑΠΟ, ΣΤΑ ΔΕΞΙΑ, ΣΤΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ, ΚΟΝΤΑ, ΜΑΚΡΙΑ, ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΔΥΟ, ΓΥΡΩ ΑΠΟ, ΠΑΝΩ, ΚΑΤΩ).	18. Να εκφράζει τη διαφορά μεταξύ των κοινών και των κύριων ονομάτων. (Στην ΕΝΓ τα κύρια ονόματα τείνουν να αποδίδονται με δακτυλοσυλλαβισμό ή αρχικοποιημένα νοήματα)
19. Να αναγνωρίζει τον αποδέκτη ενός προηγουμένως δηλωθέντος ρήματος, όταν χρησιμοποιείται με μη-δεικτικές αντωνυμίες.	19. Να παράγει και να ορίζει πλήρεις νοηματικές προτάσεις στην ΕΝΓ.
20. Να ζωγραφίζει ή να δείχνει αντικείμενα σε ανάλογη σειρά, όταν βλέπει τον δάσκαλο του να νοημάζει μία σειρά από ουσιαστικά ή ενέργειες. Τρεις τρόποι κατάταξης: α) Βάσει λεκτικών στοιχείων: ΠΡΩΤΟΣ, ΕΠΟΜΕΝΟΣ, ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ β) Με χρήση π.χ. του αντίχειρα και δύο δακτύλων. γ) Βάσει θέσης στον χώρο, χρησιμοποιώντας ταξινομητές ή μηχανισμούς όπως ΟΝΟΜΑ και ΔΕΙΚΤΗΣ.	20. Να εκφράζει το υποκείμενο και το κατηγορημα μίας πρότασης στη ΕΝΓ.
	21. Να δημιουργεί προτάσεις στην ΕΝΓ χρησιμοποιώντας ποικίλες σειρές λέξεων για να εκφράσει το ίδιο νόημα (π.χ. Υ-Ρ-Α, Α-Υ-Ρ, Ρ-Υ).
	22. Να παράγει και να εξηγήσει τη διαφορά ανάμεσα στις καταφατικές και στις ερωτηματικές προτάσεις.
	23. Να δημιουργεί προτάσεις χρησιμοποιώντας το ρήμα 'ΕΧΩ' και 'ΕΙΧΑ'.
	24. Να δημιουργεί προτάσεις σε παρελθοντικό, παροντικό και μελλοντικό ρηματικό χρόνο με χρήση δεικτών που συμπεριλαμβάνουν το ρήμα ΤΕΛΕΙΩΣΑ, χρονικά νοήματα π.χ. ΘΑ, ΜΕΤΑ, δηλώσεις τροπικότητας κ.λ.π.).
	25. Να αρχίσει να χρησιμοποιεί

	συμφωνία ουσιαστικού-ρήματος (δηλ. ζεύγη ταξινομητή/ ουσιαστικού, ρήματα κατεύθυνσης κ.λ.π.).
	26. Να χρησιμοποιεί δύο τρόπους για να δηλώσει την ταυτότητα ενός ατόμου: α) δείκτης αναφοράς (π.χ. ΑΝΔΡΑΣ - ΑΥΤΟΣ) β) Ταυτότητα-ΕΑΥΤΟΣ (π.χ. Ο ΙΔΙΟΣ-ΔΑΣΚΑΛΟΣ)
	27. Να δημιουργεί προτάσεις που περιέχουν ρήματα συμφωνίας, προτάσεις οι οποίες δεν χρειάζεται να δηλώσουν το υποκείμενο ή το αντωνυμικό υποκείμενο (όπου δηλ. η Δείξη γίνεται με κίνηση των ματιών, ή ο δότης/ αποδέκτης συμπεριλαμβάνονται στα σημεία έναρξης και κατάληξης της ρηματικής διαδρομής).
	28. Να χρησιμοποιεί τους ταξινομητές ως κατηγορηματικά επίθετα. (π.χ. ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΜΕ ΚΥΡΤΗ ΠΛΑΤΗ 1)
	29. Να χρησιμοποιεί χωρικά νοήματα για να περιγράψει πού τοποθετούνται ένα ή περισσότερα αντικείμενα στον χώρο (ΚΟΝΤΑ/ ΜΑΚΡΙΑ, ΜΕΣΑ/ ΕΞΩ, ΠΑΝΩ/ ΚΑΤΩ, ΑΡΙΣΤΕΡΑ/ ΔΕΞΙΑ, ΠΑΝΩ ΑΠΟ/ ΚΑΤΩ ΑΠΟ, ΠΑΝΩ/ ΕΚΤΟΣ, ΑΝΑΜΕΣΑ/ ΓΥΡΩ κ.λ.π.).
	30. Να ορίζει την αλληλουχία μίας σειράς πραγμάτων χρησιμοποιώντας τα νοήματα ΑΡΧΙΚΑ, ΕΠΕΙΤΑ, ΤΕΛΙΚΑ ως λεκτικά στοιχεία, μετρώντας πάνω στον αντίχειρα και στα δύο δάκτυλα και/ ή χρησιμοποιώντας ταξινομητές για να αναπαραστήσει χωρικές θέσεις.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΩΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

1. Ο κάθε μαθητής δημιουργεί λέξεις για το φάκελο του, χρησιμοποιώντας τα χέρια του για να σχηματίσει τα γράμματα του Ελληνικού νοηματικού αλφαβήτου.
2. Οι μαθητές σε δυάδες εξασκούν τις λέξεις καρτέλας (συλλαβισμού) της εβδομάδας νοηματίζοντας τα γράμματα ο ένας στον άλλον.
3. Οι μαθητές (ατομικά ή σε ομάδες) κάθονται με τη δασκάλα τους για να δουν ποια γράμματα/ λέξεις αναγνωρίζουν, καθώς νοηματίζονται από τη δασκάλα τους και ποια/ες μπορούν να νοηματίσουν από μόνοι τους.

4. Νοηματίζεται από τη δασκάλα ένα γράμμα από το δακτυλικό αλφάβητο. Οι μαθητές γράφουν το γράμμα που βλέπουν.
5. Δημιουργείται ένας πίνακας με τρεις κατηγορίες: Αφηρημένα Νοηματικά ονόματα, Περιγραφικά Νοηματικά Ονόματα και Δακτυλοσυλλαβιζόμενα Νοηματικά Ονόματα. Δίνονται παραδείγματα. Κατηγοριοποιούνται τα νοηματικά ονόματα των μαθητών και άλλων ατόμων του κύκλου τους πάνω στον πίνακα.
6. Συζητείται η προέλευση των νοηματικών ονομάτων των μαθητών της τάξης.
7. Γίνονται ασκήσεις ορθής εκφοράς νοημάτων και επιτέλεσης γλωσσικών πράξεων.
8. Οι μαθητές εξασκούνται στο σχηματισμό/ συμπλήρωση προφορικών / νοηματικών προτάσεων.
9. Οι μαθητές εξασκούνται στη χρήση λέξεων/ νοημάτων μέσα σε οικείες προτάσεις.
10. Μία μικρή ομάδα μαθητών κάνει πρόβα, στη νοηματική γλώσσα, ένα τραγούδι που έμαθε κατά τη διάρκεια της εβδομάδας.
11. Η δασκάλα παίρνει συνέντευξη από τους μαθητές και τους κάνει ερωτήσεις σχετικά με την ηλικία τους, το ύψος τους, την αγαπημένη τους ώρα της ημέρας κ.λ.π. Στόχος είναι οι σωστές απαντήσεις στην ΕΝΓ.
12. Γίνεται περιγραφή προσώπων, καταστάσεων και συναισθημάτων (ειρωνεία, χιούμορ, συγκίνηση, εύθυμη διάθεση, προσβολή κτλ.) με αφορμή εμπειρία που έζησε, ή ιστορία που είδε/ άκουσε. Γίνεται περιγραφή αντικειμένων (π.χ. μήλου) με τη μορφή αινίγματος.
13. Το παιχνίδι με τα 'Συναισθήματα' – διδάσκονται νοήματα που αφορούν συναισθήματα και μιλούν για τη χρήση των κατάλληλων εκφράσεων. Παίζουν οι μαθητές ένα παιχνίδι στο οποίο επιλέγουν μία κάρτα με ένα συναίσθημα πάνω της και εκφράζουν/ 'παίζουν' το συναίσθημα για να δουν εάν η ομάδα μπορεί να το μαντέψει. Παρακολουθούν ένα βίντεο που έχει ένα τραγούδι που αφορά συναισθήματα στη νοηματική γλώσσα. Τα παιδιά μπορούν να μιμηθούν τα νοήματα, καθώς παρακολουθούν το βίντεο.
14. Οι μαθητές αφηγούνται μία ιστορία, ένα παραμύθι, ανέκδοτο, θεατρικό έργο όπως το είδαν / άκουσαν ή με παραλλαγές.
15. Αφηγούνται ιστορίες με διάκριση του προτέρου και του υστερού.
16. Οι μαθητές συμμετέχουν σε ποικίλες μορφές λεκτικής επικοινωνίας, όπως: (ανα)διηγήσεις, ελεύθερος διάλογος, συζητήσεις, δραματοποιήσεις, θεατρικά παιχνίδια, παιχνίδια ρόλων, ποιήματα και σε εκδηλώσεις της σχολικής ζωής (μέσω της Μελέτης Περιβάλλοντος, της Αισθητικής και Μουσικής Αγωγής). (βιωματική και ενεργητική συμμετοχή)
17. Οι μαθητές αφηγούνται μια ιστορία, ένα μύθο, ένα γεγονός, ή ένα σχέδιο δράσης (Ιστορία) με σχετική χρήση μηχανισμών / δεικτών συνοχής των διαφόρων φάσεων.
18. Στο μάθημα των Μαθηματικών, γίνεται πρακτική εξάσκηση με νοηματισμό των αριθμών. Δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στους αριθμούς 6-9, 16-19, 21-29.
19. Οι μαθητές παρακολουθούν μία βιντεοταινία για να δουν τον σωστό νοηματισμό των αριθμών των χρημάτων.
20. Δημιουργείται ένα μαγαζί στη τάξη ή στο σχολείο. Οι μαθητές μαθαίνουν τα νοήματα των χρημάτων ως μέρος της δουλειάς του υπαλλήλου ενός μαγαζιού.

21. Δημιουργούνται ομαδικά στη τάξη ιστορίες χρησιμοποιώντας το δακτυλικό αλφάβητο. Επίσης, δημιουργούνται ιστορίες με αριθμούς.
22. Οι μαθητές κάνουν πρακτική εξάσκηση του δεκτικού δακτυλοσυλλαβισμού χρησιμοποιώντας δακτυλοσυλλαβισμένες λέξεις σε μία κατάσταση με νόημα/ ρεαλιστική/ πραγματική κατάσταση, όπως την ώρα «Εμείς κι ο Κόσμος», την ώρα του πρόχειρου φαγητού, την ώρα της ανάγνωσης μιας ιστορίας, την ώρα της ομάδας κ.λ.π..
23. Οι μαθητές κάνουν πρακτική εξάσκηση της πρόσληψης και της έκφρασης δακτυλοσυλλαβισμού δια μέσω των παιχνιδιών. Κάθονται όλοι σε ένα κύκλο. Ο αρχηγός του παιχνιδιού αρχίζει με το δακτυλοσυλλαβισμό μίας λέξης , π.χ. 'άλογο'. Ο επόμενος παίκτης πρέπει να δακτυλοσυλλαβίσει τη λέξη 'άλογο' και να συλλαβίσει μία άλλη λέξη που να αρχίζει με το τελευταίο γράμμα της προηγούμενης λέξης. Σημείωση: Αυτή η δραστηριότητα είναι αρκετά προχωρημένη. Για αυτό το λόγο κρίνεται σκόπιμο να αναβληθεί για αρκετά αργότερα στην σχολική χρονιά ή να χρησιμοποιηθεί σε αναγνωστικές ομάδες που είναι έτοιμες να δημιουργούν και να συλλαβίζουν πολλές λέξεις λεξιλογίου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
<p>Σκεπτικό των Τεστ: Να αναλύουν τη γνώση του λεξιλογίου με το να διερευνούν σημασιολογικούς τομείς. Να αξιολογούν την ικανότητα του μαθητή να αναγνωρίζει τα στοιχεία του λεξιλογίου στο γλωσσικό περιβάλλον καθώς και ως εδραιωμένα λεκτικά στοιχεία. Να αξιολογούν την ικανότητα της λήψης πληροφοριών από έναν νοηματιστή της ΕΝΓ.</p>	<p>Σκεπτικό των Τεστ: Να αξιολογούν την ικανότητα του μαθητή να επιλέγει και να χρησιμοποιεί τους σωστούς ταξινομητές σε μία επαναφήγηση, βλέποντας ένα βίντεο (ή άλλο ερέθισμα) που χρησιμοποιεί πραγματικά αντικείμενα. Να αξιολογούν τις αφηγηματικές δομές του μαθητή σε επαναφηγήσεις ιστοριών</p>
<p>Εργαλείο Αξιολόγησης: Κατανόηση: 1. Αντωνύμων στην ΕΝΓ. 2. Συνωνύμων στην ΕΝΓ. 3. Πληθυντικού στην ΕΝΓ. 4. Τεστ: Λεξιλογίου στις Προτάσεις (VST) (Τεστ με σπάνια στοιχεία του λεξιλογίου, όπως αυτά χρησιμοποιούνται σε πραγματικές προτάσεις, που απαιτεί έρευνα σε σώμα κειμένων) 5. Πραγματικών αντικειμένων με δείξη</p>	<p>Εργαλείο Αξιολόγησης: Ενεργή ανταπόκριση σε: 1. Πραγματικά Αντικείμενα: ο μαθητής εκφράζεται με το νοηματισμό τους 2. Απευθείας ερέθισμα: ο μαθητής εκφράζεται με νοηματισμό ως απόκριση στο δάσκαλο 3. Αφηγήσεις: α) σε βίντεο: Ιστορίες στην ΕΝΓ. β) με ερέθισμα στατικής εικόνας: Καρτέλες εικόνων ως ερέθισμα για σύνθεση λόγου στην ΕΝΓ.</p>

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
1. <u>Κατανόηση Γλώσσας</u> - Ο μαθητής θα κατανοήσει το αντικείμενο που κοινοποιείται στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα.	1. <u>Γλώσσα και Έκφραση</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει την Ελληνική Νοηματική Γλώσσα για να κοινοποιήσει αποτελεσματικά τις σκέψεις του, τα συναισθήματά του, τις επιθυμίες του και τις απόψεις του.
2. <u>Λογοτεχνία και Πολιτισμός</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις δεκτικές του δεξιότητες για να βιώσει, να κατανοήσει και να εκτιμήσει τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό των Κωφών.	2. <u>Διαδικασία της Αποτελεσματικής Επικοινωνίας</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει την Ελληνική Νοηματική Γλώσσα και ένα ευρύ φάσμα από γλωσσικές στρατηγικές για να μεταδώσει αποτελεσματικά ιδέες σε διαφορετικά ακροατήρια για μία ποικιλία σκοπών. Ο μαθητής θα νοηματίζει για συλλογιστικούς / γνωστικούς, δημιουργικούς και πληροφοριακούς σκοπούς.
3. <u>Πληροφορίες Περιεχομένου</u> - Ο μαθητής θα εφαρμόσει δεκτικές γλωσσικές στρατηγικές για τις πληροφορίες που εμπεριέχονται στο Πρόγραμμα Σπουδών. Ο μαθητής θα δεχτεί τις ιδέες με κριτική σκέψη και θα διατυπώσει ερωτήσεις σχετικά με τα θέματα που αναπτύσσονται.	3. <u>Καθιερωμένες Συμβάσεις της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τον σωστό τύπο Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας στους αντίστοιχους τομείς της διαπροσωπικής επικοινωνίας.
	4. <u>Στυλιστικοί και Ρητορικοί Τρόποι Έκφρασης</u> - Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει στυλιστικούς και ρητορικούς τομείς της επικοινωνίας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα για να εξερευνήσει ιδέες, να παρουσιάσει συνειρμούς, να συλλογιστεί και να παρουσιάσει θέματα σχετικά με την ανθρώπινη συμπεριφορά και να εκφράσει συναισθήματα, γνώσεις και απόψεις.
	5. <u>Διαθεματική χρήση της γλώσσας</u> Ο μαθητής θα εργαστεί και θα νοηματίσει αποτελεσματικά και στα υπόλοιπα μαθήματα.

ΣΚΟΠΟΙ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:	Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:
1. Να ενισχύει την κριτική του ικανότητα ως προς τη	1. Να παράγει προτάσεις με τις βασικές συντακτικές δομές.

γραμματικότητα διαφόρων δομών προτάσεων: τύπων προτάσεων, συστατικά προτάσεων, σειρά λέξεων.	
2. Να αναπτύσσει την ικανότητα να αναλύει τις νοηματικές προτάσεις στα συστατικά τους μέρη: υποκείμενο και κατηγορημα.	2. Να ενισχύσει την ικανότητα να αντικαθιστά τμήματα προτάσεων (π.χ. υποκείμενο ή κατηγορημα) με νέα παραδείγματα.
3. Να αναπτύσσει την ικανότητα να εντάσσει το νόημα/ τα νοήματα σε γραμματικές κατηγορίες.	3. Να δίνει ορισμούς και αυθεντικά παραδείγματα για τις ακόλουθες γραμματικές κατηγορίες: ουσιαστικά, ρήματα, ταξινομητές, αντωνυμίες.
4. Να παρακολουθεί μία πρόταση ή μια ιστορία και να αναγνωρίζει τη χρονική αλληλουχία για κάθε γεγονός που δηλώνεται λεκτικά.	4. Να αρχίζει να διαχωρίζει τους ποικίλους συντακτικούς και λεκτικούς τρόπους με τους οποίους ο χρόνος μπορεί να δηλωθεί στην ΕΝΓ (νοητές συντακτικές 'γραμμές' αναφοράς σε χρόνο, συχνά εμφανιζόμενοι χρονικοί δείκτες, λεκτικά στοιχεία.)
5. Να αναγνωρίζει τα υποκείμενα (πρόσωπα ή πράγματα) που αναφέρονται με προσωπική αντωνυμία σε μία ποικιλία δομών επικοινωνιακού λόγου.	5. Να εφαρμόζει τις κατάλληλες γραμματικές αρχές που διέπουν τη χρήση προσωπικών αντωνυμιών.
6. Να αναπτύσσει την ικανότητα να αναλύει τη δομή σύνθετων κατηγορημάτων με ταξινομητή και απλό νόημα σε υποκείμενο και ενέργεια.	6. Να παράγει τις δομές των ταξινομητικών κατηγορημάτων με αποδεκτούς συνδυασμούς χειρομορφών με κινήσεις.
7. Όταν δίνονται στο μαθητή διάφορες περιγραφές χειρομορφών ταξινομητών, εκείνος να μπορεί να τις κατηγοριοποιεί και να τις ομαδοποιεί σύμφωνα με συγκεκριμένα σημασιολογικά χαρακτηριστικά, να αναγνωρίζει, δηλαδή, τάξεις μορφημάτων όπως π.χ. επιφάνεια, εργαλείο, μέγεθος κ.λ.π..	7. Να αρχίζει να αναλύει τη δομή των παραγώγων νοημάτων προκειμένου να βρει τις ετυμολογικές τους ρίζες (π.χ. ζεύγη / οικογένειες ουσιαστικού-ρήματος-επιθέτου).

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:	Ο μαθητής ασκείται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση:
1. Να διαφοροποιεί τις προτάσεις σε σωστές και λανθασμένες ως προς τη γραμματική και το συντακτικό τους.	1. Να μπορεί να δίνει παραδείγματα και να περιγράφει τη διαφορά μεταξύ ολόκληρων προτάσεων και τμημάτων προτάσεων της ΕΝΓ.
2. Να διακρίνει αν μία πρόταση είναι καταφατική, ερωτηματική ή προστακτική.	2. Να παρέχει παραδείγματα καταφατικών, ερωτηματικών ή προστακτικών προτάσεων.

3. Να συμπληρώνει μια ελλιπή πρόταση ανάλογα, με πλήρες υποκείμενο ή πλήρες κατηγορημα.	3. Να συμπεριλαμβάνει με συνέπεια ένα υποκείμενο και ένα κατηγορημα σε όλες τις νοηματικές προτάσεις.
4. Να αναγνωρίζει εάν ένα ουσιαστικό σε μία νοηματική πρόταση χρησιμοποιείται στον ενικό ή τον πληθυντικό αριθμό (Μπορεί το δεδομένο ουσιαστικό να είναι σε δυαδικό, τριαδικό ή τετραδικό αριθμό στη φυσική ΕΝΓ) .	4. Να παρέχει ορισμούς και να δίνει τα δικά του παραδείγματα ρημάτων ενικού και πληθυντικού αριθμού.
5. Σε σχέση με μία πρόταση ή ιστορία, ο μαθητής πρέπει να μπορεί να ερμηνεύσει σε ποιον αναφέρονται οι χρησιμοποιούμενες κτητικές αντωνυμίες.	5. Να δίνει τους κτητικούς τύπους για τον εαυτό του και για τα άλλα πρόσωπα.
6. Να κατανοεί εάν ένα ουσιαστικό μέσα σε μία πρόταση είναι κοινό ή κύριο.	6. Να είναι σε θέση να ορίζει και να παρέχει παραδείγματα κοινών και κυρίων ουσιαστικών και να τα συσχετίζει με τον κανόνα με τον οποίο σχετίζεται το καθένα.
7. Όταν δίνεται στον μαθητή μία πρόταση, να μπορεί να αποφασίζει εάν ο ρηματικός τύπος που χρησιμοποιείται δηλώνει παροντική ή παρελθοντική πράξη.	7. Να ορίζει και να δίνει παραδείγματα προκειμένου να δηλώσει παρελθοντικό και παροντικό ρηματικό χρόνο.
8. Αφού δει μία πρόταση ή μια ιστορία, να αναγνωρίζει τον σωστό ρηματικό χρόνο της αφήγησης.	8. Να χρησιμοποιεί την κατάλληλη μορφολογική κλίση προκειμένου να καταδείξει ποικίλες ενέργειες του κατηγορήματος (π.χ. ΜΕΛΕΤΩ ΣΥΝΕΧΕΙΑ, ΜΕΛΕΤΩ ΒΙΑΣΤΙΚΑ, ΜΕΛΕΤΩ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΩΡΑ κ.λ.π.)
9. Να εξηγεί κάθε πότε συμβαίνει μία ενέργεια ή ένα γεγονός, όταν παρακολουθεί έναν νοηματιστή να εκφράζει επαναληπτικό χρόνο.	9. Να δηλώνει χρόνο, χρησιμοποιώντας τη φανταστική χρονική γραμμή, η οποία διατρέχει το χώρο οριζόντια ή κάθετα προς το σώμα του νοηματιστή. Το σχετικό λεξιλόγιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα εξής: ΤΩΡΑ, ΑΠΟ-ΕΔΩ-ΚΑΙ-ΠΕΡΑ, ΑΥΡΙΟ, ΜΕΧΡΙ-ΤΩΡΑ, ΟΧΙ-ΑΚΟΜΑ, ΠΡΙΝ-ΑΠΟ-ΠΟΛΥ-ΚΑΙΡΟ.
10. Όταν δίνεται στον μαθητή μία νοηματική πρόταση που περιέχει δύο αντωνυμίες, να μπορεί να αναγνωρίζει ποιο είναι το υποκείμενο και ποιο το αντικείμενο μίας πράξης.	10. Να μπορεί να χρησιμοποιεί χρονικούς δείκτες επανάληψης (π.χ. ΚΑΘΕ ΔΕΥΤΕΡΑ, ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ, ΟΛΗ ΤΗ ΝΥΧΤΑ, κ.λ.π.) προκειμένου να δείξει επανάληψη και διάρκεια μίας πράξης.
11. Αφού παρακολουθήσει μία νοηματική πρόταση, ο μαθητής πρέπει να μπορεί να καθορίσει ποια από τις ακόλουθες χειρομορφές	11. Να μπορεί να καθορίζει το περιεχόμενο μίας αντωνυμίας.

ταξινομητών χρησιμοποιήθηκε για την περιγραφή: α. Μορφήματα πλήρους οντότητας β. Μορφήματα επιφάνειας γ. Μορφήματα που δηλώνουν όργανο δ. Μορφήματα βάθους και πλάτους ε. Μορφήματα επέκτασης στ. Μορφήματα πάνω σε επιφάνεια	
12. Όταν δίνεται στον μαθητή ένα ταξινομητικό κατηγορημα, αυτός να αναγνωρίσει δύο βασικά μέρη: χειρομορφή ταξινομητή (υποκείμενο) και τροχιά/ είδος κίνησης (κατηγορημα).	12. Αφού παρακολουθήσει μία πρόταση με πράξη που συμπεριλαμβάνει δύο ή τρία ουσιαστικά, να παρέχει την απλή δομή συμφωνίας Αντωνυμία-Ρήμα-Αντωνυμία.
13. Όταν δίνονται στον μαθητή νοηματικές προτάσεις με ρήματα κίνησης ή συμφωνίας κλινόμενα σε δύο ή περισσότερες κατευθύνσεις, να κατανοεί ότι οι οδηγίες δίνονται από την οπτική γωνία του νοηματιστή.	13. Να αρχίσει να ενσωματώνει χειρομορφές ταξινομητών σε νέες προτάσεις που παράγει.
14. Δίνοντας στο μαθητή ένα ζεύγος παραγώγων, να συνδυάζει την κατάλληλη εικόνα με το αντίστοιχο νόημα.	14. Να χρησιμοποιεί απλά και τοπικά ρήματα.
15. Ο μαθητής, ενώ παρακολουθεί μία ιστορία με ομαδική συμμετοχή (π.χ. πέντε κουνέλια που χοροπηδούν στο γρασίδι), να μπορεί να κατανοήσει το περιεχόμενο και να συμμετέχει στην πράξη που περιγράφεται λεκτικά.	15. Ο μαθητής να χρησιμοποιεί ρήματα νόησης για να περιγράψει σκέψεις δικές του και σκέψεις άλλων ατόμων.
	16. Να χειρίζεται την συμφωνία υποκειμένου- αντικειμένου (πληροφορίες στη δομή του νοήματος που επιτρέπουν στον θεατή να γνωρίζει ποιο είναι το υποκείμενο και ποιο το αντικείμενο) Ως προς τη συγκεκριμένη δεξιότητα, ο μαθητής πρέπει να μπορεί να χρησιμοποιεί τους ακόλουθους μηχανισμούς για να περιγράψει συμφωνία: α. Προσανατολισμό β. Θέση γ. Προσανατολισμό και Θέση δ. Απλά ρήματα
	17. Να κατανοεί μηχανισμούς παραγωγικής μορφολογίας μεταξύ ουσιαστικών (π.χ. ΚΑΡΕΚΛΑ) και ρημάτων (π.χ. ΚΑΘΟΜΑΙ) της ίδιας

	οικογένειας και να παράγει παραδείγματα παραγώγων ουσιαστικών για κάποια ρήματα. (π.χ. ΚΑΘΟΜΑΙ/ ΚΑΡΕΚΛΑ, ΓΛΥΦΩ-ΠΑΓΩΤΟ /ΠΑΓΩΤΟ, ΠΕΤΑΕΙ-ΤΟ-ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ/ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ, κ.λ.π.)
--	--

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

1. Ο κάθε μαθητής δημιουργεί λέξεις για το φάκελο του, χρησιμοποιώντας τα χέρια του για να σχηματίσει τα γράμματα του Ελληνικού Νοηματικού Αλφαβήτου.

2. Μαθητές σε δυάδες εξασκούν τις λέξεις καρτέλας (συλλαβισμού) της εβδομάδας νοηματίζοντας τα γράμματα ο ένας στον άλλον.

3. Μαθητές (ατομικά ή σε ομάδες) κάθονται με τη δασκάλα τους για να δουν ποια γράμματα/ λέξεις αναγνωρίζουν, καθώς νοηματίζονται από τη δασκάλα τους και ποια /ποιες μπορούν να νοηματίσουν από μόνοι τους.

4. Μία μικρή ομάδα μαθητών κάνει πρόβα, στη νοηματική γλώσσα, ένα τραγούδι ή ποίημα που έμαθαν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας.

5. Οι μαθητές συμμετέχουν σε ποικίλες μορφές λεκτικής επικοινωνίας, όπως: (ανα)διηγήσεις, ελεύθερος διάλογος, συζητήσεις, δραματοποιήσεις, θεατρικά παιχνίδια, παιχνίδια ρόλων, ποιήματα και σε εκδηλώσεις της σχολικής ζωής (Μελέτη περιβάλλοντος, Αισθητική Αγωγή και Μουσική Αγωγή). (βιωματική και ενεργητική συμμετοχή)

6. Γίνεται περιγραφή προσώπων, καταστάσεων και συναισθημάτων (ειρωνεία, χιούμορ, συγκίνηση, εύθυμη διάθεση, προσβολή κτλ.) με αφορμή εμπειρία που έζησε, ή ιστορία που είδε / άκουσε ο μαθητής. Περιγραφή πραγματικών αντικειμένων με τη μορφή αινίγματος.

7. Οι μαθητές εξασκούνται σε συνοπτικές αφηγήσεις.

8. Οι μαθητές εξασκούνται στην ορθή εκφορά νοημάτων.

9. Οι μαθητές εξασκούνται στη σύνθεση/ συμπλήρωση νοηματικών προτάσεων.

10. Οι μαθητές εξασκούνται στη χρήση λέξεων/ νοημάτων μέσα σε οικείες προτάσεις.

11. Οι μαθητές εξασκούνται στην εφαρμογή προφορικών / νοηματικών οδηγιών για την εκτέλεση πράξεων, ή παροχή οδηγιών σε τρίτους για την εκτέλεση πράξεων όπως η συναρμολόγηση απλής συσκευής ή παιχνιδιού (Εφαρμογή της δραστηριότητας στην Αισθητική Αγωγή).

12. Δίνεται έμφαση στη σημασία της οπτικής επαφής με το πρόσωπο του νοηματιστή: Στο κέντρο ενός μεγάλου κομματιού χαρτιού, ζωγραφίζει η δασκάλα ένα ανθρώπινο πρόσωπο. Γράφει διάφορα γράμματα πάνω στο πρόσωπο, γύρω από το πρόσωπο, έξω από τον κύκλο του προσώπου και μακριά από το πρόσωπο. Ζητάει από ένα μαθητή κάθε φορά να κοιτάξει το πρόσωπο. Κρατώντας διαρκώς τα μάτια του πάνω στο πρόσωπο, ζητάει από το μαθητή να μας πει ποια γράμματα βλέπει με την ελάχιστη δυνατή κίνηση των ματιών. Συζητάει με τους μαθητές ότι το πρόσωπο είναι συνήθως το κεντρικό σημείο της ΕΝΓ.

13. Η δασκάλα δείχνει και συζητάει με τους μαθητές τη θέση διαφορετικών νοημάτων, π.χ., γόνατο, κεφάλι, ώμος, στήθος, μηρός κ.λ.π..

<p>14. Η δασκάλα γράφει στον πίνακα ΚΕΦΑΛΙ, ΠΡΟΣΩΠΟ, ΛΑΙΜΟΣ, ΚΟΡΜΟΣ και ΧΩΡΟΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΝΟΗΜΑΤΙΣΤΗ. Οι μαθητές σκέπτονται και νοηματίζουν τα νοήματα που γίνονται σε αυτή τη θέση. Έπειτα, γράφουν στον πίνακα την Ελληνική καταγραφή για κάθε νόημα κάτω από την κατάλληλη στήλη.</p>
<p>15. Η δασκάλα ζητά από τους μαθητές να ορίσουν το ένα χέρι τους ως ενεργητικό και το άλλο ως παθητικό. Ζητάει από τους μαθητές να νοηματίσουν λέξεις όπως 'ΒΟΗΘΩ', 'ΔΟΥΛΕΥΩ', 'ΚΑΤΩ ΑΠΟ' κ.λ.π.. Παρατηρούν όλοι μαζί ποιο χέρι είναι ενεργό και ποιο παθητικό.</p>
<p>16. Η δασκάλα χωρίζει τη τάξη σε δύο ομάδες. Ζητάει από κάθε ομάδα με την σειρά να δώσει παραδείγματα από νοήματα στα οποία χρησιμοποιούνται και τα δύο χέρια με την ίδια χειρομορφή (παραδείγματα: ΣΥΝΑΝΤΩ, ΣΠΙΤΙ, ΠΑΙΖΩ, ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΕΝΟΣ). Όταν μία ομάδα δε μπορεί πλέον να σκεφτεί άλλα νοήματα, χάνει (η άλλη ομάδα κερδίζει).</p>
<p>17. Η δασκάλα χωρίζει τους μαθητές σε ομάδες των δύο ατόμων η καθεμία. Ορίζει για κάθε ζευγάρι μία συγκεκριμένη «παθητική» χειρομορφή (Οι 7 παθητικές χειρομορφές είναι Β, Α, Σ, Ο, C, 1,5). Κάθε ζευγάρι πρέπει να επιδείξει μερικά νοήματα που έχουν την οριζόμενη χειρομορφή στο παθητικό χέρι (αριστερό /δευτερεύον / μη-κυρίαρχο).</p>
<p>18. Οι μαθητές εφευρίσκουν φανταστικά νοήματα σε θέσεις πάνω στο σώμα που δεν είναι αποδεκτές στην ΕΝΓ (όπως ο κάτω μηρός, το γόνατο, το πίσω μέρος της κεφαλής κ.λ.π.). Μετά από συζήτηση σχετικά με τα προβλήματα οπτικής πρόσβασης οι μαθητές συνειδητοποιούν ότι κανένα νόημα δε γίνεται σε αυτές τις θέσεις.</p>
<p>19. Μέσα σε μία νοηματοζόμενη πρόταση ή ενότητα, (χωρίζουμε σε ομάδες και) μετράμε τα νοήματα που γίνονται σε κάθε μια από τις ακόλουθες θέσεις του σώματος: κεφάλι, πρόσωπο, λαιμός, κορμός και χώρος μπροστά από το νοηματοιστή.</p>
<p>20. Οι μαθητές παίζουν το παιχνίδι 'Η Ιστορία των Ματιών και των Φρυδιών', χρησιμοποιώντας μόνο μία έκφραση κάθε φορά. Δίνοντας μία κάρτα που δείχνει μία έκφραση του προσώπου (μάτια και φρύδια μόνο), ο μαθητής θα δώσει ένα νόημα, μία πρόταση ή μία χειρονομία που συνοδεύεται από αυτήν την έκφραση.</p>
<p>21. Γίνεται συζήτηση στη τάξη για τον τρόπο με τον οποίο πολλά νοήματα έχουν αλλάξει για να είναι περισσότερο ορατά (Πολλά νοήματα που κάποτε γίνονταν κοντά στο κάτω μέρος του σώματος τώρα έχουν μετακινηθεί κοντά στο πρόσωπο, όπως για παράδειγμα τα νοήματα: ΘΑ, ΜΕΤΑ, ΒΟΗΘΕΙΑ).</p>
<p>22. Η δασκάλα χωρίζει τη τάξη σε δυάδες ή τριάδες και βάζουμε κάθε ομάδα να σκεφτεί όσο το δυνατόν περισσότερα νοήματα με μία συγκεκριμένη χειρομορφή (Για παράδειγμα: '4'- ΚΟΥΡΤΙΝΑ, ΦΡΑΧΤΗΣ, ΠΛΕΥΡΑ-ΣΚΕΛΕΤΟΥ, 'Φ'- ΚΟΥΜΠΙ, ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ, ΡΟΛΟΙ κ.λ.π.).</p>
<p>23. Χρησιμοποιώντας τις παραπάνω λίστες, η δασκάλα (μαζί με τους μαθητές) δημιουργεί προτάσεις στην ΕΝΓ χρησιμοποιώντας μόνο μία χειρομορφή κάθε φορά. Για παράδειγμα, χρησιμοποιώντας την χειρομορφή 'Β' , η πρόταση μπορεί να είναι 'Ο Βασίλης άνοιξε την πόρτα.' 'Ο Βασίλης έβαψε την πόρτα.'</p>

24. Οι μαθητές παίζουν παιχνίδια κατασκευών για αφομοίωση των χρήσεων των ταξινομητών: φτιάχνουν σε χαρτόνι αποτυπώματα των χεριών τους και κόβουν τα περιγράμματά τους, ή, για ρεαλιστικότερα μοντέλα γεμίζουν δύο γάντια κουζίνας με πλαστελίνη. Δίνουν στα ψεύτικα αυτά χέρια αντίστοιχα σχήματα με αυτά των ταξινομητών της ΕΝΓ και τα κινούν ανάλογα.
25. Η δασκάλα ζητάει από κάθε μαθητή να διαλέξει έναν συμμαθητή του. Χρησιμοποιώντας ζωάκια, κούκλες, σπίτια, έπιπλα κ.λ.π., ένας μαθητής από κάθε δυάδα στήσει ένα σκηνικό. Ο συμμαθητής του θα πρέπει να περιγράψει τη σκηνή στους άλλους χωρίς να τη βλέπουν.
26. Η δασκάλα δείχνει στη τάξη δύο εικόνες που εικονίζουν διαφορετικά στάδια ή διαφορετικές διαβαθμίσεις της ίδιας πράξης. (Παραδείγματα: Μία εικόνα δείχνει ένα αγόρι που περπατάει χαλαρά, μία άλλη δείχνει ένα αγόρι που περπατάει γρήγορα.) Οι μαθητές με την σειρά περιγράφουν τις πράξεις ανάλογα. Οι μαθητές πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψιν τους ότι κάθε λέξη που περιγράφει ενέργεια πρέπει να συμπεριλαμβάνει τους τροποποιητές της ΕΝΓ (κίνηση του προσώπου, τροποποίηση της ταχύτητας και του ρυθμού νοηματισμού και κίνηση του σώματος). Παραδείγματα: ΠΕΡΠΑΤΩ- ΧΑΛΑΡΑ ΠΕΡΠΑΤΩ- ΓΡΗΓΟΡΑ ΠΕΡΠΑΤΩ- ΜΕΘΥΣΜΕΝΑ ΤΡΕΧΩ- ΧΑΛΑΡΑ ΤΡΕΧΩ- ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΤΡΕΧΩ- ΕΝΤΟΝΑ ΤΡΩΩ- ΑΡΓΑ ΤΡΩΩ- ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΤΡΩΩ- ΒΙΑΣΤΙΚΑ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
<p>Σκεπτικό των Τεστ: Να αναλύουν τη γνώση του λεξιλογίου με το να διερευνούν σημασιολογικούς τομείς. Να αξιολογούν την ικανότητα του μαθητή να αναγνωρίζει τα στοιχεία του λεξιλογίου στο γλωσσικό περιβάλλον καθώς και ως εδραιωμένα λεκτικά στοιχεία. Να αξιολογούν την ικανότητα της λήψης πληροφοριών από έναν νοηματιστή της ΕΝΓ.</p>	<p>Σκεπτικό των Τεστ: Να αξιολογούν την ικανότητα του μαθητή να επιλέγει και να χρησιμοποιεί τους σωστούς ταξινομητές σε μία επαναφήγηση, βλέποντας ένα βίντεο (ή άλλο ερέθισμα) που χρησιμοποιεί πραγματικά αντικείμενα. Να αξιολογούν τις αφηγηματικές δομές του μαθητή σε επαναφηγήσεις ιστοριών</p>
<p>Εργαλείο Αξιολόγησης: Κατανόηση ως προς: 1. Αντώνυμα στην ΕΝΓ. 2. Συνώνυμα στην ΕΝΓ. 3. Πληθυντικό στην ΕΝΓ. 4. Τεστ: Λεξιλόγιο στις Προτάσεις (Τεστ με σπάνια στοιχεία του λεξιλογίου, όπως αυτά χρησιμοποιούνται σε πραγματικές προτάσεις, που απαιτεί έρευνα σε σώμα κειμένων) 5. Πραγματικά αντικείμενα με δείξη</p>	<p>Εργαλείο Αξιολόγησης: Ενεργή ανταπόκριση σε: 1. Πραγματικά Αντικείμενα: ο μαθητής εκφράζεται με το νοηματισμό τους 2. Απευθείας ερέθισμα: ο μαθητής εκφράζεται με νοηματισμό ως απόκριση στο δάσκαλο 3. Αφηγήσεις: α) σε βίντεο: Ιστορίες στην ΕΝΓ. β) με ερέθισμα στατικής εικόνας: Καρτέλες εικόνων ως ερέθισμα για σύνθεση λόγου στην ΕΝΓ.</p>

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
<p>1. Κατανόηση Γλώσσας- Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις δεξιότητες και τις στρατηγικές που απαιτούνται για να κατανοήσει την ΕΝΓ, καθώς και την ανάπτυξη της ικανότητας του να ερμηνεύει, να αξιολογεί και να εκτιμά ό,τι βλέπει. Ο μαθητής θα εφαρμόσει ποικίλες στρατηγικές για να κατανοήσει, να ερμηνεύσει, να αξιολογήσει και να εκτιμήσει βιντεοκείμενα και παρουσιάσεις σε ΕΝΓ. Ο μαθητής θα αντλήσει από την εμπειρία του, τις συναναστροφές του, τη γνώση άλλων κειμένων, τις συγκειμενικές ενδείξεις και τη γνώση της δομής της ΕΝΓ.</p>	<p>1. Γλώσσα και Έκφραση- Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις δεξιότητες και τις στρατηγικές που απαιτούνται για να συνθέσει βιντεοκείμενα στην ΕΝΓ. Ο μαθητής θα εφαρμόσει ποικίλες στρατηγικές για να απευθυνθεί σε διάφορα ακροατήρια για ποικιλία σκοπών. Ο μαθητής θα δημιουργήσει βιντεοκείμενα για στοχαστικούς, δημιουργικούς και πληροφοριακούς σκοπούς.</p>
<p>2. Λογοτεχνία και Πολιτισμός- Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τεχνικές θέασης και κατανόησης για να βιώσει, να καταλάβει και να εκτιμήσει τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό. Ο μαθητής θα δει ποιοτικά λογοτεχνικά έργα στην ΕΝΓ, θα εκτιμήσει και παράλληλα θα εμπνεύσει τη γνώση άλλων πολιτισμών καθώς και των Κωφών.</p>	<p>2. Διαδικασία της Αποτελεσματικής Επικοινωνίας- Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει την ΕΝΓ κατάλληλα. Ο μαθητής θα εφαρμόσει τις συνθήκες χρήσης και τους κανόνες της ΕΝΓ καθώς παράγει βιντεοκείμενα. Ο μαθητής θα εφαρμόσει τη γνώση του της δομής της ΕΝΓ και των συνθηκών της (γλωσσικών και πραγματιστικών) για να δημιουργήσει, να κρίνει, να συζητήσει και να παράγει βιντεοκείμενα.</p>
<p>3. Γλώσσα και Πολιτισμός- Ο μαθητής θα αρχίσει να κατανοεί την κοινωνική φύση της γλώσσας. Ο μαθητής θα εξερευνήσει πώς χρησιμοποιείται η γλώσσα για επίτευξη πράξεων, για να εκφράζονται συναισθήματα και απόψεις και για να ενεργεί ο ίδιος ως παραγωγικός πολίτης. Επιπλέον, ο μαθητής θα δει πώς η χρήση της γλώσσας επηρεάζει τις στάσεις, αντιλήψεις και απόψεις για τον κόσμο.</p>	<p>3. Στυλιστικοί τομείς της ΕΝΓ- Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει διάφορους στυλιστικούς τομείς της ΕΝΓ για να εκφράσει συνειρμούς (να δώσει γλωσσική συνοχή στις σκέψεις του), να εκφράσει συναισθήματα, γνώσεις και απόψεις, να στοχαστεί πάνω στην εμπειρία των Κωφών και την ανθρώπινη εμπειρία γενικότερα. Ο μαθητής θα αναπτύξει την έκφρασή του στην ΕΝΓ (ρητορικές δεξιότητες και ανάπτυξη προσωπικού στυλ) έτσι ώστε να επεκτείνει τη χρήση της γλώσσας για ποικιλία σκοπών όπως η διασκέδαση, η επιχειρηματολογία, η πρόκληση συναισθημάτων και η μετάδοση μηνυμάτων με συναισθηματική χροιά.</p>

4. Πληροφοριακά κείμενα-

Ο μαθητής θα εφαρμόσει στρατηγικές θέασης και κατανόησης πληροφοριών σε όλους τους τομείς του προγράμματος.

Ο μαθητής θα κατανοήσει πληροφοριακές παρουσιάσεις στην ΕΝΓ: θα αναλύσει την παρουσίαση με κριτικό τρόπο, θα διατυπώσει ερωτήματα, υποθέσεις, εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις σχετικές με τις παρουσιαζόμενες πληροφορίες.

4. Ερευνητικές δεξιότητες-

Ο μαθητής θα εργαστεί ερευνητικά πάνω στη γλώσσα, θα την αναλύσει και θα προβεί σε ανάλογες παρουσιάσεις.

Ο μαθητής θα εφαρμόσει τις δεξιότητες του στην ΕΝΓ για ερευνητικούς σκοπούς.

Χρησιμοποιώντας βιντεοκείμενα της ΕΝΓ, συνεντεύξεις και ερευνητικά προγράμματα θα αναπτύξει ιδέες και θα θέσει ερωτήματα. Η αποτελεσματική έρευνα συμπεριλαμβάνει τη συλλογή, την αξιολόγηση και τη σύνθεση των πληροφοριών από ποικιλία πηγών για να αποκτήσει γνώσεις και να τις μεταδώσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ	
Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να περιγράψει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τις 4 βασικές παραμέτρους ενός νοήματος.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη σημασία της οπτικής επαφής στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τον ρόλο και τη σπουδαιότητα των μη-χειροκινησιακών δεικτών στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη σπουδαιότητα του βλέμματος στην ΕΝΓ ως ενός γραμματικού δείκτη.
3. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τους 7 διαφορετικούς τύπους ταξινομητών.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να δώσει παραδείγματα για τους 7 διαφορετικούς τύπους ταξινομητών.
4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει νοήματα στη βασική μορφή τους, αλλά και όταν κλίνονται ή συνδυάζονται με ταξινομητές.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει και να περιγράψει νοήματα στη βασική μορφή τους, αλλά και όταν κλίνονται ή συνδυάζονται με ταξινομητές.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει ότι η δομή των νοημάτων εξαρτάται από 4 βασικές παραμέτρους. (Ο μαθητής θα μάθει τη φωνολογική δομή της ΕΝΓ.)	Σκοπός: Ο μαθητής θα περιγράψει ότι η δομή των νοημάτων εξαρτάται από 4 βασικές παραμέτρους.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι η ΕΝΓ χρησιμοποιεί συνδυασμό από ποικίλες συγκεκριμένες χειρομορφές, θέσεις, κινήσεις και κατευθύνσεις για να σχηματίσει νοήματα.	1. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τους σωστούς συνδυασμούς χειρομορφών, θέσεων, κινήσεων και κατευθύνσεων για να σχηματίσει νοήματα.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τη χειρομορφή ενός νοήματος.	2. Ο μαθητής θα μάθει τις αποδεκτές χειρομορφές νοημάτων της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τη θέση ενός νοήματος.	3. Ο μαθητής θα μάθει τις αποδεκτές πιθανές θέσεις των νοημάτων.
4. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει την κίνηση ενός νοήματος.	4. Ο μαθητής θα μάθει την κατάλληλη κίνηση των νοημάτων.
5. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τον προσανατολισμό παλάμης ενός νοήματος.	5. Ο μαθητής θα μάθει τον κατάλληλο προσανατολισμό παλάμης.
6. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει ότι αλλάζοντας τη χειρομορφή ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος, όπως στα ελάχιστα ζεύγη.	6. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τα νοήματα χρησιμοποιώντας χειρομορφές.
7. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει ότι αλλάζοντας τη θέση ενός νοήματος	7. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τα νοήματα χρησιμοποιώντας θέση.

αλλάζει και η σημασία του νοήματος, όπως στα ελάχιστα ζεύγη.	
8. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει ότι αλλάζοντας την κίνηση ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος, όπως στα ελάχιστα ζεύγη.	8. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τα νοήματα χρησιμοποιώντας κίνηση.
9. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει ότι αλλάζοντας τον προσανατολισμό παλάμης ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος, όπως στα ελάχιστα ζεύγη.	9. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τα νοήματα χρησιμοποιώντας προσανατολισμό παλάμης.
10. Ο μαθητής θα μάθει να δημιουργεί ζεύγη νοημάτων χρησιμοποιώντας τη θέση ενός νοήματος (π.χ. ΜΕΝΤΑΓΙΟΝ, ΡΟΛΟΙ κ.λ.π.)	10. Ο μαθητής θα δείξει ότι αλλάζοντας τη χειρομορφή ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος.
11. Ο μαθητής θα μάθει να δημιουργεί ζεύγη νοημάτων χρησιμοποιώντας την κίνηση ενός νοήματος (π.χ. ΣΩΛΗΝΑΣ, ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟ κ.λ.π.).	12. Ο μαθητής θα δείξει ότι αλλάζοντας τη θέση ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος .
	13. Ο μαθητής θα δείξει ότι αλλάζοντας τη κίνηση ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος .
	14. Ο μαθητής θα δείξει ότι αλλάζοντας τον προσανατολισμό παλάμης ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος.
	15. Ο μαθητής θα μπορέσει να δημιουργήσει νοηματικά ζεύγη χρησιμοποιώντας τη θέση ενός νοήματος (π.χ. ΜΕΝΤΑΓΙΟΝ, ΡΟΛΟΙ κ.λ.π.).
	16. Ο μαθητής θα μπορέσει να δημιουργήσει νοηματικά ζεύγη χρησιμοποιώντας την κίνηση ενός νοήματος (π.χ. ΣΩΛΗΝΑΣ, ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟ, κ.λ.π.).
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει την κλίση για ουσιαστικά, ρήματα και επίθετα.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει πώς να κλίνει ουσιαστικά, ρήματα και επίθετα.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει την κλίση ενός νοήματος ως προς τη χρονική συχνότητα (απλό γεγονός / επαναλαμβανόμενο).	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να επιδείξει χρονική συχνότητα στην ΕΝΓ (μεμονωμένο/ επαναλαμβανόμενο νόημα)
2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τη λειτουργία του χώρου στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να επιδείξει τη χρήση χώρου για να επηρεάσει τη σημασία στην ΕΝΓ.

3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει την κλίση ενός νοήματος ως προς τον τρόπο (συνεχής, κοφτός, κ.ο.κ.).	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να επιδείξει τον τρόπο στην ΕΝΓ (συνεχή, κοφτό, κ.ο.κ.).
4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει την κλίση ενός νοήματος ως προς την τροπική ένταση.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να επιδείξει την ένταση στην ΕΝΓ.
5. Ο μαθητής θα μάθει τη διαφορά ανάμεσα στις κλιτικές και τις ετυμολογικές (ή παραγωγικές) σχέσεις στην ΕΝΓ (π.χ. ΔΟΥΛΕΥΩ – ΔΟΥΛΕΥΩ-ΣΥΝΕΧΩΣ ή ΜΠΛΕ-ΑΝΟΙΧΤΟ-ΜΠΛΕ κλιτικά ζεύγη ουσιαστικού-ρήματος ως ετυμολογικά).	5. Ο μαθητής θα περιγράψει τη διαφορά ανάμεσα στις κλιτικές και τις ετυμολογικές (ή παραγωγικές) σχέσεις στην ΕΝΓ. (π.χ. ΔΟΥΛΕΥΩ – ΔΟΥΛΕΥΩ-ΣΥΝΕΧΩΣ ή ΜΠΛΕ-ΑΝΟΙΧΤΟ-ΜΠΛΕ κλιτικά ζεύγη ουσιαστικού-ρήματος ως ετυμολογικά).
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει πώς σχηματίζεται ο χρόνος στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα επιδείξει πώς χρησιμοποιείται ο χρόνος στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει πώς το οριζόντιο (αριστερά- δεξιά) προς το σώμα επίπεδο αναπαριστά χρονική συνέχεια με αναφορά στο προτερόχρονο και το υστερόχρονο ενώ το κάθετο επίπεδο (προς και από το σώμα) αναπαριστά παροντικό, παρελθοντικό ή μελλοντικό χρόνο .	1. Ο μαθητής θα δείξει πώς το οριζόντιο ή κάθετο επίπεδο αναπαριστά τον παροντικό, παρελθοντικό ή μελλοντικό χρόνο.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει την κατάλληλη χρήση των χρονικών δεικτών για το Παρόν (ΤΩΡΑ, ΣΗΜΕΡΑ).	2. Ο μαθητής θα επιδείξει την κατάλληλη χρήση των χρονικών δεικτών για το Παρόν (ΤΩΡΑ, ΣΗΜΕΡΑ).
3. Ο μαθητής θα μάθει την κατάλληλη χρήση των χρονικών δεικτών για το Παρελθόν (ΠΡΟΣΦΑΤΑ, ΕΧΘΕΣ, ΤΕΛΕΙΩΣΑ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΚΑΙΡΟ).	3. Ο μαθητής θα επιδείξει την κατάλληλη χρήση των χρονικών δεικτών για το Παρελθόν (ΠΡΟΣΦΑΤΑ, ΕΧΘΕΣ, ΤΕΛΕΙΩΣΑ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΚΑΙΡΟ).
4. Ο μαθητής θα μάθει την κατάλληλη χρήση των χρονικών δεικτών για το Μέλλον (ΑΥΡΙΟ, ΘΑ, ΜΑΚΡΙΝΟ ΜΕΛΛΟΝ)	4. Ο μαθητής θα επιδείξει την κατάλληλη χρήση των χρονικών δεικτών για το Μέλλον (ΑΥΡΙΟ, ΘΑ, ΜΑΚΡΙΝΟ ΜΕΛΛΟΝ)
5. Ο μαθητής θα μάθει την κατάλληλη χρήση επιρρηματικών εκφράσεων για να τροποποιήσει τους χρονικούς δείκτες.	5. Ο μαθητής θα επιδείξει την κατάλληλη χρήση επιρρηματικών εκφράσεων για να τροποποιήσει τους χρονικούς δείκτες.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τις γραμματικές κατηγορίες της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τις γραμματικές κατηγορίες της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τα ουσιαστικά στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει ουσιαστικά στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει πώς να κατηγοριοποιεί τα ουσιαστικά στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει έναν ορισμό ενός ουσιαστικού στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό ενός ουσιαστικού στην ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει παραδείγματα ουσιαστικών στην ΕΝΓ όταν ερωτηθούν.
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει ουσιαστικά σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει ουσιαστικά σε επιλεγμένες βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.
ΡΗΜΑΤΑ	ΡΗΜΑΤΑ
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει ρήματα ενέργειας στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει ρήματα ενέργειας στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό των ρημάτων ενέργειας στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να δώσει έναν ορισμό ενός ρήματος ενέργειας στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίσει τα ρήματα ενέργειας σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει ρήματα ενέργειας σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.
	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να δώσει παραδείγματα ρημάτων ενέργειας στην ΕΝΓ όταν ερωτηθούν.
4. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει στατικά ρήματα στην ΕΝΓ.	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει στατικά ρήματα στην ΕΝΓ.
5. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό των στατικών ρημάτων στην ΕΝΓ.	6. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει έναν ορισμό ενός στατικού ρήματος της ΕΝΓ.
6. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει στατικά ρήματα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις – ερεθίσματα.	7. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει στατικά ρήματα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.
	8. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει παραδείγματα στατικών ρημάτων στην ΕΝΓ, όταν ερωτηθούν.
7. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει απλά ρήματα στην ΕΝΓ.	9. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει απλά ρήματα στην ΕΝΓ.
8. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό ενός απλού ρήματος στην ΕΝΓ.	10. Ο μαθητής θα μπορέσει να δώσει έναν ορισμό ενός απλού ρήματος στην ΕΝΓ.
9. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει απλά ρήματα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-	11. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει απλά ρήματα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-

ερεθίσματα.	ερεθίσματα.
	12. Ο μαθητής θα μπορέσει να δώσει παραδείγματα με απλά ρήματα, όταν ερωτηθεί.
10. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει ρήματα κατεύθυνσης στην ΕΝΓ.	13. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει ρήματα κατεύθυνσης στην ΕΝΓ.
11. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό ενός ρήματος κατεύθυνσης στην ΕΝΓ.	14. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει έναν ορισμό ενός ρήματος κατεύθυνσης στην ΕΝΓ.
12. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει ρήματα κατεύθυνσης σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.	15. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει ρήματα κατεύθυνσης σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.
13. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει το υποκείμενο και το αντικείμενο χρησιμοποιώντας ρήματα κατεύθυνσης στην ΕΝΓ.	17. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει το υποκείμενο και το αντικείμενο χρησιμοποιώντας ρήματα κατεύθυνσης στην ΕΝΓ.
ΖΕΥΓΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ-ΡΗΜΑΤΩΝ	ΖΕΥΓΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ-ΡΗΜΑΤΩΝ
1. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε ζεύγη ουσιαστικών-ρημάτων.	1. Ο μαθητής θα μάθει να παράγει ζεύγη ουσιαστικών-ρημάτων.
2. Ο μαθητής θα μάθει τη διάκριση ανάμεσα σε ουσιαστικά και ρήματα σε ζεύγη ουσιαστικών και ρημάτων.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να διακρίνει τα ουσιαστικά από τα ρήματα όταν του δείξουν ζεύγη ουσιαστικού/ ρήματος.
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει ένα ουσιαστικό και ένα ρήμα, όταν του δείξουν είτε ένα ουσιαστικό είτε ένα ρήμα σε ένα από τα ζεύγη ουσιαστικού-ρήματος.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει ένα ουσιαστικό και ένα ρήμα, όταν του δείξουν είτε ένα ουσιαστικό είτε ένα ρήμα σε ένα από τα ζεύγη ουσιαστικού-ρήματος.
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει μία εικόνα ή ένα αντικείμενο, όταν του δείξουν το νοηματικό ζεύγος ουσιαστικού ή ρήματος.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει μία εικόνα ή ένα αντικείμενο όταν του δείξουν το νοηματικό ζεύγος ουσιαστικού ή ρήματος.
5. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει το σωστό ουσιαστικό ή ρήμα, όταν του δείξουν ένα στοιχείο-ερέθισμα (εικόνα ή αντικείμενο).	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει το σωστό ουσιαστικό ή ρήμα, όταν του δείξουν ένα στοιχείο-ερέθισμα (εικόνα ή αντικείμενο).
	6. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει το σωστό ουσιαστικό ή ρήμα σε ζεύγη ουσιαστικών-ρημάτων, όταν του παρουσιάσουν αντίστοιχα παραδείγματα. [π.χ. όταν του δείξουν το ρήμα ΚΑΘΟΜΑΙ παράγει το ουσιαστικό ΚΑΡΕΚΛΑ, όταν του δείξουν το ουσιαστικό ΤΗΛΕΦΩΝΟ παράγει το ρήμα ΤΗΛΕΦΩΝΩ]

ΤΑΞΙΝΟΜΗΤΕΣ	ΤΑΞΙΝΟΜΗΤΕΣ
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τους διαφορετικούς τύπους ταξινομητών της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τους διαφορετικούς τύπους ταξινομητών της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε διαφορετικούς τύπους ταξινομητών στην ΕΝΓ.	
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει ταξινομητές στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει ταξινομητές στην ΕΝΓ, όταν ερωτηθεί.
3. Ο μαθητής θα μάθει τις κατηγορίες των ταξινομητών της ΕΝΓ: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημασιολογικούς, ➤ Σώματος, ➤ Στοιχείων, ➤ Εργαλείων, ➤ Μεγέθους και Σχήματος ➤ Μαζικών Ουσιαστικών 	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τους διαφορετικούς τύπους ταξινομητών στην ΕΝΓ: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημασιολογικούς, ➤ Σώματος, ➤ Στοιχείων, ➤ Εργαλείων, ➤ Μεγέθους και Σχήματος, ➤ Μαζικών Ουσιαστικών
	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει τον σωστό ταξινομητή, όταν του δείξουν ένα στοιχείο-ερέθισμα (εικόνα ή αντικείμενο).
	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει μία εικόνα ή ένα αντικείμενο, όταν του δείξουν τον ταξινομητή.
	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να ομαδοποιήσει τα αντικείμενα σε κατηγορίες που εκπροσωπούνται/ αντιπροσωπεύονται από ταξινομητές στην ΕΝΓ.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει πώς ενσωματώνονται οι ταξινομητές σε ρήματα κίνησης και θέσης	Σκοπός: Ο μαθητής θα ενσωματώσει τους ταξινομητές σε ρήματα κίνησης και θέσης.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τη δομή των ρημάτων κίνησης και των ρημάτων θέσης.	
2. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε διαφορετικούς τύπους ταξινομητών στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει ταξινομητές στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει τις κατηγορίες των ταξινομητών της ΕΝΓ.	
4. Ο μαθητής θα μάθει πώς λειτουργεί ο χώρος σε ρήματα κίνησης και ρήματα θέσης.	

5. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τους σωστούς ταξινομητές σε ρήματα κίνησης και θέσης, όταν του δοθεί ένα στοιχείο-ερέθισμα.	
6. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει μία εικόνα ή ένα αντικείμενο, όταν του δοθεί το αντίστοιχο ρήμα κίνησης και θέσης.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει το σωστό ρήμα κίνησης και θέσης, όταν του δοθεί ένα ερέθισμα (εικόνα ή αντικείμενο).
7. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει μία εικόνα ή ένα αντικείμενο, όταν του δοθεί το αντίστοιχο νοηματικό ζεύγος ουσιαστικού ή ρήματος.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει το σωστό ουσιαστικό ή ρήμα, όταν του δοθεί ένα ερέθισμα (εικόνα ή αντικείμενο).

Σκοπός: Ο μαθητής θα αναπτύξει τις δεξιότητες που απαιτούνται για να κρίνει την γραμματικότητα προτάσεων της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα επιδείξει τις δεξιότητες που απαιτούνται για να κρίνει την γραμματικότητα προτάσεων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τις παρακάτω γραμματικές και συντακτικές κατηγορίες. ☐ Ουσιαστικά ☐ Αντωνυμίες ☐ Ρήματα ☐ Επίθετα ☐ Ταξινομητές ☐ Επιρρήματα ☐ Σειρά Λέξεων	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να συζητήσει και να κρίνει τις παρακάτω γραμματικές και συντακτικές κατηγορίες. ☐ Ουσιαστικά ☐ Αντωνυμίες ☐ Ρήματα ☐ Επίθετα ☐ Ταξινομητές ☐ Επιρρήματα ☐ Σειρά Λέξεων
2. Ο μαθητής θα μάθει την έννοια της γραμματικότητας στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να κρίνει τη χρήση των γραμματικών στοιχείων ως κατάλληλη ή ακατάλληλη σε προτάσεις της ΕΝΓ.

Δομή Προτάσεων ΠΡΟΣΛΗΨΗ	Δομή Προτάσεων ΕΚΦΡΑΣΗ
Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει τα συστατικά των προτάσεων της ΕΝΓ.	Στόχος: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει και να παράγει τα διάφορα συστατικά σε προτάσεις της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει το υποκείμενο σε μία πρόταση της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει το υποκείμενο μέσα σε μία πρόταση της ΕΝΓ.
	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει παραδείγματα υποκειμένων στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει να	

αναγνωρίζει το υποκείμενο και το αντικείμενο σε προτάσεις με ρήματα κατεύθυνσης.	
3. Ο μαθητής θα μάθει να ξεχωρίζει τα υποκείμενα από τα αντικείμενα.	
4. Ο μαθητής θα αναγνωρίζει τα αντικείμενα σε προτάσεις στην ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει παραδείγματα αντικειμένων στην ΕΝΓ.

Στόχος: Ο μαθητής θα καταλάβει πώς λειτουργούν οι ταξινομητές.	Στόχος: Ο μαθητής θα επιδείξει πώς λειτουργούν οι ταξινομητές ως αντωνυμίες.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει σε ποιο μέρος του λόγου ανήκουν οι ταξινομητές.	
2. Ο μαθητής θα είναι σε θέση να αναγνωρίσει τους ταξινομητές μέσα σε προτάσεις της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να δείξει και να περιγράψει την αναφορά του ταξινομητή.
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει την αναφορική – αντωνυμική λειτουργία των ταξινομητών σε προτάσεις της ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει ταξινομητές μέσα σε προτάσεις της ΕΝΓ.

Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει πώς λειτουργούν διαφορετικές κατηγορίες ρημάτων της ΕΝΓ.	Στόχος: Ο μαθητής θα αναγνωρίσει και θα χρησιμοποιήσει τους διαφορετικούς τύπους ρημάτων της ΕΝΓ μέσα στις προτάσεις.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μπορέσει να ξεχωρίσει τα στατικά από τα ενεργητικά ρήματα.	1. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει στατικά και ενεργητικά ρήματα.
2. Ο μαθητής θα μπορέσει να ξεχωρίσει ανάμεσα στα απλά ρήματα και στα ρήματα κατεύθυνσης.	2. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει απλά ρήματα και ρήματα κατεύθυνσης.
3. Ο μαθητής θα καταλάβει ότι οι ταξινομητές μπορούν να ενσωματωθούν μέσα στα ρήματα της ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα ενσωματώσει ταξινομητές μέσα σε ρήματα για να δηλώσει υποκείμενο, αντικείμενο και θέμα.
4. Ο μαθητής θα καταλάβει ότι τα ρήματα στη γραμματική και το συντακτικό της ΕΝΓ συχνά κλίνονται έτσι ώστε να συμφωνούν ως προς το υποκείμενο και το αντικείμενό τους.	4. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει ρήματα που μπορούν να υποδείξουν υποκείμενο και αντικείμενο χρησιμοποιώντας ποικίλες γραμματικές τεχνικές της ΕΝΓ.

Στόχος: Ο μαθητής θα καταλάβει πώς λειτουργούν τα ρήματα θέσης στην ΕΝΓ.	Στόχος: Ο μαθητής θα επιδείξει πώς λειτουργούν τα ρήματα θέσης στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει ταξινομητές μέσα σε ρήματα θέσης στις προτάσεις της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει ταξινομητές μέσα σε προτάσεις της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει την αντωνυμία μέσα στον ταξινομητή.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να δείξει την αντωνυμία μέσα στον ταξινομητή.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει τους ταξινομητές ρημάτων θέσης.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να δείξει το ρηματικό μέρος που περιέχεται μέσα στον ταξινομητή.
Στόχος: Ο μαθητής θα καταλάβει πώς λειτουργούν τα ρήματα κίνησης μέσα στην ΕΝΓ.	Στόχος: Ο μαθητής θα επιδείξει γνώση της λειτουργίας των ρημάτων κίνησης στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς λειτουργούν τα ρήματα κίνησης της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει ρήματα κίνησης.
2. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει ταξινομητές μέσα σε ρήματα κίνησης.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τους ταξινομητές μέσα σε ρήματα κίνησης.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς να κατηγοριοποιεί ταξινομητές μέσα σε ρήματα κίνησης.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να δημιουργήσει ταξινομητές ανάλογα με τα υπόλοιπα στοιχεία της πρότασης.

Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει προτάσεις στα συστατικά τους μέρη.	Στόχος: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει προτάσεις στα συστατικά τους μέρη.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα καταλάβει πώς η θεματοποίηση υποδεικνύει το υποκείμενο μίας πρότασης.	1. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τη θεματοποίηση για να υποδείξει το υποκείμενο μίας πρότασης.
2. Ο μαθητής θα καταλάβει πώς η συντακτική αλλαγή ρόλων σηματοδοτεί αλλαγή υποκειμένου ή / και αντικειμένου.	2. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει αλλαγή ρόλων για να υποδείξει το υποκείμενο και/ ή το αντικείμενο μίας πρότασης.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς να καθιερώνει θέσεις στο χώρο για χρήση στον λόγο της ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα καθιερώσει θέσεις στο χώρο για χρήση στις προτάσεις της ΕΝΓ.
4. Ο μαθητής θα καταλάβει πώς οι θέσεις στο χώρο αναφέρονται σε υποκείμενα και σε αντικείμενα, σε ρήματα κατεύθυνσης.	4. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει θέσεις στο χώρο για να δηλώσει και να ενσωματώσει υποκείμενα και αντικείμενα σε ρήματα κατεύθυνσης.

5. Ο μαθητής θα καταλάβει πως το βλέμμα μπορεί να υποδείξει υποκείμενο ή και αντικείμενο μέσα σε μία πρόταση.	5. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει το βλέμμα για να υποδείξει υποκείμενο ή και αντικείμενο σε μία πρόταση.
6. Ο μαθητής θα μάθει τους διαφορετικούς τύπους ρημάτων κατεύθυνσης.	6. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τους διαφορετικούς τύπους ρημάτων κατεύθυνσης.
7. Ο μαθητής θα καταλάβει ότι κάποια ρήματα κατεύθυνσης μπορούν να δηλώσουν τον τρόπο κίνησης του υποκειμένου (και τα σημεία έναρξης και κατάληξης της κίνησης).	7. Ο μαθητής θα παράγει ρήματα κατεύθυνσης που υποδεικνύουν πως υποκείμενα μπορούν να κινούνται από και προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις.
8. Ο μαθητής θα μάθει πώς υποκείμενο και αντικείμενο καταλαμβάνουν συγκεκριμένα σημεία έναρξης και λήξης σε ρήματα της ΕΝΓ.	8. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις χωρικές θέσεις για δηλώσει υποκείμενο και αντικείμενο μέσα σε ρήματα της ΕΝΓ.
9. Ο μαθητής θα καταλάβει πως το βλέμμα μπορεί να υποδείξει υποκείμενα ή και αντικείμενα μέσα σε μια πρόταση.	9. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει το βλέμμα για να υποδείξει υποκείμενα ή και αντικείμενα μέσα σε μια πρόταση.

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει πώς λειτουργεί η σειρά των λέξεων στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να επιλέξει μεταξύ διαφορετικών σειρών λέξεων στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει βασικές προτάσεις Y-P και Y-P-A (Υποκειμένου- Ρήματος- Αντικειμένου)	1. Ο μαθητής θα δημιουργήσει βασικές προτάσεις Y-P και Y-P-A (Υποκειμένου- Ρήματος- Αντικειμένου).
2. Ο μαθητής θα μάθει ότι άλλη μία συνηθισμένη σειρά λέξεων στην ΕΝΓ είναι A-Y-P (Αντικείμενο-Υποκείμενο-Ρήμα).	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αλλάξει προτάσεις του τύπου Y-P-A σε προτάσεις A-Y-P.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει τη διαφορά ανάμεσα στις προτάσεις A-Y-P και Y-P-A.	3. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει και θα περιγράψει τη διαφορά ανάμεσα σε προτάσεις A-Y-P και Y-P-A.
4. Ο μαθητής θα μάθει ότι η ΕΝΓ είναι το ίδιο ευέλικτη με την Ελληνική.	4. Ο μαθητής θα δημιουργήσει προτάσεις με σειρά λέξεων Y-P-A και ξανά με σειρά A-Y-P.
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει βασικές οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει βασικές οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει βασικές οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε διαφορετικούς τύπους προτάσεων	2. Ο μαθητής θα ενσωματώσει βασικές οριστικές προτάσεις σε

της ΕΝΓ και θα μάθει να διαφοροποιεί τους διαφορετικούς τύπους προτάσεων της ΕΝΓ.	παραγωγές της ΕΝΓ.
---	--------------------

Σκοπός: Ο μαθητής θα καταλάβει ότι υπάρχουν δύο βασικοί τύποι ερωτήσεων στην ΕΝΓ: Ολικής Άγνοιας (Ναι/ Όχι) και Μερικής Άγνοιας.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναγνωρίσει και θα χρησιμοποιήσει τους δύο βασικούς τύπους ερωτήσεων στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις ερωτήσεις Ολικής Άγνοιας (Ναι/Όχι) στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει ερωτήσεις Ολικής Άγνοιας (Ναι/Όχι) στην ΕΝΓ. (μεμονωμένες και σε πλαίσια κειμένων)
2. Ο μαθητής θα καταλάβει πώς ο μη-χειροκινησιακός δείκτης του (ανα)σηκώματος του φρυδιού σηματοδοτεί ερωτήσεις Ολικής Άγνοιας (Ναι/ Όχι).	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να ενσωματώσει τον μη-χειροκινησιακό δείκτη του ανασηκώματος του φρυδιού για να υποδείξει ότι μία ερώτηση Ολικής Άγνοιας (Ναι/Όχι) υποβάλλεται.
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει πώς χρησιμοποιούνται οι εισαγωγικές ερωτηματικές λέξεις για ερωτήσεις Μερικής Άγνοιας στην ΕΝΓ: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΠΟΙΟΣ ➤ ΤΙ /ΠΟΙΟ ➤ ΠΟΥ ➤ ΠΟΤΕ ➤ ΓΙΑΤΙ ➤ ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ➤ ΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΔΥΟ/ ΑΠΟ ΠΟΛΛΑ ➤ ΠΩΣ 	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τους ερωτηματικούς τύπους ερωτήσεων Μερικής Άγνοιας στην ΕΝΓ: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΠΟΙΟΣ ➤ ΤΙ /ΠΟΙΟ ➤ ΠΟΥ ➤ ΠΟΤΕ ➤ ΓΙΑΤΙ ➤ ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ➤ ΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΔΥΟ/ ΑΠΟ ΠΟΛΛΑ ➤ ΠΩΣ
4. Ο μαθητής θα μάθει πως χρησιμοποιείται κατάλληλα το σμίξιμο των φρυδιών και την κίνηση του κεφαλιού για να σηματοδοτήσει μία ερώτηση Μερικής Άγνοιας.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να ενσωματώσει τον μη-χειροκινησιακό δείκτη του σμιξίματος των φρυδιών και της κίνησης του κεφαλιού για να υποδείξει μία ερώτηση Μερικής Άγνοιας μέσα στις προτάσεις.

Σκοπός: Ο μαθητής θα καταλάβει πώς δηλώνεται/ εκφράζεται η άρνηση σε προτάσεις της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα ενσωματώσει την άρνηση σε ποικίλους τύπους προτάσεων.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει με ποιόν τρόπο μπορεί να δηλωθεί η άρνηση σε ερωτήσεις ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι).	1. Ο μαθητής θα ενσωματώσει την άρνηση σε παραγωγές / εκφορές ερωτηματικών προτάσεων ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι).
2. Ο μαθητής θα μάθει διαφορετικούς	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να

τρόπους έκφρασης της άρνησης στο λεξιλόγιο και τη μορφολογία της.	χρησιμοποιήσει αρνητικούς δείκτες καθώς τους εφαρμόζει σε ερωτήσεις ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι) συμπεριλαμβάνοντας μη-χειροκινησιακούς δείκτες, όπως οι αρνητικές κινήσεις του κεφαλιού, συνοφρύωμα και ζαρωμένη μύτη.
3. Ο μαθητής θα μάθει τις λέξεις άρνησης σε ερωτήσεις ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι) όπως: ΔΕΝ/ ΜΗΝ, ΟΧΙ ΑΚΟΜΗ, ΠΟΤΕ, ΚΑΝΕΝΑ, ΑΡΝΟΥΜΑΙ, ΑΡΝΟΥΜΑΙ ΜΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ, ΔΕ ΜΠΟΡΩ, ΑΔΥΝΑΤΟΝ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΞΙΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΟ, ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΚΑΝΕΝΑ/ ΤΙΠΟΤΑ, ΠΟΥΘΕΝΑ, ΤΙΠΟΤΑ.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τις λέξεις άρνησης σε ερωτήσεις ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι) όπως: ΔΕΝ/ ΜΗΝ, ΟΧΙ ΑΚΟΜΗ, ΠΟΤΕ, ΚΑΝΕΝΑ, ΑΡΝΟΥΜΑΙ, ΔΙΑΨΕΥΔΩ, ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ, , ΟΧΙ-ΣΕ ΕΣΕΝΑ, ΑΔΥΝΑΤΟΝ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΞΙΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΟ, ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΚΑΝΕΝΑ/ ΤΙΠΟΤΑ, ΠΟΥΘΕΝΑ, ΤΙΠΟΤΑ.
4. Ο μαθητής θα μπορέσει να διακρίνει μία απλή ερώτηση ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι) από μία αρνητική ερώτηση ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι).	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει μία καταφατική ερώτηση ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι) και μία αρνητική ερώτηση ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι).

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΡΑΣΗ
Σκοπός: Ο μαθητής θα αφομοιώσει τη γνώση των 1000 νοημάτων που αντιστοιχούν στις 1000 πιο συνηθισμένες λέξεις.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αποκτήσει τέλεια γνώση των 1000 νοημάτων που αντιστοιχούν στις 1000 πιο συνηθισμένες λέξεις.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
Ο μαθητής θα μαθαίνει καινούργιο λεξιλόγιο σε καθημερινή βάση, από τα 1000 νοήματα που αναφέρονται παραπάνω.	Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει καινούργιο λεξιλόγιο σε καθημερινή βάση, από τα 1000 νοήματα που αναφέρονται παραπάνω.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει καινούργιο λεξιλόγιο στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει καινούργιο λεξιλόγιο στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Θα δίνονται ευκαιρίες στο μαθητή να βλέπει νέες λέξεις στην ΕΝΓ καθημερινά.	1. Ο μαθητής θα παράγει καινούργιο λεξιλόγιο της ΕΝΓ σε καθημερινή βάση.
2. Ο μαθητής θα διδαχτεί σπάνιες και ασυνήθιστες λέξεις από βιντεο-κείμενα.	2. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει σπάνιο και ασυνήθες λεξιλόγιο από βιντεο-κείμενα.
3. Ο μαθητής θα μάθει να προσδιορίζει το νόημα άγνωστων λέξεων από τα συμφραζόμενα.	3. Ο μαθητής θα εξηγήσει το νόημα άγνωστων λέξεων από τα συμφραζόμενα.
4. Ο μαθητής θα μάθει να	4. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει ξένο

αναγνωρίζει ξένο λεξιλόγιο σε κείμενο της ΕΝΓ.	λεξιλόγιο σε κείμενο της ΕΝΓ.
5. Ο μαθητής θα μάθει να ξεχωρίζει αυτόχθονα στοιχεία της ΕΝΓ από δάνειες φόρμες / τύπους, από δάνεια νοήματα και από είδη δακτυλοσυλλαβισμού.	5. Ο μαθητής θα ξεχωρίζει αυτόχθονα στοιχεία της ΕΝΓ από δάνειες φόρμες / τύπους, από δάνεια νοήματα και από είδη δακτυλοσυλλαβισμού.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τις διαφορετικές κατηγορίες λεξιλογίου της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις διαφορετικές κατηγορίες λεξιλογίου της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τις κατηγορίες λεξιλογίου της ΕΝΓ (κοινά ουσιαστικά, περιληπτικά ουσιαστικά, επίθετα, επιρρήματα, κ.λ.π.)	1. Ο μαθητής θα αναγνωρίζει τις κατηγορίες λεξιλογίου της ΕΝΓ (κοινά ουσιαστικά, περιληπτικά ουσιαστικά, επίθετα, επιρρήματα, κ.λ.π.)
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τους διαφορετικούς τύπους ταξινομητών (σημασιολογικούς, χρήσης, κ.λ.π.)	2. Ο μαθητής θα αναγνωρίζει τους διαφορετικούς τύπους ταξινομητών (σημασιολογικούς, χρήσης, κ.λ.π.)
3. Ο μαθητής θα μάθει να καταλαβαίνει τον διαφορετικό ρόλο της χρήσης λεξιλογίου στην ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τους διαφορετικούς ρόλους της χρήσης λεξιλογίου στην ΕΝΓ.
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει ένα σύνθετο νόημα και τα συστατικά του.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να ορίσει ένα σύνθετο νόημα και τα χαρακτηριστικά του.
5. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει δακτυλοσυλλαβιζόμενα δάνεια νοήματα.	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει δακτυλοσυλλαβιζόμενα δάνεια νοήματα.

ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΝΓ	ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΝΓ
Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τα ελάχιστα φωνολογικά χαρακτηριστικά στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει και να κατηγοριοποιήσει διαφοροποιήσεις φωνολογικών δομών στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα καταλάβει ότι η ΕΝΓ αντλεί από συγκεκριμένο σύνολο χειρομορφών για να σχηματίσει νοήματα.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει το σύνολο των χειρομορφών για να σχηματίσει νοήματα.
2. Ο μαθητής θα καταλάβει ότι υπάρχουν διαφορετικές κατηγορίες χειρομορφών στην ΕΝΓ. (συνήθεις, μη-συνήθεις, αλφαβήτου, κλπ)	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να ορίσει τις διαφορετικές κατηγορίες των χειρομορφών της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει νοήματα που περιέχουν	3. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει νοήματα που περιέχουν μη-συνήθεις

μη-συνήθεις και συνήθεις χειρομορφές.	και συνήθεις χειρομορφές.
	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει ένα νόημα ή μία σειρά από νοήματα όταν του δείχνουν μία κάρτα χειρομορφής.
4. Ο μαθητής θα μάθει πώς να δημιουργεί μικρές ιστορίες χρησιμοποιώντας συνήθεις χειρομορφές.	5. Ο μαθητής θα δημιουργήσει μικρές ιστορίες χρησιμοποιώντας συνήθεις χειρομορφές.
5. Ο μαθητής θα μάθει πώς να δημιουργεί μικρές ιστορίες χρησιμοποιώντας ένα συνδυασμό από συνήθεις και μη-συνήθεις χειρομορφές.	6. Ο μαθητής θα δημιουργήσει μικρές ιστορίες χρησιμοποιώντας ένα συνδυασμό από συνήθεις και μη-συνήθεις χειρομορφές.
6. Ο μαθητής θα μάθει πώς να δημιουργεί νοήματα με μη-συνήθεις χειρομορφές.	7. Ο μαθητής θα δημιουργήσει νοήματα με μη-συνήθεις χειρομορφές.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει πώς σχηματίζονται οι χρονικοί προσδιορισμοί στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα δείξει πώς σχηματίζονται οι χρονικοί προσδιορισμοί στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει το οριζόντιο ή κάθετο επίπεδο για την αναπαράσταση του παροντικού, του παρελθοντικού και του μελλοντικού χρόνου (του Ενεστώτα, του Αορίστου και του Μέλλοντα).	1. Ο μαθητής θα εξηγήσει ότι το οριζόντιο ή το κάθετο επίπεδο αναπαριστούν τον παροντικό, τον παρελθοντικό και το μελλοντικό χρόνο (τον Ενεστώτα, τον Αόριστο και τον Μέλλοντα).
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τους χρονικούς δείκτες για το παρόν (ΤΩΡΑ, ΣΗΜΕΡΑ).	2. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τους χρονικούς δείκτες για το παρόν (ΤΩΡΑ, ΣΗΜΕΡΑ).
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τους χρονικούς δείκτες για το παρελθόν (ΠΡΟΣΦΑΤΑ, ΕΧΘΕΣ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΠΟΛΥ ΚΑΙΡΟ, ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΑΙ ΕΝΑ ΚΑΙΡΟ).	3. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τους χρονικούς δείκτες για το παρελθόν (ΠΡΟΣΦΑΤΑ, ΕΧΘΕΣ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΠΟΛΥ ΚΑΙΡΟ, ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΑΙ ΕΝΑ ΚΑΙΡΟ).
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τους χρονικούς δείκτες για το μέλλον (ΑΥΡΙΟ, ΘΑ, ΜΑΚΡΙΝΟ ΜΕΛΛΟΝ)	4. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τους χρονικούς δείκτες για το μέλλον (ΑΥΡΙΟ, ΘΑ, ΜΑΚΡΙΝΟ ΜΕΛΛΟΝ)
5. Ο μαθητής θα μάθει να διαχωρίζει τις επιρρηματικές εκφράσεις από τους χρονικούς δείκτες.	5. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις επιρρηματικές εκφράσεις για να τροποποιήσει τους χρονικούς δείκτες.
6. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τον χρόνο στις προτάσεις της ΕΝΓ.	6. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τον σωστό χρόνο στις προτάσεις της ΕΝΓ.
7. Ο μαθητής θα καταλάβει ότι εάν	7. Ο μαθητής θα παράγει διάφορες

κανένας χρονικός δείκτης (νόημα) δεν χρησιμοποιείται, τότε είναι ενεστώτας (παροντικός χρόνος).	προτάσεις με ή χωρίς συγκεκριμένους δείκτες (νοήματα) ενεστώτα / παροντικού χρόνου.
---	---

Σκοπός: Ο μαθητής θα καταλάβει το ρόλο του δακτυλοσυλλαβισμού στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει το ρόλο του δακτυλοσυλλαβισμού στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει πότε οι λέξεις είναι καθαρά (ή όχι) δακτυλοσυλλαβισμένες.	1. Ο μαθητής θα δακτυλοσυλλαβίσει καθαρά.
2. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει πότε οι λέξεις είναι δακτυλοσυλλαβισμένες με ακρίβεια (ή όχι).	2. Ο μαθητής θα δακτυλοσυλλαβίσει με ακρίβεια.
3. Ο μαθητής θα καταλάβει ότι ο δακτυλοσυλλαβισμός χρησιμοποιείται όταν δεν υπάρχει αποδεκτό νόημα.	3. Ο μαθητής θα δακτυλοσυλλαβίσει, όταν δεν υπάρχει ένα αποδεκτό νόημα.
4. Ο μαθητής θα καταλάβει το δακτυλοσυλλαβισμό του συννοηματιστή του.	4. Ο μαθητής θα δακτυλοσυλλαβίσει για να αναπαραστήσει κύρια ονόματα.
5. Ο μαθητής θα καταλάβει ότι υπάρχει συγκεκριμένος ρυθμός όταν δακτυλοσυλλαβίζει κανείς.	5. Ο μαθητής θα επιδείξει τον κατάλληλο ρυθμό όταν δακτυλοσυλλαβίζει.
6. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τη διαφορά ανάμεσα σε μία δακτυλοσυλλαβιζόμενη λέξη και ένα αρχικοποιημένο νόημα.	6. Ο μαθητής θα επιδείξει τις διαφορές ανάμεσα σε μία δακτυλοσυλλαβιζόμενη λέξη και ένα αρχικοποιημένο νόημα.

Σκοπός: Ο μαθητής θα καταλάβει το ρόλο των κινήσεων του στόματος.	Σκοπός: Ο μαθητής θα καταλάβει το ρόλο των κινήσεων του στόματος.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει το ρόλο των κινήσεων του στόματος ως δάνεια από την ομιλούμενη, π.χ. ονόματα	1. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει το ρόλο των κινήσεων του στόματος ως δάνεια από την ομιλούμενη, π.χ. ονόματα
2. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει το ρόλο των κινήσεων του στόματος ως συντομευμένη αναπαράσταση λέξεων της ελληνικής.	2. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις κινήσεις του στόματος ως συντομευμένη αναπαράσταση λέξεων της ελληνικής.
3. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει το ρόλο των κινήσεων του στόματος ως μορφήματα στην ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει το ρόλο των κινήσεων του στόματος ως μορφήματα.
4. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει το ρόλο των κινήσεων του στόματος ως εικονικής μίμησης πράξεων.	4. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει το ρόλο των κινήσεων του στόματος ως εικονικής μίμησης πράξεων.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει το αριθμητικό σύστημα της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει το αριθμητικό
--	--

	σύστημα της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τα νοήματα της ΕΝΓ για αριθμούς από το μηδέν μέχρι το εκατομμύριο.	1. Ο μαθητής θα επιδείξει την ικανότητα να χρησιμοποιήσει τους απόλυτους αριθμούς στην ΕΝΓ από το μηδέν μέχρι το εκατομμύριο.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναπαριστά τους κατά προσέγγιση αριθμούς στην ΕΝΓ (30ριά, 40ριά, 50ριά, 60ριά κ.λ.π.).	2. Ο μαθητής θα επιδείξει την ικανότητα να χρησιμοποιεί τους κατά προσέγγιση αριθμούς στην ΕΝΓ (30ριά, 40ριά, 50ριά, 60ριά κ.λ.π.).
3. Ο μαθητής θα μάθει ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν επιρρηματικές εκφράσεις για να τροποποιήσουν τους δείκτες που χρησιμοποιούνται τους κατά προσέγγιση αριθμούς στην ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα επιδείξει την ικανότητα να χρησιμοποιεί τις επιρρηματικές εκφράσεις για να τροποποιεί τους κατά προσέγγιση αριθμούς στην ΕΝΓ.
4. Ο μαθητής θα μάθει τη χρήση των αριθμών για να δηλώσουν συγκεκριμένο χρόνο (ημέρες, εβδομάδες, μήνες και χρόνια).	4. Ο μαθητής θα επιδείξει την ικανότητα να χρησιμοποιεί αριθμούς για να δηλώσει συγκεκριμένο χρόνο (ημέρες, εβδομάδες, μήνες και χρόνια).
5. Ο μαθητής θα μάθει τη χρήση των αριθμών για την δήλωση επανάληψης ανά τακτά κανονικά διαστήματα: Από καιρό σε καιρό/ πού και πού / μια φορά στις τόσες Ετήσια (Κάθε δύο χρόνια) Εβδομαδιαία (Κάθε δύο εβδομάδες)	5. Ο μαθητής θα επιδείξει την ικανότητα να χρησιμοποιεί τους αριθμούς για την δήλωση επανάληψης ανά τακτά κανονικά διαστήματα: Από καιρό σε καιρό/ πού και πού / μια φορά στις τόσες Ετήσια (Κάθε δύο χρόνια) Εβδομαδιαία (Κάθε δύο εβδομάδες)

ΥΦΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ	
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν διαφορετικά περιβάλλοντα στα οποία η χρήση της γλώσσας αλλάζει.	Σκοπός: Ο μαθητής θα έχει την εμπειρία νοηματισμού/ θα βιώσει το νοηματισμό σε διαφορετικά περιβάλλοντα και θα συζητήσει πώς αλλάζει η χρήση της γλώσσας σε καθένα από αυτά.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
Ο μαθητής θα κατανοήσει τις διαφορές των παρακάτω γλωσσικών περιβαλλόντων και καταστάσεων : 1. Φιλικές/ ανεπίσημες και επίσημες καταστάσεις 2. Γλωσσικά περιβάλλοντα όπου οι συνομιλητές Περιορίζουν την έκφρασή τους σε ποικίλους βαθμούς, ή τηρούν ποικίλες αποστάσεις 3. Γλωσσικά περιβάλλοντα όπου	Ο μαθητής θα επιδείξει εκφραστική ικανότητα στα παρακάτω γλωσσικά περιβάλλοντα και καταστάσεις: 1. Φιλικές/ ανεπίσημες και επίσημες καταστάσεις 2. Γλωσσικά περιβάλλοντα όπου οι συνομιλητές Περιορίζουν την έκφρασή τους σε ποικίλους βαθμούς, ή τηρούν ποικίλες αποστάσεις 3. Γλωσσικά περιβάλλοντα όπου

στόχος είναι η μετάδοση πληροφορίας, έναντι της πειθούς ή προτροπής του συν-νοηματιστή	στόχος είναι η μετάδοση πληροφορίας, έναντι της πειθούς ή προτροπής του συν-νοηματιστή
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι διαφορετικοί τύποι ανθρώπων χρησιμοποιούν τη γλώσσα με διαφορετικό τρόπο.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συζητήσει πώς διαφορετικοί τύποι ανθρώπων χρησιμοποιούν τη γλώσσα με διαφορετικό τρόπο.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις διαφορές στη χρήση της γλώσσας ανάμεσα σε: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Άντρες και γυναίκες ➤ Διαφορετικές ηλικίες ➤ Κοινωνικές κατηγορίες ➤ Επίπεδο μόρφωσης ➤ Αποδοχής της νοηματικής ή της ελληνικής ως προτιμώμενης γλώσσας ➤ Διαφορετικές περιοχές 	1. Ο μαθητής θα συζητήσει για τις διαφορές στη χρήση της γλώσσας ανάμεσα σε: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Άντρες και γυναίκες ➤ Διαφορετικές ηλικίες ➤ Κοινωνικές κατηγορίες ➤ Επίπεδο μόρφωσης ➤ Αποδοχής της νοηματικής ή της ελληνικής ως προτιμώμενης γλώσσας ➤ Διαφορετικές περιοχές
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει για τα θέματα της υπόστασης/ κοινωνικής θέσης της γλώσσας.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συζητήσει τα θέματα της υπόστασης/ κοινωνικής θέσης της γλώσσας.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
Ο μαθητής θα μάθει για τους τρόπους με τους οποίους η χρήση της γλώσσας επηρεάζει τις στάσεις/ θέσεις και τις αντιλήψεις που έχουν οι άνθρωποι ο ένας προς τον άλλον.	Ο μαθητής θα εξερευνήσει τους τρόπους με τους οποίους η χρήση της γλώσσας επηρεάζει τις θέσεις και τις απόψεις που εκφράζουν οι άνθρωποι δια μέσω: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Συζήτησης ➤ Ερευνητικών σχεδίων μέσω ΕΝΓ σχετικά με τις στάσεις των: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ακουόντων προς τους Κωφούς ○ Κωφών προς Κωφούς ○ Κωφών προς ακούοντες ○ Πλειονοτήτων προς μειονότητες

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν διαφορετικοί τύποι κειμένων της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να χρησιμοποιεί τους διαφορετικούς τύπους κειμένων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν αφηγήσεις/ ιστορίες στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να νοηματίσει αφηγήσεις/ ιστορίες στην ΕΝΓ.

2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχει ποίηση στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα συνθέσει απλά ποιήματα στην ΕΝΓ χρησιμοποιώντας ρυθμό, χειρομορφές, αριθμούς.
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν μυθιστορηματικά και μη-μυθιστορηματικά κειμενικά είδη.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τις διαφορές ανάμεσα στο μυθιστορηματικό και το μη-μυθιστορηματικό (κειμενικό είδος).
4. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε μύθους.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη σημασία ενός μύθου της ΕΝΓ.
5. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε μικρές ιστορίες.	5. Ο μαθητής θα αφηγηθεί μία μικρή ιστορία.
6. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε βιογραφίες.	6. Ο μαθητής θα μπορέσει να συνθέσει / δημιουργήσει μία μικρή βιογραφία.
7. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε διαφημίσεις.	7. Ο μαθητής θα δημιουργήσει μικρές διαφημίσεις.
8. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε δελτία ειδήσεων.	8. Ο μαθητής θα δημιουργήσει μικρά δελτία ειδήσεων.

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει τα βασικά συστατικά των αφηγήσεων της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει τα βασικά συστατικά των αφηγήσεων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη σημασία του αρχικού καθορισμού του χώρου και του χρόνου μίας αφήγησης.	1. Ο μαθητής θα καθορίσει με ευκρίνεια τον χώρο και τον χρόνο στην αρχή μίας αφήγησης.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη σημασία της αναγνώρισης των πρωταγωνιστών μιας ιστορίας.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει καθαρά τους πρωταγωνιστές στις αφηγήσεις του.
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη σημασία της σωστής αλληλουχίας.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει την σωστή αλληλουχία στις αφηγήσεις του.
4. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη σημασία των συγκρούσεων και των αντιθέσεων σε μία αφήγηση.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τις συγκρούσεις και τις αντιθέσεις στις αφηγήσεις του.
	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να συμπεριλάβει την επίλυση των συγκρούσεων στις αφηγήσεις του.
5. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις κατάλληλες συνδετικές τεχνικές σε αφηγήσεις: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Αλλαγή ρόλων ➤ Βλέμμα ➤ Παύση ➤ Χρήση χώρου ➤ Δείξη 	6. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει βασικές συνδετικές τεχνικές σε αφηγήσεις: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Αλλαγή ρόλων ➤ Βλέμμα ➤ Παύση ➤ Χρήση χώρου ➤ Δείξη
6. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις	7. Ο μαθητής θα μπορέσει να

κατάλληλες εισαγωγές για τις αφηγήσεις του.	χρησιμοποιήσει τις κατάλληλες εισαγωγές για τις αφηγήσεις του.
7. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις κατάλληλες τεχνικές κλεισίματος των αφηγήσεων του.	8. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει μία κατάλληλη τεχνική κλεισίματος στις αφηγήσεις του.

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει πώς να συνοψίζει ένα κείμενο στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να συνοψίσει αποτελεσματικά ένα κείμενο στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις διαφορές ανάμεσα σε πρωτότυπο έργο και σε μία περίληψη.	1. Ο μαθητής θα δώσει παραδείγματα των διαφορών ανάμεσα σε πρωτότυπο έργο και σε μία περίληψη.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις απαραίτητες διαδικασίες και ποια στοιχεία ενός κειμένου είναι απαραίτητο να υπάρχουν για να συνοψίσει κείμενα της ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τα στοιχεία ενός κειμένου που είναι απαραίτητο να υπάρχουν για να συνοψίσει κείμενα της ΕΝΓ.

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει τις στρατηγικές που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή νοηματιζόμενων ιστοριών από Κωφούς ενήλικες.	Σκοπός: Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις κατάλληλες στρατηγικές για τη συλλογή νοηματιζόμενων ιστοριών από Κωφούς ενήλικες.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη διεξαγωγή μίας συνέντευξης.	1. Ο μαθητής θα κάνει πρακτική στο να διεξάγει μία συνέντευξη χρησιμοποιώντας τα απαραίτητα και κατάλληλα στοιχεία.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι οι ερωτήσεις πρέπει να σχεδιάζονται πριν από τη συνέντευξη.	2. Ο μαθητής θα συντάξει ερωτήσεις πριν από την συνέντευξη.
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι κάποιες ερωτήσεις είναι κατάλληλες σε μία συνέντευξη και κάποιες άλλες δεν είναι.	3. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει κατάλληλες ερωτήσεις σε μία συνέντευξη.
4. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι η συνέντευξη θα πρέπει να έχει συγκεκριμένους σκοπούς και στόχους.	4. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει ερωτήσεις που έχουν συγκεκριμένους σκοπούς και στόχους.
	5. Ο μαθητής θα ολοκληρώσει δύο τουλάχιστον συνεντεύξεις με Κωφούς ενήλικες.

Σκοπός: Ο μαθητής θα παρακολουθήσει βιντεοκασέτες με ποικίλους αφηγητές και ποιητές	Σκοπός: Ο μαθητής θα συζητήσει για ποικίλους αφηγητές και ποιητές της ΕΝΓ.
--	---

της ΕΝΓ.	
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα εκτεθεί στα έργα λογοτεχνών της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα συζητήσει έργα λογοτεχνών της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα παρατηρήσει τις βασικές διαφορές ανάμεσα στους παραπάνω καλλιτέχνες.	2. Ο μαθητής θα συζητήσει τα βασικά στυλ (το βασικό ύφος) των παραπάνω καλλιτεχνών.
	3. Ο μαθητής θα επιλέξει τον αγαπημένο του καλλιτέχνη της ΕΝΓ.

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	
Σκοπός: Ο μαθητής θα αρχίσει να κατανοεί το βασικό ρόλο ενός διερμηνέα της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει το βασικό ρόλο ενός διερμηνέα.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει το γενικό ρόλο ενός διερμηνέα της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τις βασικές υποχρεώσεις δουλειάς ενός διερμηνέα της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι ένας διερμηνέας της ΕΝΓ μεταφράζει/διερμηνεύει την ΕΝΓ στην ομιλούσα Ελληνική.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι ένας διερμηνέας της ΕΝΓ μεταφράζει/διερμηνεύει την ΕΝΓ στην ομιλούσα Ελληνική.
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι ένας διερμηνέας της ΕΝΓ μεταφράζει/διερμηνεύει την ομιλούσα Ελληνική στην ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι ένας διερμηνέας της ΕΝΓ μεταφράζει/διερμηνεύει την ομιλούσα Ελληνική στην ΕΝΓ.
4. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι κάποιος πρέπει να ζητήσει έναν διερμηνέα της ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι κάποιος θα πρέπει να ζητήσει έναν διερμηνέα της ΕΝΓ.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΙΤΗΣ & ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΤΑΞΗΣ	
1. Οι μαθητές εξασκούνται ασκήσεις ορθής εκφοράς νοημάτων και επιτέλεσης γλωσσικών πράξεων.	
2. Οι μαθητές εξασκούνται στο σχηματισμό/ συμπλήρωση προφορικών / νοηματικών προτάσεων.	
3. Οι μαθητές εξασκούνται στη χρήση λέξεων/ νοημάτων μέσα σε οικείες προτάσεις.	
4. Η δασκάλα δημιουργεί λίστες από ζεύγη ουσιαστικών και ρημάτων (για παράδειγμα: ΚΑΘΟΜΑΙ/ ΚΑΡΕΚΛΑ, ΠΕΤΑΩ-ΜΕ-ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ / ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ, ΑΝΟΙΓΩ-ΒΙΒΛΙΟ/ ΒΙΒΛΙΟ, ΤΗΛΕΦΩΝΩ/ ΤΗΛΕΦΩΝΟ). Συζητείται στη τάξη η κίνηση του κάθε ζεύγους. Δημιουργείται μία μικρή ιστορία που να συμπεριλαμβάνει ζεύγη ουσιαστικού/ ρήματος. Συζητούνται περιπτώσεις που μπορεί να γίνει λάθος νοηματισμός και να προκληθεί σύγχυση.	
5. Η δασκάλα νοηματίζει ένα ζεύγος ουσιαστικών και ένα ζεύγος ρημάτων αντίστοιχα. Ζητάει από τη τάξη να αναγνωρίσει ποιο νόημα είναι ουσιαστικό και ποιο ρήμα.	

6. Η δασκάλα γράφει δύο προτάσεις χρησιμοποιώντας ζεύγη ουσιαστικών και ρημάτων. Νοηματίζει μία από τις προτάσεις. Ζητάει από τη τάξη να αναγνωρίσει ποια πρόταση αντιστοιχεί σε αυτό που νοηματίζει, π.χ.: 'Σε παρακαλώ, σκούπισε το πάτωμα' ή 'Σε παρακαλώ, φέρε μου μία σκούπα', 'φόρεσε τα γυαλιά σου' ή 'Έχεις τα γυαλιά σου;'
7. Η δασκάλα συζητάει με τους μαθητές πως δύο νοήματα μπορούν να συνδυαστούν για να σχηματίσουν ένα καινούργιο σύνθετο νόημα (ΜΑΜΑ + ΜΠΑΜΠΑΣ = ΓΟΝΕΙΣ, ΛΑΧΑΝΟ + ΔΙΑΦΟΡΑ =ΛΑΧΑΝΙΚΑ). Νοηματίζει ένα σύνθετο νόημα της ΕΝΓ, π.χ. b c (κυρτή επιφάνεια + κυλινδρικός σωλήνας) = ΚΑΜΙΝΑΔΑ και ζητάει από τους μαθητές να αναγνωρίσουν τα δύο νοήματα που χρησιμοποιούνται για να δημιουργηθεί αυτή τη λέξη. Παρατηρεί εάν η τάξη μπορεί να σκεφτεί παρόμοια παραδείγματα συνθέτων νοημάτων.
8. Γίνεται πρακτική εξάσκηση ιδιωματικών εκφράσεων της ΕΝΓ. Ενσωματώνονται σε ένα σενάριο για θεατρικό έργο.
9. Προσκαλούνται στο σχολείο Κωφοί διαφόρων ηλικιών για να αφηγηθούν ιστορίες στη τάξη. Η δασκάλα βρίσκει παραδείγματα από νοήματα που φαίνεται ότι διαφέρουν από τα συνηθισμένα ή που η τάξη πιστεύει πως παρουσιάζουν κάποιες ιδιαιτερότητες. Συζητάει με τη τάξη το ύφος νοηματισμού διαφόρων κωφών.
10. Οι μαθητές με τη δασκάλα τους εικονογραφούν και συνθέτουν ένα βιβλίο με εικόνες για παράλληλους τύπους νοημάτων.
11. Η δασκάλα συζητάει με τους μαθητές πως τα νοήματα αλλάζουν με το χρόνο, π.χ.: το ρήμα ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΩ νοηματίζεται με δύο χέρια. Μπορεί όμως να νοηματίζεται και με ένα χέρι επειδή έχει δύο συμμετρικές χειρομορφές και η σημασία του δεν αλλάζει. Οι αλλαγές αυτές μπορεί επίσης να οφείλονται στην χρήση της γλώσσας σε επίσημες ή καθημερινές περιστάσεις. Φτιάχνουμε μία λίστα από νοήματα που περιγράφουν αντικείμενα και βασίζονται στα χαρακτηριστικά τους (για παράδειγμα: ΤΗΛΕΦΩΝΟ, ΤΑΞΙ). Συζητάμε πως τα νοήματα μπορούν να βασιστούν σε χαρακτηριστικά που μπορούν να αλλάξουν με το χρόνο αλλά όχι απαραίτητα και το νόημα.
12. Δημιουργείται μία λίστα με λέξεις που σχετίζονται με αθλήματα, αυτοκίνητα, διαπροσωπικές σχέσεις, χρήματα κ.λ.π.. Οι μαθητές (με τη βοήθεια της δασκάλας τους ή της οικογένειάς τους) ζητούν από άντρες και γυναίκες διαφόρων ηλικιών να νοηματίσουν τις λέξεις αυτές. Παρατηρούν τις εκφράσεις του προσώπου τους και το τόνο του νοηματισμού. Βλέπουν αν υπάρχουν διαφορές στα νοήματα που να βασίζονται στο φύλο ή στην ηλικία.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ ΤΡΙΤΗΣ & ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΤΑΞΗΣ
1. Γίνεται καταγραφή σε βίντεο παραμυθιών με κοινά ή παρόμοια θέματα και συγκρίνονται με τα μοτίβα των μύθων και των παραμυθιών του τόπου μας. (Σύνδεση με όλα τα μαθήματα, κυρίως τα γλωσσικά).
2. Οι μαθητές δημιουργούν ιστορίες τις οποίες εξιστορούν στη τάξη. Στόχος είναι η ανάδειξη του καλύτερου 'παραμυθά' (Σύνδεση με το γλωσσικό μάθημα των Ελληνικών και τις τεχνικές προφορικών κειμένων).
3. Συμμετέχουν οι μαθητές σε ποικίλες μορφές λεκτικής επικοινωνίας, όπως: (ανα)διηγήσεις, ελεύθερος διάλογος, συζητήσεις, δραματοποιήσεις, θεατρικά παιχνίδια, παιχνίδια ρόλων, ποιήματα και σε εκδηλώσεις της σχολικής ζωής (Μελέτη περιβάλλοντος, Αισθητική και Μουσική Αγωγή). (βιωματική και ενεργητική συμμετοχή)

4. Οι μαθητές αφηγούνται μία ιστορία, ένα παραμύθι, ένα ανέκδοτο ή ένα θεατρικό έργο όπως το είδαν / άκουσαν ή με παραλλαγές.
5. Οι μαθητές εξασκούνται στην ορθή εκφορά νοημάτων και επιτέλεσης γλωσσικών πράξεων.
6. Οι μαθητές εξασκούνται στο σχηματισμό/ συμπλήρωση προφορικών / νοηματικών προτάσεων.
7. Οι μαθητές εξασκούνται στη χρήση λέξεων/ νοημάτων μέσα σε οικείες προτάσεις.
8. Γίνεται εφαρμογή προφορικών/ νοηματικών οδηγιών για την εκτέλεση έργων ή παροχή οδηγιών σε τρίτους για την εκτέλεση έργων, όπως η συναρμολόγηση απλής συσκευής ή παιχνιδιού (Αισθητική Αγωγή).
9. Οι μαθητές (με τη βοήθεια της δασκάλας τους) ζητούν από Κωφούς ενήλικες τα νοήματα για διάφορες γιορτές (π.χ. Απόκριες). Προετοιμάζουν φωτογραφίες ή σχέδια με τα τοπικά νοήματα. Βρίσκουν παραλλαγές νοημάτων για λέξεις όπως: ΝΩΡΙΣ, ΣΥΝΤΟΜΑ, ΠΙΚΝΙΚ, ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ κ.λ.π..
10. Προσκαλείται στο σχολείο ένας Κωφός ενήλικας ή ένας μεγαλύτερος κωφός μαθητής για να συζητήσει για τα νοήματα που αφορούν ιδιαίτερα γεγονότα, π.χ. η τελετή του γάμου, ένα άθλημα.
11. Η δασκάλα με τους μαθητές της φτιάχνει μία λίστα από νοήματα που έχουν προστεθεί στη γλώσσα λόγω της προόδου της τεχνολογίας (για παράδειγμα: ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ/ ΚΟΜΠΙΟΥΤΕΡ, ΤΗΛΕΤΥΠΙΑ/ FAX, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ/ E-MAIL κ.λ.π.).
12. Η δασκάλα παρατηρεί με τους μαθητές της την ένταση των χρωμάτων. Μαθαίνει (στους μαθητές) να κλίνουν το νόημα με μη-χειροκινησιακούς δείκτες ανάλογους με την απόχρωση του χρώματος (για παράδειγμα: ΚΟΚΚΙΝΟ, στο οποίο η κίνηση της κεφαλής, η έκφραση του προσώπου και η κίνηση του νοήματος διαφοροποιούνται ανάλογα με την απόχρωση). Κάνουν πρακτική εξάσκηση του νοηματισμού της ανοικτής, της μέτριας και της σκούρας απόχρωσης διαφόρων χρωμάτων.
13. Δίνοντας στους μαθητές ένα αντικείμενο όπως ένα παιχνίδι ή ένα παπούτσι κ.λ.π., η δασκάλα χρησιμοποιεί ταξινομητές για να περιγράψει τη θέση του από διάφορες οπτικές γωνίες.
14. Η τάξη με τη βοήθεια της δασκάλας δημιουργεί μία μικρή ιστορία στην ΕΝΓ. Α. Η δασκάλα αφηγείται την ιστορία. Συμπεριλαμβάνει μη-χειροκινησιακούς δείκτες. Β. Η δασκάλα προσπαθεί να αφηγηθεί την ιστορία χωρίς εκφράσεις του προσώπου.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΦΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΛΛΑΓΩΝ, ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΡΙΤΗΣ & ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

1. Γίνονται συνεντεύξεις με άτομα, κυρίως κωφούς, χρήστες ή γνώστες της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας με αφορμή το επάγγελμα, τη ζωή τους, τις συνήθειες ή τα προβλήματά τους (Σύνδεση με πολλά μαθήματα, όπως τη Γεωγραφία για τον τόπο καταγωγής τους, την Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους).

2. Οργανώνεται ένας διαγωνισμός αφήγησης ενός φανταστικού περιστατικού (με πρωταγωνιστή έναν άνθρωπο, ένα αντικείμενο ή ένα ζώο) ή ενός λαϊκού παραμυθιού από τον ιδιαίτερο τόπο καταγωγής του καθενός (Σύνδεση με το μάθημα της τοπικής Ιστορίας, της Γεωγραφίας και των Ελληνικών).
3. Παίζονται παιγνίδια ρόλων όπου ο καθένας υποδύεται ένα πρόσωπο υπαρκτό ή ιστορικό και οι υπόλοιποι καλούνται με ερωτήσεις και διευκρινίσεις να απαντήσουν σωστά για το υποδυόμενο πρόσωπο (Σύνδεση με το μάθημα της Ιστορίας, Λογοτεχνίας κ.λ.π.).
4. Οι μαθητές παίρνουν ρόλους και εξασκούνται στην κατανόηση και παραγωγή λόγου κατάλληλου για συγκεκριμένες επικοινωνιακές περιστάσεις (π.χ. ένα γεύμα σε ένα εστιατόριο ή μία αγορά), αφού πρώτα έχουν παρακολουθήσει αυθεντικούς διάλογους, σε video κατά τους οποίους μαντεύουν τις προθέσεις του νοηματιστή και αποκωδικοποιούν πληροφορίες (Σύνδεση με την Αγωγή του Καταναλωτή και με τα Ελληνικά).
5. Οι μαθητές (με τη βοήθεια της δασκάλας τους) εκδίδουν μια δίγλωσση (βίντεο και έντυπο) εφημερίδα- Ελληνικής Γλώσσας και Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας με άρθρα, γεγονότα, αστεία, περιγραφές, απόψεις και ό,τι μπορεί να ενδιαφέρει μια σχολική κοινότητα (Σύνδεση με όλα τα μαθήματα).
6. Γίνεται καταγραφή σε βίντεο παραμυθιών με κοινά ή παρόμοια θέματα απ' όλη την Ελλάδα και αυτά συγκρίνονται με τα μυθολογικά μοτίβα του τόπου μας. Συνεργασία σχολείων και οργανώσεων Κωφών. (Σύνδεση με όλα τα μαθήματα, κυρίως τα γλωσσικά).
7. Οι μαθητές δημιουργούν ιστορίες τις οποίες εξιστορούν στη τάξη. Στόχος είναι η ανάδειξη του καλύτερου 'παραμυθά' (Σύνδεση με το γλωσσικό μάθημα των Ελληνικών και τις τεχνικές προφορικών κειμένων).
8. Δίνεται η απόδοση στα ελληνικά: <ul style="list-style-type: none"> ➤ απλών μύθων ➤ λαϊκών παραμυθιών ➤ παροιμιών

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΤΗ ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
<p><u>A. Κατανόηση Γλώσσας-</u> Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις δεξιότητες και τις στρατηγικές που απαιτούνται για να κατανοήσει την ΕΝΓ , καθώς και την ανάπτυξη της ικανότητας του να ερμηνεύει, να αξιολογεί και να εκτιμά ό,τι βλέπει. Ο μαθητής θα εφαρμόσει ποικίλες στρατηγικές για να κατανοήσει, να ερμηνεύσει, να αξιολογήσει και να εκτιμήσει βιντεο-κείμενα και παρουσιάσεις σε ΕΝΓ. Ο μαθητής θα αντλήσει από την εμπειρία του, τις συναναστροφές του, τη γνώση άλλων κειμένων, τις συγκειμενικές ενδείξεις και τη γνώση της δομής της ΕΝΓ.</p>	<p><u>A. Γλώσσα και Έκφραση-</u> Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις δεξιότητες και τις στρατηγικές που απαιτούνται για να συνθέσει βιντεοκείμενα στην ΕΝΓ. Ο μαθητής θα εφαρμόσει ποικίλες στρατηγικές για να απευθυνθεί σε διάφορα ακροατήρια για ποικιλία σκοπών. Ο μαθητής θα δημιουργήσει βιντεοκείμενα για στοχαστικούς, δημιουργικούς και πληροφοριακούς σκοπούς.</p>
<p><u>B. Λογοτεχνία και Πολιτισμός-</u> Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τεχνικές θέασης και κατανόησης για να βιώσει, να καταλάβει και να εκτιμήσει τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό. Ο μαθητής θα δει ποιοτικά λογοτεχνικά έργα στην ΕΝΓ , θα εκτιμήσει και παράλληλα θα εμπνεύσει τη γνώση άλλων πολιτισμών καθώς και των Κωφών.</p>	<p><u>B. Διαδικασία της Αποτελεσματικής Επικοινωνίας-</u> Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει την ΕΝΓ κατάλληλα. Ο μαθητής θα εφαρμόσει τις συνθήκες χρήσης και τους κανόνες της ΕΝΓ καθώς παράγει βιντεοκείμενα. Ο μαθητής θα εφαρμόσει τη γνώση του της δομής της ΕΝΓ και των συνθηκών της (γλωσσικών και πραγματιστικών) για να δημιουργήσει, να κρίνει, να συζητήσει και να παράγει βιντεοκείμενα.</p>
<p><u>Γ. Γλώσσα και Πολιτισμός-</u> Ο μαθητής θα αρχίσει να κατανοεί την κοινωνική φύση της γλώσσας. Ο μαθητής θα εξερευνήσει πώς χρησιμοποιείται η γλώσσα για επίτευξη πράξεων, για να εκφράζονται συναισθήματα και απόψεις και για να ενεργεί ο ίδιος ως παραγωγικός πολίτης. Επιπλέον, ο μαθητής θα δει πώς η χρήση της γλώσσας επηρεάζει τις στάσεις, αντιλήψεις και απόψεις για τον κόσμο.</p>	<p><u>Γ. Στυλιστικοί τομείς της ΕΝΓ-</u> Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει ποικίλους στυλιστικούς τομείς της ΕΝΓ για να εκφράσει συνειρμούς (να δώσει γλωσσική συνοχή στις σκέψεις του), να εκφράσει συναισθήματα, γνώσεις και απόψεις, να στοχαστεί πάνω στην εμπειρία των Κωφών και την ανθρώπινη εμπειρία γενικότερα. Ο μαθητής θα αναπτύξει την έκφρασή του στην ΕΝΓ (ρητορικές δεξιότητες και ανάπτυξη προσωπικού στυλ) έτσι ώστε να επεκτείνει τη χρήση της γλώσσας για ποικιλία σκοπών όπως η διασκέδαση, η επιχειρηματολογία, η πρόκληση συναισθημάτων και η μετάδοση μηνυμάτων με συναισθηματική χροιά.</p>

Δ. Πληροφοριακά κείμενα-

Ο μαθητής θα εφαρμόσει στρατηγικές θέασης και κατανόησης πληροφοριών σε όλους τους τομείς του προγράμματος.

Ο μαθητής θα κατανοήσει πληροφοριακές παρουσιάσεις στην ΕΝΓ: θα αναλύσει την παρουσίαση με κριτικό τρόπο, θα διατυπώσει ερωτήματα, υποθέσεις, εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις σχετικές με τις παρουσιαζόμενες πληροφορίες.

Δ. Ερευνητικές δεξιότητες-

Ο μαθητής θα εργαστεί ερευνητικά πάνω στη γλώσσα, θα την αναλύσει και θα προβεί σε ανάλογες παρουσιάσεις.

Ο μαθητής θα εφαρμόσει τις δεξιότητες του στην ΕΝΓ για ερευνητικούς σκοπούς.

Χρησιμοποιώντας βιντεοκείμενα της ΕΝΓ, συνεντεύξεις και ερευνητικά προγράμματα θα αναπτύξει ιδέες και θα θέσει ερωτήματα. Η αποτελεσματική έρευνα συμπεριλαμβάνει τη συλλογή, την αξιολόγηση και τη σύνθεση των πληροφοριών από ποικιλία πηγών για να αποκτήσει γνώσεις και να τις μεταδώσει.

ΔΟΜΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
Στόχος: Ο μαθητής θα κατανοήσει πώς λειτουργούν οι ταξινομητές ως αντωνυμίες.	Στόχος: Ο μαθητής θα επιδείξει πώς λειτουργούν και κατηγοριοποιούνται οι ταξινομητές στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τους ταξινομητές μέσα σε προτάσεις της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα παράγει τους ταξινομητές μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τον ταξινομητή μέσα στον σωστό αντωνυμικό τύπο.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τον ταξινομητή μέσα στους αντωνυμικούς τύπους.
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει το ταξινομητικό μέρος σε ρήματα κίνησης.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να περιγράψει τον ταξινομητή στο ρήμα κίνησης.
Στόχος: Ο μαθητής θα αναγνωρίζει τα ρήματα κίνησης.	Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει πώς λειτουργούν τα ρήματα κίνησης στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς λειτουργούν τα ρήματα κίνησης της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει και να διορθώσει τα ρήματα κίνησης στις προτάσεις της ΕΝΓ.
2. Θα μάθει πώς να κατηγοριοποιεί τα ρήματα κίνησης της ΕΝΓ.	2. Θα κατηγοριοποιήσει τα ρήματα κίνησης της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς να κατηγοριοποιεί τον ταξινομητή μέσα στα ρήματα κίνησης.	3. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τον ταξινομητή μέσα στα ρήματα κίνησης.
Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει για τα ρήματα θέσης.	Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει πώς λειτουργούν τα ρήματα θέσης στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τους ταξινομητές μέσα σε ρήματα θέσης στις προτάσεις της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει, να παράγει και να διορθώσει τα ρήματα θέσης μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τους ταξινομητές ρημάτων θέσης.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να δείξει το ρήμα θέσης μέσα στον ταξινομητή.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς να κατηγοριοποιεί ταξινομητές μέσα σε ρήματα θέσης.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να δείξει το αναφορικό / αντωνυμικό μέρος που περιέχεται μέσα στον ταξινομητή.

Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί τα συστατικά των προτάσεων της ΕΝΓ.	Στόχος: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει, να κατηγοριοποιήσει και να παράγει τα διάφορα συστατικά των προτάσεων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό του υποκειμένου στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει τον ορισμό και παραδείγματα του υποκειμένου στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει υποκείμενα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει και να κατηγοριοποιήσει υποκείμενα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις.
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει πώς το υποκείμενο και το αντικείμενο υποδεικνύονται σε ρηματικές προτάσεις κατεύθυνσης.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει και να κατηγοριοποιήσει τον τρόπο με τον οποίο υποδεικνύονται το υποκείμενο και το αντικείμενο σε ρηματικές προτάσεις κατεύθυνσης.
4. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει τον τρόπο με τον οποίο τα αντικείμενα υποδεικνύονται σε μία πρόταση της ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει και να κατηγοριοποιήσει τα αντικείμενα και πώς αυτά υποδεικνύονται σε μία πρόταση της ΕΝΓ.
5. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό του αντικειμένου στην ΕΝΓ.	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει τον ορισμό και παραδείγματα του αντικειμένου στην ΕΝΓ.
6. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει αντικείμενα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.	6. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει, να ονομάσει και να κατηγοριοποιήσει αντικείμενα και τον τρόπο με τον οποίο υποδεικνύονται σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.
	7. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει, να κατηγοριοποιήσει και να παράγει δείκτες για αντικείμενα στην ΕΝΓ.

Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει, να αναγνωρίζει και να περιγράφει τα συστατικά μέρη των προτάσεων της ΕΝΓ.	Στόχος: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να ονομάσει τα συστατικά μέρη των προτάσεων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει πως να αναγνωρίζει τη θεματοποίηση ως το υποκείμενο μίας πρότασης.	1. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει και θα κατηγοριοποιήσει τη θεματοποίηση για να υποδείξει το υποκείμενο μίας πρότασης.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει πώς η συντακτική αλλαγή ρόλων	2. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει και θα κατηγοριοποιήσει την αλλαγή

σηματοδοτεί αλλαγή υποκειμένου ή / και αντικειμένου.	ρόλων για να υποδείξει το υποκείμενο και/ ή το αντικείμενο μίας πρότασης.
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει πώς οι θέσεις στο χώρο υποδεικνύουν υποκείμενα στα ρήματα κατεύθυνσης.	3. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τις χωρικές θέσεις για να υποδείξει και να ενσωματώσει υποκείμενα και αντικείμενα σε ρήματα κατεύθυνσης.
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τις διαφορετικές λειτουργίες του βλέμματος, που μπορούν να υποδείξουν το υποκείμενο μέσα σε μία πρόταση.	4. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει και θα κατηγοριοποιήσει τις διαφορετικές κατευθύνσεις του βλέμματος που λειτουργούν για να υποδείξουν το υποκείμενο σε μία πρόταση.
5. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τους διαφορετικούς τύπους ρημάτων κατεύθυνσης.	5. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τους διαφορετικούς τύπους ρημάτων κατεύθυνσης.
6. Ο μαθητής θα μάθει πώς τα ανταποδοτικά ρήματα συμπεριλαμβάνουν στην κλίση τους υποκείμενο-α και αντικείμενο-α (ΚΟΙΤΑΖΩ, έναντι του ΚΟΙΤΑΖΟΥΜΕ-Ο-ΕΝΑΣ-ΤΟΝ-ΑΛΛΟ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΩ έναντι του ΠΛΗΡΟΦΟΡΟΥΜΕ-Ο-ΕΝΑΣ-ΤΟΝ-ΑΛΛΟ, ΕΡΩΤΕΥΟΜΑΙ έναντι του ΕΡΩΤΕΥΟΜΑΣΤΕ-Ο-ΕΝΑΣ-ΤΟΝ-ΑΛΛΟ, ΑΝΤΑΛΛΑΣΣΩ, ΣΥΜΦΩΝΩ-ΜΕ).	6. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει ανταποδοτικά ρήματα για να υποδείξει υποκείμενο και αντικείμενο (ΚΟΙΤΑΖΩ-ΚΟΙΤΑΖΟΥΜΕ Ο ΕΝΑΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟ, ΣΥΜΦΩΝΩ ΜΕ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΩ- ΠΛΗΡΟΦΟΡΟΥΜΕ Ο ΕΝΑΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟ, ΕΡΩΤΕΥΟΜΑΙ-ΕΡΩΤΕΥΟΜΑΣΤΕ Ο ΕΝΑΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟ, ΑΝΤΑΛΛΑΣΣΩ, ΣΥΜΦΩΝΩ-ΜΕ).
7. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί τους διαφορετικούς τύπους ρημάτων κατεύθυνσης και θα μάθει το πώς αυτοί (οι διαφορετικοί τύποι ρημάτων) υποδεικνύουν εάν τα υποκείμενα κινούνται από ή προς συγκεκριμένες θέσεις ή να υποδεικνύει προσωπικά αντωνυμικά.	7. Ο μαθητής θα παράγει και θα κατηγοριοποιήσει τα ρήματα κατεύθυνσης καθώς και τους δείκτες που υποδεικνύουν πώς τα υποκείμενα μπορούν να κινούνται/ κινήθουν από και προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις.
8. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει πώς το βλέμμα μπορεί να υποδείξει υποκείμενα ή και αντικείμενα μέσα σε μια πρόταση.	8. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει το βλέμμα για να υποδείξει υποκείμενα ή και αντικείμενα μέσα σε μια πρόταση.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει πώς οι διαφορετικές κατηγορίες ρημάτων της ΕΝΓ λειτουργούν μέσα στις προτάσεις.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναγνωρίσει και θα ενσωματώσει τους διαφορετικούς τύπους ρημάτων της ΕΝΓ μέσα στις προτάσεις του.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς λειτουργούν στην ΕΝΓ τα στατικά και τα ενεργά ρήματα.	1. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει και θα κατηγοριοποιήσει τα στατικά και τα ενεργά ρήματα.
2. Ο μαθητής θα μάθει πώς οι ταξινομητές μπορούν να	2. Ο μαθητής θα ενσωματώσει ταξινομητές μέσα σε ρήματα για να

ενσωματωθούν μέσα στα ρήματα της ΕΝΓ.	δείξει υποκείμενο, αντικείμενο και θέμα.
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει πώς τα ρήματα μπορούν να υποδείξουν υποκείμενο και αντικείμενο χρησιμοποιώντας ποικίλες γραμματικές τεχνικές της ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα παράγει και θα κατηγοριοποιήσει τους διάφορους δείκτες για υποκείμενο και αντικείμενο στις προτάσεις της ΕΝΓ.

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει πώς η σειρά των λέξεων λειτουργεί στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τις ποικίλες πιθανότητες σειράς λέξεων στην ΕΝΓ.
--	---

Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί βασικές προτάσεις Y-P και Y-P-A (Υποκειμένου- Ρήματος- Αντικειμένου)	1. Ο μαθητής θα παράγει, θα κατηγοριοποιήσει και θα ονομάσει βασικές προτάσεις Y-P και Y-P-A (Υποκειμένου- Ρήματος- Αντικειμένου).
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί άλλη μία συνηθισμένη σειρά λέξεων της ΕΝΓ, που είναι A-Y-P (Αντικείμενο-Υποκείμενο- Ρήμα).	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αλλάξει/ τροποποιήσει προτάσεις Y-P-A σε προτάσεις A-Y-P, χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές προτάσεων (θεματοποίηση κ.λ.π.)
3. Ο μαθητής θα μάθει ότι η σειρά των λέξεων στην ΕΝΓ είναι το ίδιο ευέλικτη με την Ελληνική.	3. Ο μαθητής θα παράγει προτάσεις με σειρά λέξεων Y-P-A και προτάσεις με σειρά λέξεων A-Y-P.
4. Ο μαθητής θα μάθει πώς λειτουργεί η σειρά των λέξεων στην ΕΝΓ και στην Ελληνική.	4. Ο μαθητής θα συγκρίνει, θα παράγει, θα κατηγοριοποιήσει και θα ορίσει προτάσεις Y-P-A της ΕΝΓ με προτάσεις A-Y-P των γραπτών Ελληνικών.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει βασικές οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει βασικές οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.
--	--

Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί βασικές οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα ενσωματώσει βασικές οριστικές προτάσεις σε παραγωγές της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει να διαφοροποιεί τις οριστικές προτάσεις από τις ερωτηματικές, ρητορικές, δομής θέματος-σχολίου και αναφορικές προτάσεις.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να διαφοροποιήσει τις οριστικές προτάσεις από τις ερωτηματικές, τις ρητορικές, τις (προτάσεις δομής) θέματος-σχολίου και τις αναφορικές προτάσεις.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί τους δύο βασικούς τύπους	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναγνωρίσει και θα χρησιμοποιήσει τους δύο
---	--

ερωτήσεων στην ΕΝΓ: Ολικής Άγνοιας (Ναι/ Όχι) και Μερικής Άγνοιας.	βασικούς τύπους ερωτήσεων στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τις ερωτήσεις ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι) στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει, να ονομάσει και να κατηγοριοποιήσει ερωτήσεις ολικής άγνοιας(Ναι/ Όχι) στην ΕΝΓ, (μεμονωμένες και σε πλαίσια κειμένων).
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει ότι ο μη-χειροκινησιακός δείκτης του ανασηκώματος του φρυδιού σηματοδοτεί / εισάγει ερωτήσεις Ολικής Άγνοιας (Ναι/ Όχι)..	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει, να κατηγοριοποιήσει και να παράγει τον μη-χειροκινησιακό δείκτη του ανασηκώματος του φρυδιού για να υποδείξει ότι μία ερώτηση Ολικής Άγνοιας ερωτάται.
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί πώς χρησιμοποιούνται οι ερωτήσεις Μερικής Άγνοιας στην ΕΝΓ. <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΠΟΙΟΣ ➤ ΤΙ /ΠΟΙΟ ➤ ΠΟΥ ➤ ΠΟΤΕ ➤ ΓΙΑΤΙ ➤ ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ➤ ΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΔΥΟ/ ΑΠΟ ΠΟΛΛΑ ➤ ΠΩΣ 	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει και να κατηγοριοποιήσει τις ερωτήσεις μερικής άγνοιας στην ΕΝΓ. <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΠΟΙΟΣ ➤ ΤΙ /ΠΟΙΟ ➤ ΠΟΥ ➤ ΠΟΤΕ ➤ ΓΙΑΤΙ ➤ ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ➤ ΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΔΥΟ/ ΑΠΟ ΠΟΛΛΑ ➤ ΠΩΣ
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί τον μη-χειροκινησιακό δείκτη του σμιξίματος των φρυδιών και της κίνησης του κεφαλιού για να σηματοδοτήσει μία ερώτηση Μερικής Άγνοιας.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει, να αναγνωρίσει και να κατηγοριοποιήσει τον μη-χειροκινησιακό δείκτη του σμιξίματος των φρυδιών και της κίνησης του κεφαλιού για να σηματοδοτήσει μία ερώτηση Μερικής Άγνοιας μέσα στις προτάσεις του.
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ενσωματώνεται πώς η άρνηση σε σύνθετες προτάσεις της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα ενσωματώσει την άρνηση σε ποικίλους τύπους προτάσεων.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς η άρνηση μπορεί να ενσωματωθεί σε σύνθετες προτάσεις.	1. Ο μαθητής θα ενσωματώσει την άρνηση σε σύνθετες προτάσεις της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί τους διαφορετικούς τύπους αρνητικών όρων και δεικτών που χρησιμοποιούνται στις προτάσεις	2. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει και θα κατηγοριοποιήσει αρνητικούς δείκτες όπως αυτοί εφαρμόζονται σε ερωτήσεις ολικής άγνοιας Ναι/ Όχι συμπεριλαμβάνοντας μη-

ΕΝΓ (συμπεριλαμβανομένων μη-χειροκινησιακών δεικτών, όπως οι αρνητικές κινήσεις του κεφαλιού, συνοφρύωμα, ζαρωμένη μύτη και ανασηκωμένο άνω χείλος).	χειροκινησιακούς δείκτες, όπως οι αρνητικές κινήσεις του κεφαλιού, συνοφρύωμα, ζαρωμένη μύτη και ανασηκωμένο άνω χείλος.
3. Ο μαθητής θα μάθει τις λέξεις άρνησης σε ερωτήσεις ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι) όπως: ΔΕΝ/ ΜΗΝ, ΟΧΙ ΑΚΟΜΗ, ΠΟΤΕ, ΚΑΝΕΝΑ, ΑΡΝΟΥΜΑΙ, ΑΡΝΟΥΜΑΙ ΜΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ, ΔΕ ΜΠΟΡΩ, ΟΧΙ-ΣΕ ΕΣΕΝΑ, ΑΔΥΝΑΤΟΝ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΞΙΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΟ, ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΚΑΝΕΝΑ/ ΤΙΠΟΤΑ, ΚΑΝΕΝΑΣ, ΤΙΠΟΤΑ.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει και να κατηγοριοποιήσει τις λέξεις άρνησης σε ερωτήσεις ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι) όπως: ΔΕΝ/ ΜΗΝ, ΟΧΙ ΑΚΟΜΗ, ΠΟΤΕ, ΚΑΝΕΝΑ, ΑΡΝΟΥΜΑΙ, ΔΙΑΨΕΥΔΩ, ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ, ΟΧΙ-ΣΕ ΕΣΕΝΑ, ΑΔΥΝΑΤΟΝ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΞΙΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΟ, ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΚΑΝΕΝΑ/ ΤΙΠΟΤΑ, ΚΑΝΕΝΑΣ, ΤΙΠΟΤΑ.
4. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί καταφατικές ερωτήσεις ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι) σε αντίθεση με αρνητικές ερωτήσεις ολικής άγνοιας (Ναι /Όχι).	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει και να κατηγοριοποιήσει μία καταφατική ερώτηση ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι) και μία αρνητική ερώτηση ολικής άγνοιας (Ναι/ Όχι).

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει για τη δομή των Υποθετικών Προτάσεων στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να επιδείξει πώς οι υποθετικές προτάσεις δομούνται στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό υποθετικής πρότασης.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να ορίσει μία υποθετική πρόταση.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει τα δύο απαιτούμενα συστατικά μέρη μίας υποθετικής πρότασης.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τα δύο απαιτούμενα συστατικά μίας υποθετικής πρότασης.
3. Ο μαθητής θα μάθει τα συστατικά μέρη των υποθετικών προτάσεων <ul style="list-style-type: none"> ➢ Ανασήκωμα φρυδιών, ➢ κίνηση κεφαλιού και παύση, ➢ χαμήλωμα φρυδιών και στροφή του σώματος.. 	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει το πώς να δομεί τις υποθετικές προτάσεις. <ul style="list-style-type: none"> ➢ Να νοηματίζει την κατάσταση πρώτα. ➢ Ανασήκωμα φρυδιών, ➢ κίνηση κεφαλιού και παύση, ➢ χαμήλωμα φρυδιών και ➢ στροφή του σώματος.
4. Ο μαθητής θα μάθει πώς να περιγράψει τα διαφορετικά συστατικά μίας υποθετικής πρότασης.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει και να κατηγοριοποιήσει υποθετικές προτάσεις.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει για τη θεματοποίηση στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τη θεματοποίηση στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό του	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να ορίσει

θέματος (Το θέμα προσδιορίζει το τοπικό, χρονικό ή ονομαστικό πλαίσιο του ρήματος.)	τη θεματοποίηση.
2. Ο μαθητής θα μάθει τα συστατικά μέρη που απαιτούνται για χρήση στη θεματοποίηση. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανασηκωμένα φρύδια ➤ Κίνηση του κεφαλιού ➤ Το τελευταίο νόημα διατηρείται για λίγο μεγαλύτερο διάστημα ➤ Μετά το θέμα, όταν νοηματίζεται το σχόλιο, αλλάζει το βλέμμα, η θέση του κεφαλιού και των φρυδιών . 	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει στην εκφορά του λόγου του τα συστατικά μέρη που απαιτούνται για τη θεματοποίηση. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανασηκωμένα φρύδια ➤ Κίνηση του κεφαλιού ➤ Το τελευταίο νόημα διατηρείται λίγο μεγαλύτερο διάστημα
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τη δομή θέματος/ σχολίου σε μία σειρά προτάσεων.	3. Ο μαθητής θα μπορεί να παράγει τη δομή θέματος/ σχολίου όταν του δίνονται ερεθίσματα.
	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να πάρει μία μη-θεματοποιημένη δήλωση και να δημιουργήσει μία δομή θέματος/ σχολίου.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει για τη δομή των αναφορικών προτάσεων στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να καταλάβει και να χρησιμοποιήσει τη δομή των αναφορικών προτάσεων στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό της αναφορικής πρότασης.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει μία αναφορική πρόταση.
2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τα μέρη μίας αναφορικής πρότασης στην ΕΝΓ (κίνηση του κεφαλιού προς τα πίσω, ανασήκωμα φρυδιών, καμία παύση για την υπόλοιπη πρόταση)	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει μία αναφορική πρόταση στο κατάλληλο περιβάλλον.
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τις αναφορικές προτάσεις σε μία σειρά προτάσεων.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει τα μέρη μίας αναφορικής πρότασης στην ΕΝΓ (κίνηση του κεφαλιού προς τα πίσω, ανασήκωμα φρυδιών, καμία παύση για την υπόλοιπη πρόταση).

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ	
A3: ΠΡΟΣΛΗΨΗ	B3: ΕΚΦΟΡΑ
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει καινούργιο λεξιλόγιο της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει καινούργιο λεξιλόγιο της ΕΝΓ.

Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Θα δίνονται ευκαιρίες στο μαθητή να βλέπει νέες λέξεις στην ΕΝΓ καθημερινά.	1. Ο μαθητής θα παράγει καινούργιο λεξιλόγιο της ΕΝΓ σε καθημερινή βάση.
2. Ο μαθητής θα διδαχτεί σπάνιες και ασυνήθιστες λέξεις από βιντεο-κείμενα.	2. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει σπάνιο και ασυνήθες λεξιλόγιο από βιντεο-κείμενα.
3. Ο μαθητής θα μάθει να καθορίζει / προσδιορίζει το νόημα των λεκτικών στοιχείων από τα συμφραζόμενα.	3. Ο μαθητής θα εξηγήσει το νόημα των λεκτικών στοιχείων από τα συμφραζόμενα.
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει ξένο λεξιλόγιο σε κείμενο της ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει ξένο λεξιλόγιο σε κείμενο της ΕΝΓ.
5. Ο μαθητής θα μάθει να ξεχωρίζει αυτόχθονα στοιχεία της ΕΝΓ από δάνειες φόρμες / τύπους, από δάνεια νοήματα και από είδη δακτυλοσυλλαβισμού.	5. Ο μαθητής θα ξεχωρίζει αυτόχθονα στοιχεία της ΕΝΓ από δάνειες φόρμες / τύπους, από δάνεια νοήματα και από είδη δακτυλοσυλλαβισμού.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τις κατηγορίες και τις λειτουργίες των διαφορετικών λεκτικών στοιχείων στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τις κατηγορίες και τις λειτουργίες των διαφορετικών λεκτικών στοιχείων στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να κατηγοριοποιεί διαφορετικά επίπεδα λεκτικών στοιχείων στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τα διαφορετικά επίπεδα λεκτικών στοιχείων στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει πώς σχηματίζονται οι πληθυντικοί νοημάτων στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει πώς σχηματίζονται οι πληθυντικοί νοημάτων στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει πώς δηλώνεται αυτός που κάνει μια ενέργεια στην ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίζει πώς δηλώνεται αυτός που κάνει μιας ενέργεια στην ΕΝΓ.
4. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει τον τρόπο με τον οποίο τα επίθετα κλίνονται για να δηλώσουν διαφορετικές βαθμίδες έντασης.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίζει τον τρόπο με τον οποίο τα επίθετα κλίνονται για να δηλώσουν διαφορετικές βαθμίδες έντασης.
5. Ο μαθητής θα μάθει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι μη-χειροκινησιακοί δείκτες και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της μορφολογίας του λεξιλογίου της ΕΝΓ.	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να δείξει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι μη-χειροκινησιακοί δείκτες και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της μορφολογίας του λεξιλογίου της ΕΝΓ.

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει πώς τα δακτυλοσυλλαβιζόμενα δάνεια νοήματα χρησιμοποιούνται στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να χρησιμοποιεί τα δακτυλοσυλλαβιζόμενα δάνεια νοήματα στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:

1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τη διαφορά ανάμεσα σε μία δακτυλοσυλλαβιζόμενη λέξη και ένα δάνειο νόημα.	1. Ο μαθητής θα επιδείξει τις διαφορές ανάμεσα σε μία δακτυλοσυλλαβιζόμενη λέξη και ένα δακτυλοσυλλαβιζόμενο δάνειο νόημα.
2. Ο μαθητής θα μάθει ότι τα δάνεια νοήματα: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Μπορούν να διατηρούν τα πρώτα και τα τελευταία γράμματα και να παραλείπουν ένα ή περισσότερα ενδιάμεσα γράμματα. ➤ Μπορεί να έχουν διαφορετικές κινήσεις, π.χ. ➤ Μπορεί να συμπεριλαμβάνουν διαφοροποίηση στον προσανατολισμό παλάμης, π.χ. . ➤ Μπορεί να τα χειριστεί στον χώρο, π.χ. . 	2. Ο μαθητής θα επιδείξει ότι τα δάνεια νοήματα: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Μπορούν να διατηρούν τα πρώτα και τα τελευταία γράμματα και να παραλείπουν ένα ή περισσότερα ενδιάμεσα γράμματα. ➤ Μπορεί να έχουν διαφορετικές κινήσεις, π.χ. ➤ Μπορεί να συμπεριλαμβάνουν διαφοροποίηση στον προσανατολισμό παλάμης, π.χ. . ➤ Μπορεί να τα χειριστεί στον χώρο, π.χ.

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει το αριθμητικό σύστημα της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει το αριθμητικό σύστημα της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τους δείκτες που χρησιμοποιούνται για να αναπαραστήσει τους κατά προσέγγιση αριθμούς στην ΕΝΓ (ΠΕΡΙΠΟΥ, ΠΑΝΩ-ΚΑΤΩ, ΤΟ-ΠΟΛΥ).	1. Ο μαθητής θα επιδείξει την ικανότητα να χρησιμοποιεί τους κατά προσέγγιση αριθμούς στην ΕΝΓ (ΠΕΡΙΠΟΥ, ΠΑΝΩ-ΚΑΤΩ, ΤΟ-ΠΟΛΥ).
2. Ο μαθητής θα μάθει ότι οι επιρρηματικές εκφράσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να τροποποιήσει τους δείκτες που χρησιμοποιούνται για να αναπαραστήσει τους κατά προσέγγιση αριθμούς στην ΕΝΓ, π.χ..	2. Ο μαθητής θα επιδείξει την ικανότητα να χρησιμοποιεί τις επιρρηματικές εκφράσεις για να τροποποιήσει τους κατά προσέγγιση αριθμούς στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει τη χρήση των αριθμών όπως αυτοί εφαρμόζονται στα χρήματα.	3. Ο μαθητής θα επιδείξει την ικανότητα να χρησιμοποιεί αριθμούς όπως αυτοί εφαρμόζονται στα χρήματα.
4. Ο μαθητής θα μάθει τη χρήση των αριθμών όπως αυτοί εφαρμόζονται για να δηλώσουν ηλικία.	4. Ο μαθητής θα επιδείξει την ικανότητα να χρησιμοποιεί αριθμούς όπως αυτοί εφαρμόζονται για να δηλώσουν ηλικία.
5. Ο μαθητής θα μάθει τη χρήση των αριθμών όπως αυτοί εφαρμόζονται στη διάρκεια: Όλης της ημέρας, όλης της νύχτας, όλου του μήνα, κ.λ.π.	5. Ο μαθητής θα επιδείξει την ικανότητα να χρησιμοποιεί τους αριθμούς όπως αυτοί εφαρμόζονται στη διάρκεια: Όλης της ημέρας, όλης της νύχτας,

	όλου του μήνα, κ.λ.π.
--	-----------------------

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει την έννοια των ιδιωματισμών της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τους ιδιωματισμούς της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα καταλάβει τον ορισμό των ιδιωματισμών.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να ορίσει τι είναι ιδιωματισμός.
2. Ο μαθητής θα μάθει να χρησιμοποιεί ιδιωματισμούς κατάλληλα	2. Ο μαθητής θα δείξει ένα συγκεκριμένο ιδιωματισμό της ΕΝΓ (π.χ. _____).
	3. Ο μαθητής θα συζητήσει το ότι τα Ελληνικά είναι μία γλώσσα πλούσια σε ιδιωματισμούς.
3. Ο μαθητής θα προσπαθήσει να βρει κι άλλους ιδιωματισμούς της ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα προσπαθήσει να δημιουργήσει κι άλλους ιδιωματισμούς βασισμένους στην ΕΝΓ.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει λεξιλόγιο σχετικό με την σύγκριση αντικειμένων και καταστάσεων στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συγκρίνει και θα αντιπαραθέσει αντικείμενα και καταστάσεις στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς σχηματίζεται το λεξιλόγιο της ΕΝΓ που αφορά στην σύγκριση.	1. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει λεξιλόγιο της ΕΝΓ που αφορά στην σύγκριση.
2. Ο μαθητής θα μάθει για τη χρήση του χώρου όταν συγκρίνουμε.	2. Ο μαθητής θα επιδείξει τη χρήση του χώρου όταν συγκρίνουμε.
3. Ο μαθητής θα μάθει για συνώνυμα και αντώνυμα στην ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει και θα παράγει συνώνυμα και αντώνυμα στην ΕΝΓ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ	
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί και να ξεχωρίζει/διακρίνει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί και να ξεχωρίζει/διακρίνει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να κατηγοριοποιεί νοήματα χρησιμοποιώντας τις 4 βασικές παραμέτρους ενός νοήματος.	1. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει νοήματα χρησιμοποιώντας τις 4 βασικές παραμέτρους των νοημάτων της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τον ρόλο και τη σπουδαιότητα των μη-χειροκινησιακών δεικτών στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τους μη-χειροκινησιακούς δείκτες στην ΕΝΓ ανάλογα με τη λειτουργία τους.
3. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τη λειτουργία της	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει (χρησιμοποιήσει) και να

οπτικής επαφής στην ΕΝΓ .	κατηγοριοποιήσει το ρόλο της οπτικής επαφής στην ΕΝΓ .
4. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τη λειτουργία του βλέμματος στην ΕΝΓ .	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει (χρησιμοποιήσει) και να κατηγοριοποιήσει το ρόλο του βλέμματος στην ΕΝΓ .
5. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τους 7 διαφορετικούς τύπους ταξινομητών .	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τους 7 διαφορετικούς τύπους ταξινομητών .
6. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί εδραιωμένα νοήματα, κλίσεις και ταξινομητές .	6. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει (χρησιμοποιήσει) και να κατηγοριοποιήσει εδραιωμένα νοήματα, κλίσεις και ταξινομητές .
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τα νοήματα ανάλογα με τους φωνολογικούς τομείς στην ΕΝΓ (4 παράμετροι).	Σκοπός: Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τα νοήματα ανάλογα με τους φωνολογικούς τομείς στην ΕΝΓ. (4 παράμετροι)
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τα νοήματα ανάλογα με τη χειρομορφή τους .	1. Ο μαθητής θα μπορεί να κατηγοριοποιεί τα νοήματα ανάλογα με τη χειρομορφή τους .
2. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τα νοήματα ανάλογα με τη θέση τους .	2. Ο μαθητής θα μπορεί να κατηγοριοποιεί τα νοήματα ανάλογα με τη θέση τους .
3. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τα νοήματα ανάλογα με την κίνηση τους .	3. Ο μαθητής θα μπορεί να κατηγοριοποιήσει τα νοήματα ανάλογα με τη κίνηση τους .
4. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τα νοήματα ανάλογα με τον προσανατολισμό της παλάμης τους.	4. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τα νοήματα ανάλογα με τον προσανατολισμό της παλάμης τους.
5. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει ότι αλλάζοντας μόνο τη χειρομορφή ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος όπως στα ελάχιστα ζεύγη.	5. Ο μαθητής θα δείξει ότι αλλάζοντας μόνο τη χειρομορφή ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος.
6. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει ότι αλλάζοντας μόνο την θέση ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος, όπως στα ελάχιστα ζεύγη.	6. Ο μαθητής θα επιδείξει και θα εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο αλλάζοντας μόνο τη θέση ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος.
7. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει ότι αλλάζοντας μόνο τη κίνηση ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος, όπως στα ελάχιστα ζεύγη.	7. Ο μαθητής θα επιδείξει και θα εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο αλλάζοντας μόνο την κίνηση ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος.
8. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει ότι αλλάζοντας μόνο τον προσανατολισμό παλάμης ενός	8. Ο μαθητής θα επιδείξει και θα εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο αλλάζοντας μόνο τον

νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος, όπως στα ελάχιστα ζεύγη.	προσανατολισμό παλάμης ενός νοήματος αλλάζει και η σημασία του νοήματος.
9. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί ζεύγη νοημάτων χρησιμοποιώντας τις χειρομορφές ενός νοήματος.	9. Ο μαθητής θα μπορέσει να δημιουργήσει και να κατηγοριοποιήσει τα ελάχιστα ζεύγη χρησιμοποιώντας τις χειρομορφές ενός νοήματος .
10. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί ζεύγη νοημάτων χρησιμοποιώντας τη θέση ενός νοήματος (π.χ. ΜΕΝΤΑΓΙΟΝ, ΡΟΛΟΙ κ.λ.π.).	10. Ο μαθητής θα μπορέσει να δημιουργήσει και να κατηγοριοποιήσει τα ελάχιστα ζεύγη χρησιμοποιώντας τη θέση ενός νοήματος (π.χ. ΜΕΝΤΑΓΙΟΝ, ΡΟΛΟΙ κ.λ.π.).
11. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί ζεύγη νοημάτων χρησιμοποιώντας την κίνηση ενός νοήματος (π.χ. ΣΩΛΗΝΑΣ, ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟ κ.λ.π.).	11. Ο μαθητής θα μπορέσει να δημιουργήσει και να κατηγοριοποιήσει τα ελάχιστα ζεύγη χρησιμοποιώντας τη κίνηση ενός νοήματος (π.χ. ΣΩΛΗΝΑΣ, ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟ κ.λ.π.).
12. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί ζεύγη νοημάτων χρησιμοποιώντας τον προσανατολισμό ενός νοήματος.	12. Ο μαθητής θα μπορέσει να δημιουργήσει και να κατηγοριοποιήσει τα ελάχιστα ζεύγη χρησιμοποιώντας τον προσανατολισμό παλάμης ενός νοήματος.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει για τις κλίσεις σε ουσιαστικά, ρήματα και επίθετα.	Σκοπός: Ο μαθητής θα παράγει και θα κατηγοριοποιήσει τις κλίσεις σε ουσιαστικά, ρήματα και επίθετα.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει για την κλίση ενός νοήματος ως προς τη χρονική συχνότητα (απλό γεγονός / επαναλαμβανόμενο).	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τα νοήματα της ΕΝΓ ανάλογα με τη συχνότητα (μεμονωμένο/ επαναλαμβανόμενο νόημα).
2. Ο μαθητής θα μάθει για τη χρήση του χώρου στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τα νοήματα της ΕΝΓ χρησιμοποιώντας το χώρο.
3. Ο μαθητής θα μάθει για την κλίση ενός νοήματος ως προς τον τρόπο (συνεχής, κοφτός, κ.ο.κ.).	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τα νοήματα της ΕΝΓ χρησιμοποιώντας τον τρόπο (συνεχής, κοφτός).
4. Ο μαθητής θα μάθει την κλίση ενός νοήματος ως προς την τροπική ένταση.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τα νοήματα της ΕΝΓ ανάλογα με την ένταση τους.
5. Ο μαθητής θα μάθει τη διαφορά ανάμεσα στις κλιτικές και τις ετυμολογικές σχέσεις στην ΕΝΓ (π.χ. ΔΟΥΛΕΥΩ – ΔΟΥΛΕΥΩ-ΣΥΝΕΧΩΣ	5. Ο μαθητής θα περιγράψει και θα κατηγοριοποιήσει τις διαφορές ανάμεσα στις κλιτικές και τις ετυμολογικές σχέσεις στην ΕΝΓ (π.χ.

ή ΜΠΛΕ- ΑΝΟΙΧΤΟ-ΜΠΛΕ κλιτικά ζεύγη ουσιαστικού-ρήματος ως ετυμολογικά).	ΔΟΥΛΕΥΩ – ΔΟΥΛΕΥΩ-ΣΥΝΕΧΩΣ ή ΜΠΛΕ -- ΑΝΟΙΧΤΟ-ΜΠΛΕ κλιτικά ζεύγη ουσιαστικού-ρήματος ως ετυμολογικά).
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί ανάλογα με τον χρόνο.	Σκοπός: Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τα νοήματα ανάλογα με τον χρόνο στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς το οριζόντιο επίπεδο αναπαριστά χρονική συνέχεια με αναφορά στο προτερόχρονο και το υστερόχρονο ενώ το κάθετο επίπεδο αναπαριστά, παροντικό, παρελθοντικό ή μελλοντικό χρόνο .	1. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει νοήματα ανάλογα με τον χρόνο τους (παροντικό, παρελθοντικό ή μελλοντικό χρόνο).
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει την κατάλληλη χρήση των χρονικών δεικτών για το Παρόν (ΤΩΡΑ, ΣΗΜΕΡΑ), για το ΜΕΛΛΟΝ (ΑΥΡΙΟ, ΘΑ, ΜΑΚΡΙΝΟ ΜΕΛΛΟΝ) και για το ΠΑΡΕΛΘΟΝ (ΠΡΟΣΦΑΤΑ, ΕΧΘΕΣ, ΤΕΛΕΙΩΝΩ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ (ΠΟΛΥ) ΚΑΙΡΟ,)	2. Ο μαθητής θα επιδείξει την κατάλληλη χρήση των χρονικών δεικτών για το ΠΑΡΟΝ (ΤΩΡΑ, ΣΗΜΕΡΑ) για το ΜΕΛΛΟΝ (ΑΥΡΙΟ, ΘΑ, ΜΑΚΡΙΝΟ ΜΕΛΛΟΝ) και για το ΠΑΡΕΛΘΟΝ (ΠΡΟΣΦΑΤΑ, ΕΧΘΕΣ, ΤΕΛΕΙΩΝΩ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ (ΠΟΛΥ) ΚΑΙΡΟ,)
3. Ο μαθητής θα μάθει την κατάλληλη χρήση επιρρηματικών εκφράσεων για να τροποποιήσει τους χρονικούς δείκτες.	3. Ο μαθητής θα επιδείξει την κατάλληλη χρήση επιρρηματικών εκφράσεων για να τροποποιήσει τους χρονικούς δείκτες.
4. Ο μαθητής θα κατανοήσει πώς να κατηγοριοποιεί τους διαφορετικούς τρόπους έκφρασης ΧΡΟΝΟΥ στην ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τους διαφορετικούς τρόπους έκφρασης ΧΡΟΝΟΥ στην ΕΝΓ.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τα γραμματικά συστατικά της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει και να κατηγοριοποιήσει τα γραμματικά συστατικά της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ
1. Ο μαθητής θα μάθει για τη λειτουργία των ουσιαστικών στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα παράγει ουσιαστικά στην ΕΝΓ .
	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να ορίσει ουσιαστικά στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί ουσιαστικά ανάλογα με τη λειτουργία τους σε μαγνητοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.	3. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τα ουσιαστικά ανάλογα με τη λειτουργία τους στην ΕΝΓ.

ΡΗΜΑΤΑ	ΡΗΜΑΤΑ
1. Ο μαθητής θα μάθει για τα ρήματα ενέργειας στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει ρήματα ενέργειας στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τα ρήματα ενέργειας.	2. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει ρήματα ενέργειας στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει για τα στατικά ρήματα στην ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει στατικά ρήματα στην ΕΝΓ.
4. Ο μαθητής θα μάθει για τη χρήση και τη λειτουργία ενός στατικού ρήματος στην ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει στατικά ρήματα στην ΕΝΓ.
5. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει στατικά ρήματα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις – ερεθίσματα.	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει στατικά ρήματα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις – ερεθίσματα.
	6. Ο μαθητής θα μπορέσει να δώσει παραδείγματα στατικών ρημάτων στην ΕΝΓ, όταν ερωτηθεί.
6. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει απλά ρήματα στην ΕΝΓ.	7. Ο μαθητής θα παράγει απλά ρήματα στην ΕΝΓ.
	8. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει απλά ρήματα στην ΕΝΓ.
7. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει απλά ρήματα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.	9. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει απλά ρήματα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις – ερεθίσματα.
	10. Ο μαθητής θα μπορέσει να δώσει παραδείγματα με απλά ρήματα στην ΕΝΓ, όταν ερωτηθεί.
8. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει ρήματα κατεύθυνσης στην ΕΝΓ.	11. Ο μαθητής θα παράγει ρήματα κατεύθυνσης στην ΕΝΓ.
	12. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει ρήματα κατεύθυνσης στην ΕΝΓ.
9. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει το υποκείμενο και το αντικείμενο χρησιμοποιώντας ρήματα κατεύθυνσης στην ΕΝΓ.	13. Ο μαθητής θα μπορέσει να περιγράψει το υποκείμενο και το αντικείμενο που είναι ενσωματωμένα σε ρήματα κατεύθυνσης στην ΕΝΓ.
ΕΠΙΘΕΤΑ	ΕΠΙΘΕΤΑ
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει επίθετα στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα παράγει επίθετα στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό ενός επιθέτου στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει έναν ορισμό ενός επιθέτου στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει για τους	3. Ο μαθητής θα παράγει

ετυμολογικούς/ παραγωγικούς τύπους επιθέτων στην ΕΝΓ.	ετυμολογικούς/ παραγωγικούς τύπους επιθέτων στην ΕΝΓ.
	4. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει επίθετα στην ΕΝΓ.
ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ	ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ
1. Ο μαθητής θα μάθει τον ορισμό ενός επιρρήματος στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα ορίσει επιρρήματα στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει πώς να παράγει επιρρήματα στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα παράγει επιρρήματα στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει επιρρήματα στην ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει επιρρήματα στην ΕΝΓ.
4. Ο μαθητής θα μάθει την ποικιλία μη-χειροκινησιακών δεικτών που χρησιμοποιούνται στα επιρρήματα.	4. Ο μαθητής θα διακρίνει ανάμεσα σε παραδείγματα μη-χειροκινησιακών δεικτών στην ΕΝΓ.
5. Ο μαθητής θα μάθει για τους ετυμολογικούς/ παραγωγικούς τύπους των επιρρημάτων.	5. Ο μαθητής θα παράγει ετυμολογικούς/ παραγωγικούς τύπους επιρρημάτων στην ΕΝΓ.
ΖΕΥΓΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ-ΡΗΜΑΤΩΝ	ΖΕΥΓΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ-ΡΗΜΑΤΩΝ
1. Ο μαθητής θα μάθει για τα ζεύγη ουσιαστικών-ρημάτων.	1. Ο μαθητής θα παράγει ζεύγη ουσιαστικών-ρημάτων.
2. Ο μαθητής θα μάθει τη διάκριση ανάμεσα σε ουσιαστικά και ρήματα σε ζεύγη ουσιαστικών και ρημάτων.	2. Ο μαθητής θα διακρίνει ανάμεσα σε ζεύγη ουσιαστικού-ρήματος και σε άλλα ουσιαστικά και ρήματα της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει ουσιαστικά και ρήματα, (όταν βρίσκονται) σε ζεύγη ουσιαστικού-ρήματος.	3. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει νοήματα ως ουσιαστικά ή ρήματα όταν τους δείξει τα αντίστοιχα παραδείγματα (π.χ. όταν τους δείξει το ρήμα ΚΑΘΟΜΑΙ παράγει το ουσιαστικό ΚΑΡΕΚΛΑ, όταν τους δείξει το ουσιαστικό ΤΗΛΕΦΩΝΟ, παράγει το ρήμα ΤΗΛΕΦΩΝΩ).
ΤΑΞΙΝΟΜΗΤΕΣ	ΤΑΞΙΝΟΜΗΤΕΣ
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει για τους διαφορετικούς τύπους ταξινομητών στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τους διαφορετικούς τύπους ταξινομητών στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε βιντεοκείμενα πλούσια σε ταξινομητές.	1. Ο μαθητής ανεξάρτητα θα παράγει ταξινομητές στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει τους διαφορετικούς τύπους ταξινομητών της ΕΝΓ:	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να περιγράψει κάθε ένα από τα 7 είδη ταξινομητών:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημασιολογικούς ➤ Σώματος ➤ Στοιχείων ➤ Εργαλείων 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημασιολογικούς, ➤ Σώματος ➤ Στοιχείων ➤ Εργαλείων

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μεγέθους και Σχήματος ➤ Μαζικών Ουσιαστικών 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μεγέθους και Σχήματος ➤ Μαζικών Ουσιαστικών
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς να κατηγοριοποιεί ταξινομητές της ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τους διαφορετικούς τύπους ταξινομητών, όταν του δείξουν ένα ερέθισμα (εικόνα ή αντικείμενο).
4. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει ταξινομητές σε βιντεοκείμενα της ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει μία εικόνα ή ένα αντικείμενο, όταν του δείξουν τον ταξινομητή.
	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει αντικείμενα που αναπαριστούνται από ταξινομητές στην ΕΝΓ.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει πώς ενσωματώνονται οι ταξινομητές σε ρήματα κίνησης και θέσης.	Σκοπός: Ο μαθητής θα ενσωματώσει τους ταξινομητές σε ρήματα κίνησης και θέσης.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τις κατηγορίες των ταξινομητών της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα περιγράψει τους ταξινομητές σε ένα ρήμα κίνησης.
	2. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τους ταξινομητές, καθώς εμφανίζονται σε ρήματα κίνησης.
2. Ο μαθητής θα μάθει για το πώς λειτουργεί ο χώρος σε ρήματα κίνησης και σε ρήματα θέσης.	3. Ο μαθητής θα επιδείξει πώς ο χώρος λειτουργεί σε ρήματα κίνησης και σε ρήματα θέσης.
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τον ταξινομητή, υποκείμενο και αντικείμενο σε κατάλληλα ερεθίσματα.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει μία εικόνα ή ένα αντικείμενο, όταν του δείξουν το νοηματικό ρήμα κίνησης και θέσης.
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει πώς να κρίνει την γραμματικότητα προτάσεων της ΕΝΓ	Σκοπός: Ο μαθητής θα αποκτήσει άρτια γνώση των δεξιοτήτων που απαιτούνται για να κρίνει την γραμματικότητα προτάσεων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει τα γραμματικά χαρακτηριστικά των προτάσεων της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα επιδείξει άρτια γνώση των γραμματικών χαρακτηριστικών των προτάσεων της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει πώς να συζητά και να κρίνει τις παρακάτω γραμματικές και συντακτικές κατηγορίες: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ουσιαστικά ➤ Αντωνυμίες ➤ Ρήματα 	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί τις παρακάτω γραμματικές και συντακτικές κατηγορίες: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ουσιαστικά ➤ Αντωνυμίες ➤ Ρήματα

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Επίθετα ➤ Ταξινομητές ➤ Επιρρήματα ➤ Σειρά Λέξεων 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Επίθετα ➤ Ταξινομητές ➤ Επιρρήματα ➤ Σειρά Λέξεων
	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να κρίνει/ αξιολογήσει και να επαναλάβει προτάσεις της ΕΝΓ σε σχέση με τα κατάλληλα γραμματικά στοιχεία.
3. Ο μαθητής θα μάθει να καθορίζει τη γραμματικότητα στην ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να κρίνει τη χρήση των γραμματικών στοιχείων ως κατάλληλη ή ακατάλληλη σε προτάσεις της ΕΝΓ.

ΥΦΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ	
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχει διαφορετικά περιβάλλοντα στα οποία η χρήση της γλώσσας αλλάζει.	Σκοπός: Ο μαθητής θα περιγράψει διαφορετικά περιβάλλοντα στα οποία η χρήση της γλώσσας αλλάζει.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις διαφορές των παρακάτω γλωσσικών περιβαλλόντων και καταστάσεων : <ul style="list-style-type: none"> ➤ Φιλικές/ ανεπίσημες και επίσημες καταστάσεις ➤ Γλωσσικά περιβάλλοντα όπου οι συνομιλητές περιορίζουν την έκφρασή τους σε ποικίλους βαθμούς, ή τηρούν ποικίλες αποστάσεις ➤ Γλωσσικά περιβάλλοντα όπου στόχος είναι η μετάδοση πληροφορίας, έναντι της πειθούς ή προτροπής του συννοηματιστή 	1. Ο μαθητής θα επιδείξει εκφραστική ικανότητα στα παρακάτω γλωσσικά περιβάλλοντα και καταστάσεις: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Φιλικές/ ανεπίσημες και επίσημες καταστάσεις ➤ Γλωσσικά περιβάλλοντα όπου οι συνομιλητές περιορίζουν την έκφρασή τους σε ποικίλους βαθμούς, ή τηρούν ποικίλες αποστάσεις ➤ Γλωσσικά περιβάλλοντα όπου στόχος είναι η μετάδοση πληροφορίας, έναντι της πειθούς ή προτροπής του συννοηματιστή
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις διαφορές ανάμεσα σε: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανεπίσημες και Επίσημες καταστάσεις ➤ Περιβάλλοντα με ή χωρίς περιορισμούς ➤ Επιφυλακτικά και μη επιφυλακτικά ➤ Πληροφοριακά Περιβάλλοντα έναντι προτρεπτικών περιβαλλόντων 	2. Ο μαθητής θα επιδείξει τις διαφορές ανάμεσα σε: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανεπίσημες και Επίσημες καταστάσεις ➤ Περιβάλλοντα με ή χωρίς περιορισμούς ➤ Επιφυλακτικά και μη επιφυλακτικά ➤ Πληροφοριακά Περιβάλλοντα έναντι προτρεπτικών περιβαλλόντων
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι διαφορετικοί τύποι ανθρώπων χρησιμοποιούν τη γλώσσα με	Σκοπός: Ο μαθητής θα δείξει πώς διαφορετικοί τύποι ανθρώπων χρησιμοποιούν τη γλώσσα με

διαφορετικό τρόπο.	διαφορετικό τρόπο.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις διαφορές στη χρήση της γλώσσας ανάμεσα στις: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Άντρες και γυναίκες ➤ Διαφορετικές ηλικίες ➤ Κοινωνικές κατηγορίες ➤ Επίπεδο μόρφωσης ➤ Αποδοχής της νοηματικής ή της ελληνικής ως προτιμητέας γλώσσας ➤ Διαφορετικές περιοχές 	1. Ο μαθητής θα εξηγήσει τις διαφορές στη χρήση της γλώσσας ανάμεσα στις: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Άντρες και γυναίκες ➤ Διαφορετικές ηλικίες ➤ Κοινωνικές κατηγορίες ➤ Επίπεδο μόρφωσης ➤ Αποδοχής της νοηματικής ή της ελληνικής ως προτιμητέας γλώσσας ➤ Διαφορετικές περιοχές
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει για τις παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα επιδείξει τις παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ, που βασίζονται στις διαφορετικές περιοχές.	1. Ο μαθητής θα επιδείξει παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ ανάλογα με την περιοχή που του ζητείται.
2. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ, ανάλογα με την ηλικία.	2. Ο μαθητής θα επιδείξει παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ ανάλογα με την ηλικία.
3. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ, ανάλογα με το φύλο.	3. Ο μαθητής θα επιδείξει παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ ανάλογα με το φύλο.
4. Ο μαθητής θα παρακολουθήσει βιντεοκείμενα νοηματιστών χρησιμοποιώντας μία ποικιλία από υφολογικές εκδοχές.	4. Ο μαθητής θα παρακολουθήσει βιντεοκείμενα νοηματιστών και θα περιγράψει μία ποικιλία από υφολογικές εκδοχές.
5. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ο τόπος καταγωγής ➤ η ηλικία ➤ το φύλο ➤ η φυλή ➤ η κοινωνικο-οικονομική κατάσταση ➤ η γενικότερη θέση / σχέση ως προς τους συνομιλητές (επίπεδο σεβασμού) μπορούν να διαφανούν από ανάλογη χρήση της γλώσσας.	5. Ο μαθητής θα παρακολουθήσει βιντεοκείμενα και θα μπορέσει να περιγράψει μία ποικιλία από χρήσεις υφολογικών εκδοχών ανάλογα με: <ul style="list-style-type: none"> ➤ το τόπο καταγωγής ➤ την ηλικία ➤ το φύλο ➤ τη φυλή ➤ την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση ➤ τη γενικότερη θέση / σχέση ως προς τους συνομιλητές (επίπεδο σεβασμού)
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει για τις παραλλαγές στην υφολογική εκδοχή της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα επιδείξει τις παραλλαγές στην υφολογική εκδοχή της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:

<p>1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τους διαφορετικούς τύπους της υφολογικής εκδοχής στην ΕΝΓ που χρησιμοποιούνται στα ακόλουθα περιβάλλοντα στις ακόλουθες περιπτώσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ διάλογος μαθητή με μαθητή ➤ διάλογος μαθητή με ενήλικα ➤ διαλέξεις ➤ τηλεοπτικό δελτίο ➤ συνομιλία με κάποιον που δεν έχει γνώση της ΕΝΓ. ➤ πολιτική ομιλία ➤ συνομιλία με πολύ μικρά παιδιά ➤ συνομιλία με προϊστάμενο ➤ συνομιλία με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας 	<p>1. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις διαφορετικές χρήσεις της γλώσσας στην ΕΝΓ σε κατάλληλα περιβάλλοντα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ διάλογος μαθητή με μαθητή ➤ διάλογος μαθητή με ενήλικα ➤ διαλέξεις ➤ τηλεοπτικό δελτίο ➤ συνομιλία με κάποιον που δεν έχει γνώση της ΕΝΓ. ➤ πολιτική ομιλία ➤ συνομιλία με πολύ μικρά παιδιά ➤ συνομιλία με τον προϊστάμενο ➤ συνομιλία με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας
<p>Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει για τα επίπεδα και είδη χρήσης της γλώσσας.</p>	<p>Σκοπός: Ο μαθητής θα συζητήσει για τα επίπεδα και είδη χρήσης της γλώσσας.</p>
<p>Ειδικοί στόχοι:</p>	<p>Ειδικοί στόχοι:</p>
<p>1. Ο μαθητής θα μάθει για τους τρόπους με τους οποίους η χρήση της γλώσσας επηρεάζει τις στάσεις/ θέσεις και τις αντιλήψεις που έχουν οι άνθρωποι ο ένας για τον άλλον.</p>	<p>1. Ο μαθητής θα εξερευνήσει τους τρόπους με τους οποίους η χρήση της γλώσσας επηρεάζει τις στάσεις/ θέσεις και τις αντιλήψεις που έχουν οι άνθρωποι ο ένας προς/ για τον άλλον δια μέσω:</p> <p>Συζήτησης και Ερευνητικών σχεδίων εργασίας βασισμένων στην ΕΝΓ σχετικά με τις στάσεις των:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ακουόντων προς τους Κωφούς ➤ Κωφών προς Κωφούς ➤ Κωφών προς ακούοντες ➤ Πλειονοτήτων προς μειονότητες <p>και τα (συναφή) είδη της γλώσσας</p>

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	
<p>Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν διαφορετικοί τύποι κειμένων της ΕΝΓ.</p>	<p>Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να χρησιμοποιεί τους διαφορετικούς τύπους κειμένων της ΕΝΓ.</p>
<p>Ειδικοί στόχοι:</p>	<p>Ειδικοί στόχοι:</p>
<p>1. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν αφηγήσεις/ ιστορίες στην ΕΝΓ.</p>	<p>1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει αφηγήσεις/ ιστορίες στην ΕΝΓ.</p>
<p>2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχει ποίηση στην ΕΝΓ.</p>	<p>2. Ο μαθητής θα παράγει ποίηση στην ΕΝΓ.</p>
<p>3. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι</p>	<p>3. Ο μαθητής θα μπορέσει να πει</p>

υπάρχουν ' ανέκδοτα Κωφών'.	' ανέκδοτα Κωφών'.
4. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε μυθιστορηματικά και μη-μυθιστορηματικά κείμενα.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τις διαφορές ανάμεσα στο μυθιστορηματικό από το μη-μυθιστορηματικό κειμενικό είδος.
5. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε μύθους.	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη σημασία ενός μύθου της ΕΝΓ.
6. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε μικρές ιστορίες.	6. Ο μαθητής θα δημιουργήσει μικρές ιστορίες.
7. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε βιογραφίες.	7. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει μία βιογραφία.
8. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε διαφημίσεις.	8. Ο μαθητής θα δημιουργήσει διαφημίσεις.
9. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε δελτία ειδήσεων (ΠΡΟΣΟΧΗ: οι εκφωνητές δεν είναι πάντα φυσικοί χρήστες της ΕΝΓ).	9. Ο μαθητής θα δημιουργήσει ρεαλιστικά δελτία ειδήσεων.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τις αφηγηματικές δομές διαφόρων κειμένων της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τις αφηγηματικές δομές που βρίσκονται σε διάφορα κείμενα της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη σημασία της βαθμιαίας εισαγωγής των ακροατών (στο χώρο και το χρόνο) μίας αφήγησης.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη σημασία της βαθμιαίας εισαγωγής των ακροατών (στο χώρο και το χρόνο) μίας αφήγησης..
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη σημασία της αναγνώρισης των κύριων χαρακτήρων.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη σημασία της αναγνώρισης των κύριων χαρακτήρων.
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη σημασία της σωστής αλληλουχίας.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη σημασία της σωστής αλληλουχίας.
4. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη σημασία της αναγνώρισης της σύγκρουσης /των συγκρούσεων σε μία ιστορία.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη σημασία της αναγνώρισης της σύγκρουσης/ των συγκρούσεων σε μία ιστορία.
5. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη σημασία των συγκρούσεων και των αντιθέσεων σε μία αφήγηση.	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη σημασία του να συμπεριλάβει την επίλυση των συγκρούσεων σε μία ιστορία.
6. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις κατάλληλες συνδετικές τεχνικές σε αφηγήσεις: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Αλλαγή ρόλων ➤ Βλέμμα ➤ Παύση 	6. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει το βλέμμα ως συνδετική τεχνική cohesive device στις αφηγήσεις τους: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Αλλαγή ρόλων ➤ Βλέμμα

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Χρήση χώρου ➤ Δείξη ➤ Μεταβάσεις 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Παύση ➤ Χρήση χώρου ➤ Δείξη ➤ Μεταβάσεις
7. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις κατάλληλες εισαγωγές για τις αφηγήσεις του.	7. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τις κατάλληλες εισαγωγές για τις αφηγήσεις του.
8. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις κατάλληλες τεχνικές κλεισίματος των αφηγήσεων του.	8. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τις κατάλληλες τεχνικές κλεισίματος στις αφηγήσεις του.
9. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη λειτουργία του ευθύ και πλάγιου λόγου.	9. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τον ρόλο του ευθύ και πλάγιου λόγου.
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει το πώς να συνοψίζει αποτελεσματικά ένα κείμενο της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αυξήσει την ικανότητα του να συνοψίσει αποτελεσματικά ένα κείμενο της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις διαφορές ανάμεσα σε πρωτότυπο έργο και σε μία περίληψη.	1. Ο μαθητής θα εξηγήσει τις διαφορές ανάμεσα σε πρωτότυπο έργο και στην αντίστοιχη περίληψη.
2. Ο μαθητής θα μάθει ποια στοιχεία ενός κειμένου είναι απαραίτητα να υπάρχουν στην περίληψή του.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ποια στοιχεία ενός κειμένου είναι απαραίτητα να υπάρχουν στην περίληψή του

Σκοπός: Ο μαθητής θα αναπτύξει εκτίμηση και προτίμηση για διάφορα κείμενα της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να διατυπώσει εκτίμηση και προτίμηση για διάφορα κείμενα της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε πολλά κείμενα της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα συζητήσει πολλά κείμενα της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τα χαρακτηριστικά που του αρέσουν σχετικά με τα κείμενα της ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα συζητήσει τα χαρακτηριστικά που του αρέσουν σχετικά με συγκεκριμένα κείμενα της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τα χαρακτηριστικά που δεν του αρέσουν σχετικά με τα κείμενα της ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να συζητήσει τα χαρακτηριστικά που δεν του αρέσουν σχετικά με συγκεκριμένα κείμενα της ΕΝΓ.
4. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει έναν ή περισσότερους δημιουργούς κειμένων που προτιμάει.	4. Ο μαθητής θα συζητήσει έναν ή περισσότερους δημιουργούς κειμένων που προτιμάει.
	5. Ο μαθητής θα αναλύσει τους λόγους των προτιμήσεων τους.

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει
--	--------------------------------------

τις στρατηγικές που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή νοηματικών ιστοριών από Κωφούς ενήλικες.	να χρησιμοποιήσει τις (κατάλληλες) στρατηγικές για τη συλλογή νοηματικών ιστοριών από Κωφούς ενήλικες.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε μία ποικιλία προφορικών ιστοριών.	1. Ο μαθητής θα συζητήσει μία ποικιλία προφορικών ιστοριών.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις διαδικασίες και προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη διεξαγωγή μίας συνέντευξης.	2. Ο μαθητής θα κάνει πρακτική στο να διεξάγει μία συνέντευξη ακολουθώντας τις διαδικασίες που απαιτούνται .
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι οι ερωτήσεις πρέπει να σχεδιάζονται πριν από τη συνέντευξη.	3. Ο μαθητής θα συζητήσει τη σημασία του να σχεδιάζονται ερωτήσεις πριν από τη συνάντηση ή τη συλλογή δεδομένων.
4. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι σε μία συνέντευξη κάποιες ερωτήσεις είναι κατάλληλες και κάποιες άλλες δεν είναι.	4.Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι κάποιες ερωτήσεις σε μία συνέντευξη είναι κατάλληλες και κάποιες άλλες όχι.
5. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι η συνέντευξη θα πρέπει να δομείται γύρω από συγκεκριμένους στόχους.	5. Ο μαθητής θα συζητήσει τη σημασία του να δομείται μία συνέντευξη γύρω από συγκεκριμένους στόχους.
6. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει 5 τουλάχιστον Κωφούς ενήλικες που θα τους πάρει συνέντευξη.	6. Ο μαθητής θα πάρει συνέντευξη από 5 ενήλικες τουλάχιστον.
7. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις διαφορές και τις ομοιότητες ανάμεσα στις απαντήσεις.	7. Ο μαθητής θα συγκρίνει τις απαντήσεις των ατόμων που πήραν μέρος στις συνεντεύξεις.
	8. Ο μαθητής θα εξηγήσει τις συγκρίσεις (των απαντήσεων) στους συμμαθητές τους χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο.

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει διαφορετικούς τρόπους για να κατατάσσει /κατηγοριοποιεί όταν αναλύει λογοτεχνία.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει διαφορετικούς τρόπους για να κατατάσσει /κατηγοριοποιεί όταν αναλύει λογοτεχνία.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να κατηγοριοποιεί τη λογοτεχνία ανάλογα με το κειμενικό είδος.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τη λογοτεχνία ανάλογα με το κειμενικό είδος.
2. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί χαρακτήρες ανάλογα με ρόλους, χαρακτηριστικά, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, δημοτικότητα κ.λ.π.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τους χαρακτήρες ανάλογα με ρόλους, χαρακτηριστικά, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, δημοτικότητα κ.λ.π.
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να

διάκριση ανάμεσα σε γεγονός και γνώμη.	εξηγήσει τη διάκριση ανάμεσα σε γεγονός και γνώμη.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει για διάφορους αφηγητές, καλλιτέχνες και ποιητές της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συζητήσει για διάφορους αφηγητές, καλλιτέχνες και ποιητές της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα εκτεθεί στα έργα διαφόρων καλλιτεχνών της ΕΝΓ	1. Ο μαθητής θα συζητήσει τα έργα διαφόρων καλλιτεχνών της ΕΝΓ
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει πώς να συγκρίνει και να αντιπαραβάλει τα στυλ των παραπάνω καλλιτεχνών.	2. Ο μαθητής θα συγκρίνει και θα αντιπαραβάλει τα στυλ των παραπάνω καλλιτεχνών.

Σκοπός: Ο μαθητής θα εκτεθεί σε συγκεκριμένες τεχνικές που χρησιμοποιούνται από δημιουργούς και καλλιτέχνες στην λογοτεχνία της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να συζητήσει τις συγκεκριμένες τεχνικές που χρησιμοποιούνται από δημιουργούς και καλλιτέχνες στην λογοτεχνία της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τα εργαλεία και τις τεχνικές που χρησιμοποιούν οι δημιουργοί για να εντάξουν/ για να βοηθήσουν το κοινό να συμμετάσχει στην ιστορία.	1. Ο μαθητής θα εξηγήσει τα εργαλεία και τις τεχνικές που χρησιμοποιούν οι δημιουργοί για να εντάξουν/ συμπεριλάβουν το κοινό τους ή τους ακροατές τους.
2. Ο μαθητής θα μάθει τα εργαλεία και τις τεχνικές που χρησιμοποιούν οι δημιουργοί για να δημιουργήσουν αγωνία στο κοινό τους ή στους ακροατές τους.	2. Ο μαθητής θα εξηγήσει τα εργαλεία και τις τεχνικές που χρησιμοποιούν οι δημιουργοί για να δημιουργήσουν αγωνία στο κοινό τους ή στους ακροατές τους.
3. Ο μαθητής θα μάθει για τη χρήση των μοτίβων και του ρυθμού.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη χρήση των μοτίβων και του ρυθμού.
4. Ο μαθητής θα καταλάβει τα διαφορετικά στυλ και χαρακτηριστικά διαφόρων συγγραφέων και καλλιτεχνών.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τα διάφορα στυλ και χαρακτηριστικά διαφόρων συγγραφέων και καλλιτεχνών.

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει τον βασικό ρόλο ενός διερμηνέα της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τον βασικό ρόλο ενός διερμηνέα.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει το γενικό ρόλο ενός διερμηνέα της ΕΝΓ, συμπεριλαμβανομένων κάποιων ιδιαίτερων καθηκόντων των εκπαιδευτικών διερμηνέων.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τα βασικά καθήκοντα εργασίας ενός διερμηνέα της ΕΝΓ συμπεριλαμβανομένων κάποιων ιδιαίτερων καθηκόντων των εκπαιδευτικών διερμηνέων..
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι ένας	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να

διερμηνέας της ΕΝΓ πρέπει να ερωτηθεί για να εξασφαλιστεί η παρουσία του.	εξηγήσει ότι κάποιος πρέπει να ζητήσει έναν διερμηνέα της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι ένας επαγγελματίας διερμηνέας μπορεί να αναζητηθεί μέσω ενός σωματείου.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι ένας διερμηνέας μπορεί να αναζητηθεί μέσω ενός σωματείου.
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι έχει το δικαίωμα να κατανοεί όλα όσα νοηματίζει ο διερμηνέας.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι έχει δικαιώματα χρησιμοποιώντας έναν διερμηνέα.
Ειδικό Στόχοι:	Ειδικό Στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι είναι ευθύνη του διερμηνέα να 'ταιριάζει' τη γλωσσική του απόδοση με αυτήν του πελάτη του.	1. Ο μαθητής θα συζητήσει την ευθύνη του διερμηνέα να 'ταιριάζει' τη γλωσσική του απόδοση με αυτήν του πελάτη του.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι μπορεί να σταματήσει και να ζητήσει διευκρίνιση αν δεν κατανοεί τον διερμηνέα.	2. Ο μαθητής θα συζητήσει ότι μπορεί να σταματήσει και να ζητήσει διευκρίνιση αν δεν κατανοεί τον διερμηνέα.
3. Ο μαθητής θα καταλάβει ότι υπάρχουν κατάλληλοι και ακατάλληλοι τρόποι να διακόψει έναν διερμηνέα, εάν δεν κατανοεί το νοηματισμένο μήνυμα.	3. Ο μαθητής θα κάνει πρακτική εξάσκηση στη διακοπή ενός διερμηνέα, εάν δεν κατανοεί το νοηματισμένο μήνυμα.
4. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι πρέπει να νοηματίζει καθαρά, έτσι ώστε ο διερμηνέας να μπορεί να κατανοήσει το νοηματισμένο μήνυμα του.	4. Ο μαθητής θα συζητήσει τρόπους με τους οποίους μπορεί να νοηματίζει καθαρά, έτσι ώστε ο διερμηνέας να μπορεί να κατανοήσει το νοηματισμένο μήνυμα του.
5. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι ένας διερμηνέας μπορεί να ζητήσει διευκρίνιση ενός νοηματισμένου ή ομιλούμενου μηνύματος.	5. Ο μαθητής θα δώσει παραδείγματα του πότε ή του γιατί ένας διερμηνέας μπορεί να ζητήσει διευκρίνιση ενός νοηματισμένου ή ομιλούμενου μηνύματος.
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι οι διερμηνείς, Κωφοί και ακούοντες καταναλωτές εργάζονται μαζί για να εξασφαλίσουν απρόσκοπτη επικοινωνία για όλους τους ενδιαφερόμενους.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συζητήσει τη σημασία του να εργάζονται μαζί διερμηνείς, Κωφοί και ακούοντες καταναλωτές για να εξασφαλίσουν απρόσκοπτη επικοινωνία για όλους τους ενδιαφερόμενους.
Ειδικό στόχοι:	Ειδικό στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι οι διερμηνείς εργάζονται για Κωφούς και ακούοντες καταναλωτές.	1. Ο μαθητής θα συζητήσει ότι οι διερμηνείς εργάζονται για Κωφούς και ακούοντες καταναλωτές.
2. Ο μαθητής θα καταλάβει ότι η επικοινωνία ανάμεσα στα	2. Ο μαθητής θα συζητήσει την σημασία της αποτελεσματικής

εμπλεκόμενα μέρη είναι ο κύριος λόγος χρήσης διερμηνέα.	επικοινωνίας ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη όταν χρησιμοποιείται ένας διερμηνέας.
---	---

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗΣ & ΕΚΤΗΣ ΤΑΞΗΣ**

1. Οι μαθητές δημιουργούν ιστορίες τις οποίες εξιστορούν στη τάξη. Στόχος είναι η ανάδειξη του καλύτερου 'παραμυθά' (Σύνδεση με το γλωσσικό μάθημα των Ελληνικών και τις τεχνικές προφορικών κειμένων).

2. Οι μαθητές εξασκούνται στην ορθή εκφορά νοημάτων και επιτέλεσης γλωσσικών πράξεων.

3. Οι μαθητές εξασκούνται στον σχηματισμό/ συμπλήρωση προφορικών / νοηματικών προτάσεων.

4. Οι μαθητές εξασκούνται στη χρήση λέξεων/ νοημάτων μέσα σε οικείες προτάσεις.

5. Γίνεται εφαρμογή προφορικών/ νοηματικών οδηγιών για την εκτέλεση έργων ή παροχή οδηγιών σε τρίτους για την εκτέλεση έργων, όπως η συναρμολόγηση απλής συσκευής ή παιχνιδιού (Αισθητική Αγωγή).

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΔΟΧΗΣ
ΠΕΜΠΤΗΣ & ΕΚΤΗΣ ΤΑΞΗΣ**

1. Οι μαθητές παίρνουν ρόλους και ασκούνται στην κατανόηση και παραγωγή λόγου κατάλληλου για συγκεκριμένες επικοινωνιακές περιστάσεις, (για παράδειγμα με αφορμή ένα γεύμα στο εστιατόριο ή μία αγορά), αφού πρώτα έχουν παρακολουθήσει αυθεντικούς διάλογους, σε βίντεο κατά τους οποίους μαντεύουν τις προθέσεις του νοηματιστή και αποκωδικοποιούν πληροφορίες (Σύνδεση με την Αγωγή του Καταναλωτή και με τα Ελληνικά).

2. Γίνεται καταγραφή σε βίντεο παραμυθιών με κοινά ή παρόμοια θέματα και συγκρίνονται με τα μοτίβα των μύθων και των παραμυθιών του τόπου μας. (Σύνδεση με όλα τα μαθήματα, κυρίως τα γλωσσικά).

3. Η δασκάλα με τους μαθητές συζητούν και αναλύουν τα υφολογικά στοιχεία διαφόρων κειμένων (συνταγές, απλά ποιήματα, αφίσες κ.ά.).

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
ΠΕΜΠΤΗΣ & ΕΚΤΗΣ ΤΑΞΗΣ**

1. Οι μαθητές παίζουν ομαδικά παιχνίδια στα οποία εκτελούν οδηγίες και εντολές τις οποίες βλέπουν ή διαβάζουν.

2. Οι μαθητές κάνουν δραματοποιημένη ανάγνωση κειμένων (Σύνδεση με άλλα γλωσσικά μαθήματα, όπως η Λογοτεχνία).

3. Γίνονται συνεντεύξεις με άτομα, κυρίως κωφούς, χρήστες ή γνώστες της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας με αφορμή το επάγγελμα, τη ζωή τους, τις συνήθειες ή τα προβλήματά τους (Σύνδεση με πολλά μαθήματα, όπως τη Γεωγραφία για τον τόπο καταγωγής τους, την Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους).

4. Οργανώνεται ένας διαγωνισμός αφήγησης ενός φανταστικού περιστατικού (με πρωταγωνιστή έναν άνθρωπο, ένα αντικείμενο ή ένα ζώο) ή ενός λαϊκού παραμυθιού από τον ιδιαίτερο τόπο καταγωγής του καθενός (Σύνδεση με το μάθημα της τοπικής Ιστορίας, της Γεωγραφίας και των Ελληνικών).
5. Παίζονται παιγνίδια ρόλων όπου ο καθένας υποδύεται ένα πρόσωπο υπαρκτό ή ιστορικό και οι υπόλοιποι καλούνται με ερωτήσεις και διευκρινίσεις να απαντήσουν σωστά για το υποδυόμενο πρόσωπο (Σύνδεση με το μάθημα της Ιστορίας, Λογοτεχνίας κ.λ.π.).
6. Οι μαθητές παίρνουν ρόλους και ασκούνται στην κατανόηση και παραγωγή λόγου κατάλληλου για συγκεκριμένες επικοινωνιακές περιστάσεις, (για παράδειγμα με αφορμή ένα γεύμα στο εστιατόριο ή μία αγορά), αφού πρώτα έχουν παρακολουθήσει αυθεντικούς διάλογους, σε βίντεο κατά τους οποίους μαντεύουν τις προθέσεις του νοηματιστή και αποκωδικοποιούν πληροφορίες (Σύνδεση με την Αγωγή του Καταναλωτή και με τα Ελληνικά).
7. Οι μαθητές εκδίδουν (με τη βοήθεια της δασκάλας τους) μια δίγλωσση (βίντεο και έντυπο) εφημερίδα- Ελληνικής Γλώσσας και Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας με άρθρα, γεγονότα, αστεία, περιγραφές, απόψεις και ό,τι μπορεί να ενδιαφέρει μια σχολική κοινότητα (Σύνδεση με όλα τα μαθήματα).
8. Γίνεται καταγραφή σε βίντεο παραμυθιών με κοινά ή παρόμοια θέματα και συγκρίνονται με τα μυθολογικά μοτίβα του τόπου μας (Σύνδεση με όλα τα μαθήματα, κυρίως τα γλωσσικά).
9. Οι μαθητές δημιουργούν ιστορίες και τις εξιστορούν στη τάξη. Στόχος είναι η ανάδειξη του καλύτερου 'παραμυθά' (Σύνδεση με το γλωσσικό μάθημα των Ελληνικών και τις τεχνικές προφορικών κειμένων).
10. Οι μαθητές αποδίδουν στα ελληνικά απλούς μύθους ή λαϊκά παραμύθια, παροιμίες.
11. Οι μαθητές εξοικειώνονται με διαφορετικά είδη προφορικού/ νοηματικού λόγου: οδηγία, ανακοίνωση, συνέντευξη, διαφήμιση κτλ.
12. Οι μαθητές αφηγούνται μια ιστορία, ένα μύθο, ένα γεγονός, ένα σχέδιο δράσης (Ιστορία) με σχετική χρήση μηχανισμών / δεικτών συνοχής των διαφόρων φάσεων.
13. Οι μαθητές κάνουν την περίληψη μιας ιστορίας.
14. Γίνεται ανάγνωση και επεξεργασία λογοτεχνικών κειμένων είτε στο μάθημα της γλώσσας-στόχου είτε στα πλαίσια σύγκρισης κειμένων της γλώσσας-στόχου με άλλες ζωντανές γλώσσες (Νεοελληνική Γλώσσα).
15. Οι μαθητές συλλέγουν, επεξεργάζονται, οργανώνουν τα γλωσσικά μέσα σχετικά με ένα θέμα ή μια επικοινωνιακή περίσταση. Στη συνέχεια τα χρησιμοποιούν για τη δημιουργία μικρών διαλόγων (κατευθυνόμενων ή ελεύθερων).
16. Η δασκάλα με τους μαθητές συζητούν και αναλύουν τα υφολογικά στοιχεία διαφόρων κειμένων (συνταγές, απλά ποιήματα, αφίσες κ.ά.).

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
<p><u>A. Κατανόηση Γλώσσας-</u> Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις δεξιότητες και τις στρατηγικές που απαιτούνται για να κατανοήσει την ΕΝΓ , καθώς και την ανάπτυξη της ικανότητας του να ερμηνεύει, να αξιολογεί και να εκτιμά ό,τι βλέπει. Ο μαθητής θα εφαρμόσει ποικίλες στρατηγικές για να κατανοήσει, να ερμηνεύσει, να αξιολογήσει και να εκτιμήσει βιντεο-κείμενα και παρουσιάσεις σε ΕΝΓ. Ο μαθητής θα αντλήσει από την εμπειρία του, τις συναναστροφές του, τη γνώση άλλων κειμένων, τις συγκειμενικές ενδείξεις και τη γνώση της δομής της ΕΝΓ.</p>	<p><u>A. Γλώσσα και Έκφραση-</u> Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τις δεξιότητες και τις στρατηγικές που απαιτούνται για να συνθέσει βιντεοκείμενα στην ΕΝΓ. Ο μαθητής θα εφαρμόσει ποικίλες στρατηγικές για να απευθυνθεί σε διάφορα ακροατήρια για ποικιλία σκοπών. Ο μαθητής θα δημιουργήσει βιντεοκείμενα για στοχαστικούς, δημιουργικούς και πληροφοριακούς σκοπούς.</p>
<p><u>B. Λογοτεχνία και Πολιτισμός-</u> Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει τεχνικές θέασης και κατανόησης για να βιώσει, να καταλάβει και να εκτιμήσει τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό. Ο μαθητής θα δει ποιοτικά λογοτεχνικά έργα στην ΕΝΓ , θα εκτιμήσει και παράλληλα θα εμπνεύσει τη γνώση άλλων πολιτισμών καθώς και των Κωφών.</p>	<p><u>B. Διαδικασία της Αποτελεσματικής Επικοινωνίας-</u> Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει την ΕΝΓ κατάλληλα. Ο μαθητής θα εφαρμόσει τις συνθήκες χρήσης και τους κανόνες της ΕΝΓ καθώς παράγει βιντεοκείμενα. Ο μαθητής θα εφαρμόσει τη γνώση του της δομής της ΕΝΓ και των συνθηκών της (γλωσσικών και πραγματιστικών) για να δημιουργήσει, να κρίνει, να συζητήσει και να παράγει βιντεοκείμενα.</p>
<p><u>Γ. Γλώσσα και Πολιτισμός-</u> Ο μαθητής θα αρχίσει να κατανοεί την κοινωνική φύση της γλώσσας. Ο μαθητής θα εξερευνήσει πώς χρησιμοποιείται η γλώσσα για επίτευξη πράξεων, για να εκφράζονται συναισθήματα και απόψεις και για να ενεργεί ο ίδιος ως παραγωγικός πολίτης. Επιπλέον, ο μαθητής θα δει πώς η χρήση της γλώσσας επηρεάζει τις στάσεις, αντιλήψεις και απόψεις για τον κόσμο.</p>	<p><u>Γ. Στυλιστικοί τομείς της ΕΝΓ-</u> Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει ποικίλους στυλιστικούς τομείς της ΕΝΓ για να εκφράσει συνειρμούς (να δώσει γλωσσική συνοχή στις σκέψεις του), να εκφράσει συναισθήματα, γνώσεις και απόψεις, να στοχαστεί πάνω στην εμπειρία των Κωφών και την ανθρώπινη εμπειρία γενικότερα. Ο μαθητής θα αναπτύξει την έκφρασή του στην ΕΝΓ (ρητορικές δεξιότητες και ανάπτυξη προσωπικού στυλ) έτσι ώστε να επεκτείνει τη χρήση της γλώσσας για ποικιλία σκοπών όπως η διασκέδαση, η επιχειρηματολογία, η πρόκληση συναισθημάτων και η μετάδοση μηνυμάτων με συναισθηματική χροιά.</p>

Δ. Πληροφοριακά κείμενα-

Ο μαθητής θα εφαρμόσει στρατηγικές θέασης και κατανόησης πληροφοριών σε όλους τους τομείς του προγράμματος.

Ο μαθητής θα κατανοήσει πληροφοριακές παρουσιάσεις στην ΕΝΓ: θα αναλύσει την παρουσίαση με κριτικό τρόπο, θα διατυπώσει ερωτήματα, υποθέσεις, εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις σχετικές με τις παρουσιαζόμενες πληροφορίες.

Δ. Ερευνητικές δεξιότητες-

Ο μαθητής θα εργαστεί ερευνητικά πάνω στη γλώσσα, θα την αναλύσει και θα προβεί σε ανάλογες παρουσιάσεις.

Ο μαθητής θα εφαρμόσει τις δεξιότητες του στην ΕΝΓ για ερευνητικούς σκοπούς.

Χρησιμοποιώντας βιντεοκείμενα της ΕΝΓ, συνεντεύξεις και ερευνητικά προγράμματα θα αναπτύξει ιδέες και θα θέσει ερωτήματα. Η αποτελεσματική έρευνα συμπεριλαμβάνει τη συλλογή, την αξιολόγηση και τη σύνθεση των πληροφοριών από ποικιλία πηγών για να αποκτήσει γνώσεις και να τις μεταδώσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ – ΔΟΜΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράφει τα ιδιαίτερα γλωσσικά χαρακτηριστικά της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναλύσει και θα περιγράψει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει γλωσσολογικά την ΕΝΓ χρησιμοποιώντας βιντεοσκοπημένες αφηγήσεις σε ΕΝΓ.	Ο μαθητής θα αναλύσει νοήματα με βάση: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Φωνολογικές κατηγορίες ➤ Μη-χειροκινησιακοί δείκτες ➤ Ταξινομητές ➤ Αλλαγή ρόλων ➤ Χρήση χώρου ➤ Ουσιαστικά ➤ Ρήματα ➤ Επίθετα ➤ Κλίσεις σε ουσιαστικά ➤ Κλίσεις σε ρήματα ➤ Κλίσεις σε επίθετα ➤ Κλιτικές μορφές ➤ Χρόνος ➤ Θεματοποίηση
Σκοπός : Ο μαθητής θα μάθει να επιμελείται τις αφηγήσεις της ΕΝΓ ως προς τα γραμματικά χαρακτηριστικά.	Σκοπός:Ο μαθητής θα μάθει να παράγει δικές του αφηγήσεις στην ΕΝΓ επιδεικνύοντας άρτια γνώση των γραμματικών χαρακτηριστικών.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τις διαδικασίες διόρθωσης και παραγωγής στα ακόλουθα γραμματικά στοιχεία: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Φωνολογικές κατηγορίες ➤ Μη-χειροκινησιακοί δείκτες ➤ Βλέμμα ➤ Ταξινομητές ➤ Αλλαγή ρόλων ➤ Χρήση χώρου ➤ Ουσιαστικά ➤ Ρήματα ➤ Επίθετα ➤ Κλίσεις σε ουσιαστικά ➤ Κλίσεις σε ρήματα ➤ Κλίσεις σε επίθετα ➤ Κλιτικές μορφές ➤ Χρόνος ➤ Θεματοποίηση 	1. Ο μαθητής θα δημιουργήσει εκθέσεις ενσωματώνοντας την επίδειξη τέλειας γνώσης των ακόλουθων γραμματικών χαρακτηριστικών: <ul style="list-style-type: none"> Φωνολογικές κατηγορίες ➤ Μη-χειροκινησιακοί δείκτες ➤ Βλέμμα ➤ Ταξινομητές ➤ Αλλαγή ρόλων ➤ Χρήση χώρου ➤ Ουσιαστικά ➤ Ρήματα ➤ Επίθετα ➤ Κλίσεις σε ουσιαστικά ➤ Κλίσεις σε ρήματα ➤ Κλίσεις σε επίθετα ➤ Κλιτικές μορφές ➤ Χρόνος

	➤ Θεματοποίηση
--	----------------

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΔΟΧΗΣ	
Σκοπός: Ο μαθητής θα αναγνωρίσει διαφορετικά περιβάλλοντα / πραγματολογικές συνθήκες χρήσης στα οποία η χρήση της γλώσσας αλλάζει.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναλύσει τις διαφορές στη χρήση τις γλώσσας σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις διαφορές ανάμεσα σε: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανεπίσημες και Επίσημες καταστάσεις ➤ Περιορισμένα και χωρίς περιορισμούς περιβάλλοντα ➤ Επιφυλακτικά και μη επιφυλακτικά ➤ Πληροφοριακά Περιβάλλοντα έναντι Πειστικών/ προτρεπτικών Περιβαλλόντων 	Ο μαθητής θα αναλύσει και θα διερευνήσει τις διαφορές ανάμεσα σε: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανεπίσημες και Επίσημες καταστάσεις ➤ Περιορισμένα και χωρίς περιορισμούς περιβάλλοντα ➤ Επιφυλακτικά και μη επιφυλακτικά ➤ Πληροφοριακά Περιβάλλοντα έναντι Πειστικών/ προτρεπτικών Περιβαλλόντων
Σκοπός: Ο μαθητής θα αναγνωρίσει ότι οι διαφορετικοί τύποι ανθρώπων χρησιμοποιούν τη γλώσσα με διαφορετικό τρόπο.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναλύσει τις διαφορές στη χρήση της γλώσσας ανάμεσα σε διαφορετικούς ανθρώπους.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις διαφορές στη χρήση της γλώσσας ανάμεσα στις: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Διαφορετικές ηλικίες ➤ Κοινωνικές κατηγορίες ➤ Διαφορετικές περιοχές 	Ο μαθητής θα αναλύσει και θα διερευνήσει τις διαφορές στη χρήση της γλώσσας ανάμεσα στις: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Διαφορετικές ηλικίες ➤ Κοινωνικές κατηγορίες ➤ Διαφορετικές περιοχές
Σκοπός: Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναλύσει και θα διερευνήσει τις παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ, που βασίζονται στις περιοχές.	1. Ο μαθητής θα επιδείξει παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ ανάλογα με την περιοχή.
2. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ, ανάλογα με την ηλικία.	2. Ο μαθητής θα επιδείξει παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ ανάλογα με την ηλικία.
3. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ, ανάλογα με το φύλο.	3. Ο μαθητής θα επιδείξει παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ ανάλογα με το φύλο.
4. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις	4. Ο μαθητής θα επιδείξει

παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ, ανάλογα με τη φυλή.	παραλλαγές στη χρήση της ΕΝΓ ανάλογα με τη φυλή.
Σκοπός: Ο μαθητής θα παρακολουθήσει βιντεοκείμενα διαφόρων νοηματιστών.	Ο μαθητής θα αναλύσει και θα διερευνήσει μία ποικιλία από υφολογικές εκδοχές.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
Ο μαθητής θα αναγνωρίσει ποικίλα χαρακτηριστικά νοηματιστών, όπως τη δική του: <ul style="list-style-type: none"> ➤ περιοχή ➤ ηλικία ➤ φύλο ➤ φυλή ➤ κοινωνικο-οικονομική κατάσταση ➤ γενικότερο επίπεδο σεβασμού ➤ πιθανά περιβάλλοντα 	Ο μαθητής θα διεξάγει ερευνητικές αναφορές βασισμένες στην ΕΝΓ, σχετικές με την διαφοροποίηση στη χρήση των νοημάτων, λαμβάνοντας υπόψη: <ul style="list-style-type: none"> ➤ περιοχή ➤ ηλικία ➤ φύλο ➤ φυλή ➤ κοινωνικο-οικονομική κατάσταση ➤ γενικότερο επίπεδο σεβασμού ➤ πιθανά περιβάλλοντα
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει για τα θέματα της κοινωνικής θέσης / χρήσης της γλώσσας.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συζητήσει τα θέματα της κοινωνικής θέσης / χρήσης της γλώσσας και το ρόλο που παίζουν αυτά τα θέματα.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
Ο μαθητής θα μάθει για τους τρόπους με τους οποίους η χρήση της γλώσσας επηρεάζει τις θέσεις και τις αντιλήψεις που έχουν οι άνθρωποι ο ένας για τον άλλον.	Ο μαθητής θα εξερευνήσει τους τρόπους με τους οποίους η χρήση της γλώσσας επηρεάζει τις στάσεις/θέσεις και τις αντιλήψεις που έχουν οι άνθρωποι ο ένας για τον άλλον δια μέσω: <ul style="list-style-type: none"> □ Συζήτησης □ Ερευνητικών σχεδίων εργασίας βασισμένων στην ΕΝΓ σχετικά με τις στάσεις των: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ακουόντων προς τους Κωφούς ○ Κωφών προς Κωφούς ○ Κωφών προς ακούοντες ○ Πλειονοτήτων προς μειονότητες και η συναφής χρήση της γλώσσας.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν διαφορετικά	Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να χρησιμοποιεί πιο περίπλοκα

επίπεδα πολυπλοκότητας σε διάφορα είδη κειμένων της ΕΝΓ.	χαρακτηριστικά μέσα στα διάφορα είδη κειμένων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα περιπλοκότητας στις αφηγήσεις στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει περίπλοκες αφηγήσεις στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν λεπτές (υφολογικές) αποχρώσεις στην ποίηση της ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα παράγει ποίηση στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα αναλύσει 'αστεία για Κωφούς'.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να δημιουργήσει τα δικά του αστεία για Κωφούς.
4. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε μυθιστορηματικά και μη-μυθιστορηματικά κείμενα (κείμενα φαντασίας και ρεαλιστικά).	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τις διαφορές ανάμεσα στα μυθιστορηματικά και μη-μυθιστορηματικά κείμενα (κείμενα φαντασίας και ρεαλιστικά).
5. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε παραδοσιακούς μύθους.	5. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα εξηγήσει τις 'κρυφές' σημασίες/ τα 'κρυφά' νοήματα ενός μύθου της ΕΝΓ.
6. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε μικρές ιστορίες.	6. Ο μαθητής θα δημιουργήσει μικρές ιστορίες.
7. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε βιογραφίες.	7. Ο μαθητής θα μπορέσει να δημιουργήσει τη βιογραφία ενός διάσημου Κωφού ανθρώπου σε βιντεοταινία.
8. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε εμπορικές διαφημίσεις και ενημερωτικές διαφημίσεις/ τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές διαφημίσεις.	8. Ο μαθητής θα δημιουργήσει εμπορικές διαφημίσεις και ενημερωτικές διαφημίσεις.
9. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε δελτία ειδήσεων βασισμένα σε 'νέα σχετικά με τους Κωφούς'.	9. Ο μαθητής θα δημιουργήσει δελτία ειδήσεων σε βιντεοταινίες βασισμένα σε 'νέα σχετικά με τους Κωφούς'.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τις αφηγηματικές δομές διαφόρων κειμένων της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τις αφηγηματικές δομές διαφόρων κειμένων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι η εσωτερική δομή / πλοκή των κειμένων της ΕΝΓ μπορεί να είναι κυκλική.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι η εσωτερική δομή / πλοκή των κειμένων της ΕΝΓ μπορεί να είναι κυκλική.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι η εσωτερική δομή / πλοκή των κειμένων της ΕΝΓ μπορεί να μην ακολουθεί τη φυσική σειρά των γεγονότων/ μπορεί να είναι μη-	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι η δομή των κειμένων της ΕΝΓ μπορεί να μην ακολουθεί τη φυσική σειρά των γεγονότων/ μπορεί να είναι μη-γραμμική.

γραμμαμική.	
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους μπορεί να δοθούν οι εισαγωγικές πληροφορίες / ένα περιβάλλον/ υπόβαθρο στην αρχή μίας αφήγησης.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους μπορεί να δοθούν οι εισαγωγικές πληροφορίες / το περιβάλλον/ υπόβαθρο στην αρχή μίας αφήγησης.
4. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη σημασία της αναγνώρισης των βασικών χαρακτήρων.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει ταξινομητές για να περιγράψει τους βασικούς χαρακτήρες.
5. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη διαδικασία της κατάλληλης αλληλουχίας.	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη διαδικασία καθορισμού της κατάλληλης αλληλουχίας.
6. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους μπορεί να αναγνωρίσει μία σύγκρουση/ συγκρούσεις σε μία ιστορία.	6. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει δημιουργικά την σύγκρουση/ τις συγκρούσεις σε μία ιστορία.
7. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι για να ενσωματώνει την επίλυση των συγκρούσεων σε μία ιστορία.	7. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να ενσωματώνει την επίλυση των συγκρούσεων σε μία ιστορία.
8. Ο μαθητής θα αναλύσει τις κατάλληλες συνδεδεμένες τεχνικές σε αφηγήσεις: <ul style="list-style-type: none"> □ Αλλαγή ρόλων □ Βλέμμα □ Παύση □ Χρήση χώρου □ Δείξη □ Μεταβάσεις 	8. Ο μαθητής θα μπορέσει να κατηγοριοποιήσει τις συνδεδεμένες τεχνικές που χρησιμοποιούνται στις αφηγήσεις: <ul style="list-style-type: none"> □ Αλλαγή ρόλων □ Βλέμμα □ Παύση □ Χρήση χώρου □ Δείξη □ Μεταβάσεις
9. Ο μαθητής θα κατανοήσει μία ποικιλία από κατάλληλες τεχνικές ανοίγματος των αφηγήσεων του.	9. Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει μία ποικιλία από τεχνικές ανοίγματος στις αφηγήσεις του.
10. Ο μαθητής θα κατανοήσει τις κατάλληλες τεχνικές κλεισίματος των αφηγήσεων του.	10. Ο μαθητής θα μπορέσει να περιγράψει μία ποικιλία από κατάλληλες τεχνικές κλεισίματος στις αφηγήσεις του.
11. Ο μαθητής θα κατανοήσει το ρόλο του ευθύ και πλάγιου λόγου.	11. Ο μαθητής θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τον ευθύ και πλάγιο λόγο.
12. Ο μαθητής θα αναλύσει το ρόλο του ευθύ και πλάγιου ρόλου.	12. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει το ρόλο του ευθύ και πλάγιου λόγου.
13. Ο μαθητής θα κατανοήσει τη δομή, το στυλ (ύφος), την παρουσίαση, τα διαφορετικά	13. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη δομή, το στυλ (ύφος), την παρουσίαση, τα διαφορετικά

πρόσωπα αφήγησης, την άποψη, την πρόθεση και επαναλαμβανόμενα θέματα που βρίσκονται σε διάφορες αφηγήσεις.	πρόσωπα αφήγησης, την άποψη, την πρόθεση και επαναλαμβανόμενα θέματα που βρίσκονται σε διάφορες αφηγήσεις.
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει τους στόχους διαφόρων κειμένων της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει στρατηγικές για να αναγνωρίζει τους στόχους διαφόρων κειμένων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε παραδείγματα κειμένου της ΕΝΓ το οποίο ενσωματώνει διαφορετικούς σκοπούς (π.χ. προτρεπτικούς, πληροφοριακούς, χιουμοριστικούς, κριτικής σκέψης κ.λ.π.)	1. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε παραδείγματα κειμένου της ΕΝΓ το οποίο ενσωματώνει διαφορετικούς σκοπούς (π.χ. προτρεπτικούς, πληροφοριακούς, χιουμοριστικούς, κριτικής σκέψης κ.λ.π.)
2. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει στοιχεία από καθένα από τα παραπάνω.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τα στοιχεία από καθένα από τα παραπάνω.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να συνοψίζει περίπλοκα κείμενα της ΕΝΓ με αποτελεσματικό τρόπο.	Σκοπός: Ο μαθητής συνοψίζει περίπλοκα κείμενα της ΕΝΓ με αποτελεσματικό τρόπο.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τα απαραίτητα συστατικά για να συνοψίσει περίπλοκα κείμενα της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τα απαραίτητα συστατικά για να συνοψίσει περίπλοκα κείμενα της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα παρακολουθήσει ποικίλα κείμενα της ΕΝΓ (π.χ. γνωστών Κωφών ελλήνων αφηγητών, μαθήματα σε βιντεοταινία που γίνονται από το δάσκαλο κ.λ.π.)	2. Ο μαθητής θα δώσει περιλήψεις ποικίλων κειμένων της ΕΝΓ (π.χ. γνωστών Κωφών ελλήνων αφηγητών, μαθήματα σε βιντεοταινία που γίνονται από το δάσκαλο κ.λ.π.)
Σκοπός: Ο μαθητής θα αναπτύξει εκτίμηση και προτίμηση για πολλά κείμενα της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να διατυπώσει εκτίμηση και προτίμηση για πολλά κείμενα της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε ποικίλα κείμενα της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα συζητήσει πολλά κείμενα της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που του αρέσουν στα κείμενα της ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα συζητήσει τα χαρακτηριστικά που του αρέσουν στα κείμενα της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που δε του αρέσουν σχετικά με τα κείμενα της ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα συζητήσει τα χαρακτηριστικά που δε του αρέσουν σχετικά με συγκεκριμένα κείμενα της ΕΝΓ.

4. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει έναν ή περισσότερους 'συγγραφείς' που προτιμάει.	4. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα συζητήσει έναν ή περισσότερους 'συγγραφείς' που προτιμάει.
	5. Ο μαθητής θα αναλύσει τους λόγους των προτιμήσεων τους.

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει τα διαφορετικά είδη της 'λογοτεχνίας των Κωφών'.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τα διαφορετικά είδη της 'λογοτεχνίας των Κωφών'.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε λογοτεχνία Κωφών που αφορά θέματα Κωφών.	1. Ο μαθητής θα συζητήσει λογοτεχνία Κωφών που αφορά θέματα Κωφών.
2. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε λογοτεχνία Κωφών που δεν αφορά θέματα Κωφών.	2. Ο μαθητής θα συζητήσει λογοτεχνία Κωφών που δεν αφορά θέματα Κωφών.
3. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε λογοτεχνία Κωφών που αφορά συγκεκριμένα τους Ακούοντες (αστεία, χιούμορ και αφηγήσεις).	3. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε λογοτεχνία Κωφών που αφορά συγκεκριμένα τους Ακούοντες (αστεία, χιούμορ και αφηγήσεις).
4. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε λογοτεχνία Ακουόντων που αφορά θέματα Κωφών (π.χ. Εκπαίδευση Κωφών, κοχλιακά εμφυτεύματα, απασχόληση/ πρόσληψη σε εργασία κ.λ.π.).	4. Ο μαθητής θα συζητήσει λογοτεχνία Ακουόντων που αφορά θέματα Κωφών (π.χ. Εκπαίδευση Κωφών, κοχλιακά εμφυτεύματα, απασχόληση/ πρόσληψη σε εργασία κ.λ.π.).

Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει τις στρατηγικές που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή προφορικών ιστοριών από Κωφούς ενήλικες.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συλλέξει προφορικές ιστορίες από Κωφούς ενήλικες.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τουλάχιστον 10 Κωφούς ενήλικες με τους οποίους μπορούν να έρθουν σε επαφή για τη συλλογή προφορικών ιστοριών.	1. Ο μαθητής θα συλλέξει μία σειρά από προφορικές ιστορίες της ΕΝΓ από τουλάχιστον 10 ντόπιους Κωφούς ενήλικες.
2. Ο μαθητής θα εκτεθεί σε μία ποικιλία προφορικών ιστοριών από Κωφούς ενήλικες.	2. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα κατηγοριοποιήσει μία ποικιλία προφορικών ιστοριών από Κωφούς ενήλικες.
3. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει κατηγορίες στις οποίες θα συμπεριλάβει όλες τις συναφείς πληροφορίες που παρέχονται από Κωφούς ενήλικες.	3. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τα περιεχόμενα όλων των βιντεοταινιών για να συμπεριλάβει όλες τις συναφείς πληροφορίες που παρέχονται από Κωφούς ενήλικες.
	4. Ο μαθητής θα δημιουργήσει μία βιβλιοθήκη από προφορικές ιστορίες

	από Κωφούς ενήλικες.
Σκοπός: Ο μαθητής θα εκτεθεί σε συγκεκριμένες τεχνικές που χρησιμοποιούνται από συγγραφείς και καλλιτέχνες στη λογοτεχνία της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να κατηγοριοποιήσει τις συγκεκριμένες τεχνικές που χρησιμοποιούνται από συγγραφείς και καλλιτέχνες στη λογοτεχνία της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει τις τεχνικές που χρησιμοποιούν οι συγγραφείς για να προσελκύσουν το κοινό τους ή τους ακροατές τους.	1. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τις τεχνικές που χρησιμοποιούν οι συγγραφείς για να προσελκύσουν το κοινό τους ή τους ακροατές τους.
2. Ο μαθητής θα μάθει τα εργαλεία και τις στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι λογοτέχνες για να δημιουργήσουν αγωνία στο κοινό τους ή στους ακροατές τους.	2. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιήσει τις στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι λογοτέχνες και οι καλλιτέχνες για να δημιουργήσουν αγωνία στο κοινό τους ή στους ακροατές τους.
3. Ο μαθητής θα μάθει για τη χρήση των μοτίβων και του ρυθμού.	3. Ο μαθητής θα αναλύσει τη χρήση των μοτίβων και του ρυθμού.
4. Ο μαθητής θα καταλάβει τα διαφορετικά στυλ και χαρακτηριστικά διαφόρων συγγραφέων και καλλιτεχνών.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τα διάφορα στυλ και χαρακτηριστικά διαφόρων συγγραφέων και καλλιτεχνών.
	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να ενσωματώσει στα δικά του κείμενα της ΕΝΓ τεχνικές που χρησιμοποιούν οι συγγραφείς για να προσελκύσουν το κοινό τους.
	6. Ο μαθητής θα μπορέσει να ενσωματώσει στα δικά του κείμενα της ΕΝΓ τεχνικές που χρησιμοποιούν οι συγγραφείς για να δημιουργήσουν αγωνία στο κοινό τους/ στους ακροατές τους.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τις διαφορές ανάμεσα στα ιστορικά και τα σύγχρονα έργα.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τις διαφορές ανάμεσα στα ιστορικά και τα σύγχρονα έργα.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει διαφοροποιήσεις στην παραγωγή νοημάτων σε ιστορικά / περασμένα κείμενα της ΕΝΓ σε σύγκριση με τα σύγχρονα έργα.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει διαφοροποιήσεις στην παραγωγή νοημάτων σε ιστορικά / περασμένα κείμενα της ΕΝΓ σε σύγκριση με τα σύγχρονα έργα.
2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τη διαφοροποίηση στη	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τη διαφοροποίηση στη

Θεματολογία των ιστορικών σε σύγκριση με τα σύγχρονα έργα.	Θεματολογία των ιστορικών σε σύγκριση με τα σύγχρονα έργα.
	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει παραδείγματα διαφοροποιήσεων στη θεματολογία στα ιστορικά κείμενα της ΕΝΓ σε σύγκριση με τα σύγχρονα έργα.
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει παραδείγματα διαφοροποιήσεων στη παραγωγή λεξιλογίου και νοημάτων στα ιστορικά κείμενα της ΕΝΓ σε σύγκριση με τα σύγχρονα έργα.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει παραδείγματα διαφοροποιήσεων στη παραγωγή λεξιλογίου και νοημάτων στα ιστορικά κείμενα της ΕΝΓ σε σύγκριση με τα σύγχρονα έργα.

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει το ρόλο ενός διερμηνέα της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει το ρόλο ενός διερμηνέα.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει το ρόλο ενός διερμηνέα της ΕΝΓ, συμπεριλαμβάνοντας κάποια ιδιαίτερα καθήκοντα.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει τα καθήκοντα εργασίας ενός διερμηνέα της ΕΝΓ συμπεριλαμβάνοντας κάποια ιδιαίτερα καθήκοντα.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι ένας διερμηνέας της ΕΝΓ πρέπει να ερωτηθεί για να εξασφαλιστεί η παρουσία του.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι κάποιος πρέπει να ζητήσει ένα διερμηνέα της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι ένας επαγγελματίας διερμηνέας μπορεί να αναζητηθεί από την ΟΜΚΕ, το σωματείο διερμηνέων και ιδιωτικά.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι ένας διερμηνέας μπορεί να αναζητηθεί από την ΟΜΚΕ, το σωματείο διερμηνέων και ιδιωτικά.
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι έχει το δικαίωμα να κατανοεί όλα όσα νοηματίζει ο διερμηνέας.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι έχει δικαιώματα όταν χρησιμοποιεί ένα διερμηνέα.
Ειδικό Στόχοι:	Ειδικό Στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι είναι ευθύνη του διερμηνέα να 'ταιριάζει' τη γλωσσική του χρήση.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει την ευθύνη του διερμηνέα να 'ταιριάζει' τη γλωσσική του χρήση.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι μπορεί να σταματήσει και να ζητήσει διευκρίνιση αν δεν κατανοεί το διερμηνέα.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι μπορεί να σταματήσει και να ζητήσει διευκρίνιση αν δεν κατανοεί το διερμηνέα.
3. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν κατάλληλοι τρόποι να διακόψει έναν διερμηνέα, εάν δεν κατανοεί το νοηματισμένο μήνυμα.	3. Ο μαθητής θα εξασκηθεί σε διαφορετικούς τρόπους διακοπής του διερμηνέα, εάν δεν κατανοεί το νοηματισμένο μήνυμα.

4. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι πρέπει να νοηματίζει καθαρά, έτσι ώστε ο διερμηνέας να μπορεί να κατανοήσει το νοηματισμένο μήνυμα του.	4. Ο μαθητής θα συζητήσει τρόπους με τους οποίους μπορεί να νοηματίζει καθαρά, έτσι ώστε ο διερμηνέας να μπορεί να κατανοήσει το νοηματισμένο μήνυμα του.
5. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι ένας διερμηνέας μπορεί να ζητήσει διευκρίνιση ενός νοηματισμένου ή ομιλούμενου μηνύματος.	5. Ο μαθητής θα δώσει παραδείγματα του χρόνου (πότε) ή της αιτίας(του γιατί) που μπορεί ένας διερμηνέας να ζητήσει διευκρίνιση ενός νοηματισμένου ή ομιλούμενου μηνύματος.
Σκοπός:Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι οι διερμηνείς, Κωφοί και ακούοντες πελάτες εργάζονται μαζί για να εξασφαλίσουν καθαρή επικοινωνία για κάθε εμπλεκόμενο (όλους όσους εμπλέκονται)	Σκοπός:Ο μαθητής θα συζητήσει τη σημασία του να εργάζονται μαζί διερμηνείς, Κωφοί και ακούοντες πελάτες για να εξασφαλιστεί καθαρή επικοινωνία για κάθε εμπλεκόμενο (όλους όσους εμπλέκονται)
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι οι διερμηνείς εργάζονται για Κωφούς και ακούοντες πελάτες.	1. Ο μαθητής θα συζητήσει ότι οι διερμηνείς εργάζονται για Κωφούς και ακούοντες πελάτες.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι η επικοινωνία ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη είναι το πιο σημαντικό κομμάτι της χρήσης ενός διερμηνέα.	2. Ο μαθητής θα συζητήσει την σημασία της καθαρής επικοινωνίας ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη όταν χρησιμοποιείται ένας διερμηνέας.
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι άνθρωποι από διαφορετικές περιοχές της Ελλάδας μπορεί να χρησιμοποιούν διαφορετικά νοηματικά λεκτικά στοιχεία.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι άνθρωποι από διαφορετικές περιοχές της Ελλάδας μπορεί να χρησιμοποιούν διαφορετικά νοηματικά λεκτικά στοιχεία.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι κάποιος από μία περιοχή μπορεί να νοηματίσει συγκεκριμένα λεκτικά στοιχεία διαφορετικά από κάποιον από κάποια άλλη περιοχή της Ελλάδας.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να εξηγήσει ότι κάποιος από μία περιοχή μπορεί να νοηματίσει συγκεκριμένα λεκτικά στοιχεία διαφορετικά από κάποιον από κάποια άλλη περιοχή της Ελλάδας.
2. Ο μαθητής θα επιλέξει ένα δημόσιο σχολείο Κωφών της χώρας για να συμμετάσχει σε ένα βιντεοσκοπημένο πρόγραμμα ανταλλαγής.	2. Ο μαθητής θα περιγράψει το δημόσιο σχολείο Κωφών που έχει επιλέξει για να συμμετάσχει σε ένα βιντεοσκοπημένο πρόγραμμα ανταλλαγής.
Σκοπός: Ο μαθητής θα αναγνωρίσει λεκτικά στοιχεία	Σκοπός: Ο μαθητής θα καταγράψει record τα λεκτικά στοιχεία που

συναφή προς την περιοχή του ή το σχολείο του (π.χ. ΓΕΝΕΘΛΙΑ, ΑΠΟΚΡΙΕΣ, ΕΝΕΑ κ.λ.π.)	ξέρει ότι είναι συναφή προς την περιοχή του ή το σχολείο του (π.χ. ΓΕΝΕΘΛΙΑ, ΑΠΟΚΡΙΕΣ, ΕΝΕΑ κ.λ.π.)
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι υπάρχουν νοήματα στην ΕΝΓ που τυπικά νοηματίζονται διαφορετικά σε διάφορα μέρη της Ελλάδος.	1. Ο μαθητής θα δημιουργήσει μία λίστα νοημάτων στην ΕΝΓ που νοηματίζονται διαφορετικά σε διάφορα μέρη της Ελλάδος.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι μπορεί να βρει αυτή την πληροφορία ρωτώντας τους Κωφούς ενήλικες για τοπικές διαφορές.	2. Ο μαθητής θα ρωτήσει διάφορους Κωφούς ενήλικες για νοήματα που είναι πιο συνηθισμένα στη συγκεκριμένη περιοχή ή σχολείο.
	Στόχος: Ο μαθητής θα δημιουργήσει μία βιντεοταινία από νοήματα συγκεκριμένα για το σχολείο τους ή την περιοχή τους και θα τα στείλουν στους αναγνωρισμένους Κωφούς μαθητές.
	Ειδικοί στόχοι:
	1. Ο μαθητής θα συμπεριλάβει όσο περισσότερα τοπικά νοήματα/νοήματα περιοχών μπορεί σε μία μόνο βιντεοταινία.
	2. Ο μαθητής θα δώσει μία εξήγηση για κάθε νόημα στην βιντεοταινία του.
Σκοπός: Ο μαθητής θα κατανοήσει ότι μια βίντεο επιστολή προς τους επιλεγμένους μαθητές του σχολείου θα τους δώσει τη δυνατότητα να συλλέξουν τοπικά νοήματα από το σχολείο τους ή την περιοχή τους.	Σκοπός: Ο μαθητής θα δημιουργήσει μια βίντεο επιστολή και θα την απευθύνει στους επιλεγμένους μαθητές του σχολείου και θα τους ζητήσει να συλλέξουν τα τοπικά νοήματα από το σχολείο τους ή την περιοχή τους.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα κατανοήσει τον σκοπό του σχεδίου εργασίας.	1. Ο μαθητής θα εξηγήσει αυτό το σχέδιο εργασίας.
2. Ο μαθητής θα κατανοήσει την σχετικότητα και τον σκοπό της συλλογής αυτών των τοπικών νοημάτων.	2. Ο μαθητής θα κατανοήσει την σχετικότητα και τον σκοπό της συλλογής αυτών των τοπικών νοημάτων.
	3. Ο μαθητής θα ζητήσει από τους μαθητές να δημιουργήσουν τη δική τους βιντεοταινία των νοημάτων του σχολείου τους ή των τοπικών νοημάτων της περιοχής τους.

Σκοπός: Ο μαθητής θα παρακολουθήσει τα νοήματα από κάθε σχολείο ή περιοχή όταν τα παραλάβει.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συγκρίνει τα νοήματα από κάθε σχολείο ή περιοχή.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις ομοιότητες στην παραγωγή νοημάτων.	1. Ο μαθητής θα αναλύσει τις ομοιότητες στην παραγωγή νοημάτων.
2. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις διαφορές στην παραγωγή νοημάτων.	2. Ο μαθητής θα αναλύσει τις διαφορές στην παραγωγή νοημάτων.
Σκοπός: Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τις διαφορές στις χειρομορφές, τις κινήσεις και τις θέσεις.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συγκρίνει και θα αντιπαραθέσει τις διαφορές στις χειρομορφές, τις κινήσεις και τις θέσεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ	
Δομή προτάσεων ΠΡΟΣΛΗΨΗ	Δομή Προτάσεων ΕΚΦΟΡΑ
Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι ταξινομητές στην ΕΝΓ.	Στόχος: Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς λειτουργούν οι ταξινομητές στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να κατηγοριοποιεί τους ταξινομητές μέσα σε προτάσεις της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα παράγει, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει τους ταξινομητές μέσα σε προτάσεις της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να κατηγοριοποιεί τους ταξινομητές ανάλογα με τον τύπο και την χρήση μέσα στην πρόταση της ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και θα κατηγοριοποιήσει τον ταξινομητή ανάλογα με τις κατηγορίες αντωνυμιών (σημασιολογικές, από μέρη σώματος κ.λ.π.)
	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει, να αναλύσει και να κατηγοριοποιήσει τον ταξινομητή σε διάφορα ρήματα κίνησης.
Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει τα ρήματα κίνησης στην ΕΝΓ.	Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει πώς λειτουργούν τα ρήματα κίνησης στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί τα ρήματα κίνησης στην ΕΝΓ ανάλογα με τον τύπο τους και τη λειτουργία τους μέσα στις	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει, να παράγει, να αναλύσει και να κατηγοριοποιήσει τα ρήματα κίνησης στις προτάσεις της

προτάσεις της ΕΝΓ.	ΕΝΓ.
	2. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει το πώς λειτουργούν τα ρήματα κίνησης στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει το πώς χρησιμοποιείται ο ταξινομητής σε ρήματα κίνησης.	3. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να κατηγοριοποιεί τις αναφορές ταξινομητή σε ρήματα κίνησης.
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει το πώς κατηγοριοποιεί τον ταξινομητή μέσα στα ρήματα κίνησης.	4. Ο μαθητής θα αναλύσει το πώς διαφορετικοί τύποι ρημάτων κίνησης χρησιμοποιούν την κίνηση, τον χώρο και τη θέση για να υποδείξουν υποκείμενο και αντικείμενο.
Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να κατηγοριοποιεί τα συστατικά των προτάσεων της ΕΝΓ.	Στόχος: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να παράγει τα διάφορα συστατικά των προτάσεων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει και να κατηγοριοποιεί το πώς τα υποκείμενα δηλώνονται μέσα σε μία πρόταση της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει και να κατηγοριοποιήσει τα υποκείμενα και πώς αυτά δηλώνονται σε μία πρόταση της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να κατηγοριοποιήσει τα υποκείμενα και τον τρόπο με τον οποίο αυτά δηλώνονται σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις ερεθίσματα.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει παραδείγματα υποκειμένων στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να κατηγοριοποιήσει πώς το υποκείμενο και το αντικείμενο δηλώνονται σε προτάσεις με ρήματα κατεύθυνσης.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει και να κατηγοριοποιήσει υποκείμενα σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις ερεθίσματα.
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει τον τρόπο με τον οποίο δηλώνονται τα αντικείμενα στην ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει και να κατηγοριοποιήσει τον τρόπο με τον οποίο δηλώνονται το υποκείμενο και το αντικείμενο σε ρηματικές προτάσεις κατεύθυνσης.
5. Ο μαθητής θα μάθει να περιγράφει πώς λειτουργεί το αντικείμενο στις προτάσεις της ΕΝΓ.	5. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει, να κατηγοριοποιεί και να παράγει δείκτες για αντικείμενα στην ΕΝΓ.
4. Ο μαθητής θα μάθει πώς η κίνηση, ο χώρος και η θέση ενσωματώνονται στα ρήματα θέσης.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει τα ρήματα θέσης μέσα στον ταξινομητή.
	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να κατηγοριοποιήσει τη θέση των αντικειμένων και πώς αυτά δηλώνονται σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.

	6. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει παραδείγματα αντικειμένων στην ΕΝΓ.
5. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναγνωρίζει τη θέση των αντικειμένων και πώς αυτά δηλώνονται σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.	7. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει και να κατηγοριοποιήσει αντικείμενα και τον τρόπο με τον οποίο δηλώνονται σε βιντεοσκοπημένες προτάσεις-ερεθίσματα.
	8. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει, να κατηγοριοποιήσει και να παράγει δείκτες για αντικείμενα στην ΕΝΓ.

Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει και να κατηγοριοποιεί τα συστατικά μέρη των προτάσεων της ΕΝΓ.	Στόχος: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να κατηγοριοποιήσει τα συστατικά μέρη των προτάσεων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει τη θεματοποίηση όταν χρησιμοποιείται ως το υποκείμενο μίας πρότασης.	1. Ο μαθητής θα αναλύσει συντακτικά, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς χρησιμοποιείται η θεματοποίηση για να υποδείξει το υποκείμενο μέσα σε μία πρόταση.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει πώς η αλλαγή ρόλων μπορεί να υποδείξει το υποκείμενο μέσα σε μία πρόταση.	2. Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς η αλλαγή ρόλων χρησιμοποιείται για να υποδείξει τα υποκείμενα μέσα σε μία πρόταση.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς οι θέσεις στον χώρο δηλώνουν υποκείμενα στα ρήματα κατεύθυνσης.	3. Ο μαθητής θα αναλύσει συντακτικά, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς οι θέσεις στον χώρο χρησιμοποιούνται για να υποδείξουν και να ενσωματώσουν τα υποκείμενα και τα αντικείμενα σε ρήματα κατεύθυνσης.
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράψει τις διαφορετικές λειτουργίες του βλέμματος, που μπορούν να υποδείξουν το υποκείμενο μέσα σε μία πρόταση.	4. Ο μαθητής θα αναλύσει συντακτικά, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει τις διαφορετικές κατευθύνσεις του βλέμματος που λειτουργούν για να υποδείξουν το υποκείμενο σε μία πρόταση.
5. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράψει τους διαφορετικούς τύπους ρημάτων κατεύθυνσης.	

6. Ο μαθητής θα μάθει πώς τα ρήματα αλληλεπίδρασης/ ανταποδοτικά ρήματα / ρήματα συμφωνίας, συμπεριλαμβάνουν στην κλίση τους υποκείμενο-α και αντικείμενο-α.	5. Ο μαθητής θα αναλύσει συντακτικά, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς τα ρήματα αλληλεπίδρασης/ ανταποδοτικά ρήματα / ρήματα συμφωνίας, συμπεριλαμβάνουν στην κλίση τους υποκείμενο-α και αντικείμενο-α.
7. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει τους διαφορετικούς τύπους ρημάτων κατεύθυνσης και θα μάθει το πώς δηλώνουν τον τρόπο κίνησης του υποκειμένου (και τα σημεία έναρξης και κατάληξης της κίνησης) από ή προς συγκεκριμένες θέσεις.	6. Ο μαθητής θα αναλύσει συντακτικά, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει τα ρήματα κατεύθυνσης και τους δείκτες που υποδεικνύουν πώς τα υποκείμενα κινούνται από και προς συγκεκριμένες θέσεις.
8. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει πώς λειτουργούν οι θέσεις χώρου για να καθορίσουν υποκείμενο και αντικείμενο καταλαμβάνουν συγκεκριμένα σημεία έναρξης και λήξης σε ρήματα της ΕΝΓ.	7. Ο μαθητής θα αναλύσει συντακτικά, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς χρησιμοποιούνται οι θέσεις χώρου για να καθορίσουν υποκείμενο και αντικείμενο στα ρήματα της ΕΝΓ.
9. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει πώς η αλλαγή ρόλων μπορεί να υποδείξει αντικείμενα μέσα σε μία πρόταση.	8. Ο μαθητής θα αναλύσει συντακτικά, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς χρησιμοποιείται η αλλαγή ρόλων για να υποδείξει αντικείμενα μέσα σε μία πρόταση.
10. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει πώς το βλέμμα μπορεί να υποδείξει υποκείμενα και αντικείμενα μέσα σε μια πρόταση.	9. Ο μαθητής θα αναλύσει συντακτικά, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς χρησιμοποιείται το βλέμμα για να δηλώσει υποκείμενα και αντικείμενα μέσα σε μια πρόταση.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει και να κατηγοριοποιεί τις διαφορετικές κατηγορίες ρημάτων της ΕΝΓ και πώς αυτές (οι κατηγορίες ρημάτων) λειτουργούν μέσα στις προτάσεις.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναγνωρίσει και θα χρησιμοποιήσει τους διαφορετικούς τύπους ρημάτων της ΕΝΓ μέσα στις προτάσεις.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει ρήματα ενέργειας και ρήματα κατάστασης μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς λειτουργούν τα ρήματα ενέργειας και ρήματα κατάστασης μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει πώς να	2. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει, θα

αναλύει τα απλά ρήματα και τα ρήματα κατεύθυνσης.	αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς λειτουργούν τα απλά ρήματα και τα ρήματα κατεύθυνσης μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς να κατηγοριοποιεί τους διαφορετικούς τύπους ρημάτων της ΕΝΓ που βρίσκονται μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς λειτουργούν τα ρήματα νόησης mental verbs μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει πώς το υποκείμενο, το αντικείμενο και το θέμα υποδεικνύονται χρησιμοποιώντας ποικίλες γραμματικές τεχνικές της ΕΝΓ μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς το υποκείμενο, το αντικείμενο και το θέμα υποδεικνύονται χρησιμοποιώντας ποικίλες γραμματικές τεχνικές της ΕΝΓ μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.

Στόχος: Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει το πώς λειτουργούν τα ρήματα θέσης μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.	Στόχος: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να περιγράψει το πώς λειτουργούν τα ρήματα θέσης στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι ταξινομητές μέσα στα ρήματα θέσης της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει, να παράγει, να αναλύσει και να περιγράψει ρήματα θέσης μέσα στις προτάσεις της ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει τα συστατικά των ρημάτων θέσης.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει, να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει πώς χρησιμοποιούνται οι ταξινομητές μέσα στα ρήματα θέσης.
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς χρησιμοποιείται το ρήμα θέσης και ποια χωρο-κινητικά συστατικά απαιτούνται.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει τον ταξινομητή και την αναφορά του μέσα στα ρήματα θέσης.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει πώς λειτουργεί η σειρά των λέξεων στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει, να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει τις όλες τις πιθανές σειρές λέξεων στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να κατηγοριοποιεί βασικές προτάσεις Υ-Ρ-Α (Υποκειμένου- Ρήματος- Αντικειμένου).	1. Ο μαθητής θα παράγει, θα αναλύσει και θα κατηγοριοποιήσει βασικές προτάσεις Υ-Ρ-Α (Υποκειμένου- Ρήματος- Αντικειμένου).
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να κατηγοριοποιεί άλλη μία συνηθισμένη σειρά λέξεων της ΕΝΓ, που είναι Α-Υ-Ρ (Αντικείμενο- Υποκείμενο- Ρήμα).	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να περιγράψει τις αλλαγές που απαιτούνται όταν οι προτάσεις Υ-Ρ-Α μετατρέπονται σε προτάσεις Α-Υ-Ρ, χρησιμοποιώντας διάφορες γραμματικές τεχνικές (θεματοποίηση κ.λ.π.)
3. Ο μαθητής θα μάθει την συναφή ορολογία για να περιγράψει τη διαφορά ανάμεσα στις προτάσεις Α-Υ-Ρ και Υ-Ρ-Α.	3. Ο μαθητής θα παράγει θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει τη διαφορά ανάμεσα σε προτάσεις Α-Υ-Ρ και Υ-Ρ-Α.
4. Ο μαθητής θα μάθει να συγκρίνει την σειρά των λέξεων της ΕΝΓ με την σειρά των λέξεων της Ελληνικής Γλώσσας.	4. Ο μαθητής θα παράγει, θα συγκρίνει, θα αντιπαραθέσει, θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει τους κανόνες που απαιτούνται για να μετατρέψει προτάσεις Υ-Ρ-Α της ΕΝΓ σε προτάσεις Α-Υ-Ρ των γραπτών Ελληνικών.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει βασικές οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναλύσει βασικές οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα αναγνωρίσει βασικές οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί βασικές οριστικές προτάσεις στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα ενσωματώσει βασικές οριστικές προτάσεις σε εκφορές της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει να διαφοροποιεί τις οριστικές προτάσεις από τις ερωτηματικές, ρητορικές, θέματος-σχολίου και αναφορικές προτάσεις.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να διαφοροποιήσει τις οριστικές προτάσεις από τις ερωτηματικές, τις ρητορικές, τις προτάσεις θέματος-σχολίου και τις αναφορικές προτάσεις.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράφει τις προτάσεις ερωτηματικού τύπου στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα παράγει και θα αναλύσει τις βασικές προτάσεις ερωτηματικού τύπου στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει τις ερωτήσεις Ολικής Άγνοιας (Ναι/Όχι) στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει, να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει ερωτήσεις Ολικής Άγνοιας (Ναι/Όχι) στην ΕΝΓ. (μεμονωμένες και σε πλαίσια κειμένων)
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει τους μη-χειροκινησιακούς δείκτες που χρησιμοποιούνται για να υποδείξουν ότι μία ερώτηση Ολικής Άγνοιας (Ναι/Όχι) ερωτάται.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει, να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει το μη-χειροκινησιακό δείκτη που υποδεικνύει ότι μία ερώτηση Ολικής Άγνοιας (Ναι/ Όχι) ερωτάται (π.χ. (ανα)σθήκωμα του φρυδιού).
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει πώς οι ερωτήσεις Μερικής Άγνοιας χρησιμοποιούνται στην ΕΝΓ: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΠΟΙΟΣ ➤ ΤΙ /ΠΟΙΟ ➤ ΠΟΥ ➤ ΠΟΤΕ ➤ ΓΙΑΤΙ ➤ ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ➤ ΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΔΥΟ/ ΑΠΟ ΠΟΛΛΑ ➤ ΠΩΣ 	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει, να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει τις ερωτήσεις μερικής άγνοιας στην ΕΝΓ: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΠΟΙΟΣ ➤ ΤΙ /ΠΟΙΟ ➤ ΠΟΥ ➤ ΠΟΤΕ ➤ ΓΙΑΤΙ ➤ ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ➤ ΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΔΥΟ/ ΑΠΟ ΠΟΛΛΑ ➤ ΠΩΣ
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει τους μη-χειροκινησιακούς δείκτες, όπως το σμίξιμο/ σούφρωμα των φρυδιών και η πλάγια κίνηση του κεφαλιού για να υποδείξει μία ερώτηση μερικής άγνοιας στην ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει, να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει τους μη-χειροκινησιακούς δείκτες, όπως το σμίξιμο των φρυδιών και την πλάγια κίνηση του κεφαλιού για να υποδείξει μία ερώτηση μερικής άγνοιας μέσα στις προτάσεις του.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει και να περιγράφει την άρνηση σε σύνθετες προτάσεις της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα ενσωματώσει την άρνηση σε ποικίλους τύπους προτάσεων.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει και να περιγράφει την άρνηση, όπως αυτή ενσωματώνεται	1. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα περιγράψει πώς λειτουργεί η άρνηση σε ερωτηματικές προτάσεις Ολικής

σε ερωτήσεις Ολικής Άγνοιας (Ναι/Όχι).	Άγνοιας (Ναι/ Όχι).
2. Ο μαθητής θα μάθει πώς να περιγράφει τον πώς η άρνηση ενσωματώνεται σε σύνθετες προτάσεις.	2. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα περιγράψει πώς λειτουργεί η άρνηση σε σύνθετες προτάσεις της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράφει τους διαφορετικούς τύπους αρνητικών νοημάτων και δεικτών που χρησιμοποιούνται στις προτάσεις της ΕΝΓ (συμπεριλαμβανομένων μη-χειροκινησιακών δεικτών, όπως οι αρνητικές κινήσεις του κεφαλιού, συνοφρύωμα, ζαρωμένη μύτη).	3. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα περιγράψει πώς λειτουργούν οι αρνητικοί δείκτες στις προτάσεις της ΕΝΓ, καθώς αυτοί εφαρμόζονται σε ερωτήσεις ολικής άγνοιας Ναι/Όχι (συμπεριλαμβάνοντας και τους μη-χειροκινησιακούς δείκτες, όπως οι αρνητικές κινήσεις του κεφαλιού, συνοφρύωμα, ζαρωμένη μύτη).
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράφει πώς δομούνται οι καταφατικές ερωτήσεις ολικής άγνοιας (Ναι/Όχι) στην ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να περιγράψει πώς λειτουργούν τα αρνητικά νοήματα στις προτάσεις της ΕΝΓ (<u>σε ερωτήσεις ολικής άγνοιας Ναι/Όχι</u>) όπως: ΔΕΝ/ΜΗΝ, ΟΧΙ ΑΚΟΜΗ, ΠΟΤΕ, ΚΑΝΕΝΑ, ΑΡΝΟΥΜΑΙ, ΔΙΑΨΕΥΔΩ, ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ, ΟΧΙ-ΣΕ ΕΣΕΝΑ, ΑΔΥΝΑΤΟΝ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΞΙΑ, ΠΑΡΑΝΟΜΟ, ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΚΑΝΕΝΑ/ ΤΙΠΟΤΑ, ΚΑΝΕΝΑΣ, ΤΙΠΟΤΑ.
	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει, να αναλύσει και να περιγράψει τις διαφορές ανάμεσα σε μία καταφατική ερώτηση ολικής άγνοιας Ναι/Όχι και σε μία αρνητική ερώτηση ολικής άγνοιας Ναι/Όχι.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράφει τη δομή των Υποθετικών Προτάσεων στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να επιδείξει πώς δομούνται οι υποθετικές προτάσεις στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράφει μία υποθετική πρόταση (π.χ. για ποιο λόγο χρησιμοποιείται μία υποθετική πρόταση)	1. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα περιγράψει τη δομή μίας υποθετικής πρότασης στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράφει τη δομή από τα δύο απαιτούμενα συστατικά μέρη μίας υποθετικής πρότασης.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει, να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει τη δομή των δύο απαιτούμενων συστατικών μίας υποθετικής πρότασης.

<p>3. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράψει τα συστατικά μέρη των υποθετικών προτάσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανασθήκωμα φρυδιών ➤ κίνηση κεφαλιού και παύση ➤ Χαμήλωμα φρυδιών και στροφή του σώματος ➤ Ταυτόχρονη παραγωγή προτάσεων έναντι της διαδοχικής παραγωγής προτάσεων 	<p>3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να περιγράψει πώς να δομεί τις υποθετικές προτάσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανασθήκωμα φρυδιών ➤ κίνηση κεφαλιού και παύση ➤ Χαμήλωμα φρυδιών και στροφή του σώματος ➤ Ταυτόχρονη παραγωγή προτάσεων έναντι της διαδοχικής παραγωγής προτάσεων
<p>Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράψει τη δομή της θεματοποίησης στην ΕΝΓ.</p>	<p>Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να περιγράψει τη δομή της θεματοποίησης στην ΕΝΓ.</p>
<p>Ειδικοί στόχοι:</p>	<p>Ειδικοί στόχοι:</p>
<p>1. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράψει τη δομή που απαιτείται για τη θεματοποίηση.</p>	<p>1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει τη δομή που απαιτείται για τη χρήση της θεματοποίησης.</p>
<p>2. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράψει τα δομικά συστατικά που απαιτούνται για χρήση στη θεματοποίηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανασηκωμένα φρύδια ➤ Κίνηση του κεφαλιού ➤ Το τελευταίο νόημα διατηρείται για λίγο μεγαλύτερο διάστημα ➤ Μετά το θέμα, όταν το σχόλιο νοηματίζεται, η θέση του κεφαλιού, το βλέμμα και τα φρύδια αλλάζουν. 	<p>2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να περιγράψει τα δομικά συστατικά που απαιτούνται για τη θεματοποίηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανασηκωμένα φρύδια ➤ Κίνηση του κεφαλιού ➤ Το τελευταίο νόημα διατηρείται για λίγο μεγαλύτερο διάστημα ➤ Μετά το θέμα, όταν το σχόλιο νοηματίζεται, η θέση του κεφαλιού, το βλέμμα και τα φρύδια αλλάζουν.
<p>3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να περιγράψει τη δομή θέματος/ σχολίου στις προτάσεις της ΕΝΓ.</p>	<p>3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να περιγράψει τη διαδικασία που απαιτείται για να μετατρέψει μία μη-θεματοποιημένη δήλωση σε μία δομή θέματος/ σχολίου.</p>
<p>Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει τη δομή των αναφορικών προτάσεων ως προσδιορισμούς σε όρους της κύριας πρότασης στην ΕΝΓ.</p>	<p>Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να περιγράψει τη δομή των αναφορικών προτάσεων ως προσδιορισμούς σε όρους της κύριας πρότασης στην ΕΝΓ.</p>
<p>Ειδικοί στόχοι:</p>	<p>Ειδικοί στόχοι:</p>
<p>1. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράψει τη δομή των αναφορικών προτάσεων στην ΕΝΓ.</p>	<p>1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να περιγράψει τα δομικά συστατικά των αναφορικών προτάσεων.</p>

2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει τα μέρη μίας αναφορικής πρότασης στην ΕΝΓ (κίνηση του κεφαλιού προς τα πίσω, ανασήκωμα φρυδιών, καμία παύση για την υπόλοιπη πρόταση)	2. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα περιγράψει τα λεκτικά και μη-χειροκινησιακά δεικτικά μέρη σε μία αναφορική πρόταση της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μπορέσει να περιγράψει τις διαφορές των αναφορικών προτάσεων από μία σειρά προτάσεων.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει μια δομική περιγραφή μίας αναφορικής πρότασης όταν ερωτηθεί.
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράφει τη δομή των κατηγορημάτων στην ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει και να περιγράψει τα δομικά συστατικά που απαιτούνται από μία αναφορική πρόταση σε μία πρόταση της ΕΝΓ (κίνηση του κεφαλιού προς τα πίσω, ανασήκωμα φρυδιών, καμία παύση για την υπόλοιπη πρόταση)
5. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να περιγράφει τις παραλλαγές στα ρήματα νόησης που χρησιμοποιούνται στις δομές κατηγορημάτων της ΕΝΓ.	5. Ο μαθητής θα αναλύσει και θα περιγράψει την παραλλαγή που επιτρέπεται και τους υποκείμενους λόγους σχετικά με το πως τα διάφορα ρήματα νόησης επηρεάζουν τη δομή των προτάσεων.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ	
ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΕΚΦΟΡΑ
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει καινούργιο λεξιλόγιο της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα χρησιμοποιήσει καινούργιο λεξιλόγιο της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα εκτίθεται σε καινούργιο περίπλοκο λεξιλόγιο της ΕΝΓ σε καθημερινή βάση.	1. Ο μαθητής θα συνεχίσει να παράγει καινούργιο λεξιλόγιο της ΕΝΓ σε καθημερινή βάση.
2. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει και να αναγνωρίζει σπάνιο και ασύνηθες λεξιλόγιο από βιντεο-κείμενα.	2. Ο μαθητής θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί σπάνιο και ασύνηθες λεξιλόγιο από βιντεο-κείμενα.
3. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει να καθορίζει / προσδιορίζει το νόημα των νοημάτων από τα συμφραζόμενα.	3. Ο μαθητής θα συνεχίσει να εξηγεί το νόημα των νοημάτων από τα συμφραζόμενα.
4. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει να αναγνωρίζει ξένο λεξιλόγιο σε κείμενο της ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί νέο λεξιλόγιο σε κείμενα του.
5. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει να διαχωρίζει τα αυθεντικά νοήματα της ΕΝΓ από τα δάνεια νοήματα, ή από τον δακτυλοσυσλλαβισμό.	

Σκοπός: Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει τις διαφορετικές κατηγορίες λεξιλογίου της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συνεχίσει να κατηγοριοποιεί το λεξιλόγιο της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί το καινούργιο λεξιλόγιο της ΕΝΓ (κοινά ουσιαστικά, περιληπτικά ουσιαστικά, επίθετα, επιρρήματα, κ.λ.π.)	1. Ο μαθητής θα κατηγοριοποιεί το καινούργιο λεξιλόγιο της ΕΝΓ (κοινά ουσιαστικά, περιληπτικά ουσιαστικά, επίθετα, επιρρήματα, κ.λ.π.)
2. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει να αναγνωρίζει τους διαφορετικούς τύπους ταξινομητών (σημασιολογικούς από μέρη σώματος, κ.λ.π.)	2. Ο μαθητής θα συνεχίσει να αναγνωρίζει τους διαφορετικούς τύπους ταξινομητών (σημασιολογικούς από μέρη σώματος, κ.λ.π.)
3. Ο μαθητής θα μάθει πώς λειτουργεί ο κάθε τύπος ταξινομητή στην ΕΝΓ (τεχνικές συνοχής, κλίμακα αναφοράς, αναγνώριση χαρακτήρων κ.λ.π.).	3. Ο μαθητής θα συνεχίσει να αναγνωρίζει τους διαφορετικούς ρόλους της χρήσης ταξινομητών της ΕΝΓ (π.χ. κλίμακα αναφοράς).
4. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει να αναγνωρίζει ένα σύνθετο νόημα και τα χαρακτηριστικά του.	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να ορίσει ένα σύνθετο νόημα και τα χαρακτηριστικά του.
5. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει να αναγνωρίζει μία σύμπτυξη της ΕΝΓ και τα χαρακτηριστικά της.	5. Ο μαθητής θα συνεχίσει να ορίζει μία σύμπτυξη της ΕΝΓ και τα χαρακτηριστικά της.
6. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει να αναγνωρίζει δακτυλοσυλλαβισμένα δάνεια νοήματα.	6. Ο μαθητής θα συνεχίσει να παράγει και να περιγράφει δακτυλοσυλλαβισμένα δάνεια νοήματα και το πώς αυτά σχηματίζονται.
7. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει να αναγνωρίζει ξένο λεξιλόγιο (δάνεια νοήματα) στην ΕΝΓ.	7. Ο μαθητής θα συνεχίσει να αναγνωρίζει και να κατηγοριοποιεί ξένο λεξιλόγιο (δάνεια νοήματα) στην ΕΝΓ.

Σκοπός: Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει την φωνολογική δομή της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει την φωνολογική δομή της ΕΝΓ.
Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να αναγνωρίζει, να αναλύει και να κατηγοριοποιεί τις διαφοροποιήσεις των φωνολογικών δομών της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μπορέσει να αναγνωρίσει, να αναλύσει και να κατηγοριοποιήσει τις διαφοροποιήσεις των φωνολογικών δομών της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και να κατηγοριοποιεί τις διαφορετικές κατηγορίες χειρομορφών της ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει μη-συνήθη και συνήθη νοήματα.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει και	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να

να κατηγοριοποιεί νοήματα σε μη συνήθειες και συνήθειες κατηγορίες χειρομορφών.	αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει τις διαφορετικές κατηγορίες χειρομορφών της ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει τις διαδικασίες που χρησιμοποιεί μία ποικιλία χειρομορφών, θέσεων και κινήσεων για να σχηματίσει νοήματα.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να παράγει, να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει νοήματα με βάση την χειρομορφή, θέση και/ ή κίνηση.
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει πώς χρησιμοποιούνται οι συνήθειες χειρομορφές στις ιστορίες της ΕΝΓ.	4. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μπορεί να παράγει ένα νόημα ή μία σειρά από νοήματα όταν του δείχνουν μία κάρτα χειρομορφής, μία θέση ή μία κίνηση.
5. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει πώς να δημιουργεί ιστορίες χρησιμοποιώντας νοήματα από μη-συνήθειες χειρομορφές.	5. Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει τις διαδικασίες που χρησιμοποιούν οι ιστορίες όταν περιέχουν έναν συνδυασμό από συνήθειες και μη-συνήθειες χειρομορφές.
	6. Ο μαθητής θα δημιουργήσει ιστορίες χρησιμοποιώντας μη-συνήθειες χειρομορφές

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει πώς δομούνται οι χρονικοί προσδιορισμοί στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα δείξει πώς δομούνται οι χρονικοί προσδιορισμοί στην ΕΝΓ.
Ειδικόί στόχοι:	Ειδικόί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράψει τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για την αναπαράσταση του παροντικού, του παρελθοντικού και του μελλοντικού χρόνου.	1. Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει το πώς το οριζόντιο ή κάθετο επίπεδο αναπαριστούν τον παροντικό, τον παρελθοντικό και τον μελλοντικό χρόνο.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράψει τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται στους χρονικούς δείκτες για το παρόν (ΤΩΡΑ, ΣΗΜΕΡΑ).	2. Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς χρησιμοποιούνται οι χρονικοί δείκτες για το παρόν (ΤΩΡΑ, ΣΗΜΕΡΑ).
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράψει τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται στους χρονικούς δείκτες για το παρελθόν (ΠΡΟΣΦΑΤΑ, ΕΧΘΕΣ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΠΟΛΥ ΚΑΙΡΟ).	3. Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς χρησιμοποιούνται οι χρονικοί δείκτες για το παρελθόν (ΠΡΟΣΦΑΤΑ, ΕΧΘΕΣ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΠΟΛΥ ΚΑΙΡΟ).
4. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράψει τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται στους χρονικούς δείκτες για το μέλλον (ΑΥΡΙΟ, ΘΑ, ΜΕΤΑ, ΜΑΚΡΙΝΟ ΜΕΛΛΟΝ)	4. Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς χρησιμοποιούνται οι χρονικοί δείκτες για το μέλλον (ΑΥΡΙΟ, ΘΑ, ΜΕΤΑ, ΜΑΚΡΙΝΟ ΜΕΛΛΟΝ).

5. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει τις επιρρηματικές εκφράσεις.	5. Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς χρησιμοποιούνται οι επιρρηματικές εκφράσεις για να τροποποιήσει τους χρονικούς δείκτες.
6. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει τον χρόνο στις προτάσεις της ΕΝΓ.	6. Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει πώς χρησιμοποιείται ο χρόνος στις προτάσεις της ΕΝΓ.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τις κατηγορίες και τις λειτουργίες των διαφορετικών λεκτικών στοιχείων της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει τις κατηγορίες και τις λειτουργίες των διαφορετικών λεκτικών στοιχείων της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει τα διαφορετικά επίπεδα λεκτικών στοιχείων στην ΕΝΓ.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει τα διαφορετικά επίπεδα λεκτικών στοιχείων στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει πώς σχηματίζεται ο πληθυντικός στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει πώς σχηματίζεται ο πληθυντικός στην ΕΝΓ.
3. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει πώς σχηματίζονται τα ποιητικά αίτια στην ΕΝΓ.	3. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει πώς σχηματίζονται τα ποιητικά αίτια στην ΕΝΓ.
4. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο τα επίθετα ποικίλουν στην ΕΝΓ (χρήση της έντασης, κατεύθυνση κίνησης).	4. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει πώς τα επίθετα ποικίλουν στην ΕΝΓ (χρήση της έντασης, κατεύθυνση κίνησης.)
5. Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει τους μη-χειροκινησιακούς δείκτες και την επιρροή τους στο λεξιλόγιο της ΕΝΓ.	5. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να περιγράψει τους μη-χειροκινησιακούς δείκτες και την επιρροή τους στο λεξιλόγιο της ΕΝΓ.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο τα δακτυλοσυλλαβισμένα δάνεια νοήματα χρησιμοποιούνται στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει τα δακτυλοσυλλαβισμένα δάνεια νοήματα στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει τη διαφορά ανάμεσα σε μία δακτυλοσυλλαβισμένη λέξη και ένα	Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει τις διαφορές ανάμεσα σε μία δακτυλοσυλλαβισμένη λέξη και ένα

δάνειο νόημα.	δακτυλοσυλλαβισμένο δάνειο νόημα.
---------------	-----------------------------------

Σκοπός: Ο μαθητής θα αναλύσει, κατηγοριοποιήσει και περιγράψει πώς λειτουργεί η αρίθμηση στην ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει την αρίθμηση στην ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
Ο μαθητής θα μάθει πώς να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράψει: <ul style="list-style-type: none"> □ Την αρίθμηση □ Προσέγγιση αριθμών □ Επιρρηματική τροποποίηση αριθμητικών □ Ημερολογιακή χρήση αριθμών □ Πώς εφαρμόζονται οι αριθμοί στα χρήματα □ Πώς εφαρμόζονται οι αριθμοί στις ηλικίες □ Πώς εφαρμόζονται οι αριθμοί σε επανάληψη και διάρκεια 	Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει: <ul style="list-style-type: none"> □ Την αρίθμηση □ Προσέγγιση αριθμών □ Επιρρηματική τροποποίηση αριθμητικών □ Ημερολογιακή χρήση αριθμών □ Πώς εφαρμόζονται οι αριθμοί στα χρήματα □ Πώς εφαρμόζονται οι αριθμοί στις ηλικίες □ Πώς εφαρμόζονται οι αριθμοί σε επανάληψη και διάρκεια

Σκοπός: Ο μαθητής θα συνεχίσει να κατανοεί την έννοια των ιδιωματισμών της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει για τους ιδιωματισμούς της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα συνεχίσει να κατανοεί τον ορισμό ενός ιδιωματισμού.	1. Ο μαθητής θα μπορέσει να αναλύσει, να κατηγοριοποιήσει και να ορίσει έναν ιδιωματισμό στην ΕΝΓ.
2. Ο μαθητής θα συνεχίσει να μαθαίνει να χρησιμοποιεί κατάλληλα έναν ιδιωματισμό.	
3. Ο μαθητής θα συνεχίσει να προσπαθεί να βρίσκει και άλλους ιδιωματισμούς βασισμένους στην ΕΝΓ.	2. Ο μαθητής θα προσπαθήσει να δημιουργήσει και άλλους ιδιωματισμούς βασισμένους στην ΕΝΓ.

Σκοπός: Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράψει τις διαφορετικές λειτουργίες του χώρου και της κίνησης στο λεξιλόγιο της ΕΝΓ.	Σκοπός: Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει τις διαφορετικές λειτουργίες του χώρου και της κίνησης στο λεξιλόγιο της ΕΝΓ.
Ειδικοί στόχοι:	Ειδικοί στόχοι:
1. Ο μαθητής θα μάθει να κατηγοριοποιεί και να περιγράψει το πώς η κίνηση μπορεί να δείξει τη διαφορά ανάμεσα στη θέση και στην ενέργεια.	1. Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει την κίνηση που μπορεί να δείξει τη διαφορά ανάμεσα στη θέση και στην ενέργεια.

2. Ο μαθητής θα μάθει να αναλύει, να κατηγοριοποιεί και να περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο σχηματίζονται οι λεκτικοί τύποι και οι τύποι που δημιουργούνται από ταξινομητές.	2. Ο μαθητής θα αναλύσει, θα κατηγοριοποιήσει και θα περιγράψει τους λεκτικούς τύπους και τους τύπους που δημιουργούνται από ταξινομητές.
---	---

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	
1. Οι μαθητές ξεχωρίζουν χαρακτηριστικές χειρομορφές και επαναλαμβάνουν σωστά τόσο μέρη προτάσεων όσο και ολόκληρες προτάσεις.	
2. Δίνοντας ένα κατάλογο από απλές δηλώσεις σε γραπτή μορφή ΕΝΓ, (για παράδειγμα: ΕΓΩ ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΧΘΕΣ, ΑΥΤΟΣ (δείξis) ΕΧΕΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ), η καθηγήτρια ζητάει από τους μαθητές να επιδείξουν την σωστή έκφραση προσώπου, το σωστό βλέμμα και την σωστή κίνηση του κεφαλιού.	
3. Η καθηγήτρια πραγματοποιεί την παραπάνω δραστηριότητα με απλές ερωτήσεις, ρητορικές ερωτήσεις, προσταγές, δηλώσεις άρνησης, κατάφασης, υποθετικές προτάσεις και αναφορικές προτάσεις. Χρησιμοποιεί τα κατάλληλα χειροκινησιακά νοήματα για το καθένα: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ: ➤ ΡΗΤΟΡΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ: ➤ ΔΙΑΤΑΓΕΣ: ➤ ΑΡΝΗΣΗ/ ΚΑΤΑΦΑΣΗ: ➤ ΥΠΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ: ➤ ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ: 	
4. Οι μαθητές παίρνουν συνεντεύξεις από φίλους για να εξασκηθούν στη χρήση διαφορετικών ερωτήσεων της ΕΝΓ.	
5. Η καθηγήτρια βιντεοσκοπεί μαθητές οι οποίοι χρησιμοποιούν διαφορετικούς τύπους προτάσεων που θα τις χρησιμοποιήσουν ως μαθησιακό εργαλείο αυτοί και οι συμμαθητές τους.	
6. Η καθηγήτρια ζητάει από ορισμένους μαθητές να νοηματίσουν μία δήλωση, ερώτηση ή διαταγή με λάθος τρόπο (γραμματικά). Ζητάει από τους υπόλοιπους μαθητές να προτείνουν τρόπους βελτίωσης των μη-χειροκινησιακών χαρακτηριστικών: φρύδια (ανασηκωμένα/ χαμηλωμένα), κεφάλι, στόμα (ανοικτό/ κλειστό).	
7. Η καθηγήτρια μαζί με τους μαθητές παρακολουθεί μία βιντεοταινία στην ΕΝΓ και την συζητάνε όλοι μαζί.	
8. Η καθηγήτρια μαζί με τους μαθητές δημιουργεί μία μικρή ιστορία, πρώτα στην ΕΝΓ, μετά με τα χέρια στα πλάγια, χρησιμοποιώντας μόνο τις εκφράσεις του προσώπου που κανονικά θα την συνόδευαν.	

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΥΦΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
1. Οι μαθητές παίρνουν ρόλους και ασκούνται στην κατανόηση και παραγωγή λόγου κατάλληλου για συγκεκριμένες επικοινωνιακές περιστάσεις, (για παράδειγμα με αφορμή ένα γεύμα στο εστιατόριο ή μία αγορά), αφού πρώτα έχουν παρακολουθήσει αυθεντικούς διάλογους, σε βίντεο κατά τους οποίους μαντεύουν τις προθέσεις του νοηματιστή και αποκωδικοποιούν πληροφορίες (Σύνδεση με την Αγωγή του Καταναλωτή και με τα Ελληνικά).

2. Γίνεται καταγραφή σε βίντεο παραμυθιών με κοινά ή παρόμοια θέματα και συγκρίνονται με τα μοτίβα των μύθου και των παραμυθιών του τόπου μας. (Σύνδεση με όλα τα μαθήματα, κυρίως τα γλωσσικά).
3. Οι μαθητές αναλύουν τα υφολογικά στοιχεία διαφόρων κειμένων (συνταγές, απλά ποιήματα, αφίσες κ.ά.).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
--

1. Γενικά ενδεικτικές δραστηριότητες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι η αυτοπαρουσίαση, η αποκρυπτογράφηση μηνυμάτων, διάφορα είδη χαιρετισμών, η υπαγόρευση οδηγιών, η ανάγνωση κειμένων, η πάσης φύσεως χρήση λόγου και μετατροπή αυτού ανάλογα με την τελική προσδοκία (ερώτηση, απορία, θυμός, χαρά κ.λ.π.).
2. Οι μαθητές παίζουν ομαδικά παιχνίδια στα οποία εκτελούν οδηγίες και εντολές τις οποίες βλέπουν ή διαβάζουν.
3. Αναγνωρίζουν τις άγνωστες λέξεις-νοήματα και αναζητούν το νόημά τους, μέσα από τα συμφραζόμενα, συζητώντας, ερωτώντας ή ανατρέχοντας σε λεξικό.
4. Εξοικειώνονται με το λεξιλόγιο των επεξεργασμένων θεμάτων και το επεκτείνουν.
5. Παρατηρούν την σειρά των λέξεων στα Ελληνικά και στην ΕΝΓ. Γράφουν μία μικρή ιστορία στα Ελληνικά και την παρουσιάζουν στην ΕΝΓ για βιντεοσκόπηση.
6. Η καθηγήτρια δημιουργεί μία μικρή ιστορία στην ΕΝΓ και την γράφει στα Αγγλικά. Συζητάει το γεγονός ότι η ΕΝΓ δεν είναι γραπτή γλώσσα.
7. Η καθηγήτρια ζητάει από κάθε μαθητή να γράψει έναν ορισμό της γλώσσας. Συγκρίνει τους ορισμούς. Συνδυάζει τους ορισμούς για να καταλήξει σε έναν ορισμό. Τον συγκρίνει με αυτόν τον ορισμό της γλώσσας: Η γλώσσα είναι ένα σύστημα από σχετικά αυθαίρετα σύμβολα και γραμματικά σύμβολα signals τα οποία αλλάζουν με τον καιρό και την οποία τα μέλη της κοινότητας μοιράζονται και χρησιμοποιούν για διάφορους σκοπούς: να επικοινωνούν ο ένας με τον άλλο, να επικοινωνούν τις ιδέες τους, τα συναισθήματα τους και τους σκοπούς τους και να μεταδίδουν τον πολιτισμό τους από γενιά σε γενιά. (Baker & Cokely, 1980, p.31)
8. Οι μαθητές συλλέγουν (με την καθηγήτρια τους) ορισμούς για την 'επικοινωνία'. Συζητούν το ότι διαφέρουν οι έννοιες της γλώσσας και της επικοινωνίας. Συσχετίζουν αυτές τις έννοιες με τον γραπτό, τον προφορικό και τον νοηματικό τύπο επικοινωνίας και γλώσσας.
9. Οι μαθητές διεξάγουν έρευνα για να βρουν εάν υπάρχουν άλλες γλώσσες που να μην έχουν γραπτή μορφή.
10. Η καθηγήτρια ζητάει από τους μαθητές να προσποιηθούν ότι εξηγούν την ΕΝΓ σε ένα ξένο μαθητή ο οποίος δεν έχει δει ποτέ ΕΝΓ. Βιντεοσκοπούν τις επεξηγήσεις τους για να τις δείξουν στη συνέχεια σε επισκέπτες, γονείς και άλλους.
11. Η καθηγήτρια ζητάει από μεγάλους Κωφούς μαθητές να μιλήσουν στη τάξη. Οι μαθητές συζητούν και αναλύουν τις διαφορετικές προφορές accents ανάμεσα στους νοηματιστές διαφόρων περιοχών της χώρας (για παράδειγμα: μέγεθος, ταχύτητα νοηματισμού, λεξιλόγιο κ.λ.π.).
12. Οι μαθητές συζητούν το θέμα: 'Οι χιμπαντζήδες χρησιμοποιούν τη γλώσσα όταν επικοινωνούν στη νοηματική.'

13. Η καθηγήτρια ζητάει από τους μαθητές να σκεφτούν τις διαφορετικές λειτουργίες της γλώσσας (π.χ. επικοινωνία συναισθημάτων, περιγραφή πραγμάτων, υποβολή ερωτήσεων κ.λ.π.).
14. Οι μαθητές συζητούν και αναλύουν τους διαφορετικούς τύπους της γλώσσας (νοηματική, προφορική, γραπτή).
15. Οι μαθητές συζητούν και αναλύουν το ότι διαφορετικές ομάδες ανθρώπων έχουν τη δική τους εκδοχή προφορικής, γραπτής και νοηματικής γλώσσας τις οποίες ανέπτυξαν μέσα σε μία κοινότητα.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
1. Οι μαθητές παίζουν ομαδικά παιχνίδια στα οποία εκτελούν οδηγίες και εντολές τις οποίες βλέπουν ή διαβάζουν.
2. Οι μαθητές κάνουν δραματοποιημένη ανάγνωση κειμένων (Σύνδεση με άλλα γλωσσικά μαθήματα, όπως η Λογοτεχνία).
3. Οργανώνεται ένας διαγωνισμός αφήγησης ενός φανταστικού περιστατικού (με πρωταγωνιστή έναν άνθρωπο, ένα αντικείμενο ή ένα ζώο), ή ενός λαϊκού παραμυθιού από τον ιδιαίτερο τόπο καταγωγής του καθενός (Σύνδεση με το μάθημα της τοπικής Ιστορίας, της Γεωγραφίας και των Ελληνικών).
4. Οι μαθητές παίρνουν ρόλους και ασκούνται στην κατανόηση και παραγωγή λόγου κατάλληλου για συγκεκριμένες επικοινωνιακές περιστάσεις, (για παράδειγμα με αφορμή ένα γεύμα στο εστιατόριο ή μία αγορά), αφού πρώτα έχουν παρακολουθήσει αυθεντικούς διάλογους, σε βίντεο κατά τους οποίους μαντεύουν τις προθέσεις του νοηματιστή και αποκωδικοποιούν πληροφορίες (Σύνδεση με την Αγωγή του Καταναλωτή και με τα Ελληνικά).
5. Οι μαθητές εκδίδουν μια δίγλωσση (βίντεο και έντυπο) εφημερίδα-Ελληνικής Γλώσσας και Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας με άρθρα, γεγονότα, αστεία, περιγραφές, απόψεις και ό,τι μπορεί να ενδιαφέρει μια σχολική κοινότητα (Σύνδεση με όλα τα μαθήματα).
6. Γίνεται καταγραφή σε βίντεο παραμυθιών με κοινά ή παρόμοια θέματα και συγκρίνονται με τα μοτίβα των μύθων και των παραμυθιών του τόπου μας. (Σύνδεση με όλα τα μαθήματα, κυρίως τα γλωσσικά).
7. Οι μαθητές δημιουργούν ιστορίες τις οποίες εξιστορούν στη τάξη. Στόχος είναι η ανάδειξη του καλύτερου 'παραμυθά' (Σύνδεση με το γλωσσικό μάθημα των Ελληνικών και τις τεχνικές προφορικών κειμένων).
8. Οι μαθητές αποδίδουν στα ελληνικά απλούς μύθους, λαϊκά παραμύθια και παροιμίες.
9. Οι μαθητές αφηγούνται μια ιστορία, ένα μύθο, ένα γεγονός, ή ένα σχέδιο δράσης (Ιστορία). Αφήγηση με σχετική χρήση μηχανισμών / δεικτών συνοχής των διαφόρων φάσεων
10. Οι μαθητές κάνουν την περίληψη μιας ιστορίας.
11. Οργανώνεται από το σχολείο μία λογοτεχνική βραδιά με κείμενα συγγραφέων της ίδιας χρονικής περιόδου και δίνεται συζήτηση για τα θέματα και το είδος του λόγου των συγγραφέων καθώς και για την εποχή στην οποία αυτοί έδρασαν. Αναζήτηση ομοιοτήτων και διαφορών και ανάγνωση αποσπασμάτων (Σύνδεση με τα μαθήματα της Ιστορίας και της Λογοτεχνίας).

12. Γίνεται ανάγνωση και επεξεργασία λογοτεχνικών κειμένων είτε στο μάθημα της γλώσσας-στόχου είτε στα πλαίσια σύγκρισης κειμένων της γλώσσας-στόχου με άλλες ζωντανές γλώσσες (Νέα Ελληνική Γλώσσα).
13. Οι μαθητές αναλύουν λογοπαίγνια και άλλα κείμενα που στηρίζονται σε παρόμοιες τεχνικές (π.χ. διαφημίσεις).
14. Οι μαθητές αναλύουν τα υφολογικά στοιχεία διαφόρων κειμένων (συνταγές, απλά ποιήματα, αφίσες κ.ά.).
15. Ο κάθε μαθητής κάνει μία ζωγραφιά με ομάδες ή σειρές ανθρώπων, δέντρων, αυτοκινήτων, σπιτιών και άλλων αντικειμένων. Μετά ο κάθε μαθητής περιγράφει την εικόνα του χρησιμοποιώντας τους κατάλληλους ταξινομητές και πληθυντικό για να περιγράψει τη θέση διαφόρων αντικειμένων. (Σημείωση: Κάθε φορά που χρησιμοποιείται ένας ταξινομητής στην ΕΝΓ, πρέπει να ξεκινήσει με την αναγνώριση του αντικειμένου και μετά με την κίνηση του αντικειμένου).
16. Η καθηγήτρια ζητάει από κάθε μαθητή να περιγράψει το αγαπημένο του μέρος, πρόσωπο, ζώο, είδος ρουχισμού, ή αντικείμενο, χρησιμοποιώντας ταξινομητές. Ζητάει από τους άλλους μαθητές να ζωγραφίσουν ό,τι περιγράφεται. Τέλος ζητάει από τους μαθητές να συγκρίνουν τις ζωγραφιές τους.
17. Η καθηγήτρια περιγράφει το μέγεθος και το σχήμα ενός αντικειμένου χωρίς να το δείχνει στους μαθητές. Ζητάει από τους μαθητές να ζωγραφίσουν το αντικείμενο. Συγκρίνουν τις ζωγραφιές.
18. Χρησιμοποιώντας τις κάρτες της ΕΝΓ, οι μαθητές δημιουργούν μία ιστορία με τη χρήση χειρομορφών ταξινομητών της ΕΝΓ.
19. Οι μαθητές τακτοποιούν τα έπιπλα και τα παιχνίδια σε ένα κουκλόσπιτο. Ο κάθε μαθητής χρησιμοποιεί ταξινομητές για να περιγράψει τις κούκλες και τα αντικείμενα μέσα στο σπίτι.
20. Οι μαθητές κάνουν πρακτική εξάσκηση στην αφήγηση των ακόλουθων μικρών ιστοριών. Χρησιμοποιούν τους κατάλληλους ταξινομητές: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Στο μέσο της καταιγίδας, μία τηλεφωνική γραμμή κρέμεται από ένα δέντρο. ➤ Είσαι μπλοκαρισμένος στην κίνηση και το αυτοκίνητο σου υπερθερμαίνεται. ➤ Έχασες το κλειδί του σπιτιού και τελικά το βρίσκεις κάτω από μία καρέκλα. ➤ Μία γυναίκα περπατάει μόνη της τη νύχτα. Δύο άντρες την πλησιάζουν από πίσω. ➤ Ένα αυτοκίνητο σταματάει ξαφνικά μπροστά σου. Το αυτοκίνητο σου φρενάρει απότομα και σταματά. Ένα φορτηγό χτυπάει το αυτοκίνητο σου από πίσω.
21. Οι μαθητές δημιουργούν μία βιντεοταινία με μία από τις παραπάνω μικρές ιστορίες για να τη δείξουν σε κάποια άλλη τάξη ή στους γονείς.
22. Οι μαθητές εξασκούνται στον πληθυντικό με διάφορες δημιουργικές ιστορίες της ΕΝΓ (για παράδειγμα: Περιγράφουν το κυνήγι της αλεπούς με άλογα σε ένα λιβάδι).

23. Οι μαθητές παίρνουν δύο σετ από μικρά αντικείμενα. Τοποθετούν τα αντικείμενα στα θρανία δύο μαθητών που είναι τοποθετημένα αντικριστά. Βάζουν ένα χαμηλό διαχωριστικό ανάμεσα στα δύο θρανία. Ο ένας μαθητής φτιάχνει ένα σχέδιο με τα αντικείμενα. Ο άλλος μαθητής δεν μπορεί να δει τι σχεδιάζεται. Ο σχεδιαστής θα περιγράψει μετά τη θέση όλων των αντικειμένων. Ο άλλος μαθητής πρέπει να ακολουθήσει τις οδηγίες για να αντιγράψει το σχέδιο. Όταν οι δύο μαθητές θεωρήσουν ότι έχουν το ίδιο σχέδιο, μετακινούν το διαχωριστικό. Κοιτάζουν και τα δύο σχέδια να δουν εάν είναι ίδια.

24. Η καθηγήτρια επιδεικνύει τη διανεμητική όψη ενός ρήματος (δίνω, αγοράζω, αγκαλιάζω κ.λ.π.). Ζητάει από τους μαθητές να τις πουν εάν το αντικείμενο δόθηκε:

- σε όλους
- σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο
- τυχαία
- σε κάθε πρόσωπο

25. Η καθηγήτρια συζητάει με τους μαθητές το πως να νοηματίζουν διάφορες καταστάσεις, όπως: ένα μαθητή που κάθεται, δύο μαθητές που κάθονται, πέντε μαθητές που κάθονται, πολλοί μαθητές που κάθονται, σε ένα δωμάτιο, σε σειρά, σε ομάδα, τυχαία, στο πίσω μέρος του δωματίου, στο μπροστινό μέρος του δωματίου, πίσω από το τοίχο κ.λ.π..